ምልክት

መወዳእታ

ዘመን

ምስጋና

ብዘይ ደገፍ ናይ ብዙሓት ኣሕዋት እዛ መጽሓፍ እዚኣ ኣምበይምተጸሓፈትን ነይራ። ተጀሚራ ክሳዕ ትውዳእ ደገፍ ብዙሓት ኣሕዋት ኣይተፈለየንን፣ እቲ ንልቦም ኣንቂዱ ጸዓት ዘሕደረ እግዚኣብሔር ኣምላኽ ክብርን ምስጋናን ይኹኖ ኣሜን። ነቶም ኣብዛ መጽሓፍ እዚኣ ዝተዋሰኡ ኩሎም እግዚኣብሄር ይባርኽኩም ይብሎም።

ብኣገልጋሊ ዳኒኤል ገብረገኒ
ዝተዳለወ

ትሕዝቶ

ገጽ

1. ቀዳማይ ምዕራፍ
   ሓቅነት መጽሓፍ ቅዱስ .. . . 4 - 7
2. ካልኣይ ምዕራፍ
   ምልክት ካልኣይ ምጽኣት የሱስ ክርስቶስ.. .. . . 8 - 13
3. ሳልሳይ ምዕራፍ
   ምልክት እም በለስ(ኩነታት እስራኤል). .. ..14 - 21
4. ምዕራፍ ኣርባዕተ
   ካሳንደር (ዓውደ ኣዋርሕ) .. .. 22 - 26
5. ምዕራፍ ሓሙሽተ
   ዘመን ማይ ኣይህን ሰዶምን ጐመራን . .. . 27 - 38
6. ምዕራፍ ሽዱሽተ
   ምንጣቕ .. .. 39 - 59
7. ምዕራፍ ሸውዓተ
   የርሳሌም(እስራኤል) ንኩሎም ህዝብታት
   ከቢድ እምኒ ኮይና.. .. .. 60 - 67
8. ምዕራፍ ሸመንተ
   መንነት (ዜግነት) ጸረ-ክርስቶስ .. .. 68 - 76
9. ምዕራፍ ትሽዓተ
   ባህርያት ጸረ ክርስቶስ .. .. 77 - 81
10. ምዕራፍ ዓሰርተ
    ኣገልግሎት ሓሳዊ ነብይ .. .. 82 - 86
11. ምዕራፍ ዓሰርተ ሓደ
    ኣብ ውሽጢ ሸውዓተ ዓመት ንግስነት ጸረ-ክርስቶስ
    ዝፍጸም ፍጻሜታት .. .. 87 - 106
12. ምዕራፍ ዓሰርተ ክልተ
    ውግእ ኣርማጌዶን.. .. .. 107 - 111
13. ምዕራፍ ዓሰርተ ሰለስተ
    ሽሕ ዓመት ንግስነት .. .. 112 - 124
14. ምዕራፍ ዓሰርተ ኣርባዕተ
    ናይ ዘልኣለም ፍርዲ (ፍርዲ ጻዕዳ ዝፋን) .. .. 125 - 129
15. ምዕራፍ ዓሰርተ ሓሙሽተ
    ክብረ መርዓት ክርስቶስ ድሕሪ ሽሕ ዓመት ንግስነት 130- 133

መእተዊ

ድሕሪ ዳግም ምውላደይ ኣብ 1994 ብፓስተር ዳኒኤል መኮንን ዝተዳለወ ንናይ መወዳእታ ዘመን ዝገልጽ ሽዱሽተ ካሴት ምስ ሰማዕኩ ብኡንብኡ ኣብ ውሽጠይ ሓጐስ ክግንፍል ይስመዓኒ ኔሩ። ማለት ምጽኣት ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ኣብ ቀረባ ጊዜ ከምዝኾነ ኣብ ልበይ ብርሃን ተገልጸ። ብመልእኽቲ እተን ካሴታትን ከምኡውን ኣብ ዝተፈለለየ እዋን ኣብ መድረኽ ብዝሰማዕክዎ ትምህርትታት ብዛዕባ ናይ መወዳእታ ዘመን ንኽምርምርን ነዚ ጽሑፍ እዚ ንኽጽሕፍን ንልበይ ከድርኾ ጀመረ። ኣነ ኸኣ ብመጠን እቲ ጐይታ ዝገለጸለይ ምግላጽ ነዚ ናይ መወዳእታ ዘመንን ካልኣይ ምጽኣት ክርስቶስን ዝገልጽ ትምህርቲ ከዳሉ ጀመርኩ።

ርግጽዩ ብዛዕባ ናይ መወዳእታ ዘመን ፍጻመን ካልኣይ ምጽኣት ክርስቶስን ክትጽሕፍ ኣዝዩ ኣገዳስን እዋናውን እዃ እንተኾነ፥ ግናኸ ዕምቖት ምምርማር ትንቢታት ይሓትት'ዩ። ብወገነይ ነቶም ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ዘለው ብዛዕባ ናይ መወዳእታ ዘመን ፍጻሜን፥ ካልኣይ ምጽኣት ክርስቶስን ዘመልክቱ ትንቢታት መርሚረ ነዛ መጽሓፍ ከዳሉ ከለኹ ዝተጠቀምኩሉ ኣገባብ፥ መጀመርታ ንቃል ኣምላኽ ብኸመይ መረዳዕታ ክንርእዮ ከም ዝግባኣና ምስትብሃል እዩ። ምርግጋጽ ሓቅነት ቃል ኣምላኽን ትንቢታት መጽሓፍ ቅዱስን ከምዝረጋገጽ ተገይሩ ኣሎ።

ቀጺሉ ኣብ ተኸታታሊ ምዕራፋት ተጻሒፉ ዘሎ ድማ ንዘለናዮ ጊዜ ዝገልጽ ፍጻሜ ትንቢት ዝምርማር ክፍሊ እዩ። ዘለናዮ ጊዜ ናይ መወዳእታ ዘመን ከምዝኾነ ብቃል ኣምላኽ መሰረት ከምዝበርህ ተገይሩ ኣሎ። ድሕሪ ቅሩብ ጊዜ ዝፍጸም ምንጣቕ ኣመንቲ ቀረባ ጊዜ ምዃኑን፥ ኣፈጻጽምኡን፥ ሰፊሕ ብዝበለ መልክዑ ተጻሒፉ ኣሎ። ድሕሪ ምንጣቕ ኣመንቲ ኣብ ምድሪ ዝፍጸም ናይ ሸውዓተ ዓመት ናይ መከራ ዘመንን፥ ብዛዕባ ሸዑ ዝግለጹ ጸረ ክርስቶስን ሓሳዊ ነብይን መንነቶምን፥ ባህሪያቶምን ግዝኣቶምን ከመይ ዝበለ ምዃኑ ብሰፊሕ ተገሊጹ ኣሎ።
ድሕሪ እዚውን ብዛዕባ ሽሕ ዓመት ንግስነትን ከምኡውን ፍርዲ ጻዕዳ ዙፋን ምስ ረኤና ነቲ ዘይሓልፍ ክብሪ ቤተክርስትያን በቲ ዝበርሃለይ ንእሽተይ ብርሃን ክገልጽ ፈቲነ ኣለኹ።

ዕላማ እዛ መጽሓፍ እዚኣ ነቶም ተስፋ ምጽኣቱ ደኣ ኣበይ ኣሎ። ካብታ ኣቦታትና ዝደቀሱላ መዓልቲ ካብ መጀመርታ ፍጥረት ሒዙ ኩሉ ከምቲ ዝነበሮ እዩ ዘሎ ዝብሉ መላገጽቲ ግብኡ ማላሽ እትህብን፥ ነቶም ምጽኣት ጐይታ ጌና እዩ እናበሉ ምስ ዓለም ሓቢሮም ንድሕሪት ንዝተመልሱ፥ ናብ ምጽባይ ምጽኣት ጐይታ ትመልስን፥ እተጠንቅቅን፥ ከምኡውን ነቶም ነቒሖም ምጽኣት ጐይታ ዝጸባበዩ ኣመንቲ ንራኢኦም እተቀላጥፍን ኣብ ዕዩ ጐይታ እሙናት ዝኾኑ እተተባዕን መጽሓፍ ክትከውን እዩ።

ብዛዕባ መወዳእታ ዘመን ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ኣብ ብዙሕ ቦታ ተጻሒፉ ኢና ንረኽቦ። ጐይታና የሱስ ክርስቶስ'ውን ደጋጊሙ ምሂርዎ እዩ። እዚ ዝኾነሉ ምኽንያት ከኣ ልቢ ሰብ ተታላልን ተጠባርን ስለዝኾነ፥ ኣብ ምድሪ ጥራይ ክነብር ስለዝደሊ እዩ። ግናኸ ነቲ ድሕሪ ሞት ዘሎ ናይ ዘልኣለም ህይወት ምርጭኡ ክገብር፥ ነቲ ሓላፊ ሓዲጉ ነቲ ዘይሓልፍ ክጥምት ክኽእል እዩ ብብዝሒ እተጻሕፈ። እንበኣርከስ ፍቓድ ኣምላኽ ፈሊጥና ነቲ ዘይሓልፍ ክንመርጽ ይግብኣና።

ሃዋርያት ብሓዊ መንፈስ ቅዱስ ዝተሰነየ ቅልጡፍ ናይ ወንጌል ምዝርጋሕ ኣገልግሎት ከገልግሉ እቲ ቀንዲ ምንጪ ሓይሊ እዚ መንፈሳዊ ሓሳብ ከምዝነበረ ንርኢ። ማለት ኣብዛ ምድሪ (ዓለም) ኣጋይሽን መጻእተኛታትን ምዃኖምን። እዛ ዓለም እዚኣ ኸኣ ምስ ብዘሎ ፍትወታ ርግጽ ከም እትሓልፍውን ስለዝፈለጡ። ብትእምርትን ተኣምራትን ዝተሰነየ ምስፋሕ ወንጌል ክዝርግሑ ኪኢሎም። ሎሚ ነዞም ኣብ ናይ መጨረሻ ዘመን እንርከብ ኣመንቲ ኸኣ ዝያዳ ካብ ዘመን ሃዋርያት ምጽኣት ጐይታና የሱስ ናባና ስለዝቐረበ፣ ብፍርሃት ኣምላኽን ብጥንቃቐን ክንመላለስ ይግብኣና።

እዛ መጽሓፍ እዚኣ ኸኣ ንኹሎም ኣንበብታ ንበረኽትን ንምንቅቓሕን ንምምዕዓድን ንምግሳጽን ክትከውን ጸሎተይን ናይ ልበይ ድሌትን እዩ።

ቀዳማይ ምዕራፍ

ሓቅነት መጽሓፍ ቅዱስ

ብዛዕባ ናይ መወዳእታ ዘመንን ነዚ ዝመጽእ ኣብ ቅድሜና ንዘሎ ዘመን ኰነ፣ ነዛ ዘሎናያ ዘመን ንኹሉ ብሓቂ ክነግረና ዝኽእል ቃል እግዚኣብሄር ወይ ከኣ መጽሓፍ ቅዱስ ጥራይ እዩ፡፡ መጽሓፍ ቅዱስ ናይ እግዚኣብሄር ቃል እዩ፡፡ ዓለም ካብ ትፍጠር ክሳዕ መወዳእታ ሰማይን ምድርን ኹሉ ፍጥረት መጀመርትኡን መወዳእትኡን ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ኢና እንረኽቦ። ነዚ ኹሉ ዝመጽእ ዘመናት እንድሕር ክንፈልጥ ደሊና ንመጽሓፍ ቅዱስ ኢና ክንውክስ ዝግብኣና። ምኽንያቱ ቃል እግዚኣብሄር ህያው እዩ፡፡ ብጀካ እግዚኣብሄር ኣምላኽ ብዛዕባ ዝመጽእ ክፈልጥ ዝኽእል ዋላ ሓደ የለን፡፡ ሰብ ብዛዕባ ዝመጽእ ፕሮግራም ክውጽእ መደባት ክሕንጽጽ ይኽእል እዩ። ግናኸ ብዛዕባ ጽባሕ ኮነ ኣብ ቅድሚኡ ዘሎ ዓመታት እንታይ ክምዝፍጸም፣ ጽባሕ እንታይ ክምዘጋጥሞ፣ ብህይወት ክህሉ ድዩ ኣይህሉን፣ ዝፈልጦ ርግጽነት የብሉን። ደቂ ሰባት ርግጸኛታት ኮይኖም ክዛረብሉ ዝኽእሉ እምበኣር ብዛዕባ ሕሉፍ ታሪኽ ጥራይ እዩ። መጽሐፍ ቅዱስ ግና ብዛዕባ ዝመጽእ እርጊጹ ይነግረና እዩ፡፡ ኣብ *ኢሰ 42፥9.* "እንሆ እቲ ናይ ቀደም ተፈጸመ፣ ደጊም ሓድሽ ክነግረኩም እየ፣ ከይተቐልቀለ ድማ ብዛዕብኡ ኽሰምዓኩም እየ" ይብል። ኣብ ሓድሽ ኪዳን ከኣ ኣብ *ዮሃ 14፥29* "ሕጂ ድማ፣ ምስ ኰነ ምእንቲ ኽትኣምኑስ ከይኰነ ነጊረኩም ኣሎኹ" ይብል፡፡ መጽሓፍ ቅዱስ እቲ ቐደም ኣቐዲሙ እተዛረቦ ፍጻሚኡ ኸኣ ሐቂ ካብ ኮነ፣ ሕጂ ኸኣ እቲ ኹሉ ብዛዕባ ዘለናዮ ዘመንን ንዝመጽእ ዘመንን ተጻሒፉ ዘሎ ክምዝፍጸም ርጉጽ እዩ፡፡ ዘገርም መጽሓፍ ክምዝኾነ እስኪ ገለገለ ነጥብታት ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ብትንቢት ዝተነግረ እሞ ዝተፈጸመ ክንርኢ ኢና።

ኣብ *መክ 1፥9* "እቲ ዝነበረ ንሱ እዩ መሊሱ ዝነብር፣ እቲ እተገብረ ኸኣ ንሱ እዩ መሊሱ ዝግበር፣ ኣብ ትሕቲ ጸሓይሲ ሓድሽ ነገር ከቶ የልቦን" ይብል። ሎሚ ኣብ ዓለምና ዘለዉ ተመራመርቲ ዝብሃሉ ሊቃውንቲ ሓድሽ ነገር ክፈጥሩ ኣይክእሉን እዮም፡፡ ሳይንስ ማለት ኑቲ ዘሎ ምፍላጥ ማለት እዩ እምበር ሓድሽ ነገር ምፍጣርሲ

ኣይኮነን። ቃል እግዚኣብሄር እቲ ዝነበረ ንሱ እዩ ዝነብር ሓድሽ ነገር የልቦን ክብለና ኸሎ፣ ደቂ ሰባት ዑደት ናይ ጸሓይ ወይ ከኣ ዑደት ናይ ምድሪ ወይ'ውን ኣብ ምድሪ ዘሎ ህይወት ዘለዎን ዘይብሉን ኩሉ ፍጥረት ክምኡ'ውን ንወሓይዝን ንባሕርን ካብቲ ዘለዎ ተፈጥራዊ ባህሪ ክቕይርዎ ኣይክእሉን እዮም፡፡ ስለዚ'ዩ እቲ እተገብረ ኸኣ ንሱ እዩ መሊሱ ዝነብር። ኣብ ትሕቲ ጸሓይ ሓድሽ ነገር የልቦን ዝብለና፡፡ ንኣብነት ዓለም ከባብ ምዃና ኣብዚ ቐረባ ጊዜ ቅድሚ 450 ዓመት ኣቢላ እያ ብማጀላን ተፈሊጣ። ንሱ ብመርከብ ካብ ሓደ ቦታ ተበጊሱ ዜሩ ናብቲ ዝተበገሰሉ ቦታ ስለዝተመልሰ፣ ዓለም ከባብ ምዃና በዚ ኣረጋጊጽና ተባሂሉ፡፡ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ግና ቅድሚ ልደተ ክርስቶስ 700 ዓመት ብነቢይ ኢሰያስ ኣብ ኢሳ. 40፥22 "ንሱ እዩ ኣብ ልዕሊ እታ ኸባብ ምድሪ ዚቕመጥ" ይብል፡፡ እምበኣርከስ ኣብ መንነ ዘመን ኢሰያስን ማጅላንን ንዓለም ከባብ ምዃና ዝተረጋገጸሉ ኣስታት 2000 ዓመት ፍልልይ ኣለዎ፡፡ እግዚኣብሄር ኣቐዲሙ ዓለም ከባብ ምዃና ንሰብ ገሊጽሉ ክሳሉ ደቂ ሰባት ግና ጸፋሕ እያ እናበሉ፣ ንነዊሕ ዘመን ምሂሮም። ቃል እግዚኣብሄር ግና ሓቀኛ እዩ።

ክምኡ ድማ ዓለም ኣብ ህዋ ጠልጠል ከም ዝበለት ቅድሚ 200 ዓመት ኣብዚ ሓጺር ጊዜ እዩ ተፈሊጡ። ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ግና ቅድሚ ልደተ ክርስቶስ ኣስታት 2000 ዓመት ይገብር፣ ኣብ መጽሓፍ *ኢዮብ ምዕ.26፥7* "ንሰሜን ኣብ ባዶ ይዝርግሖ ንምድሪ ኣብ ገለ ዜብሉ የንጠልጥላ" ይብል። እዚ ኹሉ ዝሓለፈ ዘመናት፣ ምድሪ ከመይ ኢላ ከምዘላ ዝፈልጥ ኣይነበረን። ሕጂ ግና እቲ እግዚኣብሄር ቅድሚ 3800 ዓመት ኣብ መጽሓፍ ኢዮብ ዝተዛረቦ ሕጂ ናይ ህዋ ምርምር ምስ መጸ ዓለም ኣብ ህዋ ከም ዘላ ተፈለጡ፡፡ መጽሓፍ ቅዱስ ሓቀኛ እዩ። ህያው እዩ። ብዛዕባ ዝመጽእ ኩሉ ነገር ክፍልጠና ዝኽእል እዚ ህያው ዝኾነ መጽሓፍ ጥራይ እዩ። ካልእ ተወሳኺ መብርሂ ክንጠቅስ ንኣብነት፣ ብዛዕባ ታሪኽ ዓበይቲ መንግስታትን ነገስታት ዓለምን እንተረኣና ቅድሚ ልደተ ክርስቶስ 600 ዓመት፣ ብዘመን መንግስቲ ባቢሎን፣ ዳኒኤል ናብ ባቢሎን ምስ ተማረኸ፣ ጌና መንግስቲ ባቢሎን ከይፈረሰ ኸሎ ዝርኣዮ ራኢ፣ ድሕሪ መንግስቲ ባቢሎን መንግስቲ ፋርስን ሜዶንን ከምዝመጽእ፣ ድሕሪኡውን ኣለክሳንደር ዓቢ ከም ዝመጽእ፣ ድሕሪኡውን መንግስቲ ሮማ ከም ዝመጽእ ነዚ ኹሉ ዘመን ተነብዩሉ ኔሩ። ከምቲ ትንቢት ዝበሎ ኮይኑ ድማ ተፈጺሙ። ኣብ ታሪኽ መጻሕፍቲ ዓለም'ውን ተጻሒፉ ይርከብ። ከምቲ የሱስ ክርስቶስ "ከይኮነ እነግረኩም ኣለኹ ምስ ኮነ መታን ክትኣምኑ" ዝበሎ። እዚ ኣብ ላዕሊ ዝርኣናዮ ኣቀዲሙ እግዚኣብሄር ዝተዛረቦ

ፍጻሚኡ ከአ ሓቂ ካብ ኮነ፣ ብዛዕባ እቲ ዝመጽእ ኣብ ቅድሜና ዘሎ ዘመን ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ተዘሪብሉ ዘሎ ፍጻሚኡ ሓቂ ከምዝኾነ ርጉጽ እዩ።

እምበኣር፣ ብዛዕባ ዝመጽእ ሓቂ ንኽንፈልጥ ንመጽሓፍ ቅዱስ ክንውክሶን ክንኣምኖን ይግብኣና። ንመጽሓፍ ቅዱስ እንተዘይ መርሚርናዮ ግና ከምቲ ጐይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ንፈሪሳውያን ዝነቐፎም ከምኡ ኸኣ ይነቕፈና። እምበኣር ከምቲ ቀዳማይ ምጽኣቱ ምውላዱን ሙማቱን ትንሳኤኡን ከምዝተጻሕፈ እሞ ሓቂ ኮይኑ ዝተፈጸመ። ከምኡ ኸኣ ካልኣይ ምጽኣቱ ጽሑፍ ስለዝኾነ ነዚ እንተዘይ ኣስተውዒልናዮ (እንተዘይ መርሚርናዮ) ንንቀፍ። ርእስና ከአ ንጎድእ።

ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ንፈሪሳውያን ኽነቅፎም ኸሎ ከምዚ ይብል፣ *ማቴ 16፡2-3* "ንስ ግና መሊሱ በሎም ምስ መሰየ፣ ሰማይ ይቐይሕ ኣሎ እሞ፣ ጻሕያ ኪኸውን እዩ፣ ትብሉ። ምስ ወግሐ እቲ እተደባነወ ሰማይ ይቐይሕ ኣሎ እሞ ሎሚ ዝናም ኪዘንም እዩ ትብሉ። ገጽ ሰማይ ምፍላይ ትፈልጡ ትእምርቲ ዘመናትከ ክትፈልዩ'ዶ ኣይከኣልኩምን"። ከምኡ ድማ ኣብ *ሉቃ 12፡54-56* "ንቶም ህዝቢ ድማ በሎም ደበና ኻብ ምዕራብ ኪደባኖ ኸሎ ምስ ርኤኹም ሽው ዝናብ ኪዘንም እዩ ትብሉ ኢኹም። ከምኡ ኸኣ ይኸውን። ንፋስ ደቡብ ኪነፍስ ምስ ርኤኹምውን ሃሩር ኪኸውን እዩ ትብሉ። ከምኡ ድማ ይኸውን። ኣቱም ግቡዛት ምምርማር ገጽ ሰማይን ምድርን ትፈልጡ፣ ከመይ ድኣ ነዚ ዘመን እዚስ ዘይትምርምርዎ" ይብል። ኣብዚ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ስለምንታይ እዩ ገጽ ሰማይን ምድርን ትፈልጡ ነዚ ዘመን'ዚኸ ኣይትምርምርዎንዶ ዝበሎም ዘሎ?

ብዛዕባ ልደቱን ሞቱን ትንሳኤኡን ኣበየናይ ዘመን ከምዝመጽእ ዓመት ከይተረፈ ኣብ ትንቢት ዳንኤል ተጻሒፉ ኣሎ። ኣብ *ዳን 9፡24* ዘሎ "ኣብ ህዝብኻን ኣብ ቅድስቲ ከተማኻን ሰብዓ ሰሙን ተመዲቡ እዩ" ይብል። የሩሳሌም ክትሕደስን ክትህነጽን ካብ ዝበል ቃል እዩ ሰብዓ ሰሙን ጸብጻቡ ዝጀምር። ሓደ ሰሙን 7 ዓመት እዩ። የርሳሌም ክትህነጽ ዝበል ቃል ካብ ዝወጽእ ክሳብ እቲ መሲህ 7 ሰሙን እዩ። እዚ መሲህ እዚ የሱስ ክርስቶስ ኣይኮነን ምናልባት ኣብቲ ዘመን እቲ ዝነበረ (ዝተንሰኤ) ሓደ ባሪያ እምላኽ ክኸውን ይኽእል። ካብዚ መሲህ እዚ ክሳብ ሞት የሱስ ክርስቶስ 62 ሰሙን እዩ። ምኽንያቱ 7+62=69 ስለዝኮነ። እዛ ሓንቲ ተሪፋ ዘላ ሰሙን ዘመን ንግስነት ጸረ ክርስቶስ እያ። ስለዚ ጐይታ የሱስ

ክርስቶስ ኣበየናይ ዘመን ከምዝመጽእን ከምዝመውትን ከምዝትንስእን ጽሑፍ ስለ ዝኾነ ነዚ ስለዘይ መርመርዎ ከአ እዩ ነቒፍዎም። ኣብ ሉቃስ ድሕሪ ትንሳኤኡ ከምዚ ኢሉ ተዛሪቡሉ ኣሎ። *ሉቃ 24፡44-46* "ንሱ ድማ እዚ እቲ ምሳኻትኩም ከሎኹ ኣብ ሕጊ ሙሴን ነብያትን መዝሙራትን ብዛዕባይ እተጻሕፈ ኹሉ ኺፍጸም ይግባእ እዩ፣ ኢለ ዝነገርኩኹም ቃለይ እዩ፣ በሎም ሽዑ ነተን ጽሑፋት ኪስተውዕልወን ኣእምሮኦም ከፈተሎም እሞ፣ ክርስቶስ ሓሳረ መከራ ኺጸግብ፣ ብሳልሰይቲ መዓልቲውን ካብ ምዉታት ኪትንስእ፣ ብስሙ ኸኣ ንስሓን ሕድገት ሓጢኣትን ካብ የሩሳሌም ጀሚሩ ኣብ ኩሎም ኣህዛብ ኪስበኽ ጽሑፍ እዩ። በዚ ንሸኻትኩም ምስክር ኢኹም" በሎም። ነስተውዕል፣ የሱስ ካብ ድንግል ኣብ ቤተልሄም ከም ዝውለድ፣ ኣብ መስቀል ከም ዝመውት፣ ብሳልሰይቲ መዓልቲ ከም ዝትንስእ ወንጌል ነህዛብ ከም ዝስበኽ፣ እዚ ኹሉ ጽሑፍ ክነሱ ኣይሁድ ነዚ ስለዘይፈለጡ እዮም ተዓንቂፎም። ሃዋርያት ንጐይታ የሱስ ክርስቶስ ምልክት ትእምርቲ ምጽኣትካን መወዳእታ ዓለምንከ እንታይ እዩ ኢሎም ምስ ሓተትዎ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ከአ ነዚ ኹሉ ዘለናዮ ዘመንን ነቲ ዝመጽእ ትእምርቱ ገሊጽዎ ስለዘሎ ክንምርምሮ ይግብኣና እዩ። ብሓቂ ንቃል ኣምላኽ እንተ መርሚርናዮ መንፈስ ቅዱስ ይገልጸልና እዩ። ነዚ ኣብ ቅድሜና ዘሎ ዘመን ከአ ክንፈልጦ ኽእል ኢና።

ካልኣይ ምዕራፍ

ምልክት ካልኣይ ምጽኣት የሱስ ክርስቶስ

እምበኣርከስ ካብዚ ቀጺልና ብዛዕባ ምልክት ካልኣይ ምጽኣት የሱስ ክርስቶስ ናብዚ ምድሪ ናይ መወዳእታ ዘመን እንታይ ከምዝመስልን ኣብዚ ሓጺር ጊዜ ንዝፍጸም ፍጻሜታት ኣብ ማቴ 24፡4-14 ተጻሒፉ ዘሎ ክንርኢ ኢና።

1. *ማቴ 24፡4-5* "የሱስ መሊሱ በሎም፡ ሓደ እኳ ከየስሕተኩም ተጠንቀቑ። ኣነ ክርስቶስ እየ እናበሉ ብዙሓት ብስመይ ኪመጹ እዮም እሞ ንብዙሓትውን ኬስሕቱ እዮም" ይብል። ኣብዚ ጥቅሲ እዚ ክንርኢ ከሎና ክርስቶስ ማለት ቅቡእ ማለት እዩ። ብስመይ ክብል ከሎ ግን የሱስ ዝብል ስም ማለትዩ። እምብኣር ኣነ የሱስ ክርስቶስ እየ ኢሎም ዝመጹ ኣለውዶ ንዝብል ሕቶ መልሱ እወ እዩ። ኣብ ኣሜሪካ ሓደ ደቪድ ኮረሽ ዝተባህለ ኣነ የሱስ እየ ክምለስ እየ ኢለኩም ኔረ እኹ ኸኣ ተመሊሰ መጺኤ ኢሉ ንብዙሓት ሰባት ኣናዊጽዎም ኣብ ቴሌቭዥን'ውን ኣብ ምሉእ ዓለም ተራኢዩ። ኣብ ህንዲ'ውን ከምኡ ወዘተ። እዚ ሕጂ እንርእዮ ግና በሃቡላ ዝተባህለ ሰብኣይ ኢራናዊ ኮይኑ ኣነ የሱስ ክርስቶስ እየ፡ ተመሊሰ ከኣ መጺኤ ኢሉ ዝመሃረ ሰብ ግና ክሳብ ሕጂ ኣብ ዓለም ትምህርቱ እናስፋሕፍሐ ዝኸይድ ዘሎ እዩ። በዚ ናይ ሓሶት ትምህርቲ ድማ ብዙሓት ኣስሒቱ። እዚ ሃይማኖት እዚ፡ ምስ ናይ New age movement, ሂንዱይዝም ዓቢ ምትእስሳር ኣለዎ። እዚ ሃይማኖት ኣብ ዓለም ብናህሪ ዝኸይድ ዘሎ ኮይኑ፡ ኣብ ዓለም ድሕሪ ሕጂ ምጽኣት የሎን ዝብል እምነት ከኣ ኣለዎም። ብዙሓት ሰበ-ስልጣናት፡ ሃብታማት፡ ምሁራት፡ ኾኸብ ሙዚቀኛታትን፡ ስፖርታውያን፡ ኣባላት ናይዚ ሃይማኖት እዚ ተኸተልቲ ኮይኖም ኣለው። ስለምንታይ እዩ ብዙሓት ሰዓብቲ ከጥሪ ኪኢሉ እንድሕር ኢልና፡ ኣብ ዓለም ሎሚ ፍታሕ ክርከበሉ ኣለዎ ተባሂሉ ዝቐረበ ሰለስተ ዓበይቲ ነጥብታት ኣሎ። ንሱ ድማ፡ ፖለቲካዊ ሽግር፡ ቁጠባዊ ሽግርን፡ ሃይማኖታዊ ሽግርን እዮም።

ሓደ ካብዞም ዝተጠቕሱ ነጥብታት ምፍልላይ ሃይማኖት ኮይኑ፣ ንደቂ ሰባት ኣብ ሓድነት ስለዘየምጽኦም ሳዕቤኑ ድማ ናዕብን ነውጽን፡ ስለዝኾነ። እዚ ናይ በሃይ ሃይማኖት ግና ኾሉ ብማዕረ ስለ ዝቕበሎ፡ ዝንጸጎ ሃይማኖት ስለዘይብሉ፡ በተሓሳሰባ ስጋውያን

ኣዝዩ ምቹእ ስለዝኾነ፡ ዓለም ድማ ነቲ ናይ ሃይማኖት ምፍልላይ ከወግድ ይኽእል እዩ ኢላ ስለዝኣመነትሉ ትኽተሎ ኣላ። የሱስ ተመሊሱ'ዩ፡ እቲ ዝተመልሰ የሱስ በሃብላ እዩ ዝብልዎ ናይ ሓሶት ትምህርቲ ምኻኑ ብቓል እግዚኣብሄር ክንርኢ ከሎና፡ መጽሓፍ ቅዱስ የሱስ ክምለስ ከሎ ካብ ሰበይቲ ከምዘይውለድ፡ ካልኣይ ክም ዘይመውት እዩ ዝምህረና። *ሮሜ 6፡8-9* "እቲ ኻብ ምውታት ዝተንስኤ ክርስቶስ መሊሱ ኸም ዘይመውት፡ ሞትውን ኣብኡ ኸም ዘይመልኽ ካብ ፈለጥና፡" ይብል። ከምኡ ድማ የሱስ ክርስቶስ ካብ ምውታት ክትንስእ ከሎ ምስ ስግኡ ስለዝተንስኤ ስግኡ ኣብ መቃብር ኣይጸንሔን። ክዓርግ ከሎ ምስ ስጋኡ ብዙሓት ሰባት እናረኣይዎ እዩ ዓሪጉ። ክምለስ ከሎ'ውን ዓለም እናረኣየቶ ብግልጺ እዩ ዝምለስ። *ማቴ 24፡27* "በርቂ ካብ ምብራቕ በሪቑ ክሳዕ ምዕራብ ከም ዚርኤ ምጽኣት ወዲ ሰብ ከኣ ከምኡ ኪኸውን እዩ።" ከምኡ'ውን *ራኢ 1፡7* "እንሆ ብደበና ይመጽእ ኣሎ፡ ኩለን ኣዒንትን እቶም ዝወግእዎን ከኣ ኪርኢይዎ እዮም፡ ብዘለዉ ዓሌታት ምድሪውን ኪበኽዩሉ እዮም" ይብል። እምበኣር የሱስ ብግልጺ እዩ ዝምለስ። እዞም ኣነ የሱስ እየ ዝብሉን ዝምህሩን ግና ከምቲ የሱስ ክርስቶስ ኣብ *ማቴ 24፡5* "ኣነ ክርስቶስ እየ እናበሉ፡ ብዙሓት ብስመይ ኪመጹ እዮም እሞ ንብዙሓትውን ኬስሕቱ እዮም" ዝበሎ ተፈጺሙ ኣሎ። እንሆ እቶም መስሓትቲ እዚኦም እዮም።

2- "ውግእን ወረ ወግእን ክትሰምዑ ኢኹም። ርኣዩ ኣይትሰንብዱ መወዳእታ ገና እዩ። ህዝቢ ናብ ህዝቢ መንግስቲውን ናብ መንግስቲ ኺለዐል እዩ ይብል"። እዚ ውግእን ወረ ውግእን ዝብሎ ዘሎ ኣብዚ፡ ህዝቢ ናብ ህዝቢ መንግስቲ ኸኣ ናብ መንግስቲ ኺለዓልዩ ዝብል ሓሳብ እትው እዩ። ውግእ ካብ ጥንቲ ዝነበረ እዩ፡ ደቂ እስራኤል ናብ ከንኣን ንኽኣትዉ 31 ነገስታት ሰዒሮም ንኹሎም ኣጽኒቶም ንምድሮም ተረስትዮሞ። ከምኡውን ዳዊት ብዙሕ ከቢድ ውግእ ተዋጊኡ እዩ። ግብጻውያን ምስ እስራኤላውያን፡ ግብጻውያን ምስ ባቢሎናውያን፡ ባቢሎን ምስ ፋርስን ሜዶንን፡ ኣሌክሳንደር ዓቢ ምስ ፋርስን ሜዶንን፡ ካልኦት ዓበይቲ ውግኣትውን ተፈጺሞም እዮም። ዓለም ካብ ትፍጠር ንምድሪ ዘሰክሕ፡ ዘሰንብድ ዓይነት ህልቂት ዘሎዎ ኩናት ተኻይዱ እዩ። ኩናት ግን ኣይተጸብጸበን። እዚ ኲናት ሓደ ኢሉ ዝተጸብጸበሉ ቀዳማይ ኲናት ዓለምን ካልኣይ ኲናት ዓለምን እዩ። እዚ ኲናት እዚ ድማ፡ ንምድሪ ዘንቀጥቅጥ፡ ንልቢ ሰብ ዘሰንብድ ከቢድ ዝኾነ ኲናት ነይሩ። እምበኣርከስ የሱስ ክርስቶስ ኣማዕድዩ ውግእን ወረ ውግእን ክትርእዩ ኢኹም፡ ህዝቢ ናብ ህዝቢ መንግስቲ ኸኣ ናብ መንግስቲ ኺለዓሉ እዮም፡ ክብለና ከሎ ን1ይን ን2ይን ኲናት ዓለም እዩ። እዚ ህዝቢ ናብ ህዝቢ

ዝበሎ ድማ ሎሚ ዝኾነ ሃገር ውሽጣዊ ጸገም ዘይብሉ፣ ውሽጣዊ ተቓውሞ ዘይብሉ ዳርጋ የልቦን ክበሃል ይከኣል፡፡ እዚ ኣብ ፍቅዲ 8 እዚ ኹሉ መጀመርታ ቕልውላው እዩ ኢልዎ ኣሎ። ቕልውላው ማለት ሰበይቲ ክትሓርስ ከላ እቲ ቀርጸት (ጻዕሪ) እናበርትዔ እዩ ዝኸይድ። ኣብቲ ኣዝዩ ቕልውላው ዝበርትዓ ጊዜ ኸኣ እቲ ህጻን ይውለድ። እምበኣር እንድሕር እቲ ናይ 1ይን 2ይን ኲናት ዓለም ናይ መጀመርታ ቕልውላው ኾይኑ፣ ቕልውላው ኸኣ እናወሰኸ ስለዝኸይድ፣ ናይ ዓለም ሽግር ኸኣ ከምኡ እናወሰኸ እዩ ዝኸይድ፡፡ እምበኣር ሎሚ እቲ ቕልውላው ኣብ ዓለም ኣብ ከቢድ ኩነታት (ጭንቀት) በጺሑ ከምዘሎ ንነፍሲ-ወከፍ ርዱእ እዩ፡፡

3- ጥምየት፥- ወዲ ሰብ መግቡ ካብ ኣትክልትን እንስሳታትን እዩ ዝረክብ፡፡ እምበኣር ጥምየት ክስዕብ እንተድኣ ኮይኑ ምብራስ ናይ ኣትክልትን፣ እንስሳታትን ክርኤ ከሎ እዩ፡፡ ሎሚ ዓለም ምድረ በዳ እናኾነት ትኸይድ ስለዘላ፣ ነዚ ምድረበዳነት ንምክልኻል ልሙዕ ገረብ ከይቁረጽ ብሕጊ ተኸልኪሉ ኣሎ፡፡ ከምኡውን እንስሳታት, እንስሳ ዘቤትን ዘገዳምን ካብ ገጽ ምድሪ ብብዝሒ እናጸነቱ ይኸዱ ኣለዉ፡፡ ነዚ ዕንወት እዚ ደቂ ሰባት ክብድህዎ ኣይከኣሉን። ሎሚ ዓለም ኣብ ከቢድ ቁጠባዊ ቕልውላው ወዲቓ ስለዘላ ካብዚ ዘላቶ ቁጠባዊ ቕልውላው ንምውጻእ ብዙሓት ሃገራት ተኣኪበን ሕብረት ቁጠብኤን የማሓይሻ ኣለዋ፡፡ ንኣብነት፣ ሃገራት ኤውሮጳ ምሕባረን ናይ ቁጠባ ሕቶ እዩ፡፡ ከምኡውን ሃገራት ኣፍሪቃ ኣብዚ ዝሓለፈ ሓጺር እዋን ተኣኪበን ዘጽደቓእ ገለ ብፍልጠቱ ገለ ብሃብቱ ገለ ብጉልበቱ ንቁጠባ ኣፍሪቃ ንምሕዋይ ተባሂሉ ኣብ ስምምዕ ተበጺሑ ኣሎ፡፡ እቲ ቕልውላው እናወሰኸ ስለዝኸይድ ግን መፍትሒ የብሉን፡፡

4- ምንቅጥቃጥ ምድሪ፥- ናይ ምንቅጥቃጥ ናህሪ ሎሚ ቅልጡፉን (ኣብ ሓጺር ጊዜ ተደጋጋሚ) እንዳኾነ ይኸይድ ኣሎ። ስለዚ እዚ ምንቅጥቃጥ ዝዕገት ዘይኮነ እናቀጸለ ዝኸይድ እዩ፣ ጥምየት'ውን ኸምኡ እናቐጸለ ዝኸይድ እዩ ማለት ተላጋቢ ሕማም እዩ፡፡

5- ፌራ፥- ፌራ ወይ ተላጋቢ ሕማም ካብ ዓለምና ተፈልዩ ኣይፈልጥን። ንኣብነት ቲቪ (ዓባይ ሰዓል)፣ ዓሶ, ሸሮኽ, ወዘተ፡፡ እዞም ሕማማት እዚኣቶም ኣብ ዓለም ብዙሕ ሰብ ኣጥፊኦም እዮም። እንተኾነ መድሃኒት ናይቲ ሕማም ስለዝተረኽበ ሰግኣት ደቂ ሰባት ካብዞም ሕማማት ነጻ ኾይኑ እዩ፡፡ ሎሚ ዓለም ካብ ሰግኣት ሓራ ክትኮነሉ ዘይከኣለት ዘላ፣ ካብ ኤ.ች.ኣይ.ቪ ኤይድስ ዝተባህለ ሕማም እዩ፡፡ እዚ ሕማም እዚ ኣብ ዓለም መድሃኒት ዘይተረኽበ ብናህሪ እናኣስፋሕፈሐ ዘጽንት ዘሎ ሕማም እዩ፡፡ ንደቂ ሰባት

ዘህልቕ ኣሸጋሪ ሕማም ኮይኑ ኣሎ፣ እዚ ነፍሲ ወከፍና ንፈልጦ እዩ። ኤይድስ ንምጥፋእ ካብ ኤይድስ ንምክልኻል ዝግበር ዘሎ ጐስጓስ ነፍሲ ወከፍና ንፈልጦ ኢና።ብማስ ሜድያን ኣብ ዝተፈላለየ ኣኼባታትን ለይትን መዓልትን ዝግበር ዘሎ ጐስጓስ ንሪኢ ኣሎና። ምኽንያቱ መድሃኒት የብሉን። ፈጺሙ ኣማሲኑ ዝቐትል ሕማም እዩ። ካብዚ ሕማም'ዚ ንምክልኻል ብመራኸቢ ብዙሃን ዓቢ ጐስጓስ እኳ እንተተገብረ ለውጢ ኣይተረኽበን፡፡ በዚ ሕማም እዚ ብብዝሒ ተጠቒዖም ዝርከቡ ኣብ ክሊ 17-40 ዝርከቡ ሰባት እዮም፡፡ እዚ ከኣ ብስጋዊ ርክብ ዝመሓላለፍ ፍረ ሓጥያት እዩ፡፡ መድሃኒቱ ኸኣ ወንጌል ጥራሕ እዩ፡፡

ሎሚ ኣብ ዓለምና ሕክምና ምዕቡል ክነሱ ንሕማም ክቆጻጸሮ ኣይከኣለን፡፡ ሎሚ እቲ ዝበዝሐ ክፋል ዓለም ዝሰትዮ ማይን ዝበልዖ መግብን ብመድሃኒት ዝተቓመመ'ዩ (ኣርተፊሻል'ዩ)። እዚ ኩሉ ንሕማም ንምጥፋእ ዝተገብረ ሕክምናዊ ጻዕርታት እዩ። ብምኽንያት እዚ ድማ እቲ ካብቲ ተፈጥሮኣዊ ጸጋ እንረኽቦ መኣዛ ኩሉ ጠፊኡ ኩሉ ኣርቶፊሻል እናኾነ መጺኡ ኣሎ፡፡ እዚ ሕማም ግና ወሲኹ ዳእ'ምበር ኣይጠፍአን፡፡ ነቲ እዚ መጀመርታ ቅልውላዉ እዩ ኢልዎ ዘሎ ንዘክሮ፡፡ ሎሚ ዓለም ንመገዲ ኣምላኽ (ንወንጌል) ዕሽነት'ዩ ኢላ፣ ንኹሉ ሽግራ ብናይ ገዛእ ርእሳ ጥበብ መፍትሒ ክትረኽበሉ ላዕልን ታሕትን ኣብ ትብለሉ ዘላ ዘመን ኢና ዘሎና፡፡

ሃዋርያ ጴጥሮስ ኣብ 2ይ መልእኽቱ *ምዕ3፡3* “ኣብተን ዳሕሮት መዓልታት ከም ፍትወት ርእሶም ዚመላለሱን፣ ዜላግጹ መላገጽትን ከም ዚመጹ ቅድሚ ኹሉ እዚ ፍለጡ። ንሳቶም ከኣ ተስፋ ምጽኣቱ ደኣ ኣበይ ኣሎ፣ ካብታ ኣቦታትና ዝደቀሱላ መዓልቲ ካብ መጀመርታ ፍጥረት ሒዙ ኹሉ ኸምቲ ዝነበሮ እዩ ዘሎ፣ ኪብሉ እዮም” ይብል። ቀጺሉ ድማ፣ “ሰማያት ካብ ጥንቲ ብቓል ኣምላኽ ከም ዝነበረ ምድሪውን ካብ ማይን ብማይን ምዃና ነዚ ፈትዮም ይርስዕዎ ኣለዉ” ይብል፡፡ እዚ ኩሉ ኣብዚ ውሽጢ 100 ዓመት እዩ ተፈጺሙ፡፡ ሰባት ሎሚ የሱስ ክምለስ እዩ እንተኢልካዮም ይስሕቑኻ፣ ኣቦታትናውን ኸምኡ እናበሉ ሓሊፎም ክመጽእ ግና ኣይረኣናን ኢሎም ይምልሱ። ከምኡ'ውን ሰማይን ምድርን ብቓል ኣምላኽ ከም ዝተፈጥረ ኪሒዶም ኣለዉ፡፡ ሎሚ ንሓደ ተማሃራይ ኣብ ቤት ትምህርቱ ሰማይን ምድርን ከመይ ኢሉ ተፈጢሩ ዝብል ሕቶ እንተዝሕተት እሞ እግዚኣብሄር እዩ ፈጢርዎ ኢሉ እንተዝምልስ እቲ ዝወሃቦ መልሲ (ነጥቢ) ጌጋ፣ ዝብል እዩ፡፡ እምበኣር እቲ ኣብ ጴጥሮስ፣ ሰማይን ምድርን ብቓል ኣምላኽ ከም ዝተፈጥረ፣ እናፈለጡ ክኽሕዱ እዮም ኢሉ ዝተነበዮ ነዚ ዘመን እዚ

እዩ። እዚ ኣብ *ማቴ 24፥9* "ሽዑ ንመከራ ኣሕሊፎም ኪህብኹምን ኪቕትልኹምን እዮም። ብዛዕባ ስመይ ኣብ ኩሎም ኣህዛብ ጽሉኣት ክትኮኑ ኢኹም" ዝበሎ ግና፣ የሱስ ኣብቲ 2ይ ምጽኣቱ ዝቐርበሉ እዋን ንክርስትያናት ዘጋጥሞም ስደት እዩ። ምኽንያቱ ከም ምልክት ካልኣይ ምጽኣቱ እዩ ተጠቒሱ ዘሎ። ርግጽ'ዩ ብየሱስ ክርስቶስ ዝኣመኑ ኣብ ዘመን ሃዋርያት ዝነበሩ ክርስትያናት'ውን ብዙሕ መከራ ረኺቦም እዮም። እቲ ዝነበረ መከራ ድሕሪ 300 ዓ/ም ማሕበር ክርስቶስ ናብ ጸልማት ምስ ኣተወት (ዘመን ጸልማት ምስ ኣተወ) ከምዘይነበረ ንርኢ። እዚ ዘመን ጸልማት ንኣስታት 1200 ዓመት ጸኒሑ። ብ1500 ዓ/ም እቲ ዝተቐብረ ሓቀኛ ወንጌል ክርስቶስ ኣብ ማእከል ጸልማት ብማርቲን ሉተር ብሓይሊ መንፈስ ቅዱስ ኣንጸባሪቑ። ካብቲ እዋን እቲ ጀሚሩ፣ ክሳብ ሕጂ እቶም ብየሱስ ዳግም ዝተወልዱ ኩሎም ብኣህዛብ ጽሉኣት ኾይኖም፣ ስለ ስም የሱስ ክርስቶስ መከራ ይረኽቡ ኣለዉ።

ኣብ ፍቅዲ 11 ድማ ብዙሓት ነብያት ሓሶት ክትንስኡ ንብዙሓትውን ኬስሕቱ እዮም ይብል። ነቢይ ማለት ኣብ ክንዲ እግዚኣብሄር ኮይኑ ዝዛረብ ኣፈኛ ወይ ድማ መልእኽተኛ ማለት እዩ። እምበኣርሲ እዞም ሓሰውቲ ነብያት ዝብሎም ዘሎ ክርስትያናት ዝመስሉ ሓሰውቲ መምሃራን ኮይኖም፣ ንብዙሓት ሰባት ዘስሕቱ፣ ኣብ ዓለም ኣዚዮም ብዙሓት እዮም። ገለ ካብዚኦም ንኣብነት፦ ኣብ፣ ወልድ፣ መንፈስ ቅዱስ ሓደ ኣምላኽ ብሰለስተ ኣካል ኾይኑ ዝግለጽ ዘይኣምኑ፣ ከምኡውን የሱስ ክርስቶስ ጥራይ መድሓኒ ከም ዝኾነ ዘይኣምኑ፣ እዚኦም ክርስትያናት ኢና በሃልቲ፣ መገዲ ክርስቶስ ዘይክተሉ፣ ሓሰውቲ ነብያት (መስሓትቲ) ይበሃሉ።

6- "እዚ ወንጌል መንግስቲ ንብዘላ ዓለም ክሰብኽ እዩ ሽዑ መወዳእታ ይኸውን" ዝበሎ፣ እዚ ወንጌል መንግስቲ እዚ ወንጌል የሱስ ክርስቶስ ኣብቲ ቀዳማይ ክፍለ ዘመን ብሃዋርያት ኣብ በዓል ሓምሳ፣ ግብረ ሃዋርያት ምዕራፍ 2 ዝጀመረ ሓይሊ መንፈስ ቅዱስ ወንጌል ንምስፋሕ ናብዛ ዓለም 300 ዓመት ቀጺሉ እዩ። ብሮማውያን እናተጨፍለቑ፣ ክርስትያናት ብሓዊ እናነደዱ፣ ኣብ ፍሉሕ ዘይቲ እናተጠብሱ፣ ብኣራዊት እናተበልዑ፣ ኣብ ጸልማት በዓቲ ኮለል እናበሉ ን300 ዓመት ሓሊፎም እዮም። ስለምንታይ እዩ እዚ ኹሉ እንተድኣ ኢልና ምስ ጣኣታት ስለዘይሓበሩ፣ ብጀካ የሱስ ክርስቶስ ካልእ መድሓኒ የለን ስለዝበሉ፣ ነዚ ሓቂ መንገዲ ስለዝተኸተሉ፣ ኣብቲ ቀዳማይ ዘመን ብብዙሕ መከራ ሓሊፎም እዮም። ጴጥሮስ ኮነ ጳውሎስ ኣብ ሮማ ብቄሳር ኸም ዝተቐትሉ እዩ ታሪኽ ዝነግረና። ድሕሪ 300 ዓመት ግና ዘመን ጸልማት ኣትዩ

ብንጉስ ቆንጠንጢኖስ ዝተባህለ ክርስትና ሓደ ከም ናይ ዓድና ወይ ኸኣ ከም ናይ መንግስትና ሃይማኖት ወይ እምነት ኮይኑ ስለዘሎ ስለዚ ኣይተሳድዱዎም ተቀቢልናዮም ኣሎና ከም ድላዮም ይንቐሳቀሱ ኢሉ ኣዋጅ ኣዊጁ። ንጉስ ቆንጠንጢኖስ ንክርስትና ክቕበሎ ከሎ ግና ነቲ ዝነበሮ ኣምልኾ ጣኦት ጉሒፉ ኣይኮነን ተቐቢልዎ። ቀስ ብቐስ ከኣ ስእልን ምስልን ኣብ ክርስትና ክተኣታቶ ጀሚሩ። ኣብዚ ክስተውዕሎ ዘሎና ኣህዛብ ጣኣታት ምስልን ስእልን እዮም ዘምልኹ። ኣይሁድ ግና ስእልን ምስልን ኣየምልኹን እዮም። ግናኸ እግዚኣብሄር ብኢድ ሙሴ ዝሃቦም ታቦት ኣለዎም። ብእኡ ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ይቐርቡ። ክርስትያናት ግና ብቓል መስቀል እዮም ዝኣምኑ። እዚኦም ሰለስቲኦም ንሓድሕዶም ኣይሰማምዑን እዮም። ኣይሁድ ምስ ኣህዛብ ኣይሰማምዑን እዮም፣ ኣህዛብ ምስ ኣይሁድ ኣይሰማምዑን እዮም፣ ኣይሁድ ምስ ክርስትያናት፣ ክርስትያናት ኸኣ ምስ ኣይሁድ፣ ኣይሰማምዑን እዮም። ዘመን ጸልማት ዝኾነሉ ምኽንያት ድማ፣ እዚኦም ሰለስቲኦም ተሰማሚዖም ኣብ ሓደ መቕደስ ስለ ዝኣተዉ እዮም። እምበኣርከስ፣ ቤተክርስትያኒ ምስቶም ብክርስቶስ የሱስ ዘይኣመኑ፣ ስለ ዝሓበረት ብርሃና ኣጥፊኣ ናብ ጸልማት ዘመን ድማ ኣትያ።

መጽሓፍ ቅዱስ ግና *2ቆረ6፥14-15* "ምስቶም ዘይኣምኑ ኣብ ሓደ ኣርዑት ኣይትጸመዱ ማለት ንጽድቅን ንሓጢኣትን እንታይ ኣራኺብዎ፣ ወይስ ንብርሃን ምስ ጸልማት እንታይ ሕብረት ኣልይዎ፣ ኣብ ፍቕዲ 15 ክርስቶስከ ምስ ብልያል እንታይ ምስምማዕ ኣለዎ፣ ወይስ ንኣማኒ ምስ ዘይኣማኒ እንታይ ግደ ኣለዎ" እዩ ዝብለና። ዘመን ጸልማት 1200 ዓመት ምስ ጸንሐ፣ ብ1500 ዓመተ ምሕረት ብማርቲን ሉተር ቅኑዕ ወንጌል ክርስቶስ በሪሁ። እዚ ኸኣ እቲ የሱስ ክርስቶስ እዚ ወንጌል መንግስቲ ኣምላኽ ኣብ ብዘላ ዓለም ክሰብኽ እዩ ዝበሎ ካብ ናይ ማርቲን ሉተር ኣገልግሎት እዩ ዝጅምር። በታ ማርቲን ሉተር ዝረኸባ ንእሽቶይ ብርሃን ብዙሓት ሰባት ብኣኣ እናኣተዉ ካብ ብርሃን ናብ ብርሃን እናተሳገሩ እቲ ተቐቢሩ ዝነበረ ብሃዋርያት ዝሰበኽ ዝነበረ ወንጌል ተመሊሱ። ወንጌል መንግስቲ ኣምላኽ ሎሚ ኣብ ዓለም ምሉእ ብሓይሊ መንፈስ ቅዱስ ብትእምርትን ተኣምራትን ተሰንዩ ብፍጥነት ይጉዪ ኣሎ። እምበኣርሲ እዚ ኩሉ ምልክት ምጽኣቱ ምዃኑ ዝነገረና ኸም ዝተፈጸመ ሓደ ብሓደ ርኢናዮ ኣሎና።

ሳልሳይ ምዕራፍ

ምልክት ኦምበለስ (ኩነታት እስራኤል)

ኩነታት እስራኤል ሓደ ካብቶም ዓበይቲ ምልክታት ምምጻእ ናይ ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ናብዚ ምድሪ ዜገልጹ እዩ። ሃዋርያት ትእምርቲ ካልኣይ ምጽኣትካ እንታይ ኢዩ ኢሎም ክሓትዎ ከለው ካብቲ ኣብ *ማቴ 24፥32* ዝዘርዘሮ ሓደ "ምስላኡ ኻብ ኦም በለስ ተማሃሩ ጨንፍራ ምስ ለምለመ፡ ቆጽላውን ምስ ጠጥኤ ክረምቲ ኸም ዝቐረበ ትፈልጡ ኢኹም። ከምኡ ድማ ንሰኻትኩም እዚ ኹሉ ምስ ርኤኹም ናብ ኣፍ ቤት ምቕራቡ ፍለጡ፡፡ እዚ ኹሉ ክሳዕ ዚኸውን እዚ ወለዶ እዚ ኸም ዘይሓልፍ ብሓቂ ብሓቂ እብለኩም ኣሎኹ" ዝበሎ እዩ። እምበኣርከስ እስራኤል ናይ ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ካልኣይ ምጽኣቱ ከም ዝቐረበ ትሕብር ዓባይ ምልክት ኢያ። የሱስ ክርስቶስ ምስላኡ ካብ ኦም በለስ ተመሃሩ ክብል ከሎ እዛ ኦም በለስ ዝብላ ዘሎ እስራኤል እያ፣ ተፈጥሮኣዊ በለስ ኣይኮነን። እግዚኣብሄር ንእስራኤል ብኦም በለስ ከም ዝምስላ ክንርኢ እንክለና፣ ኣብ *ሚክ፣ 7፥1* " . .እታ ነፍሰይ እተተምነየታ በዅሪ ፍረ በለስ እኳ የላን" ይብል፡፡ ኣብ *ሆሴ 9፥10* " ኣነ ንእስራኤል ኣብ በረኻ ኸም ዘሎ ፍረ ወይኒ ረኺብክዎ፡፡ ነቦታትኩም ከምታ ኣብ እትብኰር ኦም በለስ ዘሎ ቐዳማይ ፍረ (በዅሪ) ርኤኽዎም" ይብል፡፡ ከምታ እትቡኮር በለስ ማለት ከምቲ ቀዳማይ ፍረ በለስ ረኣኽዎም ማለት እዩ፡፡ ኣብ *ኤር 2፥3* " እስራኤል ንእግዚኣብሄር እተቐደሰ በዅሪ ቐውዑ ነበረ ... ... " ይብል፡፡

ኣብዚ ቦታ እዚ ክንርኢ እንክሎና እስራኤል ብበለስ ከም እትምሰልን እግዚኣቢሄር ኣምላኽ ከኣ በለስ ኢሉ ከም ዝጸወዓን ንርኢ ኣለና፡፡ ካልእ ኣብ *ዘፍ 3፥7* " ሽዑ ኣዒንቲ ኽልቲኦም ተኸፍታ ጥራዮም ምዃኖም ድማ ፈለጡ፡፡ ቆጽሊ በለስ ከኣ ኣላጊቦም ከኣ ተዓጥቁ" ይብል፡፡ ኣብዚ ሓደ ነገር ኢና ንርኢ ቅድሚ ጥራዮም ምዃኖም ምፍላጦም ጸጋ እግዚኣብሄር ተዓጢቖም ስለዝነበሩ፣ ኣይሓፍሩን እዮም ኔሮም። ሕጂ ግን ጥራዮም ምዃኖም ምስ ረአዩ ሓፈሮም፣ ሓጥያት የሕፍር እዩ፡፡ "ጥራዮም ምዃኖም" ክብል ከሎ ናይ ሓጥያት ምልክት እዩ። ኣብዚ ከኣ ንጥራዮም (ሕፍረቶም) ንምሽፋን ቆጽሊ በለስ ኣላጊቦም ተዓጥቁ እዚ ቆጽሊ በለስ እግዚኣብሄር ኣይኮነን ከዲንዎም። እምበኣር ናይ ገዛእ ርእሶም ጥበብ ሕፍረቶም ንምኽዋል ከዕጠቑ ከለዉ ኢና ንርኢ ዘለና። ድምጺ እግዚኣብሄር ኣምላኽ ናብ ገነት ኤደን ክመላለስ ምስ ጀመረ ግና፣ እቲ ዝተዓጠቕዎ ከዳን ኣብ ቅድሚ ብርሃን ክቖምም ስለ

ዘይከኣለ ናብ ከውሊ ገጸም ከም ዝሃድሙ እዩ መጽሓፍ ቅዱስ ዝነግረና። ኣብዚ ክንርእዮ ዝጸናሕና ኣዳምን ሄዋንን ባዕሎም እዮም ተኸዲኖም። ኣብ ጥቕሲ 21 ግና እግዚኣብሄር ኣምላኽ ንኣዳምን ንሰበይቱን ደበሎ ገይሩ ከደኖም ይብለና። ኣብቲ ቀዳማይ ባዕሎም ተዓጢቖም፣ ኣብቲ ካልኣይ ግን እግዚኣብሄር ኣምላኽ ደበሎ ጌሩ ከዲንዎም። እዚ ደበሎ ዝብሎ ናይ እንስሳ ቆርበት እዩ። ከዳን ናይ ጽድቂ ምሳሌ እዩ። ሰብ ንሕፍረቱ ማለት ንሓጢያቱ ክርሕቕ ስለ ዘይከኣለ እግዚኣብሄር ርሑስ ቆርበት ኸኸድኖ ከሎ ኢና ንርኢ። እዚ ከኣ ቅድሚ የሱስ ክርስቶስ ኣብ መስቀል ምማቱ ሕጊ ከም ዝመጽእ የረድኣና። ኣብ *ዮው 1፥16* "ሕጊ ብሙሴ ተውሂቡ እዩ እሞ ጸጋን ሓቅን ግና ብየሱስ ክርስቶስ መጸ" ይብለና። ሕጊ ብግብርኻ ጽደቕ እዩ ዝብል፣ እምነት ግና ብኸምኡ ጸጋ ኣምላኽ ተቐበል እዩ ዝብል። እምበኣር እቲ ቆጽሊ በለስ ናይ ሕጊ ምሳሌ ክኸውን ከሎ፣ እቲ ደበሎ ከኣ ናይ ጸጋ ምሳሌ እዩ። ኣብ *ማቴ 24፥32* "... ምሳሌኡ ካብ ኦም በለስ ተምሃሩ፣ ቆጽላ ክጭብጭብ ጨናፍራ ክልምልም ..." ክብል ከሎ፣ ንነዊሕ ዘመን ደሪቓ ድሕሪ ምጽናሕ ከም እትጥጥዕ እዩ ዘመልክት። ምኽንያቱ ቆጽሊ የብላን፣ ጨናፍራውን ነቒጹ እዩ። ኣብቲ ጊዜቲ ግና (ኣብ እዋን ምጽኣቱ) ክትልምልምን ክትጥጥዕን ምዃና እዩ ዘርእየና። እምበኣር ቀጺልና እስራኤል ከመይ ኢላ ከም ዝደረቐት ክንርኢ ኢና።

ሀ. ምብታን እስራኤል (ምድራቕ በለስ)

እግዚኣብሂር ኣምላኽ ንደቂ እስራኤል ብመንገደይ እንተዘይ ተመላለስኩም ከም ቃለይ እንተዘይኬድኩም፣ ትእዛዘይ እንተዘይሓሊኹም፣ ናብ ኣርባዕተ ማእዝናት ምድሪ ፋሕ ክብለኩም፣ ናብ ህዝብታት ክዘርወኩም እየ እናበለ የጠንቅቖም ከምዝነበረ ኣብ *ዘሌ 26፥33* "ንኣኻትኩም ከኣ ኣብ ማእከል ህዝብታት ፋሕ ክብለኩም እየ። ደድሕሬኹም ድማ ሴፍ ክመልሕ እየ። ሃገርኩም ከኣ ክትባድም እያ። ከተማታትኩምውን በረኻ ይኾና" እናበለ ይዛረብ። ኣብ *ህዝ 36፥18-19* "ሽዑ ብሰሪ እቲ ኣብታ ሃገር ዝኸዐውዎ ደምን ብጣኦታቶም ከኣ ስለ ዘርከስዋን ኰራይ ከየኹሎም። ኣብ ማእከል ህዝብታት ዘሮኽዎም፣ ኣብ ሃገራት ከኣ ፋሕ በሉ፣ ኣነውን ከም መገዶምን ከም ግብሮምን ፈረድክዎም" ይብል። *መዝ 106፥26-27* "ሽዑ ኢዱ ናብኦም ኣልዒሉ፣ ኣብ በረኻ ኬውድቖም፣ ንዘርኦም ከኣ ኣብ ማእከል ኣህዛብ ኬውድቖም ኣብ ሃገራትውን ፋሕ ኬብሎም መሓለ" ይብል። *ዘዳ 28፥64* "እግዚኣብሄር ድማ ካብ ወሰን ምድሪ ክሳዕ ወሰን ምድሪ ናብ ኩሎም ህዝብታት ፋሕ ኬብለካ እዩ፣ ኣብኡ ድማ ንሸኻን ኣቦታትካን

ንዘይትፈልጥዎም ካልኦት ኣማልኽቲ፡ ንዕንጨይትን ንእምንን ክተገልግል ኢኻ"። *ዘዳ 4፡27* "እግዚኣብሄር ናብ ማእከል ህዝብታት ኪብትነኩም እዩ፡ ኣብቶም እግዚኣብሄር ናብኦም ዝወሰደኩም ኣህዛብ ሒደት ቁጽሪ ኽትተርፉ ኢኹም።" ወዘተ... ይብል።

ኣብዚ ዝረኣናዮ ኩሉ እግዚኣብሄር ንደቂ እስራኤል ከም ትእዛዘይ እንተዘይ ተመላሊስኩም ካብዚ ዝእዝዘኩም ትእዛዛት እንተዘበልኩም እዚ ክረኽበኩም እዩ ዝብሎም መጠንቀቕታ እዩ። እግዚኣብሄር ንደቂ እስራኤል ዝኣዘዞም ትእዛዝ ኣብ ጽላሎት ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ክመላለሱ ከም ዘሎዎም ጥራይ እዩ። እቲ ዝሰዋእ መስዋእትን መሰውእን ቤተ መቕደስን ምሳሌ ናይ የሱስ ክርስቶስ እዩ ኔሩ። ደቂ እስራኤል ካብቲ እግዚኣብሄር ክመላለስሉ ኢሉ ዝሃቦም ጽላሎት ናይ የሱስ ክርስቶስ እንተዳኣ ወጺኦም ንካልእ እንተደኣ ተሰፉ ጌሮም እግዚኣብሄር ከም ዝቀጽዖም እዩ ኣጠንቂቕዎም። ብምኽንያት ካብ ጽላሎት የሱስ ክርስቶስ ብምውጽኦም ገለገለ ዝወረዶም መቕጻዕቲ ክንርኢ ኢና።

ኣብ መሳፍንቲ ደቂ እስራኤል ሕጊ እግዚኣብሂር ሓዲጎም ናብቶም ኣብ ከባቢኦም ዘለው ኣማልኽቲ ናብቶም ጣኦታት ከይዶም ምስ ኣምለኹን፡ እግዚኣብሄር ከኣ ናብ ሕሻን ርሻታይም ሸጦም ይብል። ደቂ እስራኤል ኣብ ትሕቲ ባርነት ሕሻን ርሻታይም ምስኣተዉ ተማህሊሎም ተነሲሖም እግዚኣብሄር ከኣ ብዕትኒኤል ወዲ ሓዉ ንካሌብ ኣድሒንዎም። ኣብ ዘመን መሳፍንቲ እግዚኣብሄር ንደቂ እስራኤል ክብድሉ ከለው ናብ ኣህዛብ ኣሕሊፉ ይህቦም፡ ክምለሱ ከለው ከኣ መሳፍንቲ ኣተንስኡ የናግፎም ከም ዝነበረ ቃል ኣምላኽ ይነግረና። ከምኡውን ኣብ ዘመነ ነገስታት ከኣ ኣሰር ንእስራኤል ማረኽዎ ከምዝነበረ፡ ንጉስ ባቢሎን ነቡከድናጾር ንየሩሳሌምን ንቤተ መቕደሶምን የዕንዩ ዳርጋ ንብዘሎ ህዝቢ እስራኤል ከምዝማረኸን ን70 ዓመት ከኣ ኣብ ባቤሎን ከምዝጸንሑ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ንርኢ። እግዚኣብሂር ከኣ ድሕሪ ሰብዓ ዓመት ክመልሰኩም እየ ኢሉ ተሰፋ ሂብዎም ከም ቓል ተሰፍኡውን መሊስዎም።
እዚ ኩሉ ዝወረዶም ኣብ ሕጊ (ጽላሎት ጐይታ የሱስ ክርስቶስ) ስለ ዘይተመላለሱ እዩ። ናብቲ ጽላሎት የሱስ ክርስቶስ ዝኾነ መሰውኢ ክጥምቱ ናብኡ ከኣ ክምለሱ ከለዉ እግዚኣብሄር ምሕረት ይገብረሎም ከም ዝነበረ ንርኢ። ካብ ምርኮ ባቢሎን ብኢድ ዘሩባቤል ምስ ተመልሱ ቤት መቕደሶምን፡ ከተመኦምን ሃኒጾም ኩሉ ስርዓት ኣምልኾኦም እናፈጸሙ፡ ክሳዕ 1ይ ምጽኣት ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ጸኒሖም። እቲ ጽላሎት ሓሊፉ የሱስ (ጺጋ) ምስ መጸ ግና፡ ነቲ ናብ ፍጽምና ዘየብጽሖም ጽላሎት ደኣ ሓዙ እምበር

ንየሱስ ክርስቶስ ኣይተቐበልዎን። *ማር 11፡12* "ንጽብሒቱ ድማ ካብ ቢታንያ ኺወጹ ኸለዉ ጠመየ። ብርሑቕ ከኣ ቆጻል በለስ ረአየ ምናልባሽ ገለ እንተ ረኸበላ ኺርኢ ኸኣ ናብኣ ኸደ። ናብኣ መጺኡ ኸኣ ጊዜ በለስ ኣይነበረን እሞ ቆጽሊ እምበር፡ ገለ እኳ ኣይረኸበላን። መሊሱ ድማ ካብኺ ሓደ እኳ ንዘልኣለም ፍረ ኣይብላዕ በላ። ደቀ መዛሙርቱውን ሰምዕዎ።" ኣብዚ ጐይታና የሱስ ክምዝጠመየን፡ ብርሑቕ ከኣ ቆጽሊ በለስ ክምዝረኣየን፡ ምናልባት ገለ ፍረ እንተረኸበላ ኢሉ ከኣ ክርኢ ክምዝኸደን፡ ግና ኸኣ ፍረ ከምዘይረኸበላ ንርኢ።

ብዛዕባዛ በለስ ቅድሚ ምዝራብና ገለ ብዛዕባ ባህሪያት በለስ እስራኤል ክንርኢ ኢና። ኣብ እስራኤል ዝበቁል በለስ፡ እሾኽ ዘይብሉ ልሙጽ ገረብ እዩ። ብእንግሊዝ "ፊክትሪ" ተባሂሉ ዝጽዋዕ፡ ኣብ ሃገርና ጓሶት በቲ ናይቲ ገረብ ጸባ ንልግዒ ዝጥቀምሉ እዩ። እዚ ገረብ እዚ ኣብ ጊዜ ሓጋይ ገለ ቆጽሊ ዝባሃል ዘይብሉ ንቑጽ መሲሉ ዝረኤ እዩ። ኣብቲ ዘንበብናዮ ክፍሊ ጽሑፍ "ጊዜ በለስ ኣይነበረን" ክብል ከሎ ክረምቲ ከም ዘይነበረ እዩ ዘመልክት። ኣብ ሓጋይ ከኣ እዚ በለስ'ዚ ቆጽሊ ኣየውጽእን እዩ። ክረምቲ ክቐርብ ከሎ ግን ይጥጥዕ እሞ መጀመርታ ኣዝዩ ብዙሕ ቆጽሊ የውጽእ። ብድሕሪዚ ከኣ ፍረ ክፍሪ ይጅምር። የሱስ ክርስቶስ ነታ በለስ ክርእያ ከሎ ኣዝያ ቆጻል ምስ ረኣየ፡ ስለዚ ከኣ ፍረ ይህልዋ ይኸውን ኢሉ ናብኣ ቀሪቡ ርእዩ፡ ግን ከኣ ፍረ ኣይረኸበላን። ስለዚ ከኣ የሱስ ፍረ ምስ ሰኣነ ንዘልኣለም ፍረ ከይትፈሪ ረጊምዋ ብድሕሪዚ ከኣ ከም ዝነቀጸት ንርኢ።

ኣቐዲምና ኣብ መእተዊ ክምዝራኣናዮ ኣብ ቃል እግዚኣብሄር፡ በለስ ምሳሌ እስራኤል ክምዝኾነ ርኢና ኔርና። የሱስ ክርስቶስ ንተፈጥሮኣዊ በለስ ኣይኮነን ረጊሙ፡ ጉዳዩ ምስ እስራኤል እዩ። ጐይታና የሱስ ክርስቶስ እዚ ዝበለ ኣብቲ ናብዚ ምድሪ ኣብ ዝመጸሉ እዋን ህዝቢ እስራኤል ብመንገዲ ሕጊ ጻድቃናት ኢና፡ ኣብ የሱስ ክርስቶስ ምእማን ኣየድልየናን፡ ካልእ መሲሕ ክመጻና ኢና እንጽበ እናበሉ ንየሱስ ክርስቶስ ምቕባል ስለዝኣበይዎ እዩ። እስራኤላውያን ኣብ ቃል እግዜኣብሄር ንርእሶም ጻድቃናት ጌሮም ክምዝቆጸርዋ፡ ካብ ኩሉ ሰብ ፍሉያት፡ ልሙዓት ኮይኖም ከም እተራእዩ ሓደ ሓደ ነጥቢ እስከ ንርኤ።

ሮሜ 9፡31-33 "እስራኤል ግና ንሕጊ ጽድቂ እናደለይዎስ ናብቲ ሕጊ ጽድቂ ኣይበጽሑን። ስለምንታይ፡ ከመይ፡ እንሆ፡ ኣብ ጽዮን እምኒ መዓንቀፍን ከውሒ መንሳተትን ኤንብር ኣሎኹ፡ ብእኡ

ዚኣምን ከኣ ኣይኪሐፍርን እዩ፣ ዚብል ጽሑፍ ዘሎ ካብ ግብሪ እምበር ካብ እምነት ሰለ ዘይደልይዎ ብእምኒ መዓንቀፊ ተዓንቀፉ።" *ሮሜ 10፥3-4* " ክርስቶስ ነቲ ዚኣምን ዘበለ ኹሉ መደምደምታ ሕጊ ንጽድቂ እዩ እሞ፣ ጽድቂ ኣምላኽ ሰኣን ምፍላጦምን፡ ጽድቂ ርእሶም ኪተኽሉ ብምድላዮምንሲ ንርእሶም ኣብ ትሕቲ ጽድቂ ኣምላኽ ኣየግዝኡን።" የሱስ ክርስቶስ መደምደምታ ሕጊ እዩ። ምኽንያቱ ንሱ ኩሉ ሕጊ ዝደልዮ ዘበለ ኣብ መስቀል ወዲእዎ እዩ። ንሳቶም ግን ንሕና ንሙሴ ኢና እንፈልጥ ናዓኻ ኣይንፈልጠካን ኢና ክብልዎ ከለዉ ኢና ንርኢ። ደቂ ኣምላኽ ኢና ኢሎም ንቓል የሱስ ግን ዝነጸጉ ህዝቢ እዮም። ስለዚ እዛ በለስ እዚኣ ቆጽሊ ጥራይ እምበር ፍረ ዘየጽንሓትሉ ምኽንያት ከኣ እዚ ዝራኣናዮ እዩ።

ሰባት ኣብ ብሉይ ኪዳን በቲ እግዚኣብሄር ዝሃቦም ጽላሎት ብምእማንን ብምምልላስን ይድሕኑ ኔሮም። ኣብ ሓድሽ ኪዳን ከኣ በቲ ብሓቂ ዝተገልጸ የሱስ ክርስቶስ ብምእማን ይድሕኑ። ብግብሪ ግና ወላሓደ እኳ ናብ ጽድቂ ክበጽሕ ዝኽእል የልቦን። ከምኡውን ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ፈረሳውያን ብደጋዊ ነገራት ንርእሶም ከም ጻድቃናት ጌሮም የርእዩዋ ከምዝነበሩ ንርኢ። *ማቴ 23፥28* "ከምኡ ድማ ንሸኻትኩም ብላዕሊ ንሰብ ጻድቃን መሲልኩም ትረአይዎ፣ እቲ ውሽጥኹም ግና ግብዝናን ዓመጻን ምሉእ እዩ።" *ሉቃ 16፥15* "በሎም ድማ እቲ ኣብ ቅድሚ ሰብ ዓብዪ መሲሉ ዚርኤ ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ፍንፉን እዩ እሞ ንሸኻትኩም ርእሰኹም ኣብ ቅድሚ ሰብ ተጽድቑ ኢኹም፡ ንልብኹም ግና ኣምላኽ ይፈልጦ እዩ" ይብል። እምባኣርከስ ጐይታና የሱስ ክርስቶስ እዚ እዩ ኣማዕድዩ ዝረኣየ። ቆጽሊ ዝራኣየላ እሞ ቀሪቡ እንተረኣያ ግና ፍረ ዘይነበራ በለስ እያ ነይራ። እቲ ፍረ መንፈስ ቅዱስ ኣባታቶም ኣይነበረን፣ ምኽንያቱ ናይ መንፈስ ቅዱስ ፍረ ብእምነት እምበር ብግብሪ ዝርከብ ሰለ ዘይኮነ። እዛ በለስ እዚኣ ብኡ ንብኡ ነቒጻ ዝብሎ ድማ ገለ ካብ ደቀ መዛምርቱ ገና ብህይወት ከለው ኣብ 70 ዓ. ም ዝተፈጸመ እዩ። ኣብ 70 ዓ. ም ኩላ መንግስቲ እስራኤል ብመንግስቲ ሮማ ዓንያ ህዝባ ከኣ ፈቐድኡ ፋሕ ኢሉ ከተማታታን ቤት መቕደሳን ከኣ ዓንዩ፣ እታ ሽዑ ዝፈረሰት ቤት መቕደስ እነሆ ክሳብ ሕጂ ኣይተሃንጸትን።

እዚ ኩሉ ከኣ እቲ እግዚኣብሄር ብሙሴን ነብያትን ዘጠንቀቖም ስለዘይሓለዉ (ዘይኣመኑ) እዩ በጺሕዎም። ነቒጾም ናብ ኣርባዕተ ማእዝን ፋሕ ኢሎም። ከተማታቶም ከኣ ፈሪሱ ንሳቶም ከኣ ኣብ ሃገር ጓና ሰደተኛታት ኮይኖም፡፡ ጐይታና የሱስ ክርስቶስውን ኣብ ማቴ 24 ነቲ ቤት መቕደስ ከርእዩዎ ምስ ቀረቡ ብዛዕባዚ

ኣጠንቂቕዎም ኔሩ። ከምኡውን ኣብ *ሉቃ 19፥41-44* "ምስ ቀረበን ነታ ኸተማ ምስ ረኣያን ከምዚ ኢሉ በኸየላ፣ ኣየ ንስኺ በዛ መዓልትኺ ንሰላምኪ ዝኸውን ነገር እንተ ትፈልጢ። ሕጂ ግና ካብ ዓይንኺ ተኸዊሉ ኣሎ። ጸላእትኺ ቐጽሪ ቐጺሮም ዚዞሩኺ መዓልቲ ኽትመጽኪ እያ እሞ ኪኸቡኺ በዝን በትን ከኣ ኬጽብቡልኪ እዮም። ዘመን ምሕረትኪ ሰኣን ምፍላጥክስ፣ ንኣኽን ኣብኺ ንዚነብሩ ደቅኽን ኪግምጥሉኺ እምኒ ኣብ ልዕሊ እምኒ ኣይኪሐድጉልክን እዮም" ይብል። ብ70 ዓ.ም ጀነራል ቲቶስ ዝተባህለ ናይ ሮማ ሓለቓ ሰራዊት ብዙሓት ሰራዊት ኣኸቲቱ ንኸተማ የሩሳሌምን ንቤት መቅደስን ኣዕኒዩዎ፣ ብኣማኢት ኣሽሓት ንዝቑጸሩ ኣይሁድ ቀቲሉ፣ ሬሳታቶም ኣብ ከተማ ዛሕዚሑ ፣ ነቶም ዝተረፉ ከኣ ናብ ኣርባዕቲኡ መኣዝን ምድሪ ፋሕ ኣቢልዎም፡፡ እዚ ኹሉ ከኣ ንየሱስ ክርስቶስ ስለዝነጽግዎ እዩ ወሪድዎም፡፡ ካብቲ ጊዜ እቲ ጀሚሩ ህዝቢ እስራኤል ንኣስታት 1878 ዓመት ካብ ምድሮም ናብ ብዘላ ዓለም ፋሕ ስለዝበሉ ኣብ ማእከላይ ምብራቕ እስራኤል ትበሃል ሃገር ወይ መንግስቲ ኣይነበረትን፡፡ ነቲ ምድሮም ከኣ እተን ጐረባብቲ ሃገራት ተማሲሔንኦ። ኣብ ዓለም ክሳብ ቀረባ ግዜ እስራኤል ትባሃል ከም ታሪኽ ደኣ እምበር ከም ሃገር ኣይነበረትን።

ሊ. ምምላስ እስራኤል (ምጥጣዕ በለስ)

እግዚኣብሄር በቲ ካባይ እንተዓለኹም ፋሕ ከብለኩም እየ ዝበሎም ኣይወደኣን። ካብቲ ፋሕ ኢሎም ዘለዉ ከም ዝመልሶም ተስፋ ኣትይሎም ኔሩ እዩ። *ህዝ 37፥21* "እግዚኣብሄር ኣምላኽ ከምዚ ይብል ኣሎ ኢልካውን ንገሮም፣ እንሆ፣ ኣነ ንደቂ እስራኤል ካብ ማእከል እቶም ከይዶምዎም ዘለው ህዝብታት ከወስድ ካብ ኩሉ ወገን ክእከቦም ናብ ሃገሮምውን ከእትዎም እየ"። *ህዝ 11፥17* "ስለዚ ድማ እግዚኣብሄር ኣምላኽ፣ ካብቶም ህዝብታት ክእከበኩም፣ ካብቲ ፋሕ ኢልኩምዎ ዘሎኹም ሃገራት ከኣ ክኣኻኽበኩም፣ ሃገር እስራኤልውን ክህበኩም እየ፣ ይብል ኣሎ ኢልካ ንገሮም።" ከምኡውን ኣብ ኢሳ 11፥12, ህዝ 20፥41-42, ርኤ።
፣እግዚኣብሄር ንደቂ እስራኤል፣ እስራኤል ቅድሚ ኩሉ ክትብተንን፣ ክትምለስን ምኽኒና ኣቀዲሙ ነጊርዎም እዩ። ከምቲ ዘጠንቀቆም ትእዛዛቱ ሰለዘይሓለውን ከም መገዱ ሰለዘይተመላለሱን ተበቲኖም፣ ከምቲ ክኣኻኽበኩም እየ ዝበሎም ከኣ፣ ከም ቃል ተስፍኡ ኣኻኺብዎም።

ደቂ እስራኤል ናብ ኣህዛብ ፋሕ ምስ በሉ ብምኽንያት እቲ ዝወረዶም መከራን ጥፍኣትን ኣዝዮም ሒደት እዮም ተሪፎም። ኣብ ጀርመን ስርዓት ናዚ (Nazy) ኣብ ዝነበረሉ ብሂትለር ጥራይ 6

ሚልዮን ኣይሁድ ከምዝተቐትሉ ታሪኽ ይነግረና። እግዚኣብሄር ኣምላኽ ከኣ ብነብይ ኢሰያስ ከምዚ ኢሉ ተዛሪቡ ኔሩ። ኣብ *ሮሜ 9፡28-29* "እግዚኣብሄር ንቓሉ ብቑሩጽን ምዱብን ገይሩ ኣብ ምድሪ ኺፍጽሞ እዩ እሞ ኢሰይያስ ብዛዕባ እስራኤል ቁጽሪ ደቂ እስራኤል ከም ሑጻ ባሕሪ እኳ እንተ ኾነ፣ እቲ ተረፍ ጥራይ እዩ ዝድሕን ኢሉ ይጭድር ከምቲ ኢሰይያስውን ኣቐዲሙ፣ እግዚኣብሄር ጸባኦት ዘርኢ እንተ ዘይሐድገልናስ ከም ሰዶም ምኾንና ንጎምራውን ምመሰልና ኔርና ዝበሎ እዩ።" እዚ ከኣ ከምቲ ኣቐዲምና ዝራኣናዮ ድሕሪ 1878 ዓመት ኣብ 1948 ዓ.ም እቲ ፋሕ ኢሉ ዝነበረ ህዝቢ እስራኤል ካብ ብዘሎ ማእዝናት ዓለም፣ ካብ ጀርመን እንግሊዝ ሱዳን ካብ የመን ካብ ራሻ ካብ ኢትዮጵያ ዝተፈላለያ ሃገራት ኣውሮፓ ወዘተ ተመሊሶም፣ መንግስቲ ተኺሎም፣ እስራኤል ትባሃል ሃገር ኣብ ዓለም እንደገና መስሪቶም። እቲ እግዚኣብሄር ዝበሎም ተስፋ ከኣ ፈጺምዎ።

እዚ ኩሉ እንርእዮ ዘሎና ንምንታይ እዩ፣ እቲ የሱስ ክርስቶስ ብዛዕባ ምልክት ምጽኣቱ ክዛረብ ከሎ ፣ "ምሳላኡ ካብ ኦም በለስ ተማሀሩ። ጨንፍራ ምስ ለምለም፣ ቆጽላምን ምስ ጠጥዔ፣ ክረምቲ ኸም ዝቐረበ ትፈልጡ ኢኹም። እዚ ኹሉ ምስ ርኤኹም፣ ናብ ኣፍቤት ምቕራቡ ፍለጡ። እዚ ኹሉ ኽሳዕ ዚኸውን እዚ ወለዶ እዚ ኸም ዘይሓልፍ ብሓቂ እብለኩም ኣለኹ። ሰማይን ምድርን ክሓልፍ፣ ቃለይ ግና ኣይኪሐልፍን እዩ።" ዝበሎ ኣብ *ማቴ 24፡32* ብዛዕባ ምልክት ካልኣይ ምጽኣቱ ከምዝኾነ ምእንቲ ክንርዳእና እዩ። እምባእር እቲ ዘድልየና ዘሎ ሓሳባት፣ ደቂ እስራኤል ካብቲ ፋሕ ኢሎሞ ዝነበሩ ካብ ተኣኻኺቡ፣ መንግስቲ ከኣ ብ1948 ዓ.ም ካብ ኣቆሙ፣ ካብ 1948 ዓ. ም ክሳብ ሕጂ (2003) 55 ዓመት ኮይኑ ኣሎ። እዚ ማለት እታ በለስ ክትጭብጭብ ቆጽላ ከኣ ክለምዕ ካብ ዝጅምር 55 ዓመት ኮይኑ ኣሎ ማለት እዩ። ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ከኣ እዚ ኮይኑ ክትርእዩ ከሎኹም ምምጽኣይ ኣብ ኣፍደገ ከምዝቐረበ፣ እዚ ወለዶ እዚ እውን ፈጺሙ ከም ዘይሓልፍ ብሓቂ ብሓቂ እብለኩም ኣለኹ፣ ኢሉ ተዛሪቡ ኣሎ። እዚ ማለት እዛ በለስ ክትጥጥዕ ካብ ትጅምር (1948) ዘሎ ወለዶ ኣይሓልፍን እዩ። ስለዚ ከኣ እታ በለስ ክትጥጥዕ ዝጀመረትሉ ዓመት (1948) ዝተወልደ ሰብ ሕጂ ወዲ 55 ዓመት ኮይኑ ኣሎ፣ እዚ ሰብ እዚ ብዝኾነ ሓደጋ ወይ ሕማም እንተዘይሞይቱ፣ የሱስ ክሳዕ ዝግለጽ ብህይወት ክጸንሕ እዩ። ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ኣብ *መዝ 90፡10* ብዛዕባ ናይ ሓደ ሰብ ዕድመ ክዛረብ ከሎ "መዓልታት ዓመታትና ሰብዓ ዓመት እንተ በዝሔ ኸኣ ሰማንያ ዓመት እዩ . . ." ይብል። እምበእር እታ በለስ ካብ ትጭብጭብ ጀሚራ ዘሎ ወለዶ የሱስ ክርስቶስ ክሳዕ

ዝምለስ ኣይሓልፍን እዩ ካብ በለና፣ እዚ ወለዶ እዚ ኸኣ 55 ዓመት ጌሩ ካብ ሃለወ፣ ምምላስ የሱስ ክርስቶስ ኣዝዩ ቀሪቡ ከም ዘሎ እዩ ዘረድኣና።

ኣብዚ፣ ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ዝዛረብ ዘሎ ብዛዕባ ካልኣይ ምጽኣቱ፡ እምበር ብዛዕባ ምቑላብ ኣመንቲ (ምንጣቕ) ኣይኮነን ዝዛረብ ዘሎ። ስለዚ እቲ ቅድሚ ካልኣይ ምጽኣቱ ዝኸውን ምንጣቕ ኸኣ ማዕረ ክንደይ ኣዚዩ ቀሪቡ ከም ዘሎ ንምርድኡ ዘሸግር ኣይኮነን። እምበኣር እዚ ዘመንዚ እንዋዘየሉ ወይ ብሸለልትነት ንመላለሰሉ ዘመን ኣይኮነን። ብየሱስ ክርስቶስ ኣሚንና ብጽድቂ ክንመላለስ እንተዘይኮይኑስ ካልእ መምለጢ ኩቶ የብልናን። ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ብኸብረ ክምለስ እዩ። ኣሜን።

ራብዓይ ምዕራፍ

ካላንደር (ዓውደ ኣዋርሕ)

ካላንደር ብዛዕባ መስርዕ መዓልትታትን ሰሙናትን ኣዋርሕን ዓመታትን ዝዛረብ ኮይኑ፣ ብዛዕባ በዓላትን ካልእን ዝሕብር ሰሌዳ ወረቐት እዩ። ሰባት ብዛዕባ ኣብ ቅድሚኦም ዘሎ መዓልታትን፣ ዕለታትን፣ በዓላትን፣ ንክፈልጡ ናብዚ ሰሌዳ እዚ ይውክሱ። ንዝደልይዎ ውሱን መዓልቲ ወይ ወርሒ ክንደይ ክምዝተረፎ ፈሊጦም፣ ምቅርራባት ንክገብሩ ነዚ ኣውደኣዋርሕ ይውኽሱ። ከምኡ ድማ ብዛዕባ እዚ ዘለናዮ ዘመን ንምልላይን፣ ኣብ ቅድሜና ዘሎ ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ዝመጻሉ ዘመን ንምፍላጥን ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ክንውክስ እዩ ዝግበኣና።

ከምቲ ሓደ ዓመት ኣብ 12 ኣዋርሕ ተመቓቒሉ ኣብ ዓውደ ኣዋርሕ ዝሰፍር፣ ከምኡ ከኣ ዕድመ ዓለም ን7000 ዓመት (ብ7ማዓልቲ) ተመቂሉ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ሰፊሩ ኣሎ። ከምቲ ዓመት ናብ ዓሰርተው ሰለስተ ወይ ዓሰርተው ኣርባዕተ ኣዋርሕ ክሰግር ዘይክእል፣ ከምኡ ኸኣ ዕድመ ዓለም ናብ 8000 ወይ 8ይ ማዓልቲ ኣይሰግርን እዩ። ብመጽሓፍ ቅዱሳዊ ኣቆጻጽራ ዕድመ ዓለም 7000 ወይ 7 መዓልቲ እዩ ምኽንያቱ ሽሕ ዓመት ከም ሓንቲ መዓልቲ ሓንቲ መዓልቲ ኸኣ ከም ሽሕ ዓመት ስለዝኾነ እዩ። ጴጥሮስ ብዛዕባ ናይ መወዳእታ ዘመን ክዛረብ ከሎ ኣብ 2ይጴጥሮ*ስ 3፤3-5* "ኣብተን ዳሕሮት መዓልትታት ከም ፍትወት ርእሶም ዚመላለሱን ዜላግጹ መላገጽትን ክም ዚመጹ፣ ቅድሚ ኹሉ እዚ ፍለጡ። ንሳቶም ከኣ ተስፋ ምጽኣቱ ደኣ ኣበይ ኣሎ፣ ካብታ ኣቦታትና ዝደቀሱላ መዓልቲ፣ ካብ መጀመርታ ፍጥረት ሒዙ ኹሉ ኸምቲ ዝነበሮ እዩ ዘሎ፣ ኪብሉ እዮም። ሰማያት ካብ ጥንቲ ብቓል ኣምላኽ ከም ዝነበረ፣ ምድሪውን ካብ ማይን ብማይን ምዃና፣ ነዚ ፈትዮም ይርስዕዎ ኣለው።" ድሕሪ ምባል ሰማይን ምድርን ብረስኒ ሓዊ ከም ዝመኽኸን ከምዝፈላለን ክዛረብ ደሕሪ ምጽናሕ ኣብ መንጎ ደው ኢሉ ኣብ ቁጽሪ 8 "ግናኸ ኣቱም ፍቁራተይ፣ ኣብ እግዚኣብሄር ሓንቲ መዓልቲ ኸም ሽሕ ዓመት ሽሕ ዓመት ከም ሓንቲ መዓልቲ ምዃኑ፣ እዛ ሓንቲ ነገር እዚኣ ኣይትሰወረኩም" ይብል። ኣብዚ ምስጢርዩ ዝዛረብ ዘሎ። እዚ ዝበለ ከኣ ከምቲ ኣቐዲምና ዝረኣናዮ ብዛዕባ ናይ መወዳእታ ዘመን ክዛረብ ኸሎ እዩ። ስለዚ ብዛዕባ ናይ መወዳእታ ዘመን ክንምርምር ከሎና እዛ ነገር እዚኣ ኣገዳሲት ምዃና ክንስተውዕል ይግባኣና።

ኣብ *ዘፍ 2፤2* "ኣምላኽ ከኣ ነቲ ዝገበሮ ግብሩ በታ ሳብዐይቲ መዓልቲ ፈጸሞ፣ ብሳብዐይቲ መዓልቲ ድማ ኻብቲ ዝገበሮ ኹሉ ግብሩ ዐረፈ" ይብለና። ኣብ *ዘጽ 20፤11* ከኣ "እግዚኣብሄር ብሹድሽተ መዓልቲ ሰማይን ምድርን ባሕርን ኣባታቶም ዘሎ ኹሉን ገይሩ እዩ እሞ፣ ብሳብዐይቲ መዓልቲ ኸኣ ዐረፈ . . . " ይብል። እዚ ሽድሽተ መዓልቲ ሽድሽተ ሽሕ ዓመት ኮይኑ ምድሪ ካብ ትፍጠር ክሳብ ሕጂ ዘሎ ዘመን ከኣ እዩ። እታ ሳብዓይቲ መዓልቲ ኸኣ ፣ መዓልቲ ዕረፍቲ ሰንበት እያ። ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ብኽብሪ ዝነግሰላ መዓልቲ እያ።

ዓለም ክሳዕ ሕጂ 6000 ዓመት እያ ጌራ ዘላ። እዚ ንናይዛ ዓለም ጥበበኛ ሰብ ዘስሕቕን ዘይመስልን ክኾኖ ይኽእል እዩ። ምኽንያቱ ንናይዛ ዓለም ጥበበኛ ሰብ ዓለም ክንደይ ዕድመ ጌራ እንተደኣ ኢልካዮ ኣስታት 4.6 ቢልዮን ዓመት ኣቢሉ ይብለካ። ብዘይ ዝኾነ ሰገጥ ምባል ከኣ ናይ ገለ ሚልዮናት ዓመት ዘለዎ ዓጽሚ ሰብ ተረኺቡ እንዳበሉ ይዛረቡ። እዚ ኸኣ ናይ ሓቂ ዕሽነት እዩ። ምኽንያቱ መጽሓፍ ቅዱስ 6000 ዓመት ከምዝገበረት እዩ ዝነግረና። ሰማይን ምድርን ዝፈጠረ ቃሉ ስለ ዝኾነ ኸኣ ብፍጹም ኣይጋገን እዩ። እቲ ፈጣሪ ባዕሉ እዚ ፍጥረት ካብ ዝፍጠር 6000 ዓመት ጌሩ ኣሎ እንዳበለ ከሎ እቲ ፍጡር ኸኣ ኣብ ጸልማት ኮይኑ በቲ ብኣእምሮ ተማራሚረ ዝረኸብክዎ ብምባል ካብ ንእግዚኣብሄር ንርእሱን ንመሳርሒኡን ብምእማን፣ ብቢልዮናት ዝቑጸር ዓመታት ጌራ ኣላ ክብል ከሎ እዚዩ ይጋገ ኣሎ። መጽሓፍ ቅዱስ "ዓሻስ ደፋርን ኣማኒ ርእሱን እዩ" ይብለና ። እዚ ሕጂ እንርእዮ ዕድመ ዓለም ብመሰረት መጽሓፍ ቅዱስ እዩ፣ ካብ ርእስና ዘምጻእናዮ ኣይኮነን።

ዓለም ካብ ትፍጠር ክሳብ ሕጂ 6000 ዓመት ጥራይ እያ ጌራ ዘላ። እቲ ሻውዓይ ግና ገና ኣይኣተናዮን። ንሱ ከኣ እቲ የሱስ ዝነግሰሉ ጊዜ እዩ። ቅድሚ ኣዳም ወላሓደ ሰብ ኣይነበረን። ኣዳም ካብ ዝፍጠር ክሳብ ሕጂ ከኣ 6000 ዓመት ኮይኑ ኣሎ። እዚ ከኣ ካብ ኣዳም ክሳብ ምውላድ ጐይታና የሱስ ክርስቶስ 4000 ዓመት፣ ካብ ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ክሳብ ሕጂ ከኣ 2000 ዓመት እዩ። እታ ናይ ዕረፍቲ መበል 7ይ ዘላ ሽሕ ኸኣ ንጽበያ ኣሎና። እምባኣር ሕጂ ካብ ኣዳም ጀሚርና ክንጽብጽብ ክንጅምሮ ኢና።

ኣዳም 130 ዓመት ገበረ ንሴት ከኣ ወለደ፣ ንቃኤልን ንኣቤልን ቅድሚ እዚ እዩ ወሊድዎም። ሴት ከኣ 150 ዓመት ገበረ ንሄኖክ

ከአ ወለደ ሄኖክ ከኣ 90 ዓመት ገበረ ንቃይናን ወለደ። ከምዚ እንዳበለ እቲ ወለዶ ይቕጽል። ስለዚ ክንጽብጽብ ከሎና 130 +105+90 እንዳበልና ኢና እንድምር እምበር እቲ 900 ዓመት ገበረ ዝብል ኣይኮነን እንድምር። እቲ ኣብ ወለዶ ዝተጸብጸበ ሰብ ክሳዕ ዝውለድ ዘሎ ዓመት ጥራይ ኢና እንድምር ።

እምባኣርከስ ካብ ኣዳም ክሳብ ሴም ወዲ ኖህ ዝውለድ 1556 ዓ መት እዩ (ዘፍ5፥1-32)። ካብ ሴም ጀሚሩ ክሳብ ታራ ንኣብራሃም ዝወልዶ 390 ዓመት ኣሎ (ዘፍ 10፥10-26)። ኣብራሃም ከአ ወዲ 100 ዓመት ኮነ (ዘፍ21፥5)። ኢሳቕ ከኣ ንያቆብን ንኤሳውን ክወልድ ከሎ ወዲ 60 ዓመት ነበረ (ዘፍ 25፥26) ። ዕድመ ያቆብ ንሱ ናብ ግብጺ ምስ ከደ ኢና እንፈልጦ። ባርነት ደቂ እስራኤል ዮሴፍ ናብ ግብጺ ምስተሸጠ እዩ ዝጅምር። ዮሴፍ ናብ ባርነት ክሸየጥ ከሎ ከአ ወዲ 17 ዓመት ነበረ (ዘፍ 37፥2)። ኣብ ግብጺ ከአ ወዲ 30 ዓመት ተሸይሙ (ዘፍ41፥41)። እቲ ሸውዓተ ናይ ጽጋብ ዓመታት ዮሴፍ ምስ ተሾመ ድዩ ኮይኑ፣ ወይስ ጸኒሑ እዩ ዝብል ዝተፈልጠ የለን፡፡ ግን እተን 7 ዓመት ናይ ጽጋብ ጊዜን 2 ዓመት ናይ ጥሜት ጊዜን ምስ ሓለፈ ያቆብ ናብ ግብጺ መጸ። ያቆብ ናብ ግብጺ ክድይብ ከሎ ወዲ 130 ዓመት ኔሩ (ዘፍ 47፥8)። እምባኣርከስ ዮሴፍ ካብ ኣቦኡ ያቆብ ካብ ዝፍለ ክሳዕ ዝነግስ 13 ዓመት (30-17)። እተን 7 ዓመት ጽጋብ 2 ዓመት ጥሜትን ከአ እንተደመርናለን 22 ዓመት (13+7+2) ኮይኑ ማለት እዩ ። እዚ ከአ ዮሴፍ ካብ ኣቡኡ ካብ ዝፍለ ክሳዕ ያቆብ ወዲ 130 ዓ መት ዝኸውን ማለት እዩ። ነተን 22 ዓመታት ኣብ ሞንጎ ገለ ዓ መታት ጌሩ ክኸውን ስለ ዝኽእል ብምባል 8 ዓመት ወሲኽናለን ኣሎና። ስለዚ 30 ዓመት ኮይነን ማለት እዩ። ስለዚ ባርነት ክጅምር ከሎ (ዮሴፍ ናብ ግብጺ ክሸየጥ ከሎ) ያቆብ ወዲ 100 ዓመት ኔሩ። እምባኣርከስ ካብ ኣዳም ክሳብ ያቆብ (ባርነት ደቂ እስራኤል) 2206 ዓመት (1556 +390 +100 +60 +100) ኮይኑ።

ባርነት ደቂ እስራኤል ከኣ 400 ዓመት እዩ (ዘፍ 15፥13 ዘጽ 12፥36)። ካብ ምውጻእ ደቂ እስራኤል ካብ ባርነት ክሳብ ንግስነት ሰሎሞን እታ ቤት መቕደስ ክትስራሕ ከላ፣ 480 ዓመት እዩ (1ይ ነገ 6፥1)። ድሕሪ ዘመን ሰሎሞን እታ ንግስነት ኣብ ክልተ ዝተመቕለትሉ ይሁዳን እስራኤልን ተባሂሉ ብሮብዓምን የሮብዓምን ዝኮነሉ ዘመን እዚ 930. ቅ.ል.ክ. (B.C) ኔሩ። ደቂ እስራኤል ምርኮ ባቢሎን ዝተማረኹሉ ከኣ ብ605 ቅ.ል.ክ እዩ ኔሩ። ስለዚ ካብ ንግስነት ሰለሙን ክሳብ ምርኮ ባቢሎን 325 ዓመት (905-605) ኔሩ። ምርኮ ባቢሎን ከአ 70 ዓመት ኔሩ (ኤር 25፥ 11-12 ዳን

9፥2) ደቂ እስራኤል ካብ ምርኮ ባቢሎን ካብ ዝምለሱ ክሳዕ ከተማ የሩሳሌም ክትስራሕ ዘሎ ጊዜ ብገምጋም ኣስታት 70 ዓመት ይኸውን። ቤት መቕደስ ዝሰርሓ ከአ ዘሩባቤል እዩ። የርሳሌም ዝሃነጸ እዝራ እዩ። መካበቢያ ዝሃነጸ ከአ ነህምያ እዩ። እዚኦም ኩሎም ብሓደ ጊዜ እዮም ካብ ባቢሎን ናብ እስራኤል ደይቦም።

እምባኣርከስ እዝራ ንየሩሳሌም ክሃንጽ ካብ ዝጀምር ክሳብ ሞት ጐይታና የሱስ ክርስቶስ 483 ዓመት (ዳን 9፥25-26) እዩ። "እምበኣርስ ፍለጥን ኣስተውዕልን እቲ የሩሳሌም ክትሕደስን ክትህነጽን ዝብል ቃል ካብ ዚወጽእ ጀሚሩ ክሳዕ እቲ መሲሀ መስፍን ሾብዓተ ሰሙን እየን ድሕሪ ስሳን ክልተን ሰሙን ድማ ጊዜ ጸበባ ኸሎ ንሳ ምስናይ ኣደባባያን መካበብያን ከም ብሓድሽ ክትህነጽ እያ። ድሕሪ ስሳን ክልተን ሰሙን ከኣ መሲህ ኪቕተል እዩ። ንርእሱ ግና ኣይኮነን . . . " ይብል። 7 ሰሙን +62 ሰሙን 69 ሰሙን ኮይኑ። ሰብዓ ሰሙን ክኸውን ሓንቲ ሰሙን ጥራይ ተሪፋታ ንሳ ከኣ ናይ ጸረ ክርስቶስ ዘመን እያ። ኣብ ሞንጎ 69 ሰሙንን መበል ሰብዓ (70) ሰሙንን ዘሎ፣ 2000 ዓመት ናይ ጸጋ ዘመን፣ ምስጢር ስለዝኾነ ኣይተገልጸን፡፡ 1 ሰሙን 7 ዓመት እዩ ። ስለዚ 69 ሰሙን ከኣ (69*7 ዓመት) 483 ዓመት እዩ።

ስለዚ ጠቕላላ ድምር 4031 ዓመት ኮይኑ እዚ ክሳዕ ሞት ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ዝነበረ ዓመት እዩ ። ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ካብ 31-34 ኣብ ዝነበረ ዓ. ም እዩ ኔሩ ይብለና። እምባኣርከስ ካብ ኣዳም ክሳብ ምውላድ ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ዘሎ ክንረክብ፣ ዕ ድመ የሱስ ክርስቶስ ከአ ኣብቲ 2000 ዓመት እቲው ስለዝኾነ (4031-31) እንተድአ ጌርናዮ 4000 ዓመት ይኸውን። ካብ ልደቱ ክሳብ ሕጂ ከአ 2000 ዓመት። ጠቅላላ ድምር ከኣ 6000 ዓመት ኮይኑ ኣሎ ማለት እዩ። እታ ሓንቲ መዓልቲ (1000 ዓመት) ከአ ተሪፋ ኣላ። ንሳ ከአ እታ ናይ ዕረፍቲ መዓልቲ ንግስነት ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ኣብዚ ምድሪ እዚ እያ።

ሳብዔይቲ መዓልቲ ናይ 1000 ንግስነት ከአ ራኢ 20 ንረኽቦ። ከምኡውን ብዛዕባዛ መዓልቲ ኣብ *እብ 4፥4-11* ዘሎ ክንርኢ ኢና፡- "ብዛዕባ እታ ሳብዐይቲ መዓልቲ ኣብ ገለ ስፍራ ኸምኡ ኣምላኽ ድማ ካብ ኩሉ እቲ ግብሩ በታ ሳብዐይቲ መዓልቲ ዐረፈ፣ ኢሉ ኣሎ፣ ኣብኡ ኸአ ደጊሙ ኣብ ዕረፍተይ ኣይኪኣትዉን እዮም በለ። እምበኣርሲ ገለ ሰባት ዚኣትውዋ ተሪፋ ስለ ዘላ፣ እቶም ቅድም ብስራት እተነግረሎም ድማ ብሰሪ ዘይምእዛዞም ካብ ዘይኣተውዋ፣ ቀደም ከአ ሎሚ ድምጹ እንተ ሰማዕኩም፣ ልብኹም ኣይተትርሩ፣

ከም እተባህለ፣ ድሕሪ ነዊሕ ዘመን ብዳዊት ሎሚ ብምባሉ ኸም ብሓድሽ ሓንቲ ፍልጥቲ መዓልቲ ይምድብ ኣሎ። እያሱ ኣዕ ረፍዎም እንተ ዚኸውንሲ፣ ድሕሪኡ ብዛዕባ ካልእ መዓልቲ ኣይምተዛረበን ነይሩ። እምበኣርሲ እቲ ኣብ ዕረፍቱ ዝኣተወስ፣ ከምቲ ኣምላኽ ካብ ግብሩ ዝዐረፈ፣ ንሱውን ካብ ግብሩ ዐሪፉ ኣሎ እሞ፣ ንህዝቢ ኣምላኽ ዕረፍቲ ሰንበት ተሪፋትሎም ኣላ። ስለዚ ሓደ እኳ ናይቲ ዘይምእዛዝ ኣርኣያ ወሲዱ ከይወድቕ ናብታ ዕረፍቲ እቲኣ ኸንእቱ ንጋደል።" ይብል፡፡

ኣብ መንጎ እያሱን ዳዊትን ናይ 400 ዓመት ፍልልይ ኣሎ። እያሱ ነቶም ሙሴ ሒዝዎም ዝወጸ፣ እቶም ኣብ በረኻ ዝተረፉ ህዝቢ ኣብ ከንኣን የእትይዎም ነታ ናይ ተስፋ ሃገር ኣውሪሰዎም፡፡ ኣብዚ ግን እቲ እያሱ ዘውረሶምን ዘእተዎምን እዚ እቲ ናይ ዕረፍቲ ሰንበት ኣይኮነን። ምኽንያቱ ነዚ ኪመልከት ድሕሪ ንከንኣን ምእታዎም ድሕሪ 400 ዓመት ብዳዊት ሎሚ ብምባል ገና ክኣትውዋ ዝተረፈት ከምዘላ ስለዝሕብር ስለዚ ክኣ ጸሓፊ ናይ እብራውያን ነዛ ዳዊት "ሎሚ" ዝበላ መዓልቲ ዕረፍቲ ሰንበት ክንኣትዋ ንቀዳደም ይብል።

እምባኣርከስ ክሳብ ሕጂ እታ ሳብዐይቲ ማዓልቲ ገና ከምዘይተጀመረት የረጋግጸልና ኣሎ። እዛ ሳብዐይቲ መዓልቲ ከምቲ ኣቐዲምና ዝተዛረብናሉ ንዓና ሕጂ ኣብ ጥቓና ኣብ ኣፍደገ እያ በጺሓ ዘላ። ስለዚ ቅድሚዛ ሳብዓይቲ መዓልቲ ምቑላብ ኣመንቲ (ምንጣቕ) ክኸውን እዩ። ብድሕሪኡ ከኣ እታ መዓልቲ ዕረፍቲ ክትጅምር እያ። ኣብ መንጎ ምንጣቕን ናይ ዕረፍቲ ሰንበት መዓ ልትን ከኣ ናይ 7 ዓመት ዓቢ ናይ መከራ ጊዜ ኣሎ።

በዚ 3ይ ትምህርቲ ከምዝራኣናዮ ከኣ እተን 6 መዓልቲ ተፈጺመንሲ እታ 7ይ መዓልቲ ክሳዕ ክንድዚ ኣዝያ ካብ ቀረበት እታ ናይ ምንጣቕ መዓልቲ ማዕረ ክንደይ ኣዝያ ከምዝቐረበት ነስተብህል። ንናይ የሱስ ክርስቶስ ምምጻእ ብእምነት ነቒሕናን፣ ርእስና ኣዳሊናን ንጸባበ። ምስዛ ብሓዊ ክትነድድ ንጥፍኣት ትዳሎ ዘላ ዓለም፣ ስለምንታይ ምስኣ ንጽንበር። ሕጂ ብእምነት ንዓለም ሓዲግና ንጐይታ የሱስ ንስዓብ። ኢዱ ዘርጊሑ ንዑ ይብለና ኣሎ እሞ ኣሜን ኢልና ንስዓቦ። ናይ ዘልኣለም ህይወትን ሰላምን ሓጐስን ኣብኡ ኣሎ። እቲ ዘመን ተወዲኡ እዩ። እዚ ቓል እዚ እሙንን ሓቀኛን ስለዝኾነ ከኣ ከምቲ ኢልዎ ዘሎ ክኸውን እዩ።

ሓምሻይ ምዕራፍ

ዘመን ማይ ኣይሀን ሰዶምን ጎመራን

ኣብ ዘመን ማይ ኣይሀን ሰዶምን ጎመራን ዝተፈጸመ ፍጻሜታት ከም ኣብነት ናይ መውዳእታ ዘመን ወይ ከም ዓቢ ምልክት ካልኣይ ምጽኣት የሱስ ክርስቶስ ስለዝኾነ ምጽኣት ወዲሰብ ብምባል የሱስ ክርስቶስ ጠቒስዎ ኣሎ። ሉቃ 17፥26-30 "ከምቲ ብዘመን ኖህ ዝኾነ ብዘመን ወዲ ሰብውን ከምኡ ኪኸውን እዩ። ክሳዕ እታ ኖህ ናብ መርከብ ዝኣተወላ መዓልቲ ይበልዑን ይሰትዩን የእትዉን የተኣታትዉን ነበሩ። ማይ ኣይሂ ድማ መጺ ንኹሎምውን ኣጥፍኤ። ብዘመን ሎጥ ድማ ከምኡ ኾነ ይበልዑን ይሰትዩን ይሸጡን ይሻየጡን ይተኽሉን ይሃንጹን ነበሩ። በታ ሎጥ ካብ ሰዶም ዝወጸላ መዓልቲ ድማ ካብ ሰማይ ሓውን ዲንን ወረደ፣ ንኹሉ ኸኣ ኣጥፍኤ። በታ ወዲ ሰብ ዚግለጸላ መዓልቲ ድማ ከምኡ ኪኸውን እዩ" ይብል፡፡ ኣብዚ እዘን ክልተ ዓበይቲ ፍጻሜታት ነቲ ኣብ መወዳእታ ዘመን ዝኸውን ምልክት ከምዝኾና ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ተዛሪቡ ኣሎ። ክንድዚ ዝኣክል ጥፍኣት ዘስዓቦ ሳዕቤን ንእግዚኣብሄር ኣምላኽ ትዕግስቱ ዘወድእ ሓጥያት ደቂ ሰባት እዩ። ሕጂ ከኣ ነቲ ዝነበረ ዘመን (ማይ-ኣይህን/ሰዶምን-ጎመራን) ሰፍሕ ብዝበለ በብሓደ ክንርእዮ ኢና።

ሀ. ዘመን ማይ ኣይሂ

ብዛዕባ ዘመን ማይ ኣይሂ ክንርኢ እንተድኣ ኾይንና መጀመርታ ንድሕሪት ምልስ ኢልና ብዛዕባ ቃኤልን ዘርኡን ክንርኢ ኢና።

መጀመርታ ኣዳምን ሄዋንን ትእዛዝ እግዚኣብሄር ምስ ኣፍረሱ ብሰንኪ ሓጥያት ኣብ መንጎ እግዚኣብሄርን ሰብን ዓቢ ጋግ ተፈጢሩ። ልክዕ ከምቲ ጸልማትን ብርሃንን ዘይራኸብ ከምኡ ኾነ። እግዚኣብሄር ግና ንሰብ ክመልሶ ምስ ደለየ ኣብ ዘፍ 3፥21 "እግዚኣብሄር ኣምላኽ ድማ ንኣዳምን ንሰበይቱን ደብለ። ገይሩ ኸደኖም" ይብለና። እዚ ደበሎ ማለት ርሑስ ቆርበት ኮይኑ፣ እግዚኣብሄር እንስሳ ሓሪዱ ዝኸደኖም እዩ። ከዳን ኸኣ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ናይ ጽድቂ ምሳሌ ከምዝኾነ ኢና እንርኢ። እዚ ኸኣ ንሰብ እግዚኣብሄር ባዕሉ ተበጂዩ ክመልሶ ምኳኑ ንደቂ ሰባት ዝሃቦም ተስፋ ትንቢታዊ መልእኽቲ እዩ፡፡ እግዚኣብሄር እዚ ክገብር ከሎ ዕ ርቃኖም ዝሸፍን (ሓጥያቶም ዝፍውስ) ብመንገዲ ጥራይ ምኳኑ እዩ

ኣርእዩ። ስለዚ ኸኣ ንኣዳም ብዛዕባ መስዋእትን እንታይ ዓይነት መስዋእቲ ክስውእ ከምዘለዎን ምሂርዎ እዩ።

ኣቤልን ቃኤልን ምስ ተወልዱ፣ ምስ እግዚኣብሄር ሕብረት ዝገብርሉ መንገዲ ብመንገዲ መስዋእቲ ምዃኑን እንታይ ዓይነት መስዋእቲ ክቕርቡ ከምዘለዎምን ኣዳም ከምቲ ካብ እግዚኣብሄር ዝተማህሮ ንደቑ ስለዝመሃሮም፣ ኣብ *ዘፍ 4፡3-4*"ድሕሪ ገለ ወርሓት ድማ ኾነ፣ ቃየል ካብ ፍረ ምድሪ ንእግዚኣብሄር መስዋእቲ ኣምጽኤ። ኣቤል ከኣ ካብ በዅራት ኣባጊዑን ካብ ስብሔንን ኣምጽኤ። እግዚኣብሄር ድማ ናብ ኣቤልን ናብ መስዋእቱን ባህ ኢልዎ ረኣየ።" ይብለና። ቃኤል ከምቲ ዝግባእ ስርዓት ጌሩ ስለዘየቕረበ እግዚኣብሄር ኣይተቐበሎን። በዚ ከኣ ቃኤል ሓጥያት ትቃጸወካ ኣላ ሃረርትኣ ከኣ ናባኻ እዩ ኢልዋ። እዚ ዝኾነ ከኣ ጽቡቕ ስለዘይገበረ እዩ። ጽቡቕ (ከምቲ ስርዓት) እንተዝገብር ኔሩ ግን ንሓጥያት መንገዲ ኣይምሃበን። ቃኤል ግና እግዚኣብሄር ኣጠንቂቕዎ ክነሱ ደጊሙ ብዘይምእዛዝ ንሓጢኣት ተገዚኡ ድምጺ ኣምላኽ ነጺጉ ንሓዉ ቀቲልዎ፣ በዚ መንገዲ እዚ ከኣ ሰይጣን ኣጸቢቑ ኣብ ምድሪ ዝዓየሉ መንገዲ ረኺቡ። ካብቲ እዋን እቲ ጀሚሩ ከኣ ዘርኢ ቃኤል መስዋእቲ ክቕርቡ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ኣይንንብብን ኢና። ኣብ *ዘፍ 4፡19-22* "ላሜክ ክልተ ኣንስቲ ኣእተወ፣ ስም እታ ሓንቲ ዓዳ፣ ስም እታ ኻልኣይቲ ድማ ጺላ ነበረ። ዓዳ ንያባል ወለደት፣ ንሱ ኣቦ እቶም ኣብ ዱንኳውንቲ ዚነብሩን ማሎም ዝጓስዩን ኮነ። ስም ሓው ከኣ ዩባል እዩ። ንሱ ኸኣ ኣቦ ኹሎም እቶም ወቓዕቲ መሰንቆን በገናን ኮነ። ጺላ ድማ ንቱባል-ቃይን ወለደት። ንሱ ከኣ ካብ ኣስራዝን ሓጺንን ኩሉ ዓይነት መቕረጺ ይሰርሕ ነበረ። ሓውቲ ቱባል-ቃይን ድማ ናዕማ እያ፣" ይብል።

ኣብዚ እንርእዮ ከኣ ካልኣት-ኣንስቲ ምእታው፣ ንኣምላኽ ሓዲግካ ንጣኣታት ምምላኽ፣ ነቲ ጣኣታቶም ብመሰንቆታትን ብበገናን ምውዳስን ምድራፍን፣ ከምኡ ድማ ፍትሒ ምድፋን እዚ ኩሉ ብደቒ ቓኤል እዩ ተጀሚሩ። "ላሜክ ስለ ቑስለይ ሰብኣይ ሰለ ስምብራተይ ድማ ጎበዝ ቀተልኩ" ክብል ከሎ ፍትሒ ምድፋን እዩ ዘመልክት። በቲ እግዚኣብሄር ዝቕበሎ መንገዲ ወይ መስዋእቲ ክሸዱ ዝጀመሩ ዘርኢ ሴት እዮም እምበር ዘርኢ ቃኤልሲ ኣይኮኑን። ቅድሚ ማይ ኣይሂ ኣመንቲ ዝነበሩ ዘርኢ ሴት እዮም፣ እግዚኣብሄር ከኣ ኣማኒ ምስ ዘይኣማኒ ክሓብር ስለዘይፈቅድ ደቂ ሴት ምስ ደቂ ቃኤል ብመውሰቦ ኮነ ብኣምልኾ ሕብረት ኣይነበሮምን። ሰይጣን ንደቂ ሴት ንምስሓት ሃሰስ ክብል ድሕሪ ምጽናሕ ሓንቲ መንገዲ ኣጽኒዑ። እዚ ኸኣ ወዲ ተባዕታይ ብምጥማት፣ ጓል ኣንስተይቲ ከኣ ብምትንካፍ

ናይ ስጋዊ ርክብ ስሚዒቶም ከምዝበራበር እዩ ኣጽኒዑ። ካብ እግዚኣብሄር ምእንቲ ክርሕቆም፣ በተን ደቂ ኣንስትዮ ደቂ ቃኤል ጌሩ ፈቲንዎም ተዓዊቱ ከኣ።

ኣብዚ ከም እንርድኦ እተን ኣዋልድ ደቂ ቃኤል ካብቲ ቅድሚ ሕጂ ዝገበርኦ ዝነበረ ነገራት ፍልይ ዝበለ ብምግባር እየን ነቶም ደቂ ኣምላኽ ናብኤን ዝሳሓብኦም። እዚ ኸኣ ንወዲ ተባዕታይ ክስሕብ ዝኽእል ኣከዳድና (ክዳን ምንዛርና ምኽዳን) ነዒንቱ ከኣ ክስሕብ ዝኽእል ኢቃውማን ኣካይዳን ከምዝተጠቕማ ክንርዳእ ንኽእል። ኣብዚ እዩ እምበኣር ሰይጣን ንሰብ ክፍትነሉ ዝኽእል ሓድሽ፣ ቅድሚኡ ጌርዎ ዘይፈልጥ መንገዲ ዝተጠቕመ። ከምቲ ነበረ ንግዳዩ ክሳዕ ዝሕዝ ዘጽቅጥ፣ ሰይጣን ከኣ ነቶም ደቂ ኣምላኽ ክሳዕ ዘዕምጥሮም ብልዙብ ቃላትን ጥበራን ዝተጠቀመ። በዚ መንገዲ እዚ ከኣ ሰይጣን ነቶም ደቂ ሴት ካብ እግዚኣብሄር ፈልዩዎም። ደድሕሪ ጣእታት ደቂ ቓኤል ክሽዱ፣ ነቲ ዝመላለሱሉ ዝነበሩ ስርዓት ከኣ ክሓድጉ ጌርዎም። እዚ ሜላ እዚ ካብታ ቀዳመይቲ ዓለም (ቅድሚ ማይ ኣይሂ ዝነበረት) ጀሚሩ ክሳብ ሕጂ ብዝተፈላለየ መንገዲ ይጥቀመሉ ኣሎ።

እስኪ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ፣ እዚ ዓይነት ሓጢያት ልቦም ዘዘንበለ ሰባት ክንርኢ ኢና። *1ይነገ 11፡1-8* "ንጉስ ሰሎሞን ብዘይ ጓል ፈርኦን ድማ ብዙሓት ጓኖት ኣንስቲ ሞኣባውያን፣ ዓምናውያን፣ ኤዶማውያን፣ ሲዶናውያን፣ ሔታውያን ፈተወ፣ ካብቶም እግዚኣብሔር ንደቂ እስራኤል ብዛዕብኦም፣ ንሳቶም ንልብኹም ብርግጽ ናብ ኣማልኽቶም ኬዘንብልዎ እዮም እሞ፣ ናባታቶም ኣይትኺዱ ንሳቶም ከኣ ናባኻትኩም ኣይምጽኡ፣ ዝበሎም ህዝብታት ሰሎሞን ብፍቕሪ ምሳታተን ጠበቐ። ሾብዓተ ሚእቲ ንግስታት ኣንስትን ሰለስተ ሚእቲ ኣንስቲ ወሰንን ነበራኦ። እተን ኣንስቱ ከኣ ንልቡ ኣዘንበላኦ። ኮነ ድማ ብግዜ እርግና ሰሎሞን እተን ኣንስቱ ንልቡ ደድሕሪ ኻልኦት ኣማልኽቲ ኣዘንበላኦ ስለዚ ልቡ ከም ልቢ ኣቦኡ ዳዊት፣ ፍጹም ምስ እግዚኣብሄር ኣምላኹ ኣይኮነን። ሰሎሞን ከኣ ደድሕሪ ኣስታርተ እታ ኣምላኽ ሲዶናውያንን ደድሕሪ "ሚልኮም፣ ጽያፍ ዓምናውያን ከደ ። ሰሎሞን ድማ ኣብ ቅድሚ እግዚኣብሄር ክፉእ ገበረ። ከም ኣቦኡ ዳዊት ገይሩ ፈጺሙ ንእግዚኣብሄር ኣይሰዓቦን። ሽዑ ሰሎሞን ንከሞሽ ጽያፍ ሞኣብን፣ ንሞሌክ ጽያፍ ደቂ ዓሞንን ኣብቲ ኣብ መንጽር የሩሳሊም ዘሎ ኸረን በረኽቲ ሰርሔ ንኩላተን እተን ጓኖት ኣንስቱ ንኣማልኽተን ዚዓጥናን ዚስውኣን ከኣ ከምኡ ሰርሓለን።"

ኣብዚ ንርእዮ ዘለና እቲ ብእግዚኣብሄር ፍትው ተባሂሉ ዮዲድያ ዝብል ስም ዝተዋህቦ፡ መቕደስ እግዚኣብሄር ክሰርሕ ከኣ ዝተሓርየ፡ ብጥበቡ ከኣ ክምኡ ዝበለ ቅድሚኡ ኮነ ድሕሪኡ ዘይከውን፡ ኣብ ዘመኑ ከኣ ኣብ እስራኤል ሰላም ዝነበረ ሰብ ግናኸ ሰይጣን ቡቲ ኣብ ማይ ኣይሂ ዝጥቀመሉ ስልቲ ብደቂ ኣንስትዮ ጌሩ ንልቡ ካብ ኣምላኹ ኣዘንቢልዎ። ደድሕሪ ካልኣት ጣኣት ከኣ ከይዱ። ደድሕሪ ሓደ ጣኣት ጥራይ ዘይኮነ ደድሕሪ ጣኦታት ናይ ኩለን ኣንስቱ ከይዱ። ሽዑ እግዚኣብሄር ንቃለይ ስለ ዘይሓለኻ፡ ከም ትእዛዘይ ስለዘይተመላለስካን መንግስትኻ ንባርያኻ ቀዲደ ሂበዮ ኣለኹ ኢልዎ። መንግስቲ እስራኤል ከኣ ኣብ ክልተ (መንግስቲ እስራኤልን መንግስቲ ይሁዳን) ተመቒላ፡ እተን ዝተመቕላ መንግስታት ከኣ ዘመነን ምሉእ ንሓድሕደን ይዋግኣ ኔረን። ስለዚ ሰይጣን ነቲ ክገብሮ ዝደለየ ብደቂ ኣንስትዮ ጌሩ ፈጺምዎ። ክምኡውን ኣብ *ዘሁ 25፡ 1-3* "እስራኤል ከኣ ኣብ ሽጥም ተቐመጠ። እቲ ህዝቢ ኸኣ ምስ ኣዋልድ ሞኣብ ክምንዝር ጀመረ። ንሳተን ነቲ ህዝቢ ናብ መስዋእቲ ኣማልኽተን ጸውዓኦ እቲ ህዝቢ በልዔን ሰተየን ንኣማልኽተን ድማ ሰገደ። እስራኤል ከኣ ምስ በዓል ጺዖር ሓበረ። ኩራ እግዚኣብሄር ድማ ኣብ እስራኤል ነደደ።" ይብል፡፡

እሞ ኣዋልድ ሞኣብ መን እየን ኣብ <u>ዘሁ</u> 22 እንተዳኣ ሪኢና፦ እስራኤል ካብ ግብጺ ምስ ወጸ ኣብ ስግር ዮርዳኖስ ኣብ መንጽር ሞኣብ ተቐመጠ(22፡1) ይብለና። ህዝቢ እስራኤል ብእግዚኣብሄር ዝተቐደሰ፡ እግዚኣብሄር ኣምላኽ ከኣ ብመንገዲ ታቦት ኣብ ማእከሉ ዝነበረ ቅዱስ ህዝቢ እዩ። እግዚኣብሄር ከኣ ብዛዕባ ናብታ ዝኣትውዋ ሃገር ክዛረቦም ከሎ ንኩሎም እቶም ኣብኡ ዝነበሩ ህዝቢ ከምኡውን ኣማልኽቶም ኣጥፍኡ መቕድሶም ከኣ ኣፍርሱ ኢሉ እግዚኣቢሄር ብመንገዲ ሙሴ ኣዚዝዎም እዩ። ባላቕ ንጉስ ሞኣብ ንህዝቢ እስራኤል ምስ ረኣዮ ብየማነ ጸጋም ኮሊሉ መእተዊ ምስ ሳኣነሉ ንበልዓም ብገንዘብ ተሻይጡ ነዚ ህዝቢ ርገመለይ እሞ ሽዑ ተዋጊአ ክስዕሮ እየ። እንተዘይ ኰይኑ እዚ ህዝቢ ካብ ግዝኣ ዝወጸ ሓያል ህዝቢ እዩ ምስ በሎ፡ በልዓም ከኣ ክረግም መጺኡ፡ ግናኸ እግዚኣብሄር ንክናፍሩ ቐየሮ መረቐም ደኣ እምበር ክረግሞምሲ ኣይከኣለን። ብድሕሪዚ ግና ሰይጣን ብበልዓም ተጠቒሙ ዝመኸሮ ምኽሪ፡ እቲ ኣቐዲሙ ኣብ ዘመን ማይ ኣይሂ ዝተጠቕመሉ ሜላ እዩ ተጠቒሙ። እቲ በልዓም ንባላቅ ዝመኸሮ ምኽሪ እዚ ዝስዕብ ይመስል፡ እዞም ህዝቢ እዚኦም ንእግዚኣብሄር ኣምላኾም ዘምልኹ እዮም፡ ንካልኣት ኣማልኽቲ ከየምልኹ ከኣ ኣዚዝዎም ኣሎ። ትእዛዙ እንተኣፍሪሶም ከኣ ኣሕሊፉ ይህቦም። እምበኣር ነተን ጽቡቓት ኣዋልድ ደቂ ኤዶም ኣክበን እሞ፡ ክዳን ምንዝርና ተኸዲነን፡ ክፋእ

ኣቃውማን ርኹስ ክናፍርን እናተጠቕማ ኣብ ቅድሚኦም ይመላለሳ። እቶም ህዝቢ ከኣ ምስኣን ክምንዝሩ እዮም፡ ንሰን ከኣ ናብ ኣማልኽትኻ የስግዳኦም እሞ ሽዑ ኣምላኾም ኣሕሊፉ ይህቦም ንሸኻ ከኣ ትስዕሮም" ንጉስ ባላቕ ከኣ ነዛ ምኽሪ ፈጺምዋ፡ ተዓዊቱ ኸኣ፡፡

ኣብ *ዘሁ 25፡1-3* ከምዝራኣናዮ እቲ ህዝቢ ምስ ኣዋልድ ጺዖር ክምንዝር ጀመረ፡ ኩራ እግዚኣብሄር ከኣ ኣብ እስራኤል ነደደ፡ ይብል፡፡ እግዚኣብሄር ኣምላኽ ስለ ዘይልወጥ ከኣ ቀጺዕዎም። ኣብዚ ሙሴ ናብ እግዚኣብሄር ክምዝተማህለለ ንርኢ። ሽዑ እግዚኣብሄር፡ ንኹሎም ዓበይቲ ኣክበለይ ኣብ ቅድመይ ከኣ ይማህለሉ ነቶም ዘመንዘሩ ዘበሉ ከኣ ቅተልዎም ኢሉ ኣዚዝዎም። በታ መዐልቲ እቲኣ ከኣ ካብቶም ህዝቢ 24 ሽሕ ሰብ ተቐቲሎም። በዚ መንገዲ ከኣ ተነስ ሓም ፍረንስሓ ኸኣ ስለዝገበሩ እግዚኣብሄር ኣምላኽ ምሕረት ጌሮሎም ናብ ናይ ቀደም ህይወቶም ከኣ ተመሊሶም። እዚ ክንርኢዮ ዝጸናሕና እታ ሰይጣን ብዘመን ማይ ኣይሂ ዝተጠቀመላ መንገዲ፡ ደጋጊሙ ከም ዝተጠቀመላን ይጥቀመላ ከም ዘሎን ኢና ንርኢ ዘለና፡፡

እምበኣር ናብ ዘመን ኣይሂ ንመለስ፡ ደቂ ሴት ምስ ደቂ ቃኤል ምስ መንዘሩ ናብ ጣኦታቶም ከኣ ምስ ሰገዱ እግዚኣብሄር ኣምላኽ ስጋ ድማ እዮ እሞ ዘመኑ 120 ዓመት ይኹን (ን120 ዓመት ክዕ ገሶም እየ) ኢሉ። ደቂ ሴት ግና ኣይተመልሱን፡ ስለዚ ከኣ ምድሪ ተበላሽያ። ወላሓደ ተመለሰ ዝብል ዘየለ፡ ምድሪ ብሓጢያትን ዓመጻን መሊኣ። *ዘፍ 6፡5-6.11-12* "እግዚኣብሄር ከኣ ክፍኣት ሰብ ኣብ ምድሪ ኸም ዝበዝሔን፡ ብሓሳባት ልቡ ዚሕልኖ ድማ ወርትግ ክፋእ ጥራይ ከም ዝኾነን ረኣየ። እግዚኣብሄር ከኣ ንሰብ ኣብ ምድሪ ብምግባሩ ተጣዕሰ፡ ብልቡ ድማ ጕሃየ።.. .. ምድሪ ኸኣ ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ተባላሽያ ነበረት፡ ምድሪ ድማ ብዓመጻ መልኤት። ስጋ ዘበለ ኹሉ መገዱ ኣብ ምድሪ ኣባላሸዩ ነበረ እሞ፡ ኣምላኽ ከኣ ንምድሪ ረኣያ፡ እንሆ ድማ ተባላሽያ ነበረት።" ይብል፡፡

ውጽኢት ናይዚ ከኣ እግዚኣብሄር ብልቡ ስለዝጓሃየ፡ ስጋ ዝለበሰ ዘበለ ኩሉ ከጥፍእ መዲቡ። እዚ ኩሉ ዝኾነ ብሰንኪ ደቂ ቃኤል (ኣዋልድ ሰብ) እዩ። እምበኣር ነታ ቐዳመይቲ ዓለም ዘጥፍኤ፡ ዘይምእዛዝ እዩ። ስለዚ ከኣ እዩ የሱስ ክርስቶስ ኣብ *ሉቃ 17፡26-33፡* "ከምቲ ብዘመን ማይ ኣይሂ ዝኾነ ርኽሰትን ዓመጽን ኮይኑ ክትርእዩ ከለኹም ምጽኣት ወዲ ሰብ ኣብ ኣፍደገ ከም ዝኾነ ፍለጡ" ዝበለ፡፡ሕጂ ዘለናዮ ዘመንሲ ከምቲ ዝራኣናዮ ናይ ዘመን ማይ ኣይሂዶ ኣይኮነን ዘሎ? ኩሉኸ ናብ ዝኸፍኣዶ ኣይኮነን ዝኸይድ

ዘሎ? ስለዚ እዚ ኩሉ ክፋእ ንናይ የሱስ ክርስቶስ ምምጽኡ ከም ዝቀረበ ዓቢ ምልክት እዩ። ብዛዕባ ናይዚ ዘለናዮ ዘመን ኩነታት ድሕሪ ናይ ሰዶምን ጎመራን ዘመን ምስ ረአና ክንምለሶ ኢና።

ለ. ዘመን ሰዶምን ጎመራን

ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ንናይ ሰዶምን ጎሞራን ከም ኣብነት ካልኣይ ምጽኣቱ ጌሩ ክምዝጠቐሶ ኣቓዲምና ርኢና ኔርና። ንህዝቢ ሰዶምን ጎሞራን ሓውን ዲንን ካብ ሰማይ ወሪዱ ክሳዕ ዘጥፍኦም ማዕረ ክንደይ ኣበሳን ክፍኣትን ከምዝነበሮም ክንርኢ ኢና። *ዘፍ 18፡20* “እግዚኣብሄር ድማ ጭራሕምራሕ ሰዶምን ጎሞራን በዚሑ እዩ እሞ፡ ሓጢኣቶም ከኣ ኣዝዩ በርቲዑ እዩ። ስለዚ ኸምቲ ናባይ ዝመጸ ጭራሕምራሕ ፈጺሞም ገይሮምዎ ወይ ዘይገበርዎ እንተ ኾይኖም ክፈልጥ ወሪደ ኽርኢ እየ በለ፡” ይብለና። እዚ ጭራሕምራሕን ሓጢያቶምን ኣዝዩ በርቲዑ ዝበሎ እንታይ ምዃኑ ክንርኢ ኢና፡፡

ዘፍ 19፡4 “ገና ኸይደቀሱ ኸለው ድማ ሰብ ኸተማ ሰብ ሰዶም፡ ኣጉባዝን ኣረገውትን፡ ብዘሎ እቲ ህዝቢ ኻብ ኩሉ ሸነኽ መጺኡ፡ ነታ ቤት ከበባ። ንሎጥ ጸዊዖም ከኣ፡ እዞም ብለይቲ ናባኻ ዝኣተው ሰባት ኣበይ ኣለው፡ ምእንቲ ኽንፈልጦምሲ ናባና ኣውጽኣዮም፡ በልዎ። ሎጥ ድማ ናባታቶም ናብ ኣፍ ደገ ወጸ፡ ነቲ ማዕጾ ውን ብድሕሪኡ ዓጸዎ። በሎም ከኣ ኣሕዋተየ፡ ከምዚ ዝበለ ኽፉእ ኣይትግበሩ፡ እነዋ ሰብኣይ ዘይፈለጣ ክልተ ኣዋልድ ኣለዋኒ፡ በጃኹም ሕደጉ፡ ንኣታተን ከውጽኣልኩም ባህ ዝበለኩም ግበርወን። እዞም ሰባት እዚኦም ግና ኣብ ጽላል ናሕሰይ ኣትዮም እዮም እሞ ገለ እኳ ኣይትግበርዎም። ንሳቶም ግና ኣልግስ ንየው በል በሉ። ድማ እዚ ሓደ ሰደተኛ ኾይኑ ዝመጸስ ዳኛ ኾይኑ ኺፈርድ ኣሎ ።ሕጂ ግና ካብ ንኣታቶም ዝገደደ ኽንከፍኣልካ ኢና በሉ። ነቲ ሰብኣይ ንሎጥ ብሓይሊ ጐነጽዎ ማዕጾ ኺሰብሩ ድማ ቐረቡ።ድሕሪዚ እቶም መላእኽቲ ንሎጥ ስሒቦም ነቶም ሰብ ብዑረት ወቒዖሞም። ይብል፡፡”

እምባኣርከስ ህዝቢ እዚ ከተማዚ ኣዝዩ ክፉእ ከምዝነበረ ኢና ንርኢ። ኣጉባዝ፡ ኣረገውቶም፡ ኩሉቲ ህዝቢ እቲ ከተማ ንክልተ ሰባት (ነቶም መላእኽቲ) ኣጋይሽ ረኺብና ኢሎም ተጸዋዊዕካ ሕፍረት ብዘይብሉ ብዕልግና ኣብ ሰባት ክፍጽሙ፡ ማዕረ ክንደይ ኣዝዩ ክፉእ ዝኾነ ህዝቢ እዩ። ጓል ምስ ጓል ወዲ ምስ ወዲ፡ ጓል ምስ ኣቡኣ፡ ወዲውን ምስ ኣዲኡ፡ እዚ ነውሪዚ ንምፍጻም ሕፍረት ዘይነበሮም እዮም ኔሮም፡፡ እዚ ጓል ምስ ኣቦኣ፡ ወዲ ከኣ ምስ

ኣዲኡ ዝብሎ ዘለኹ ንኣብነት ደቂ ሎጥ ምስ ኣቦአን ዝገበረአ፡ ኣብ ሰዶም ዝተማህረአ ትምህርቲ እዩ። ስለዚ ከኣ ከም ቑጡል ስለ ዝወሰደአ ነዚ ንምግባር ዝኾነ ሕፍረት ኣይተሰመዐንን፡ መጽሓፍ ቅዱስ “ገጽ ኣመንዝራ ስለዘለኪ ሕፍረት ኣይትፈልጥዮን ኢኺ ይብል።” ኣመንዝራ ምንዝርና ክፉእ ምዃኑ እኳ እናፈለጠት ኣይትሓፍርን እያ።ደቂ ሰዶም ጎሞራን እዚ ግብሪዚ ዝገብሩ በብቑሩብ እንዳተለማመድዎ ናብኡ ዝበጽሑ እዮም እምበር ዘሊሎም ዝበጽሕዎ ኣይኮነን። ንኣብነት ሓንቲ ኣመንዝራ መጀመርታ ምንዝርና ክትጅምር ከላ እናሓፈረት ፣ ገጻ እናጎልበበት እናተሓብኣት እያ ትጅምሮ። ዳሓር ምስ ለመደቶ ገለ ሕፍረት እኳ ኣይስምዓን ተመሊሳ እኳ ዳኣ “እንጌራ እዩ” ወይ “ስራሕ እዩ” እናበለት ደፊራ ትዛረበሉ።

እዚ ስለምንታይ እዩ እንተድኣ ኢልና፡ ኣብቲ መጀመርታ እቲ ሕልና “ተመለስ ጌጋ እዩ” እናበለ ስለዝኸሳ፡ ብድሕሪኡ ግን እቲ ሕልና ስለ ዝድንዝዝ ናይ ውሽጢ ወቐሳ ይትረፍ እቲ እከይ ይዕ ብልል፡፡ እምበኣር ናይ ሰዶምን ጎመራን እከይ ብኸምዚ እዩ ማዕ ቢሉ፡፡ ከምቲ ኣቐዲምና ዝራኣናዮ እቲ ኣብታ ከተማእም ዝኣተወ ምዕባለ ታባሂሉ ዝተኣታተወ ርኽሰት ኣእምሮኦም ስለዘደንዘዞም፡ መንእሰያት ጥራይ ዘይኮኑስ ኣረገውቲ ክይተረፉ ፈጺሞም ተበላሽዮም። ንዕብዳን ተለቒቖም።

ሰይጣን ከምዚ እናገበረ እዩ ንበዘላ ዓለም ከጥፍኣ ሓሲቡ። ብሰንኪ ሰዶምን ጎሞራን ከኣ እተን ኣብ ከባቢአን ዝነበራ ከተማታት ተለኪመን። ኣብ *ይሁ 1፡7* “ከምእውን ሰዶምን ጎሞራን እተን ኣብ ከባብኤን ዝነበራ ከተማታትን ከማታቶም ብመገዶም ዘመንዘራ ደድሕሪ ስጋ ጓናውን ዝስዓባ፡ በቲ ዝወረደን ቅጽዓት ናይ ዘልኣለም ሓዊ ንመሰክሒ ኮይነን ኣለዋ።” ይብለና።እዚ ኣብዚ ዝግበር ዝነበረ ኣንስቲ ነንስቲ ፣ ሰብኡት ንሰብኡት ዝግበር ምርኻብ ከም ምዕባለን፡ ዝሓሸ ዕጋበት ዝህብ ዘመናዊ እዮ ዝቑጽር ኔሩ።

ሰይጣን ነዚ ኩሉ ክፍኣት ኣብዚ ህዝቢ እዚ ዘላዓለ ነቲ እግዚኣብሄር ብዘርኢ ኣብርሃም ኩሎም ህዝብታት ብኣኻ ክባረኹ እዮም ዝብል ቓል-ተስፋ ንምትዕንቃፍ እዩ። ነዞም ህዝቢ ጥራይ ከኣ ዘይኮነስ ናብ ከባቢአን ንዘለዋ ሃገራት እናለሓመ ንብዘላ ምድሪ ከበላሹ እዩ ነይሩ መደቡ። እግዚኣብሄር ግና ነዞም ንብዘላ ዓለም ብሓጢያት ከበላሽዉ ሰይጣን ዝተጠቀመሎም ሰባት ብሓውን ዲንን ኣጥፊእዎም።

እዚ ዘለናዮ ዘመንከ፡- ካብ መዓልቲ ምውራድ መንፈስ ቅዱስ ካብ በዓል ሓምሳ ክሳብ 300 ዓመት ኣቢሉ ወንጌል ብዓቢ ደረጃ እዩ ዝሰበኸ ኔሩ፣ ቀልጢፉ ከኣ ሰሪሑ ኣብ 300 ዓ.ም ግና ቤተክርስትያን ምስ ጣኦታት ስለዝሓበረት ካብኡ ጀሚራ ን 1205 ዓመት ኣብ ጸልማት ትመላለስ ኔራ። ብድሕሪ ብ1500 ብማርቲን ሉተር እቲ ተቀቢሩ ዝነበረ ሓቂ "ሰብ ብእምነት ብክርስቶስ የሱስ ጥራይ ይጸድቕ" ዝብል ከም ብሓድሽ ጀሚሩ። ካብኡ ጀሚሩ ከኣ እናሰፍሐ ናብ ብዘላ ዓለም እናተዘርግሐ ክሳብ ሕጂ ይቕጽል ኣሎ። እዚ ከኣ እቲ የሱስ ክርስቶስ ኣብ *ማቴ 24፥14* "እዚ ወንጌል መንግስቲ ኸኣ ንምስክር ኩሎም ኣህዛብ ኣብ ብዘላ ዓለም ክሰብኸ እዩ፣ ሽዑ መወዳእታ ይመጽእ።" ዝበሎ እዩ። ስለዚ ሰይጣን ከኣ ነዚ ምስፋሕ ወንጌል ንምዕጋት ከምቲ ብዘመን ማይ ኣይሂ ብዘመን ሶዶምን ጎሞራን ዝተጠቕመሉ ሜላ ይጥቀም ኣሎ።

2ይጠሞ 3፥1-4 "ኣብተን ዳሕሮት መዓልታት ግና ክፉእ ከምዝመጽእ እዚ ፍለጥ። ሽዑ ሰባት ፈተውቲ ርእሶም ክኾኑ እዮም እሞ። ፈተውቲ ገንዘብ፣ ተጃሃርቲ፣ ዕቡያት፣ ተጻረፍቲ ፣ ንወለዶም ዘይእዘዙ፣ ዘየማስው፣ ርኹሳት፣ ፍቕሪ ንስድራቤት እኳ ዘይብሎም፣ ተቐየምቲ፣ ሓመይቲ፣ ቀለልቲ፣ ጨካናት፣ ሰናይ ዘይፈትው፣ ኣሕሊፎም ዝህቡ፣ ህውኻት ተፈኸስንቲ ካብ ንኣምላኽ ምፍቃርሲ ኣዕ ዚዞም ተድላ ዝፈትው ክኾኑ እዮም" ይብለና። ብዛዕባ ካልእ ክይተዛረብና ኣብ እንነብረሉ ዘሎና ከባቢ ዘሎ ርኽሰት ክንርኢ ንኽእል ኢና። ንኣብነት ኣብ ኣስመራ ዘሎ እንተድኣ፣ ርኢና ንርኽሰት ዘተባብዕ ዕርቃንካ ዘርኢ ዓይነት ኣከዳድና ኣብ ሕምብርተን ተሰቒሬን፣ ፓንተን ከም ዝርኤ ከምኡ ኸኣ ኣጥባተን ከም ዝርኤ ምግባር፡. . . ወዘተ ንርኽሰት ዝዕድም ኣከዳድና ልሙድ ኮይኑ ኣሎ፡፡ እዚ ኩሉ ከኣ ዕላምኡ ትምኒት ደቒ ተባዕትዮ ንምልዕዓል እሞ፣ ናብ ርኽሰት ንምስሓብ እዩ፡፡ እዚ ከኣ ከም ምዕባለ ተባሂሉ ይጽዋዕ።

ደቂ ተባዕትዮ'ውን እንተኾነ ጸጉሮም ከም ናይ ሰበይቲ ብምንዋሕ ካልእ ነገራት ውን ብምግባር ባህርያቶም ለዊጦም ናይ ደቂ ኣንስትዮ ባህሪ ክንጸብርዎ ይጋደሉ ኣለዉ። እዚ ኣብ ዓለም እናገኸነ ዝኸይድ ዘሎ ርኹስ መንገዲ ኣብ ካልእ ምዕቡላት ሃገራት ዝበሃላ ኸኣ፣ ንርኽሰት ከም ጽቡቕ ነገር ተወሲዱ ኣብ ጎደናታት ህዝቢ ኣብ ዝእከበሉ ቦታ፣ ንኣብነት ኣብ መጸበይ ኣውቶቡስ ንርኽሰት ዝዕድም ስእልታት ይጥቃዕ፡፡ ከምኡውን ብመንግስቲ ደረጃ ግብረ ሶዶም ቅቡልን ሕጋውን ኮይኑ ኣሎ። ነዚ ዝሰርሓሉ ዘለዋ መብዛሕትአን ሃገራት ምዕራብ (1ይ ዓለም ተባሂለን ዝጽወዓ ሃገራት) እየን፡፡

እምበኣርከስ ኣብ መብዛሕትኡ ክፋል ዓለም ግብረሶዶም ቅቡል ተባሂሉሉ ዘሎ ግዜ፣ እቲ ብዝሒ ርኽሰት ዳርጋ ከምቲ ናይ ሶዶምን ጎመራን በጺሑ ኣሎ። ኣብዚ ሕጂ ብመራኸቢ ብዙሃን (mass media) ብዝሒ ርኽሰት ይስማዕን ይርኣን፣ ነዚ ከኣ ከም ምዕባለ ተባሂሉ ይቑጸር። ነቲ ኣብ ሕልናኦም ተመለሱ ኢሉ ዝዛረቦም ድምጺ መንፈስ ቅዱስ ረጊጾም ብምኻድ፣ ብትምኒት ርእሶም ብምምልላስ፣ ነቲ ናይ መጨረሽታ ፍርዲ ኣምላኽ ዝግለጸሉ ግዜ የቀላጥፉ ከምዘለዉ ንርኢ።

ስለምንታይ ኣብ ናይ ደቂ ኣንስትዮ ክዳን ኣተኩሩ ዝዛረብ ኢሉ ዝሓትት ሰብ ኣይሰኣንን ይኸውን፣ ግና ኸኣ ከምቲ ኣቐዲምና ዝራኣናዮ ወዲ ተባዕታይ ብምርኣይ (ብምጥማት) ከምዝፍተን ጓል ኣንስተይቲ ከኣ ብምትኻፍ ከም እትፍተን ርኢናዮ ኢና። ስለዚ ብሂጉ ጠሚቱ ክትንከፉ እንተድኣ ኮይኑ እታ ጓል ኣንስተይቲ ነዓንቱ ዝስሕብ ኣካዳድና ወይ ከኣ ዕርቃና ዘውጽእ ኣከዳድና ትኽደን እሞ፣ ሽዑ ርኽሰት ንምፍጻም መንገዲ ይኸፈት። ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ውን ደጋጊምና ርኢናዮ ኢና። ወዲ ተባዕታይ ዝኸደኖ ክዳን ግና ዓይነት ጨርቂዩ ዝቀያየር እምበር፣ እቲ ዝጥቀሞ ዓይነት ኣከዳድና ኩሉ ጊዜ ሓደ እዩ። እቲ ዕርቃን ዘውጽእ ክዳን ብቓንቓ ፋሽን (ዘመናውነት) እናበለ ንርኽሰት ዝዕድም ዓይነት ኣከዳድና ክኸደና ሰይጣን ዝደፋፍኣን ግን ንደቂ ኣንስትዮ እዩ፡፡ እዚ ገለ ደቂ ኣንስትዮ ክቕበልኦ ዘይደልያ ክህልዋ ይኽእላ እየን። ይቀበላኦ ኣይቀበልኦ ግን እቲ መጽሓፍ ቅዱሳዊ ሓቂ እዚ እዩ።

እዚ ንርኽሰት መንገዲ ዝኸፍት ዘሎ ኣለባብሳ ኣብ ቤተክርስትያን ክይተረፈ እዩ ብብዝሒ ዝርኤ። ገለ ኣመንቲ ካብተን ካብኤን ብመንፈሳውነት ጸብለል ዝበላ ካልኦት ኣመንቲ፣ ንርኽሰት ዝዕድም ኣከደኣድና ተኸዲነን ስለዝርኣያ ንሳ እኳ ዝገበረት ብምባል ከምኡ ኣከዳድና ንክኸደና ይተባብዓ። ኣብዚ ግና ነፍሲ ወከፍ ጓል ኣንስተይቲ ክትጥንቀቐ ዘለዋ፣ ነዚ ሰይጣን ንምጥፋእን ንምርካስን ዝጥቀመሉ ዘሎ ሜላ መተዓየዪ ኮንክን ከይትርከባ ተጠንቀቃ። ደቂ ተባዕትዮውን በዚ ነገርዚ ተሓቢሎም መሳርሒ ከይኮኑ ክጥንቀቑ ኣለዎም። ምኽንያቱ እዚ ሜላ እዚ ሰባት ንምጥፋእ ሰይጣን ኣንጻር ወንጌል ዝጥቀመሉ ዘሎ ሜላ እዩ። ኣብ ዓለም እዚ ርኽሰት እዚ ቅቡል ኮይኑ ኣሎ። ኣብ ቲቪ ብኣካል ብምርኣይ ከም ፋሽን ሸው (Fashion Show) እናተባህለ ብዙሕ ሰብ የድንቖን የጣቕዓሉን፡፡ ከምኡውን ምዕራባውያን ሃገራት ኣብ ዓመት ሓንሳብ ናይ ግብረ

ሶዶማውያን በዓል ይበዓል፡፡ እዚ ኩሉ ኸአ ርኽሰት ኣብ ዓለም ንምስፋሕ ዝግበር ምትብባዕ እዩ፡፡

እምበኣር እዚ ዘለናዮ ዘመን፣ ልክዕ ከምቲ ናይ ሶዶምን ጎሞራን ዝነበረ ርኽሰት ኢዩ በጺሑ ዘሎ፡፡ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ኣብ *ሮሜ 1፡24-27* "ነቲ ሓቂ ኣምላኽ ናብ ሓሶት ስለ ዝለወጥዎ ኣብ ክንዲ ፈጣሪ - ንሱ ንዘልኣለም እተባረኸ እዩ ኣሜን- ንፍጡር ስለዘምለኹን ዘገልገሉን፣ ኣምላኽ ከኣ ስጋ ሓድሕዶም ክሕስሩ ብትምኒት ልቦም ንርኽሰት ኣሕሊፉ ሃቦም። ስለዚ ኣምላኽ ንዘነወር ፍትወት ኣሕሊፉ ሃቦም። ደቂ ኣንስትዮኦን ከምኡ እቲ ናይ ባህርይ ምርካብ ንዓል ኣንስተይቲ ሓዲጎም ኣብ ንሓድሕዶም ብትምኒቶም ረሰኑ ሰብኡት ኣብ ሰብኡት ነውሪ ገበሩ ግብእ ዓስቢ ስሕተቶም ከኣ ኣብ ርእሶም ተቐበሉ " ይብል። እቲ ዘገርም እቶም ነዚ ርኽሰት ዝፍጽሙ ዓለም ለባማት ምዕቡላት ኢላ ምጽወዓ እዩ፡፡ *ሮሜ 1፡22* "ነቲ ሓቂ ኣምላኽ ናብ ሓሶት ስለዝለወጥዎ" እንታይ ማለት እዩ ንትምኒት ልቦም ኣሕሊፉ ሃቦምከ እንታይ ማለትዩ? መንፈስ ቅዱስ እዚ ነገርዚ ነውርን ሓጢያትን እዩ ስለዚ ከይትጠፍኡ ገደፉ እናበለ ንሰባት ንክመልሶም ኣብ ሕልናኦም ዝዛረቦም ዝነበረ፣ ድምጺ ኣምላኽ እዚ ሓሶት እዩ ኣይድልየናን ከኣ እዩ ስለዝበልዎ፣ ነቲ ኣብ ምድሪ ዘሎ ፍጡር ስለዘምለኹን ነዚ ኣብ ምድሪ ዘሎ ኣሚኖም ክኸዱ ስለዝደለዩ፣ ትምኒቶም ከኣ ኣብ ልቦም ንጹር ስለዝኾነ፣ እግዚኣብሄር ኣምላኽ ከኣ ነቲ ክፉእ ትምኒቶም ክገብሩ ፈኒዩ ሓዲግዎም እዩ። እቲ ኣብ ልቦም ዝምነይዎ ዝነበሩ ምስተገልጸ ከኣ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ደቂ ኣንስትዩ ኣዝዩ ዘነውር (ግብሪ) ገበሩ፣ ደቂ ተባዕተትዮ ከኣ ኣብ ደቂ ተባዕትዮ ካብ ንቡር ወጻኢ ዝኾነ ገበሩ። ናይዚ ግብሪዚ ዓስቦም ከኣ እቲ ዝግብኦም ፍርዲ ኣብ ርእሶም ተቐቢሎም።

እምበኣርከስ ማሕበር ኣምላኽ ኣብዚ እዋን እዚ እንታይ ክትገብር ይግብኣ፡፡ ኣብ *ሮሜ 13፡ 11-14* "ምድሓን ካብቲ ዝኣመንናሉ ጊዜስ ሕጂ ኣዝዩ ናባና ቀሪቡ ኣሎ እሞ፣ ሕጂ ካብ ድቃስ እትበራበሩሉ ጊዜ ከምዝበጸሐ ነዛ ዘመን ፍለጥዋ። ለይቲ ሓሊፋ መዓልቲ ቀሪባ እያ፣ እሞ ግብሪ ጸልማት ካባና ደርቢናስ ኣጽዋር ብርሃን ንልበስ። ከም ብመዓልቲ ብቕንዕና ንመላለስ፣ ብጓይላን መስተን ኣይኮነን ፣ ብምንዝርናን ዕብዳን ኣይኮነን፣ ብባእስን ቅንኣትን ኣይኮነን፣ ንጐይታና የሱስ ክርስቶስ ደኣ ልበስዎ እምበር፣ ነታ ሓልዮት ስጋስ መላዓዓሊ ትምኒት ኣይትግበርዎ።"

ንክርስቶስ ልበስዎ ማለት፣ ብጽድቅን ብቕንዕናን ብሓቅን ከምቃል ኣምላኽ ክንመላለስ ማለትዩ። ነቲ ሓልዮት ስጋ መለዓዓሊ ትምኒት ኣይትግበርዎ ክብለና ከሎ እዚ ማለቱ፣ እቲ ስጋና ንቅድስናን ጽድቅን ዝነብር እምበር ንርኽሰት ዝዕድም ክኸውን ኣይግባእን ማለቱ እዩ፡፡ ንእብነት ሓደ ሓደ ኣሓት ዝተኸደንክንኦ ዓይነት ኣካዳድና ግቡእ ኣይኮነን ኢልካ ምስትገንሖን፣ እግዚኣብሄር ልቢ እዩ ዝርኢ ብምባል ብዛዕባዚ ገና ኣይተረዳኣካን ዲሕርካ ኣሸኻ ኢለን ይዛረባ። ብርግጽ እግዚኣብሄር ልቢ እዩ ዝርኢ፣ ሰብ ከኣ ደጋዊ እዩ ዝርኢ፣ ስለዚ በቲ ተኸዲነኦ ዘለዋ ትምኒት ደቂ ተባዕትዮ የለዓዕላ ኣለዋ። እዚ ከኣ እቲ ናይ ልበን ትምኒት ኣብ ኣካላተን ስለ ዘንጸባርቖኦ እዩ። ስለምንታይ ንትምኒት ካልኦት ዘልዓዕል ኣገባብ ኣከዳድና ይግበር፣ እዝስ ደቂ ተባዕትዮ ናብ ርኽሰት ንምስሓብዶ ኣይኮነን። የሕዋተይ ኣይንታለል፣ ኣይንዓሹ እቲ ሰይጣን ንቤተክርስትያን ንምብልሻውን ንምርካስን ዝጥቀመሉ ሜላ፣ ከም ምዕ ባለ ወይ ፋሽን እናተባህለ ኣብ ቤተክርስትያን ክኣቱ ከሎ እሞ ንብዙሓት ከኣ እናጥፍኤ ሰቕ ኢልና ክንርኢ፣ እዚ ጌጋ እዩ። እዚ ከምዚ ዓይነት ኣከዳድና መጀመርታ ክኸደና ክጅምራ ከለዋ፣ መንፈስ ቅዱስ ሕልነኤን ይወቅሰን እዩ። ድሕሪ ቑሩብ ግን ነቲ ዝወቅሰን መንፈስ ሸለል ስለዝብልኦ ይለምድኦ እሞ ፋሽን ኢለን ንርእሰን ብጌጋ የእምንኣ ኣብ ቤተክርስትያን ከኣ የንጸባርቕኦ፣ እዚ መግናሕቲ ዝቅበል ግና ፍርሃት እግዚኣብሄር ዘለዎ ጥራይ እዩ ዝሰምዓካ፡፡

ብዛዕባዚ ዘለናዮ ግዜ መወዳእትኡ እንታይ እዩ ፣ ብዛዕባዚ ዘለናዮ ግዜኸ መጽሓፍ ቅዱስ እንታይ ይብለና። *ራኢ 22፡11* "እቲ ገፋዒ ኣዚዩ ይግፋዕ እቲ ርኹስ ኣዝዩ ይርከስ፣ እቲ ጻድቅ ኣዝዩ ጽድቂ ይግበር፣ እቲ ቅዱስውን ኣዝዩ ይቀደስ በለኒ፡" ይብል። እዚ ኣብዚ መጨረሽታ ግዚ ዝኸውን እዩ። ስለዚ ኣዚና ንእግዚኣብሄር ዝተቐደስና (ዝተፈለና)፣ ክብሪ ኣምላኽ ከኣ ኣባና ክንጸባርቕ ክንመርጽ ይግበኣና፡፡ ምኽንያቱ *1ዮው 2፡16* "እቲ ኣብ ዓለም ዘሎ ኹሉ ፍትወት ስጋን ፍትወት የዕንትን ንብረት ትዕቢትን እዩ ። እዚ ካብ ዓለም እዩ እምበር፣ ካብ ኣቦስ ኣይኮነን" ይብለና። ስለዚ ብፍትውት ስጋን፣ ብፍትወት የዕንትን ብንብረት ትዕቢት ምምልላስ ሓዲግና ብቕድስናን ብጽድቅን እንተተመላለስና ኢና፣ ነዚ ኣብ ቀረባ ግዜ ዝኸውን ምንጣቅ እተዳለና እንኸውን።

በዚ ኩሉ ዝራኣናዮ እምባኣር የሱስ ክርስቶስ ኣብዚ ዘመንዚ ከም ዝግለጽ (ዝመጽእ)፣ እዚ ግዜዚ ናይ መወዳእታ ግዜ ምዃኑ እዩ። ምልክቱ ከኣ ምስ ዘመን ማይ ኣይህን፣ ምስ ዘመን ሶዶምን ጎሞራን

ዝነበረ ኣተኣሳሲርና ርኢናዮ ኣለና። ኖህ ኣብቲ ምስቶም ኣብ ዘመኑ ዝነበሩ ብኽፍኣትን ሓጢያትን ዝመላለሱ ዝነበሩ ሰባት ኣይሓበረን። ነቶም ሸሞንተ ነፍሳት ድማ ኣብኡ ክሓብሩ ኣይፈቀደን፡፡ ከም ቃል ኣምላኽ ብምምልላሱ ጻዲቁ ስለዝተረኽበ እግዚኣብሄር ከኣ ምስቶም ዝጠፍኡ ኣየጥፍኦምን። ከምኡውን ሎጥ ኣብ ሶዶምን ጎሞራን ይቕመጥ ነበረ። በቲ ዝርእዮ ዝነበረ ኩሉ ከኣ እታ ጻድቕ ነብሱ ትስቐ ከምዝነበረት ቃል እግዚኣብሄር ይነግረና። 2ጴጥ 2፡7-8 "ነቲ ብኣበሰኦምን ብርኹስ ንብረቶምን ዚስቀ ዝነበረ ሎጥ ጻድቕ ግና ኣድሓኖ፣ ማለት እቲ ጻድቕ ኣብ ማእከሎም ክነብር ከሎ ኣብ ጸጽባሕ በቲ ዚርእዮን ዝሰምዖን ዝነበረ ግብሪ ዓመጻኦም እታ ጻድቕ ነብሱ ትስቀ ነበረት።" እቲ ዝርእዮ ዝነበረ ኽፍኣት ከኣ ኣብ ደቁ ክገዝእ ኣይሓደገን፣ ደቁ ደናግል ከም ዝነበራ ቃል ኣምላኽ ይነግረና፡፡ ህይወቲን ደቁን ኣርኒቡ ከኣ ካብቲ ክፍኣት ወጸኡ፣ እቲ ክፍኣትን ሓጢያትን ከኣ ክገዝእ ኣይሓደገን። በቲ ኣብ ዘመኑ ዝነበረ ክፍኣት ስለ ዘይሓበረ ከኣ እግዚኣብሄር ካብቲ ሓዊ ክውጽእ ከሎ ንርኢ። ሎጥ ካብ ሶዶም ምስ ወጸ ሓውን ዲንን ናብ ሶዶምን ጎሞራን ወረዱ። ኖህ ናብ መርከብ ምስ ኣተወ ናብ ምድሪ ዘጥፍእ ማይ መጺኡ። ሕጂ ከኣ ቤተክርስትያን ንላዕሊ ምስተወሰደት (ምስ ተነጥቀት) ኣብ ገጽ ምድሪ ኮይኑ ዘይፈልጥ መከራን ፍርድን ክኸውን እዩ።

ስለዚ ማይ ኣይሂ ክሳብ ንምድሪ ዘዕለቕልቓ ሓውን ዲንን ከኣ ንሶዶምን ጎመራን ዘንድዳ እቶም ሰባት ወላ ሓንቲ ኣይፈልጡን ኔሮም ብድንገት እዩ ኮይኑ። ምንጣቕ ከኣ ከምኡ እዩ ክኸውን። እምበኣር ኣብ ከባቢናን ዘመንና ዘሎ መንገዲ ሓዲግና ብመንገዲ ጽድቅን ቅድስናን ንመላለስ። ሓደራ።

ሻድሻይ ምዕራፍ

ምንጣቕ

ምንጣቕ ቅድሚ ካልኣይ ምጽኣት ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ዝፍጸም ፍጻሜ እዩ። ብዛዕባ ኣፈጻጽማ ምንጣቕ 3 ኣተሓሳስባ ኣሎ። እቲ ቀዳማይ ምንጣቕ ድሕሪ ሸውዓተ ዓመት ናይ መከራ ጊዜ ከም ዝፍጸም ዝኣምኑ፣ እዚ ኣተሓሳስባ እዚ ግን ግጉይ እዩ። ድሕሪ ሸውዓተ ዓመት ናይ መከራ ጊዜ የሱስ ናብዛ ምድሪ ክመጽእ ኸሎ ንዓለም ክፈርድ እዩ ዝመጽእ እምበር ንማሕበሩ ክወስድ ኣይኮነን።

እቲ ካልኣይ ድማ፣ ምንጣቕ ኣብ ውሽጢ እቲ ናይ ሸውዓተ ዓመት መከራ (ድሕሪ 3 ዓመትን ፈረቓን) እዩ ዝፍጸም ኢሎም ዝኣምኑ እዮም። ነዚ መረጋገጺ ኢሎም ዘቕረብዎ ኣብተን ቀዳሞት 3 ዓ መትን ፈረቓን ጸረ ክርስቶስ ንዓለም ሰላም ብዝብል ናይ ሓሶት መደረ ስለዝጥብራ ኣብተን ቀዳሞት ሰለስተ ዓመትን ፈረቓን መከራ ስለ ዘየለ እቲ መከራ ድሕሪ 3 ዓመትን ፈረቓን ኢዩ ዝጅመር ይብሉ። ብዛዕባ 3 ዓመትን ፈረቓን ዝብል ግና እስራኤል ምስ ጸረ ክርስቶስ ዘሎዋ ግጭት እዩ ዘመልክት፣ ኣብዚ መጽሓፍ ኣብ ምዕ ራፍ ዓሰርተ ሓደ ተመልክት።

እቲ ሳልሳይ ድማ ምንጣቕ ቅድሚ ሸውዓተ ዓመት ናይ መከራ ጊዜ ከም ዝፍጸም ይኣምኑ። እዚ ሓሳብ እዚ ብመሰረት ቃል ኣምላኽ ክንርእዮ ኸሎና መጽሓፍ ቅዱስ ንቤተክርስትያን ብርሃን ዓ ለም ይብላ፣ ኣብ ልዕሊ ኩሉ ሓይሊ ጸልማትን ብዘሎ መንግስቲ ሰይጣን ክትረግጽን ክተፍርስን ኸኣ ስልጣን ኣለዋ፣ መንግስቲ ጸረ ክርስቶስ ግና መንግስቲ ጸልማት እዩ። ዝገዝኣሉ ዘመን ኸኣ ሸውዓተ ዓመት ምሉእ እዩ፣ እምበኣር ቤተ ክርስትያን እንከላ ጸልማት ክዓዪ ስለ ዘይክእል ቤተክርስትያን ምስ ተነጥቀት ግና ተቓዋሚ ዘይብሉ መንግስቱ ክገልጽ እዩ። 2ተሰ 2፡8 "ንሱ በቲ ጊዝያቱ ክይግለጽሲ እቲ ሕጂ ዝኽልክሎ ዘሎ ትፈልጥዎ ኢኹም ምስጢር ምፍራስ ሕጊስ እቲ ሕጂ ዝኽልክሎ ዘሎ ጥራይ ካብ ማእከል ስጋዕ ዝጽረግ ድሮ እኳ ይዓዪ ኣሎ" ይብል። ከምኡውን ከምቲ ኖህ ነቲ ብማይ ኣይሂ ዝወረደ ዓቢ መከራ ዘይረኣየ፣ ኻይርእዮ'ውን መስኮት ብላዕሊ ግበር ዝተባህለ፣ ሎጥውን ነቲ ኣብ ሶዶምን ጎሞራን ዝወረደ ሓውንን ዲንን ክርእዮ ዘይተፈቕደሉ፣ ኸምኡ ኸኣ እቶም ዝንጠቑ ነቲ ናይ ሸውዓተ ዓመት መከራ ኣይክርእይዎን እዮም።

2ይ ምጽኣት ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ቤተክርስትያን ምስተነጠቐት ድሕሪ 7 ዓመት እዩ ዝፍጸም። ምንጣቕ ኣብ ልዕሊ እቶም ብየሱስ ክርስቶስ ኣሚኖም ዝደሓኑ ነቒሖም ዝጸንሑ ጥራሕ'ዩ ዝፍጸም። እዚ ምንጣቕ ዝብል ምቑላብ፣ ምምንጣል፣ ምስዋር፣ ተባሂሉ'ውን ይጽዋዕ እዩ። የሱስ ክርስቶስ ንማሕበሩ ክወስዳ (ክንጥቃ) ኸሎ ዓለም እቶም ዝተነጥቁ ናበይ ከምዝኸዱ ኣይትርእን፣ ኣይትፈልጥን እያ። ንየሱስ ክርስቶስ'ውን ኣይትርእዮን እያ። ስለዚ ድማ እዩ ምንጣቕ፣ ካብ 1ይ ምጽኣቱን 2ይ ምጽኣቱን ፍልይ ዝብል። 1ይ ምጽኣቱን፣ 2ይ ምጽኣቱን ግና ንዓለም ስለዝኾነ ብግልጺ ዓለም እናረኣየቶ'ዩ ዝመጽእ። ካብዚ ቀጺልና ብዛዕባ 1ይ ምጽኣቱን 2ይ ምጽኣቱን ንዓለም ግሉጽ ከምዝኾነ ገለገለ ንጥብታት ክንርኢ ኢና።

1ይ ምጽኣቱ

ቀዳማይ ምጽኣት ጐይታና የሱስ ክርስቶስ፣ ካብ ድንግል ማርያም ምውላዱ፣ 33 ዓመት ኣብ ምድሪ ምምልላሱ፣ ሞቱን ትንሳኤኡን እዩ። 1ይ ምጽኣት ንዓለም ብግልጺ ኸም ዝነበረ ኣብ ዮሃ 3፥17 "ኣምላኽ
ንወዱ ዓለም ብእኡ ኽትድሕን እንበር ንዓለም ኪፈርዳስ ኣይለኣኾን" ይብለና። ልደቱ ድማ ንዓለም ግሉጽ ከምዝነበረ ኣብ ማቴ 2፥1-8 "የሱስ ብዘመን ንጉስ ሄሮዶስ ኣብ ቤት-ልሄም ናይ ይሁዳ ምስ ተወልደ፣ እንሆ ሰብ ጥበብ፣ እቲ እተወልደ ንጉስ ኣይሁድ ኣበይ ኣሎ፣ ኰኾብ ኣብ ምብራቕ ርኢና እሞ፣ ክንሰግደሉ መጺእና፣ እናበሉ ኻብ ምብራቕ ናብ የሩሳሌም መጹ። ንጉስ ሄሮዶስ ሰሚዑ ሰምበደ፣ ኹላ የሩሳሌምውን ምስኡ። ንሱ ድማ ንኹሎም ሊቃውንቲ ኻህናትን ጸሓፍቲ ህዝብን ኣኪቡ፣ ክርስቶስ ኣበይ እዩ ዝውለድ፣ ኢሉ ሐተቶም። ንሳቶም ከኣ ኣቲ ቤት-ልሄም ምድሪ ይሁዳ፣ ንህዝበይ እስራኤል ዚሕሉ ሹም ካባኺ ኺወጽእ እዩ፣ እሞ ካብ ሹማምቲ ይሁዳ ከቶ ኣይትንእስን ኢኺ፣ ጽሑፍ እዩ እሞ ኣብ ቤት-ልሄም ናይ ይሁዳ እዩ በልዎ።

ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ምስ ተወልደ ሰብ ጥበብ ንክሰግድሉ ናብ የሩሳሌም መጺኦም፣ ንጉስ እዩ'ሞ እንዳ ንጉስ እዩ ክውለድ ዝኽእል ኢሎም፣ ንሄሮዶስ ሓተትዎ፣ ሄሮዶስ ድማ ነዚ ሰሚዑ ሰምበደ፣ ኹሎም ተቐማጦ የሩሳሌም ምስኡ ሰንበዱ። እንበኣር ልደት ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ግሉጽ እዩ እንበር ስውር ኣይነበረን፣ ከምኡውን ኣገልግሎቱ ግሉጽ ከምዝነበረ ኣብ *ወ.ዮሃ18፥20* "የሱስ ከኣ ኣነ ንዓለም ብግሁድ እዛረባ፣ ኩሉሳዕ'ውን ኣብቲ ኣይሁድ ዝእከብሉ ዘበለ ኣብ ቤት ጸሎትን ቤት መቕደስን እምሆር ነይረ፣ ሓንቲ እኳ ብሕቡእ ኣይተዛረብኩን" ኢሉ ንኣይሁድ ተዛረቦም። ጐይታን፣ ኣምላኽን፣ ንጉስን፣ ከምዝኾነ ንዓለም ብግሁድ ገለጻላ

እንበር ርእሱ ኣይሓብኣን። ስቕለቱው'ን ኣብ ቅድሚ ኩሉ ህዝቢ ጐሁድን
ቅሉዕን እዩ እምበር ብሕቡእ ኣይነበረን። እምበኣር ጐይታ የሱስ ክ ርስቶስ እቲ 1ይ ምጽኣቱ ብግሉጽ ንዓለም እዩ መጺኡ።

2ይ ምጽኣቱ

የሱስ ክርስቶስ ዕዳ ኩሉ ሰብ ከፊሉ ናብ ሰማይ ምስ ዕረገ ኩሉ ሰ በ ብእኡ ኣሚኑ ክድሕን ብትዕግስቲ ይጽበ ኣሎ። ጊዜ ትዕግስቲ ምስ ተወድአ ግና ንዓለም ክፈርድ፣ 2ይ ክመጽእ'ዩ። እዚ 2ይ ምጽኣቱ ንዓለም ስውር ኣይኮነን እናረኣየቶ እዩ ዝመጽእ። *ማቴ 24፥27* "በርቂ ኻብ ምብራቕ በሪቑ ኽሳዕ ምዕራብ ከም ዚርኤ ምጽኣት ወዲ ሰብ ከኣ ከምኡ ኪኸውን እዩ።" *ራእ 1፥7* "እንሆ ብደበና ይመጽእ ኣሎ፣ ኹለን ኣዒንትን እቶም ዝወግእዎን ከኣ ኪርእይዎ እዮም፣ ብዘለዉ ዓሌታት ምድሪውን ኪበኽዩሉ እዮም። እወ፣ ኣሜን።" ኣብዚ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ በርቂ ካብ ምብራቕ በሪቑ ክሳብ ምዕራብ ከም ዚርኤ ኣመጻጽኣይ'ውን ከምኡ'ዩ፣ ስውር ኣይኮነን'ዩ ዝብለና ዘሎ። የሱስ ክርስቶስ ክምለስ ከሎ ብፍርዲ ስለዝመጽእ ብዘሎ ዓለም ክስንብዱን፣ ዋይዋይ ክብሉን፣ ክበኽዩን እዮም። እምበኣር 2ይ ምጽኣቱ ንዓለም ብግሉጽ ከምዝመጽእ እዚ ዝረኣናዮ ነጥብታት እኹል እዩ።

ምንጣቕ

ካብዚ ቀጺልና ምንጣቕ እንታይ ከም ዝመስል ክንርኢ ኢና። ምንጣቕ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ንማሕበሩ ክወስድ ኣብ ኣየር ክመጽእ ከሎ ንዓለም ስውር እዩ እንበር ከምቲ 1ይን 2ይን ምጽኣቱ ንዓለም ግሉጽ ኣይኮነን። የሱስ ንማሕበሩ ክወስድ ክመጽእ ከሎ (ማሕበር ክርስቶስ ካብ ዓለም ክትንጠቕ ከላ) ዓለም እቲ መስርሕ ኣይትርእዮን፣ ኣይትሰምዖን'ውን እያ። ምኽንያቱ ብስውር እዩ ዝኸውን። ከም ሰራቒ ኮይኑ ከም ዝምለስ ኣብ ወ.ማቲዎስ ተዛሪቡ ኣሎ። *ማቴ 24፥43-44* ግናኸ ፍለጡ፣ በዓል ቤት ነታ ሰራቒ ዚመጸላ ጊዜ እንተ ዚፈልጣስ፣ ምነቕሐ ቤቱ ክትትኰዐት ከላውን ስቕ ኣይምበለን፣ ስለዚ ወዲ ሰብ ብዘይሓሰብኩምዎ ጊዜ ኺመጽእ እዩ እሞ ንስኻትኩም ድማ እተዳለኹም ኩኑ" *ራእ 3፥3* "ድጊም ከመይ ጌርካ ኸም እተቐበልካን ከም ዝሰማዕካን ዘክር ሓልዎ ተነሳሕውን። እንተ ዘይነቓሕካ ግና ከም ሰራቒ ኽመጸካ እየ፣በየነይቲ ሰዓት ከም ዝመጽኣካውን ኣይክትፈልጥን ኢኻ።" *1ይ ተሰ5፥1-2* "ግናኸ ኣሕዋተየ እታ መዓልቲ ጐይታ ኸም ሰራቒ ኮይና ብለይቲ

ክም እትመጽእ፣ ባዕላትኩም ኣርጊጽኩም ትፈልጡ ኢኹም እሞ ብናይ ዘመናትን ጊዜታትን ክንጽሕፈልኩምሲ ኣየድልየኩምን እዩ።"

ኣብዚ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ንማሕበሩ ንክትንጠቕ ክወስዳ ክመጽእ ኸሎ፣ መጽሓፍ ቅዱስ ክም ኣመጻጽኣ ሰራቒ ክም ዝመጽእ እዩ ዝዛረብ ዘሎ። ኩልና ከምንፈልጦ ሰራቒ ካብ ቤት ኮነ ካብ ጁባ ክሰርቕ ከሎ የዒንቲ እናረአየአ፣ ኣእዛን ኣናሰምዐዖ ኣይኮነን ዝሰርቕ። ብስውር ከይተፈልጠ እዩ ኣልዒሉ ዝኸይድ ግና ሰራቒ ዘይንብረቱ እንበር ንብረቱ ኣይኮነን ዝሰርቕ። ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ግና ነታ ብደሙ ዘጥረያ ማሕበር ናቱ እዩ ዝወስዳ፣ ዘይናቱስ ኣይኮነን። ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ንማሕበሩ ናብ ዓለም ክልእኻ ከሎ ንዓለም ሕድሪ ኣይሃባን፣ ስለዚ ማሕበሩ ኣልዒሉ ክወስድ መስሉ እዩ። ስለምንታይ ንርእሱ ክም ሰራቒ መሲልዋ እንተደአ ኢልና ንማሕበሩ ካብ ዓለም ክወስዳ ከሎ፣ ዓለም ስለ ዘይትርኢ ፣ ስለዘይትሰምዕ፣ ስውር ስለ ዝኾነ እዩ። 1ይተሰ4፣13-18 "ግናኸ ኣሕዋተየ ከምቶም ተስፋ ዜብሎም ካልኦት ምእንቲ ኸይትሓዝኑ ብዛዕባ እቶም ደቂሶም ዘለዉ ብዘይ ፍልጠት ክትኮኑ ኣይፈቱን እየ።ማለት የሱስ ከም ዝሞተን ከም ዝተንሰኤን ኣሚንና እንተኾንና፣ ከምኡውን ኣምላኽ ነቶም ብየሱስ ዝደቀሱ ምስኡ ከምጽኦም እዩ። ንሕና ክሳዕ ምጽኣት ጐይታ ብህይወት እንጸንሕ ከኣ ነቶም ዝደቀሱ ከቶ ኸም ዘይንቕድሞም፣ እዚ ብቓል ጐይታ ንብለኩም ኣሎና። ጐይታ ባዕሉ ብናይ ትእዛዝ ጭድርታን ብድምጺ ሊቀ መላእኽትን ብመለኸት ኣምላኽን ካብ ሰማይ ክወርድ እዩ እቶም ብክርስቶስ ዝሞቱውን ቅድም ክትንስኡ እዮም። ድሕርዚ ንሕና ብህይወት ጸኒሕና ዘሎና ንምቕባል ጐይታ ኣብ ኣየር ምሳታቶም ሓቢርና ብደበና ኽንለዓል ኢና። ደጊም በዘን ቃላት እዚኤን ንሓድሕድኩም ተጸናንዑ"

1ቆሮ15፣51-52 "እንሆ ምስጢር እነግረኩም ኣለኹ ኩላትና ክንልወጥ እምበር ኩላትና ኣይክንድቅስን ኢና። ብሓንሳእ ብቕጽበት ዓይኒ በቲ ናይ ድሕሪ ኹሉ መለኸት እቲ መለኸት ኪንፋሕ እዩ እሞ እቶም ምዉታት ድማ ብዘይሓልፍ ኪትንስኡ እዮም ንሕናውን ክንልወጥ ኢና።" እዚ ክፍሊ ጽሑፍ እዚ ብዛዕባ ምንጣቕ እዩ ዝዛረብ።
እቲ ዝንጠቕ ሰብ
1) ብክርስቶስ የሱስ ኣሚኑ ዳግም ዝተወልደ፣ ነቒሑ ዝጸንሐ ጥራሕ እዩ።

2) እቶም ብክርስቶስ የሱስ ኣሚኖም ዳግም ዝተወልዱ እሞ ካብዛ ዓለም ብሞት ዝተፈልዩ(ደቂሶም ዘለዉ) ዝብሎምዮም። እዚኦም እቲ

መለኸት ምስተነፍሐ ብደበና ዝለዓሉ፣ ንምቕባል ጐይታ ናብ ኣየር ዝኸዱ እዮም። እዚ ምንጣቕ እዚ ኣብ *1ቆረ 15፣51-52* ሚስጢር ኢሉ ገሊጽዎ ኣሎ። ኣፈጻጽምኡ ኸኣ ቅጽበት ዓይኒ ማለት ከም ቌሕ ሰም ከምዝኾነ ይዛረብ። እዚ ምንጣቕ ክፍጸም ከሎ ኣብ ውሽጢ ሓደ ሰከንድ ዘይመልእ ኣዝዮም ብዙሓት ኣሽሓት፣ሚልዮናት ዝቑጸሩ ነቒሖም ዝጸንሑ ኣመንቲ ካብ ዓለም ክስወሩ እዮም። ብምኽንያት እዚ ምንጣቕ ኣብ ዓለም ከቢድ ሽግር ክኸውንዩ። ምኽንያቱ ብዙሓት ወለዲ ኣመንቲ ዉሉዶም ክስእንዎም እዮም። ብዙሓት ውሉድ ከኣ ኣመንቲ ወለዶም ክስእንዎም እዮም። ብዙሓት ሰብኡት ኣንስቶም ክስእኑ፣ ብዙሓት ኣንስቲ ከኣ ሰብኡተን ክስእናኦም እየን። *ሉቃ 17፣34-36* "በታ ለይቲ እቲኣ ኽልተ ኣብ ሓንቲ ዓራት ኪድቅሱ እዮም፣ እቲ ሓደ ክውሰድ እቲ ሓደ ኸኣ ክሕደግ እዩ። ክልተ ኣንስቲ ብሓንሳእ ክጥሕና እየን፣ እታ ሓንቲ ክትውሰድ እታ ኻልኣይቲ ክትሕደግ እያ። ክልተ ኣብ ወፍሪ ክጸንሑ እዮም። እቲ ሓደ ክውሰድ እቲ ካልኣይ ክሕደግ እዩ። እብለኩም ኣለኹ።"

እዚ 2 ኣብ ወፍሪ 2 ኣብ መጥሓን፣ 2 ኣብ ዓራት ዝብል ዘሎ እቲ ዝተርፍ ዓለማዊ ወይ ድማ ከም ፍቓድ ኣምላኽ ዘይመላለስ (ዘይነቕሐ) እዩ። እዚ ብሓንሳእ ኣብ ዓራት፣ኣብ መጥሓን ከምኡውን ኣብ ወፍሪ ምስቲ ዝንጠቕ ምህላዎም ግና ብኽልተ መገዲ ንርእዮ።

1ይ ኣመንቲ መዓልታዊ ህይወቶም ንክመርሑ ኣብ ዝተፈላለየ ትካላት ይዋስኡ እዮም። ኣብቲ ትካል'ውን ምስኦም ዓለማውያን ኣለዉ፣ እምበኣር እዚ ወፍሪ ወይ መጥሓን ኢልዎ ዘሎ ትካል ወይ ከኣ ዝኾነ ስራሕ ክኸውን ይኽእል እዩ።

2ይ እቲ ዝተርፍ ዝደንዘዘ ወይ ዘይነቕሐ ኣማኒ፣ ብሕብረት ኣብ ቤት ኣምላኽ ምምላኹን ምግልጋሉን ክኸውን ይኽእል'ዩ። እቲ ኣብ ዓራት ዝብሎ ዘሎ ግና ሰብኣይን ሰበይትን፣ ኣደን ጓልን፣ ኣቦን ወድን፣ከምኡ'ውን ክልተ ኣሕዋት ክኸውን ይኽእል እዩ።እቲ ኣማኒ ክንጠቕ ከሎ እቲ ዘይኣምን ግን ይተርፍ። ኣመጻጽኣ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ሃንደበት ምኻኑ ኣብ *ማር13፣33* "እቲ ጊዜኡ መኣስ ምዃኑ ኣይትፈልጥዎን ኢኹም እሞ ተጠንቀቑ ንቕሑን ጸልዩን።" ይብል፡፡

ኣብዚ ዝረኣናዮ ክፍሊ ጽሑፍ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ንማሕበሩ ነቒሓ ክትጸንሕ የጠንቕቓ። እዚ ንኣኻትኩም ዝብሎ ዘለኹ ዝበሎ፣ ንኹሉ ሰብ እብሎ ኣለኹ ወይ ንኹሎም ኣመንቲ እዩ። ክነቕሕ

ዝኸእል ኣማኒ ድኣንበር ዓለማዊ (ዝይኣማኒ) ኣይኮነን። እንበኣር የሱስ ክርስቶስ ሃንደበት ክመጽእ ንቶም ዝነቕሑ ክወስድ እዩ። ንግሆ ወይ ምሸት ወይ ፍርቂ ለይቲ ወይ ደርሆ ነቆ ሃንደበት እዩ ክመጽእ። ንግሆ ወይ ምሸት እንተመጺኡ ኩሉ ሰብ መዓልታዊ ንጥፈታቱ ኣናካየደ እንከሎ ብዙሓት ሰባት ካብ ዓለም ክስወሩ (ክንጠቑ) እዮም። ንኣብነት ሓንቲ ኣውቶቡስ ህዝቢ ዝጸዓነት ትኸይድ እንተላ፣ እሞ ክኣ እቲ መራሒ መኪና ኣማኒ እንተጸኒሑ ክንጠቕ እዩ። እታ መኪና ዝመርሓ ስለዘየለ፣ ወይ ክትጋጮ ወይ ክኣ ክትጸድፍ እያ። ነፋሪት'ውን ከምኡ። ኣብ ኣየር ከላ ክትትኮስ ወይ ክኣ ክትወድቕ'ያ። ኣብ ማእከል ከተማ ብዝሒ ተሸከርከርቲ ዝንቀሳቐሳሉ ጐደና፣ ሓያሎ ኣመንቲ መራሕቲ መኪና ኣብኡ እንተ ተረኺቦም ክንጠቑ እዮም። ብዙሕ ግጭት ክፍጠር'ዩ። ከምኡ'ውን ኣብ ማእከል ጉባኤ ክርስትያናት፣ (እቶም ዝነቕሑ) ክሽዱ እቶም ዘይነቕሑ ክተርፉ'ዮም። ሰቢ ኮነ ምእመን ከምኡ። ሰባት እናዕ ለልዎም ከለዉ ካብ ቅድሚ ዓይኖም ኪጠፍኡ እዮም። እንበኣር በዚ ፍጻሜ ኣብ ዓለም ከቢድ ጭንቀት ክኸውን እዩ።ብመራኸቢ ብዙሓን፣ብሬድዮ፣ ብቲቪ፣ ብጋዜጣ... ወዘተ ኣብ ዓለም ብሚልዮናት ዝቑጸሩ ኣመንቲ ከም ዝጠፍኡ፣ ኣበይ ከምዝኣተዉ ከምዘይተፈልጠ፣ ከምኡውን ኣብ ምሉእ ዓለም ከቢድ ሓደጋታት ከምዝተፈጸመ ብማዕከናት ዜና ክዝርጋሕ እዩ። እዚ ኣፈጻጽማ ምንጣቕ በተሓሳስባ ሰብ ክትርድእ ኣጸጋሚ እዩ። እንተኾነ ፍጻሜኡ ግን ሓቂ እዩ። ክኸውን ድማ እዩ። ጳውሎስ ድማ ኣብ *1ቆረ፣15፣51-52* "እንሆ ሚሲጢር እነግረኩም ኣለኹ" ይብል። ምንጣቕ መንፈሳዊ ሰብ ጥራሕ ዝርድኦ ሚስጢር እዩ። እቶም ዝንጠቑ'ኸ ኸመይ ዝበለ ስጋ'ዮም ክለብሱ ንዝብል ሕቶ *1ቆረ15፣35-40, 45-47* "ገለ ግና ምዉታት ከመይ ኢሎም እዮም ዚትንስኡ ብኸመይ ዝበለ ስጋኸ እዮም ዚመጹ ዚብል ይህሉ። ኣታ ዓሻ እቲ ንስኻ እትዘርኦ ድማ ናይ ስርናይ ወይስ ናይ ካልእ ዓይነት ፍረ ጥራይ እዩ እምበር እቲ ስጋ ዚኸውን ኣይኮነን እትዘርኦ ዘሎኻ። ኣምላኽ ግና ከም ዝደለየ ገይሩ እዩ ስጋ ዚህቦ። ንነፍሲ ወከፍ ዘርኢውን ስስጋኡ ይህቦ። ስጋ ሰብ በይኑ ስጋ እንስሳ በይኑ፣ ስጋ ኣዕዋፍ በይኑ፣ ስጋ ዓሳውን በይኑ ደኣ እዩ እምበር፣ ኩሉ ስጋስ ሓደ ዓይነት ስጋ ኣይኮነን። ሰማያዊ ስጋ ድማ ኣሎ፣ ምድራዊ ስጋ ኸኣ ኣሎ፣ ግናኸ ክብሪ እቶም ሰማያውያን በይኑ ክብሪ እቶም ምድራውያንውን በይኑ እዩ።" 45-47 'ከምኡ ድማ እቲ ቀዳማይ ሰብ ኣዳም ህያው ነፍሲ ኰነ ዚብል ጽሑፍ እዩ። እቲ ዳሕራይ ኣዳም ህያው ዚገብር መንፈስ ኰነ። ግናኸ ቅድም እቲ ነፍሳዊ እዩ እምበር እቲ መንፈሳዊ ኣይኰነን ደሓር እቲ መንፈሳዊ እዩ። እቲ ቀዳማይ ሰብ ካብ ምድሪ ኾይኑ መሬታዊ እዩ እቲ ካልኣይ ሰብ ግና ካብ ሰማይ እዩ።"

ኣብዚ ዝረኣናዮ ጽሑፍ ሰመያዊ ስጋን ምድራዊ ስጋን ከምዘሎ ከምቲ ምስሊ መሬታዊ ዝለበስና ከምኡ'ውን ምስሊ እቲ ሰመያዊ ከም እንለብስ ገሊጹልና ኣሎ። እቲ ቀዳማይ ምስሊ እቲ መሬታዊ ኢልዎ ዘሎ እዩ። እዚ ካብ ኣዳም ዝለበስናዮ ስጋ ዝሳቐ፣ ዝደክም፣ ዝድቅስ፣ ዝጠሚ፣ ዝጸምእ እዩ። ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ካብ ድንግል ማርያም ክውለድ ከሎ፣ ነዚ ስጋ እዚ እዩ ሒዙ ተወሊዱ። እቲ ሓጢኣት ዘፍሪ ዘርኢ ኣዳም ግን ኣይነበሮን። ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ኣብ ምድሪ ክመላለስ ከሎ ከምዝጸምአ፣ ከምዝጠመየ፣ ከምዝደቀሰ፣ብምኻድ መገዲ'ውን ከምዝደኸመ ኣብ መስቀል'ውን ከምዝተሳቐየ መጽሓፍ ቅዱስ ይነግረና። እዚ ምስሊ እቲ መሬታዊ እዩ። *ፊሊ.2፣7-8* "መልክዕ ባርያ ወሲዱ ርእሱ ኣሕሰረ ሰብውን መሰለ ብንብረቱ ኸም ሰብ ኰይኑ ተረኽበ። ርእሱ ክሳዕ ሞት ኣትሓተ ክሳዕ ሞት ኣብ መስቀል እኳ ደኣ ተኣዘዘ።" ይብል።

እቲ 2ይ ምስሊ፣ እቲ ሰመያዊ (ዳሕረዋይ) ክንለብስ ኢና ዝብሎ ድማ፣ እቲ ሰመያዊ የሱስ ክርስቶስ እዩ። እቶም ብየሱስ ክርስቶስ ኣሚኖም ዳግም ዝተወልዱ ነዚ ሰመያዊ ስጋ ይለብሱ። እዚ ሰመያዊ ስጋ እንብሎ ዘሎና ልክዕ ከምቲ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ካብ ምውታት ምስተንሰአ ዝለበሶ ስጋ እዩ። እዚ ሰመያዊ ስጋ እዚ መንደቕ ኣይሕዞ፣ ስሕበት ምድሪ ኣይሕዞን፣ ብዓይኒ ስጋ ዘይርኣ፣ ካብዚ ኣብ ትሕቲ ጸሓይ ዘሎ ሕጊ ወጻኢ፣ ሰማያዊ ሕጊ ዝለበሰ እዩ።

እንበኣር ብጊዜ ምንጣቕ እቶም ዝንጠቑ ሰባት ነቲ ምስኦም ዘሎ ኣዳማዊ ስጋ ናብ ሰማያዊ ስለዝልወጥ ብዓይኒ ስጋ ኣይረኣዩን እዮም። ኣብ *ፊሊ.3፣21* "ንሱ በቲ ንዅሉ ከመልከሉ ዚከኣሎ ሓይሊ ነቲ ክቡር ስጋኡ ምእንቲ ክመስል ነዚ ናይ ውርደት ስጋና ክልውጦ እዩ።" ከምኡ'ውን *1ይ ዮሃ3፣2* "ኣቱም ፍቑራተይ ሕጂ ውሉድ ኣምላኽ ኢና እንታይ ከም እንኸውን ከኣ ገና ኣይተገልጸን፣ ንሱ ምስዝግለጽ ግና ከምታ ዘለዋ ክንርእዮ ኢና እሞ ንእኡ ከምእንመስል ንፈልጥ ኣሎና።" ይብል።

ከምቲ 1ይ ልደት 2ይ ልደት ዘሎ፣ ከምቲ ምድራውን ሰመያውን ስጋ ዘሎ ከምኡ ድማ 1ይ ትንሳኤ 2ይ ትንሳኤ ኣሎ።

<u>1ይ ትንሳኤ</u>፡- ኩሎም እቶም ኣብ ብሉይ ኪዳን ኣብ ጽላሎት ናይ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ዝተመላለሱ እሞ ብእምነት ነቲ ተስፋ (ንየሱስ) ዝሰገዱን፣ ኣብ ሓድሽ ኪዳን

ብክርስቶስ የሱስ ኣሚኖም ዳግም ዝተወልዱ እሞ ካብዛ ዓለም ብሞት ዝተፈልዩ (ደቂሶም ዘለዉ) ዝብሎምን። ኣብ ጊዜ ምንጣቕ ነቒሖ ዝጸንሕ እሞ ዝንጠቕን፥ ኩሎም እዚኦም እቲ መለኸት ምስተነፍሐ ብደበና ዝለዓሉ፣ ንምቕባል ጐይታ ናብ ኣየር ዝኸዱ እዮም ከምኡ'ውን እቶም ማሕተም ናይቲ ኣራዊትን ቁጽሪ ስሙን ዘይቅበሉ እሞ ብሰይፊ ንዝቕተሉ ኣብ ናይ 7 ዓመት መከራ ሓሊፎም ቅድሚ ሽሕ ዓመት ንግስነት የሱስ ካብ ሙታን ንዝትንስኡ የጠቓልል። እዚ 1ይ ትንሳኤ ይብሃል። ራኢ 20፡4-6 "ዝፋናት ድማ ርኤኹ ኣባታቶም ከኣ ተቐመጡ ፍርዲውን ተዋህቦም። ነፍሳት እቶም ምእንቲ ምስክር የሱስን ምእንቲ ቓል ኣምላኽን እተሰየፉ ነቲ ኣራዊትን ንምስሉን ከኣ ዘይሰገዱ ማሕተሙውን ኣብ ግምባሮም ወይስ ኣብ ኣእዳዎም ዘይተቐበሉ ድማ ርኤኹ። እዚኣቶም ህያዋን ኮኑ እሞ ምስ ክርስቶስ ሽሕ ዓመት ነገሱ። እቶም ዝተረፉ ምዉታት ግና እተን ሽሕ ዓመት ክሳዕ ዚፍጸማ ህይወት ኣይረኸቡን። እዚ እቲ ቀዳማይ ትንሳኤ እዩ። ኣብቲ ቀዳማይ ትንሳኤ ዕድል ዘለዎ ብጹእን ቅዱስን እዩ። ናይ ኣምላኽን ናይ ክርስቶስን ካህናት ክኾኑ ምስኡውን ሽሕ ዓመት ኪነግሱ እዮም እምበር እቲ ካልኣይ ሞት ኣብዚኣቶም ስልጣን የብሉን።" ይብል።

እዚ 1ይ ትንሳኤ እቶም ብክርስቶስ የሱስ ኣሚኖም ንዘልኣለም ምስ ክርስቶስ ህያዋን ዝኾኑ ሰባት ዝትንስእዎ ትንሳኤ እዩ። ኣብ ዳን12፡2፣ ዮሃ5፡29 "ኣብ መቓብር ዘለዉ ኹላቶም ድምጹ ዚሰምዕላ ሰዓት ክትመጽእ እያ፣ ሰናይ ዝገበሩ ናብ ትንሳኤ ህይወት፣ እኩይ ዝገበሩ ኸኣ ናብ ትንሳኤ ፍርዲ ክወጹ እዮም እሞ በዚ ኣይትደነቑ።" ዝብሎ ዘሎ ኣብ ሓደ እዋን ዝፍጸም ፍጻሜ ኣይኮነን። እቶም ሰናይ ዝገበሩ ዝበሎ ብስሙ ዝኣመኑ፣ ኣብቲ 1ይ ትንሳኤ ናብ ትንሳኤ ህይወት ዝትንስኡ ዝኾኑ ኸለው። እቶም እከይ ዝገበሩ ዝበሎ ድማ ዘይኣመኑ ድሕሪ 1000 ዓመት ንግስነት የሱስ ክርስቶስ ፍርዶም ንኽቕበሉ ካብ ሞት ዝትንስኡ እዮም። እዚ ካልኣይ ትንሳኤን፣ ካልኣይ ሞትን ተባሂሉ ይጽዋዕ።

ካብ ምንጣቕ ዝተርፉ ዓይነት ሰባት

ሀ. ብጐይታ የሱስ ክርስቶስ ዘይኣምኑ ማለት ዳግም ዘይተወልዱ፣ መንግስቲ ኣምላኽ ክወርሱ ርግጽነት ዘይብሎም (ዓለማውያን) ዝኾኑ ደኹን ዓይነት ሃይማኖት ይሃልዎም ኣይሃልዎም ኣይንጠቑን እዮም።

ለ. እቶም ብየሱስ ክርስቶስ ኣሚኖም ዳግም ዝተወልዱ፥ ንመንግስቲ ኣምላኽ ክወርሱ ርግጽነት ዘለዎም ሰባት፣ ግናኸ ነቲ ቅድሚ ንክርስቶስ የሱስ ምእማኖም ዝኸተልዎ ንዝነበሩ ህይወት ክህቦም ዘይክኣለ ስርዓት ሃይማኖት ንሰባት ብምፍራህን፥ ብጉልባብ ጥበብን፣ ሕብረትን፥ ፍቕርን ዝጸናበሩ (ዘምልኹ) ኹሎም ካብ ምንጣቕ ክተርፉ እዮም። ምኽንያቱ ኣምልኽ መንፈሳዊ እዩ እንበር ፖለቲካ ኣይኮነን። እንበኣር ኣምልኽ መንፈሳዊ ካብ ኮነ፥ ኣብ ክልተ ኢና ንኸፍሎ።

ቀዳማይ ኣምላኽ ዝቅበሎ ቅዱስ ኣምልኽ፡፡ ካልኣይ ኣምላኽ ዝፈንፈኖ ወይ ድማ ዘይቅበሎ ኣምልኽ። ወይከአ ሰይጣን ዝቅበሎ ኣምልኽ ማለት እዩ። እንበኣር ንኣምልኽ ዝቅበል ኣምላኽ ወይ ከኣ ሰይጣን እዩ። ካብዚ ቀጺልና ዝርዝራቱ ክንርኢ ኢና።

ቀዳማይ ኣምላኽ ዝቅበሎ ኣምልኽ

ኣምላኽ ዝቅበሎ ቅዱስ ኣምልኽ እቶም ብስም የሱስ ክርስቶስ ኣሚኖም ዳግም ዝተወልዱ ብመንፈስን ብሓቅን እናሰገዱ ዘምልኽዎ ኣምላኽ ኣብ እግዚኣብሄር ቅቡል'ዩ። ዮሃ4፡24 "ኣምላኽ መንፈስ እዩ እቶም ዝሰግድሉ ድማ ብመንፈስን ብሓቅን ኪሰግዱሉ ይግብኦም። ኣቦ ኸምዚ ዝበሉ ሰገድቲ እዩ ዝደሊ እሞ እቶም ናይ ሓቂ ሰገድቲ ነቦ ብመንፈስን ብሓቅን ዚሰግዱሉ ሰዓት ክትመጽእ እያ ንሳ ኸኣ ሕጂ እያ።" ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ድማ "መንገድን ሓቅን ህይወትን ኣነ እየ ብዘይ ብኣይ ሓደኳ ናብ ኣቦ ክመጽእ ዝኽእል የልቦን"፣ ኣቦ'ውን "ብእኡ ዝሰመርኩ ፍትዊ ወደይ ንሱ'ዩ ንእኡ ስምዕዎ ይብል። ማር 9፡7 "ደበና መጺኡ ኣጐልበቦም። ካብቲ ደበና ኸኣ እዚ ዘፍቅሮ ወደይ እዩ ንእኡ ስምዕዎ ዚብል ድምጺ መጸ።" ኣቦ ዝሰምሮ (ዝቅበሎ) ኣምልኽ ካብቲ ብጐይታ የሱስ ኣሚኑ ዝደሓነ ሰብ ዝቐርብ ኣምልኽ ጥራይ እዩ። የሱስ ክርስቶስ ጥራይ እዩ እቲ ናብ ኣቦ ዘብጽሓና መሳልል። ብደሙ ጥራይ ኢና ሕድገት ሓጢኣት እንረክብ። በዚ ዝረኣናዮ መንገዲ ጥራይዩ ኣምላኽ ዝቅበሎ ኣምልኽ ደቂ ሰባት።

ካልኣይ ኣምላኽ ዘይቅበሎ ኣምልኽ (ሰይጣን ዝቅበሎ ኣምልኽ)፣

ብርድኢት ኮነ ብዘይርድኢት፣ ዝኾነ ሰብ ብክርስቶስ የሱስ ኣሚኑ ዳግም ዘይተወልደ ዝኸተሎ ስርዓት ኣምልኽ ምስልን ስእልን ይሃልዎ ኣይሃልዎ ብዘየገድስ ኣምልኽ ጣኦት እዩ። እምበኣርከስ ሓደ ኣማኒ ምስ ኣምላኽ ዘይቅበሎ ስርዓት ሃይማኖት (ኣምልኽ) ክሓብር ከሎ መንፈሳዊ ምንዝርና ይብሃል። እዚ ዓይነት ኣምልኽ ንኣምላኽ ዘጉሂ እዩ።

ትርጉም ምንዝር (ዝሙት)

ምንዝር (ዝሙት) ማለት ንኣብነት ብሰበይቲ ኽንገልጽ ከሎና፣ ሓንቲ ዝተሓጽየት ድንግል (መርዓት) ካብ ሰብኣያ በዓል ኪዳና ወጻኢ ካልእ ሰብኣይ ምስተእቱ መንዚራ (ዘምያ) ይብሃል። እቲ በዓል ቤታ (ሰብኣያ) ከምዘመንዘረት ምስ ዝፈልጥ ብቅንኢ ስለ ዝነድድ ይፈትሓ። ምኽንያቱ ኣምላኽ ሓደ ሰብኣይ ንሓንቲ ሰበይቲ፤ ሓንቲ ሰበይቲ ከኣ ንሓደ ሰብኣይ እዩ ፈቒዱ፣ ካብዚ ወጻኢ ከኣ ምንዝርና ይብሃል። መጽሓፍ ቅዱስ ሰበይቲ ምስሊ ቤተክርስትያን ከምዝኾነት ሰብኣይ'ውን ምስሊ ኣምላኽን ክብሩን ከምዝኾነ ይነግረና። ኤፌ5፣24-27 "ከምቲ እታ ማሕበር ንክርስቶስ እትእዘዞ ከምኡ ድማ ኣንስቲ ንሰብኡተን ብኹሉ ይተኣዘዛኦም። ከምቲ ክርስቶስ ንማሕበሩ ዘፍቀራ ኣቱም ሰብኡት ኣንስትኹም ኣፍቅሩ። ክርስቶስ ብቓሉ ገይሩ ብምሕጻብ ማይ ምስ ኣጽረያ ምእንቲ ኪቕድሳ ርስሓት ወይስ ዕጣር ወይስ ገለ ነዚ ዚመስል ዜብላ ብዘይ መንቅብ ቅድስትን ክብርትን ማሕበር ገይሩ ንእኡ ምእንቲ ኬቕውማ ኢሉ ርእሱ በጃኣ ሀበ። ይብል።" *1ቆረ11፣8* "ሰበይቲ ካብ ሰብኣይ እያ እምበር ሰብኣይ ካብ ሰበይቲ ኣይኮነን እሞ ሰብኣይ ምስሊ ኣምላኽን ክብሩን ካብ ኰነስ ርእሱ ኺጉልበብ ኣይግብኦን እዩ። ሰበይቲ ግና ክብረ ሰብኣይ እያ። ይብል።" እምበኣር ሰበይቲ ምስሊ ቤቴክርስትያን ሰብኣይ'ውን ምስሊ ክርስቶስ የሱስ እዩ። ክርስቶስ የሱስ ከኣ መርዓዊ እዩ። *2ቆረ11፣2* "ብቕንኢ ኣምላኽ እቐንኣልኩም እየ እሞ ንጽህቲ ድንግል ንክርስቶስ ምእንቲ ከቕርበኩም ንሓደ ሰብኣይ ኣሕጽየኩም እየ።" *ኢሳ54፣4* "ፈጣሪኺ ሰብኣይኪ እዩ እሞ ስሙ እግዚኣብሄር ጐይታ ሰራዊት እዩ እቲ ናይ እስራኤል ቅዱስ ከኣ ተበጃዊኺ እዩ ንሱ ኣምላኽ ኲሉ ምድሪውን ይበሀል። ይብል።

ስለዚ ከምቲ ሰብኣይ ሰበይቱ እንተመንዘረት ወይ ከኣ ናብ ካልእ እንተኸደት ብቅንኢ ዝቑጣዕ እሞ ዝፈትሓ፣ ከምኡ ከኣ ክርስቶስ የሱስ ማሕበሩ (ኣማኒ) ናብ ካልእት ኣማልኽቲ (መንፈሳዊ ስርዓት) እንተኸደት ይቀንእ፣ ይቑጣዕ። *1ዮሃ5፣16-17* "ሓደ ንሓዉ ናብ ሞት ዘየብጽሕ ሓጢኣት ክገብር እንተረኣየ ይለምን ኣምላኽውን ነቶም ናብ ሞት ዘየብጽሕ ሓጢኣት ዝገብሩስ ህይወት ክህቦም እዩ። ናብ ሞት ዜብጽሕ ሓጢኣት ኣሎ ብዛዕባዚ ኣይኰንኩን ይለምን ዝብል ዘለኹ።" ይብል። ዓመጻ ዘበለ ኹሉ ሓጢኣት እዩ ናብ ሞት ዘየብጽሕ ሓጢኣት ኣሎ። እዚ ናብ ሞት ዘብጽሕ ሓጢኣት ኢልዎ ዘሎ ክሕደት እዩ ውጺኢቱ ፍትሕ እዩ። ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ እግዚኣብሄር "ኣነ ቀናእ ኣምላኽ እየ እሞ ብዘይካይ ካልኦት ኣማልኽቲ ኣይሃልውኻ፣ ኣይትስገደሎም፣ ኣይተገልግሎም'ውን፤

ምስልን ስእልን ዘበለ ንኣኻ ኣይትግበር" ኢሉ ከምዝኣዘዘ ንፈልጥ ኢና። ሃዋርያት'ውን ኣብ *ግ.ሃዋ15፣29* "ብዘይ እቲ እተገብኤ፣ ማለት ንጣኦታት ካብ እተሰውኤን ደምን ካብ ሕሉቕን ዝሙትን ደኣ ኽትክልከሉ እምበር፣ ገለ ሓለፋ ጾር እኳ ኸይንጽዕነኩም ንመንፈስ ቅዱስን ንኣናን ተራእዩና እዩ እሞ ርእሰኻትኩም ካብዚ እንተ ሐሎኹም ጽቡቕ ክትረኽቡ ኢኹም። ደሓን ኩኑ።" ይብል። ኣብዚ ሰፍራ ሃዋርያት ብመንፈስ ቅዱስ ተደሪኾም ዝኣዘዝዎ ትእዛዝ ንጣኦታት ዝተሰውአ ምብላዕ ኩልኩል ከምዝኾነ እዮም ምሂሮም። ከምኡ'ውን ጳውሎስ ኣብ *1ቆረ 10፣19* "እንታይ እብል ኣለኹ ንጣኦታት እተሰውኤዶ ገለ ነገር እዩ ወይ ጣኦትዶ ገለ ነገር እዩ።" ኣብዚ ንጣኦታት ዝተሰውአ ግዛዕ ድዩ ያእ ኣይፋሉ ክብል ክሎ ንጣኦታት ዝተሰውአ ብልዑ ማለቱ ከምዘይኮነ ኣብኡ ቀጺሉ ኣብሪሁልና ኣሎ። እቲ ብዕንጨይቲ፣ ብሓጺን፣ ብጭቃ ዝስራሕ ምስሊ ንሱ ኣይኮነን እቲ ጸገም። እቲ ጸገምሲ ብስም እቲ ምስሊ ዝተሰምየ ኣጋንንቲ (ሰይጣን) እዩ። ምኽንያቱ እቲ መስዋእቲ ዝቕበል ድሕሪ እቲ ምስሊ ተሓቢኡ ዘሎ መንፈስ ምዃኑ ጳውሎስ ኣብሪሁልና ኣሎ።

የሱስ ክርስቶስ'ውን ኣብ *ራኢ2፣14* "ነቲ ኣብ ቅድሚ ደቂ እስራኤል መንሳተቲ ንምግባር ንጣኦታት እተሐርደ ኺበልዑን ኪምንዝሩን ንባላቅ ዝምሃሮ ምህሮ በልዓም ዝሓዙ ስለ ዘለዉኻ ግና ቅሩብ ነገር ረኺበልካ ኣሎኹ።" *ራኢ2፣19-20* "ግብርኻን ፍቕርኻን እምነትካን ኣገልግሎትካን ትዕግስትኻን እቲ ግብርኻውን ካብ ቀዳማዩስ ዳሕራዩ ኸም ዚበዝሕ እፈልጥ ኣለኹ። ግናኸ ነታ ነብዪት እየ እናበለትሲ ነቶም ኣገልገልተይ ኪምንዙሩን ንጣኦታት እተሰውኤ ኺበልዑን እትምህሮምን እተስሕቶምን ዘላ ኢዛቤል ነታ ሰበይቲ እቲኣ ስቕ ኢልካ ምርኣይካ ረኺበልካ ኣለኹ።" ይብል። እዚ የሱስ ክርስቶስ ተዛሪብዎ ዘሎ ማሕበሩ ፈጺማ ምስ ጣኦታት ክትሓብር ኾነ ንጣኦታት ዝተሰውአ ክትበልዕ ከምዘይብላ ኸጠንቅቓ ኸሎ ኢና ንርኢ ዘለና። ምኽንያቱ ንማሕበር ጴርጋሞንን ትያትራን ምስ ጣኦታት ስለዝሓበራ ከቢድ መጠንቀቕታ ከጠንቕቀን ከሎ ኢና ንርኢ ዘሎና። በዚ መጣንቀቕታ እዚ እንተዘይተመሊሰን ብሰይፊ ኣፉ ከም ዝወቕዐን ናብቲ ዓቢ መከራ ኢልዎ ዘሎ ናብቲ 7 ዓመት ግዝኣት ጸረ ክርስቶስ ከምዝኣትዋን፣ እዚ ማለት ከኣ ከምዘይንጠቓ ኣጠንቒቑ ኣሎ። *ራኢ2፣16* "ስለዚ ተነሳሕ እንተ ዘይኮነስ ቀልጢፈ ኽመጸካ ብሰይፊ ኣፈይውን ክዋግኦም እየ።" *ራኢ2፣22-23* "እንሆ ኣነ ኣብ ዓራት ሕማም ክውድቓ እየ ነቶም ምስኣ ዚዝምዉ ኸኣ ካብቲ ግብራ እንተ ዘይተነስሑስ ናብ ብርቱዕ ጸበባ ኽእትዎም እየ። ንደቃውን ብሞት ክቐትሎም እየ ኣነ ልብን

ኮላሊትን ዝምርምር ምኧነይ ከአ ብዘለዋ ማሕበራት ኪፈልጣ እየን። ንነፍሲ ወከፍኩምውን ከከም ግብርኹም ክህበኩም እየ።" ይብል። እምበኣር ካብ ኣምልኽ ጣኦት ንጠንቀቕ፥ እግዚኣብሄር ኣምላኽ ኣብ ሓድሽ ኮነ ብሉይ ኪዳን ባህሪኡ ኣይልውጥን እዩ። ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ምስ ጣኦታት ክንሓብር ከምዘይብልና ኣብ ቃሉ ንማሕበሩ ከምዘጠንቀቓ ሪኢና ኣለና። ከምኡ'ውን ሃዋርያ ጳውሎስ ወጊዝዎን ክልኩል ምኻኑ ከምዝመሃረ ሪኢና ኣሎና።

እዚ እቲ ሓቂ ቃል እዩ ገለ ሰባት ግና ሓሳብ እቲ 'ሓራ ኢኹም' ዝብል ቃል ከምኡ'ውን እቲ የሱስ ክርስቶስ ናብ ከብዲ ዝኣቱ ኣየርክሰን እዩ ኢሉ ዝተዛረቦ፥ ከምኡ ድማ እንተበላዕና ኣይንውሰኽ እንተዘይበላዕና ድማ ኣይንንኪ ዝብል ብጉጉይ ርድኢት ተርጉሞም ምስ ጣኦታት ክሓብሩ ይደፍሩ። ጳውሎስ ሓራ ኢኹም ዝበሎ ካብቲ ንዝብልዑን ንዘይብልዑን፥ ንጹህን ርኹስን ኢሉ እንስሳታት ዝፈልይ ሕጊ ደአ እምበር ንጣኦታት ዝተሰወአ ንምብላዕ ሲ ሓራ ኢኹም ኣይበለን። ንጣኦታት ዝተሰውአ ምብላዕ፥ እንተበላዕኩም ጸገም የለን ኢሉ ጳውሎስ ከምዝመሃረ ጌሮም ዘቕርቡ ሰባት'ውን ኣለዉ። ኣብዚ ከነስተውዕሎ ዝግብኣና ግና ጳውሎስ ድሓን'ዩ ዝብል ትምህርቲ እንተምሂሩ ምስቲ ኣቐዲምና ዝረኣናዮ ዝኾነና ትምህርቲ ሰለ ዝጋጮ ኣይትብልዑ እናበለ ድሓን'ዩ ክብል ኣይኽእልን እዩ። እምበኣር ከም ቃል ኣምላኽ ምስ ጣኦት ምሕባር ክልኩል እዩ።

<u>መንፈሳዊ ዝሙትን ኣፈጻጽምኡን</u>

ቤተክርስትያን ምስ ጣኦታት እንተሓበረት ንእግዚኣቢሄር ኣምላኽ ባህ ኣይብሎን፥ ይጉሂ እዩ። ገለገለ ካብቲ ዝግበር ምትሕውዋሳት እዚ ዝስዕብ እዩ።

1. ኣብ ወወርሒ ወይ ከአ ኣብ ዓዓመት ዝግበር በዓል። ነዚ በዓል እዚ ንምጽንባል ዝግበር ብልዕን መስተን መስዋእቲ እዩ። ኣብኡ ብምሕባር ከምኡ'ውን ብምብላዕ።

2. ህጻን ምስተወልደ ዝግበር ሃይማኖታዊ ስርዓት፥ ነቲ ህጻን ንምውፋይ እቲ ኣብኡ ዝግበር ብልዕን መስተን ነቲ ስርዓት ንምጽንባል ዝግበር መስዋእቲ እዩ። ኣብኡ ብምጽንባር፥ ብምድጋፍ፥ ኮነ ብምብላዕ ብምስታይ።

3. ንምውት ዝግበር መንፈሳዊ ስርዓት እዚ ኣብኡ ዝግበር ብልዕን መስተን መሰዋእቲ እዩ። ኣብኡ ብምብላዕ፥ ብምስታይ፥

ብምትሕግጋዝ ክልኩል እዩ። ኣብዚ ክንርድኦ ዘለና ሰብ እንተድኣ ሞይቱ ምስቲ ሓዘንተኛ ምሕዛን ቅኑዕ እዩ፥ ኣብቲ ስርዓት ሃይማኖት ምጽንባር ግና ጉጉይ እዩ።

እቶም ጉጉይ ምኧኑ እናፈለጡ ነዚ ዝፍጽሙ ዘቕርብዎ ምኽኒት ወለደይ ከይጸልኡኒ፥ ካብ ኣሕዋተይ ኣዝማደይ ከይፍለ እፈርሕ፥ ወዘተ.. ዝብል እዩ። ኣብዚ ክንርድኦ ዘለና ካብ ኣዝማድካን ወለድኻን ከይትፍለ (ከይተጉሂ) ክትብል፥ ነቲ ንኣምላኽ ዘጉህዮ ጽዩፍ ተግባር ፈጺምካ ካብ ኣምላኽ ምፍላይ ምምራጽ ከምዝኾነ ፍሉጥ እዩ። እዚ ከአ ካብ ንኣምላኽ ንሰብ ምፍራሕ ምኻኑ ርዱእ እዩ፥ ከምኡ ድማ እቶም ምስቲ ዝረኣናዮ ስርዓት ንኽሓብሩ ዘቕርብዎ ምኽኒት ብጉልባብ ፍቕሪ (ጥበብ)፥ ፍቕርና ከነርእዮምሲ ክንሓብሮም፥ ክንሕግዞም ይግብኣና ዝብል እዩ። ኣብዚ ግና ክንርድኦ ዝግብኣና ካብ ኣምልኽ ወጻኢ ክንሓብርን ክንሕግዞምን ፍቕርና ከነርእዮም ግቡእ እዩ። ኣብ ኣምልኽአም ተሓዊስካ ምስአም እናምለኽካ (መንፈሳዊ ዝሙት) እናፈጸምካ፥ ንሰባት ናብ ጐይታ ንኽምጽአም ዘርእዮ ዘለኹ ፍቕሪ (ጥበብ) እዩ ምባልካ ንርእሰኻ ደአ ተታልል ኣለኻ እምበር ኣምላኽሲ ኣይታለልን'ዩ።

<u>እሰከ ንሕሰብ፥</u> ንኣብነት ሓንቲ ጓል ምስ ብዙሓት ኣወዳት ብስጋ እንተመንዘረት እሞ፥ ስለምንታይ እዚ ጌርኪ ተባሂላ ምስ ትሕተት፥ ምእንቲ ቃል ኣምላኽ ክምስክረሎም ጽን ኢሎም ክሰምዑኒ ዝተጠቀምክሉ ጥበብ እዩ፥ ኢላ እንተትምልስ መን ክቕበላ ይኽእል። እምበኣር ካብ ስጋዊ ምንዝርናስ፥ መንፈሳዊ ምንዝርና ይኸብድ፥ እሞ ፍድኡ ቐሊል ኣይኮነን። እግዚኣብሄር ብዛዕባ'ዚ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ከምዘይታለል ኣጠንቂቑ ኣሎ። ኣብ *ኤር 7፥8-11* "እንሆ ንሸኻትኩም ኣብ ዘይጠቅም ቃላት ሓሶት ትውከሉ ኣለኹም። ኣየ ንሸኻትኩም ትሰርቁ፥ ትቐትሉ፥ ትዝምዉ፥ ብሓሶት ትምሕሉ፥ ንበዓል ትዓጥኑ፥ ንዘይትፈልጥዎም ካልአት ኣማልኽቲ'ውን ትስዕቡ፥ ናብዚ መጺእኩም ከአ ኣብዛ ብስመይ እተሰምየት ቤት ኣብ ቅድመይ ቘምኩም ኩሉ እዚ ፋንፋን ግብሪ እዚ ምእንቲ ክትገብሩ ድሒናት ኢና ትብሉ ኣለኹም። እዛ ብስመይ እተሰምየት ቤትዶ ኣብ ቅድሚ ዓይንኹም በዓቲ ጎሓሉት ኮነት፥ እንሆ ኣነ ባዕለይ ርእየዮ ይብል እግዚኣብሄር።" ይብል፥ እግዚኣብሄር ከምቲ ደቂ እስራኤል ዝገበርዎ ዝነበሩ ፋንፋን ግብሪ ክንገብር ኣይፈቱን እዩ። እንተዘይኮይኑ ንሕና ቤት መቅደስ ህያው ኣምላኽ ኢና፥ ብስሙ ተጸዊዕና ኢና። ዉሉድ ኣምላኽ፥ ድሑናት ኢና ኢልካ ብአፍካ እናተዛረብካ ምስ ጣኦታት ምሕባር ከምቲ ኣብ *ኤር 7፥14* እግዚኣብሄር ንደቂ እስራኤል ከምቲ

ኣብ ሲሎ ዝገበርክዎ ክገብረኩም እየ ከም ዝበሎም ንዘክር። ኣብ ሲሎ ታቦት እግዚኣብሄር እዩ ተማሪኹ፥ ከምኡ'ውን እታ ምስ ጣኦታት እትሓብር ነብሲ እግዚኣብሄር ይሓድጋ ካብ ምንጣቕ ከአ ትተርፍ፥ ብመከራ ትሓልፍ።

ኣምላኽ ብገንዘብካን ብጉልበትካን ምስ ጣኦታት ክትሓብር፥ ነቲ ኣምልኾ ክትዕጅቦ ፈጺሙ ኣይፈቱን እዩ። እናፈለጠት ነዚ እትፍጽም ነብሲ ግና ጸሎታ ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ኣይስማዕን እዩ። ነቶም ስለ እዛ ነብሲ እዚኣ ዝጽልዩ ኣገልገልቲ እውን እግዚኣብሄር ከምዘይሰምዖም ኣጠንቂቑ ኣሎ። *ኤር 7፥16* "እንበኣርሲ ኣይክሰምዓካን እየ እሞ ምእንቲ እዚ ህዝቢ እዚ ኣይትለምን፥ ኣይትጸሊ፥ ኣይትማህለል ላሕ'ውን ኣይተብለኒ።" ከምኡ'ውን ኣብ ፍቕዲ 18 "ንኣይ ምእንቲ ክጉህዩስ ደቂ ኣዕጫው ይእከቡ፥ ኣቦታት ሓዊ ይኣጉዱ፥ ኣንስቲ ኸኣ ንንግስቲ ሰማይ ዝኸውን ቅጫ ኪስንክታ ብሑቕ የቖምጥዓ፥ መስዋእቲ መስተው'ን ንኻልኣት ኣማልኽቲ ይውፍያ።" ይብል። ኣብዚ ስፍራ ነቲ ብጉልበትን፥ ብገንዘብን፥ ብንዋትን ዝግበር ምትሕብባር ኣጥቢቑ ይኹንኖ ኢዩ ዘሎ። እንበኣር ከምቲ ሰብኣይ ንሰበይቱ ምስ መንዘረት ዝፈትሓ፥ ከምኡ እቲ ብክርስቶስ የሱስ ኣሚኑ ምድሓን ዝረኸበ ሰብ ምስ እቲ ኣምላኽ ዘይቅበሎ ስርዓት ሃይማኖት እንተድኣ ሓቢሩ፥ ክርስቶስ የሱስ ድማ ነዚ ሰብ እዚ ይፈትሖ እዚ ማለት ካብ ምንጣቅ ይተርፍ።

<u>*መተሓሳሰቢ*</u>፥ ንቃል ኣምላኽ እንተፈሊጥናዮ ክንእዘዞ ይግብኣና። ምኽንያቱ እግዚኣብሄር ካብ መስዋእቲ ምእዛዝ እዩ ባህ ዘብሎ። እዚ ኣብ ላዕሊ ዝረኣናዮ ነቶም እናፈለጡ ምስ በዓላት ኣህዛብ ዝሓብሩ ደኣ እዩ እምበር ነቶም ከይፈለጡ ዝሓብሩ (ዝበልዑ፥ ዝሰትዩ) ኣይኮነን። ምኽንያቱ ኣምላኽ ካብ ዓቕምና ንላዕሊ ኣይሓተናን'ዩ። በቲ ዝፈለጥናዮ'ዩ ዝሓተና። ኣብ *1ቆረ 10፥27* "ካብቶም ዘይኣምኑ ሓደ እንተጸወዓኩም፥ እሞ ክትከዱ እንተደለኹም ስለ ሕልና ኢልኩም ገለ ከይመርመርኩም እተቐረበልኩም ዘበለ ኩሉ ብልዑ። ገለ እዝስ ንጣኦታት እተሰውአ እዩ እንተ በለኩም ግና ምእንቲ እቲ ዝነገረኩምን ምእንቲ ሒልናን ኢልኩም ኣይትብልዑ።" ይብል፥ እዚ ቃል እዚ ክርስትያን ንጣኦታት ዝተሰውኤ ክበልዕ ከም ዘይፍቀድ እዩ ዝምህር። ከምቲ ገለ ሰባት እንተበላዕካስ፥ ንሰባት ከይትዕንቕፍ እንበር ንዓኻስ ደሓን'ዩ ኢሎ ከምዝዛረብ ዝትርጉምዎስ ኣይኮነን፥ እዚ ጉጉይ ትርጉም ሰባት ምስ ጣኦታት ንኽሓብሩ ዘተባብዕ ትምህርቲ እዩ። ኣብዚ ሓደ ነገር ዝሰሓትዎ እንተኣልዩ ግና ጳውሎስ ኮነ ሃዋርያት ኮኑ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ንጣኦታት እተሰውአ ክንበልዕ ከምዘይብልና ተኣዚዝና ክነስና፥ ጳውሎስ ደሓንዩ ኢሉ ኢልና

እንተሚህርና ነቲ ቃል ኣምላኽ ነጋጭዎ ኣለና። ጳውሎስ ግን ከምኡ ኣይመሃረን።

ብክርስቶስ የሱስ ኣሚኖም ዳግም ዝተወልዱ ኣመንቲ ነቲ ሓቂ ኩሉ እናፈለጡ ክሳዕም ከም ፍቓድ ኣምላኽ ምምልላስ ሓዲጎም ናብ ዓ ለም ዝተመልሱን ብምንገዲ ዓለም ዝመላለሱን እዮም።

ነዚኣቶም ኣብ ክልተ ንኸፍሎም።

1. እቶም ርእሶም ቐሊዖም ቤተክርስትያን ሓዲጎም ናብ ዓለም ዝተመልሱን።
2. ኣብ ቤት ኣምላኽ እናተመላለሱ ልቦም ግና ኣብ ዓለም ንዝኸደ።

እዚኦም ወላ ኣብ ቤት ኣምላኽ ይሃልዉ ደኣምበር ቅንኣት ኣምላኽ ዘይብሎም ፈተውቲ ርእሶም፥ ነብሳት እንተጠፍኣ ዘይሓዝኑ፥ ቁሩብ ገንዘብ እንተጠፊእዎም ከቢድ ጋሂ ዝጉህዩ፥ ዕላምኦም ዘይፈልጡ እዮም። ኣሞ 6፥4-6 "ኣብ ዓራት ስኒ ሓርማዝ ዚግምሰሉ ኣብ መንጸፎም ድማ ዚጋደሙ ካብ መጓሰ ኣባጊዕ ጥቦታውቲ ካብ ደምበ ኣሓውን ኣባትይ ዚበልዑ፥ ብደሃይ መሰንቆ ዚደርፉ፥ ከም ዳዊት ድማ መሳርያ ሙዚክ ዜዳልዉ፥ ብገፊሕ ዋንጫ ወይኒ ዝሰትዩ፥ ብሉጽ መኣዛ ድማ ዝልከዩ፥ ብስብራት ዮሴፍ ግና ዘይጉህዩ እዮም።" ይብል።
ሰባት ናብ ዓለም ዝኸዱሉ ምኽንያት፥ ኣብቲ መገዲ ዓለም ሓደ ዓቢ ሰጣኺ ስለዘሎ ንዕኡ ስለዝሰምዑ እዮም። እቲ ዓቢ ሰጣኺ ድማ ገንዘብ እዩ። እቲ ንሱ ዝሰብኾ ኸኣ 5 ነጥብታት እየን።

1. ኣነ መሰረት (ምንጪ) ኩሉ ህይወት እየ፥ ብዘይ ብኣይ ሓንቲ ክትገብር ኣይትኽእልን ኢኻ ይብል።
2. ኣነ ምንጪ ሃብትን ክብረትን እየ፥ ብሒደት ዝእከበኒ ሒደት ክብረት እህቦ፥ ብብዝሒ ዝሕዘኒ ድማ ብዙሕ ክብረት እህቦ፥ ንሰሙ ከኣ ኣብ ልዕሊ ኩሉ ሰብ ልዕል ኣብሎ (ስሙይ ይገብሮ) ብትምክሕትን ኣንነትን ብዛዕባ ርእሱ እንተተዛረበ ዕ ውት ይገብሮ። ኩሉ ሰብ ከኣ ንክስዕቦ ይገብር ኢሉ ይእውጅ።
3. ኣነ ንጽቡቕ ኮነ ንኽፉእ፥ ነቲ ልብኻ ዝምነዮ ንኽትፍጽም ሓይሊ ዝህብ ናይ ኩሉ መፍትሕ እየ፥ ንዓይ እንተሒዝካ ኩሉ ክስልጠካ እዩ ይብል።

4. እቲ ኣነ ዝርከበሉ መንገዲ ከኣ ሰባት ሓጢያት'ዩ ዝብልዎ ጉቦ፣ ዓመጽ፡ ስርቂ፣ ምንዝርና፣ ምትላል ሓሶት .. ወዘተ እዩ። በዚ መንገዲ ክትመጸኒ ከለኻ ብብዝሒ ትእክበኒ።
5. ጽቡቕ ስነ-ምግባራዊ ዝበሃል ከም መጠን ስራሕካ (ፍልጠትካ) ፍረ ጻዕርኻ እትረኽበሉ ግቡእ ዓስቢ (ደሞዝ) እዩ። ኣብ ክልቲኡ ስፍራ ግና ልብኻ ምሳይ ክኸውን ኣለዎ። ኣብ ምድቃስካን ምትሳእካን ብኣይ ሕሰብ። ብምሉእ ልብኻ፣ ብምሉእ ሓሳብካ፣ ብምሉእ ሓይልኻ ነዓይ ኣፍቅር። ሽዑ ክትዓግብ ምሉእ ሰላም ክትረክብ ኢኻ፡ ኢሉ ይሰብኽ። ስለዚ ድማ'ዩ'ም ሰባት በዚ ሓሶት ዝመሰረቱ ስብከት ተታሊሎም ናብ ዓለም ዝኸዱ። ኣብዚ ክንርድኦ ዘለና ብድሕሪ እቲ ገንዘብ ሰይጣን ከም ዘሎ ክንስሕቶ ኣይግበኣናን፡ ምኽንያቱ

ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ንኽልተ ጐይቶት ክትግዝኡ ኣይከኣልኩምን እዩ፣ ወይ ንኣይ (ኣምላኽ) ወይ ከኣ ንገንዘብ ተገዝኡ ኢሉ ኣጠንቂቑና ኣሎ። ኣብ መንገዲ ክርስትና እቲ ዓቢ ሰጪ የሱስ ክርስቶስ እዩ። የሱስ ድማ 'ኣነ መንገድን፡ ሓቅን፣ ህይወትን እየ፣ ብዘይ ብኣይ ሓደ እኳ ናብ ኣቦ ዝኣቱ የለን'፣ 'ኣነ እንጌራ ህይወት እየ'፣ 'ኣነ ከውሒ (መሰረት) እየ'። 'ንዓይ ስዓቡ ኩሉ ኸኣ ከውሰኸልኩም እዩ' ድማ ይብል። ከምኡ ውን 'ወርቅን ብሩርን ናተይ'ዩ ሰማይን ምድርን ናተይ'ዩ። 'መፍትሕ ኩሉ ኣብ ኢደይ ኣሎኒ። ይብል፣ ኣብ ዮሃ 15 'ውን 'ብዘይ ብኣይ ሓንቲ'ካ ክትገብሩ ኣይትኽእሉን ኢኹም' ብምባል ተዛሪቡ ኣሎ። ንዓይ ዝረኸበ ንዘልኣለም ይዓግብ፡ መሊሱ'ውን ኣይጸምእን ሰላመይ ነባሪ እዩ፣ ከምቲ ዓለም እትህቦ ሰላም ኣይኮነን ኢሉ ተዛሪቡ ወዘተ... ነስተውዕል ኣብቲ መንገዲ ዓለም ገንዘብ ምንጪ ኩሉ እየ ኢሉ ይሰብኽ፡ ኣብቲ መንገዲ ክርስትና ኸኣ የሱስ ክርስቶስ ምንጪ ኩሉ ምዃኑ ቃል ኣምላኽ ይዛረብ። እንበኣር እቶም ካብ ምንጣቕ ዝተርፉ ምስ ዓለም ዝሓብሩ ዝበልናዮም፡ ካብ መንገዲ ክርስቶስ ወጺኦም፡ ኣብ መንገዲ ዓለም ዝኣትዉ (ርእሶም ንገንዘብ ዘግዝኡ) ሰባት እዮም። ኣብ 1ጢሞ 6፡10 " እቲ ፍቕሪ ገንዘብሲ ሱር ኩሉ ኽፍኣት እዩ እሞ፡ ገሊኦም ንእኡ እናተመጣጠሩ ኻብ እምነት ዘንበሉ፣ ናብ ርእሶምውን ብዙሕ ስቓይ ኣምጽኡ።" ይብል።

ነስተውዕል ብዛዕባ ገንዘብ፡ ኣይንሓዝ፣ ኣይንስራሕ፡ ኣይኮንናን ንብል ዘለና። ንገንዘብ ምንጪ ኩሉ ሰላም፣ ሓጎስ፣ ዕጋበት፣ መሰረት ናይ ህይወት፣ ናይ ኩሉ መፍትሕ ገይርካ ኣብ ልቢ ምንጋስ እዩ እቲ ሓደገኛ። ንጐይታ የሱስ ኣብ ልብና ከነንግሶ ንገንዘብ ከኣ ኣብ ኢድና ክንሕዞ ይግባእ። ኣመንቲ ክንሶም ንገንዘብ (ንዓለም) ኣብ ልቦም ኣግዚኦም ንእግዚኣብሄር ዘጉህዩ ካብ እግዚኣብሄር ድማ

ከቢድ መጠንቀቕታ ዝተዋህቦም ኣብ *ራእ3፡15-20* "ዝሑል ውይስ ምዉቕ ዘይምዃንካ ግብርኻ እፈልጥ እሎኹ። ብኻ ዝሑል ወይስ ምዉቕ ምኾንካ ከምዚ ልብጥ ዝበለ ብምዃንካ ኣይምዉቕ ኣይዝሑል ኢኻ እሞ ካብ ኣፈይ ጡፍ ክብለካ እየ። ሃብታምን ፈሳስን እየ ሓንቲ ዝደልያ ነገር እኳ የብለይን ብምባልካ ሕሱርን ዜደንግጽን ነዳይን ዕውርን ዕሩቕን ምዃንካ ኣይትፈልጥን ኢኻ ዘሎኻ። ምእንቲ ክትህብትም ብሓዊ ዝጸረየ ወርቂ ኻባይ ክትዕድግ ሕፍረት ዕርቃንካ ምእንቲ ኸይቅላዕን ክትክደንን ከኣ ጸዕዳ ኽዳውንቲ፣ ምእንቲ ኽትርኢ ነዒንትኻ ኽትኰሓለሉውን ኩሕሊ ኻበይ ክትዕድግ እመኽረካ ኣሎኹ። ኣነ ነቶም ዘፍቅሮም ዘበሉ እገንሖም እቐጽዖምውን እየ። ደጊም ቅናእ እሞ ተነሳሕ። እንሆ ኣብ ደገ ቤት ደው ኢለ ኳሕኳሕ ኤብል ኣለኹ። ሓደ እኳ ድምጸይ ሰሚዑስ ማዕጾ እንተ ኸፈተለይ ናብኡ ኽኣቱ ምስኡ ኸኣ ክድረር እየ ንሱውን ምሳይ።" ይብል።

እዛ ማሕበር ሎዶቅያ ብክርስቶስ የሱስ ኣሚና ዳግም ዝተወልደት'ያ። ከም መንፈሳውያን የምልኹ፣ ይዝምሩ፣ ሰሩዕ ፕሮግራም ከኣ ይገብሩ፣ ናይ ህይወቶም መራሒ ገይሮም ኣብ ልቦም ዘንገስዎ ግና ገንዘብ'ዩ። ስለዚ ድማ እዩ ኣብ ፍቕዲ 20 የሱስ ብደገ ኮይኑ ዝኩሕኩሕን ክንሰሑ ዝሓቶምን። እቲ ዘሕዝን ኣብ ውሽጥና የሱስ ኣሎ እናበሉ ኣብ ውሽጦም ዓለምን ገንዘብን ምንጋሶም እዩ። የሱስ ክርስቶስ ኣብ ፍቕዲ 17 "'ሃብታምን ፈሳስን'የ ገለ እኳ ዝጎድለኒ የብለይን ብምባልካ ሕሱርን ዜደንግጽን፣ ነዳይን ዕውርን ዕሩቕን ምኻንካ ኣይትፈልጥን ኢኻ ዘሎኻ" እናበለ ክንስሑ እሞ ክምለሱ ምዒድዎም። ከምኡ'ውን ኣብ *ማቴ24፡48-51* 'እቲ ኩፉእ ባርያ ግና ብልቡ ጐይታይ ይድንጉ እዩ እንተበለ ነቶም ብጾቱ ባሮት ምውቃዖም ይጅምር፣ ምስቶም ሰኽርቲ'ውን ይበልዕን ይሰትን። ጐይታ እቲ ባርያ እቲ ንሱ ብዘይተጸበያ መዓልቲ ብዘይፈልጣ ጊዜውን ኪመጽእ እዩ ኣብ ክልተ ኰጭንድሖ፣ ዕድሉ ድማ ምስ ግቡዛት ኪገብሮ፣ ኣብኡ ኸኣ ብኽያትን ምሕርቃምን ኣስናንን ኪኸውን እዩ" ይብል። እዚ ባርያ ተባሂሉ ዘሎ ዳግም ዝተወልደ ኣገልጋሊ ማሕበር እዩ። ግዜ ምምጻእ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ገና እዩ ኢሉ ብመገዲ ዓለም ስለዝኸደ ነቲ መንስ ክብድሎ ኸሎ ንሪኢ። ዓለማውነት ሰለ ዘጥቀዮ፣ ፈታው ርእሱ ስለዝኾነ፣ ጥቕሚ ርእሱ ጥራሕ ሰለ ዝሓሰበ፣ ምስተን ኣባጊዕ ተጋጭዩ። ስለዚ ድማዩ ምስ ሰኽርትን ዘረፍትን ይበልዕ ይሰቲ ዝበሎ። እዚ ከምዚ ዝኣመሰለ ሰብ ካብ ምንጣቕ ኽትርፍ እዩ። ናብቲ ጸልማት መንግስቲ ጸረ-ክርስቶስ ብመከራ ይሓልፍ። መወዳእትኡ ጣዕሳን ምሕርቃም ኣስናንን ይኸውን።

ፍቕሪ ገንዘብ (ዓለማውነት) ካብቲ ምንጪ ኩሉ ሰላም ዝኾነ የሱስ ክርስቶስ ፈልዩ፣ ኩሉ ኩፍእ፣ ስቓይ፣ ውርደት፣ ጭንቀት ወዘተ.. ኣብ ርእሰኻ ክገዝእ ይገብር። ስለዚ ድማ'ዩ ኣብ ያዕ 4፡4 "ኣትን ዘመውቲ ፍቕሪ ንዓለምሲ ንኣምላኽ ጽልኢ ምዃኑዶ ኣይትፈልጥን ኢኹን፣ እንበኣርከስ ፈታው ዓለም ምዃን ዝደሊ ንሱ ጸላእ ኣምላኽ እዩ ዝኸውን" ይብል። ከምኡውን ኣብ 1ዮሃ 2፡15-17 "ንዓለም ወይስ ነቲ ኣብ ዓለም ዘሎ ኣይትፍተዉ። ሓደ እኳ ንዓለም እንተፈተዋ ፍቕሪ ኣቦ የብሉን። ኩሉ እቲ ኣብ ዓለም ዘሎ፣ፍትወት ስጋን፣ ፍትወት የዒንትን፣ ንብረት ትዕቢትን፣ እዚ ካብ ዓለም እዩ እምበር ካብ ኣቦስ ኣይኮነን። ዓለም ትሓልፍ'ያ ፍትወታ ኸኣ፣ እቲ ፍቓድ ኣምላኽ ዝገብር ግና ንዘላለም ይነብር" ይብል። እምበኣር ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ንማሕበሩ ብመገዲ ዓለም መታን ከይትኽይድ፣ ሰኽራንን ሓልዮት ሓዳርን፣ ንልቢ ከይኸብዶ መንፈሳዊ ምብዕዛዝ (ድቃስ) ከየጋጥማ፣ ናብቲ ኣብ ብዘላ ምድሪ ዝወርድ መፈንጥራ (መንግስቲ ጸር-ክርስቶስ) መታን ከይትኣቱ፣ ነቒሓ ምእንቲ ክትጸንሕ ደጋጊሙ ንማሕበሩ ዝምዕድ ዘሎ። ሉቃ 21፡35-36 "ግናኸ እታ መዓልቲ እቲኣ ኣብ ኩላ ዝባን ምድሪ ንዝነብሩ ዘበሉ ከም መፈንጥራ ክትበጽሖም እያ እሞ ስስዐ፣ ሰኽራንን፣ ሓልዮት ሓዳርን ንልብኹም ኣይኸብዶ። እታ መዓልቲ እቲኣ ብድንገት ከይትመጸኩምሲ ንነፍስኹም ተጠንቀቑ። ስለዚ ካብዚ ዝመጽእ ኩሉ ነገር ንምምላቕን ኣብ ቅድሚ ወዲ ሰብ ደው ምባልን ሓይሊ ምእንቲ ክትረኽቡስ ኩሉሳዕ እናጸለኹም ንቕሑ" ይብል። ገለ ሰባት ግና ብክርስቶስ የሱስ ዝኣመነ ኣብ ዓለም ይመለስ ኣይመለስ ብዘየገድስ፣ ንጐይታ እንተዘይ ኪሑዶ ክንጠቕ እዩ ኢሎም ዝምህሩ ኣለዉ። እዚ ግና ኣዝዩ ግጉይ ትምህርቲ እዩ። ንኣብነት እቲ እኩይ ባርያ ጐይታይ ክድንጉይ እዩ ዝበለ ማቴ 24፡48 ዘሎ፣ ራእ 3፡14 ንማሕበር ሎዶቕያ ዝበሎ፣ ከምኡውን እተን ሓሙሽተ ዓያሹ ደናግል ኣብ ማቴ 25 ተጸሒፈን ዘለዋ ወዘተ.. እዚኦም ምስ ጣእታት ዝሓብሩ፣ ምስ ዓለም ሕብረት ዘለዎም፣ ካብ ምንጣቕ ዝተርፉ ሰባት ደኣምበር ዝንጠቑስ ኣይኮኑን። ኩሉ ኣማኒ ዝንጠቕ እንተዝኸውን፣ ስለምንታይ ደኣ የሱስ ክርስቶስ ደቂስኩም ከይረኽበኩም ዝብል? ዝደቀሰ ዝንጠቕ እንተኾይኑ ደኣ ስለምንታይ ንቕሑ፣ ተዳለዉ ዝብል? እዚ የሱስ ዝተዛረቦ ንዓለም ዘይከነሰ ንማሕበሩ እዩ። እንበኣር መንፈሱ ዝደቀሰ(ዝደንዘዘ) ምስ ዓለም ዝሓበረ ከምዘይንጠቕ ብመሰረት ቃል ኣምላኽ ሪኢና ኣለና። ስለዚ ካብ ምንጣቕ ከይንተርፍ ንንቃሕ ንዳሎ፣ ካብ ዓለም ንፈለ።

መ. ብጐይታ የሱስ ክርስቶስ ኣሚኖም ዳግም ዝተወልዱ፣ ኮይኖም ግናኸ ፈራሓት፣ ዘይምስክሩ፣ ርእሶም ዘይገልጹ፣ ምስ ዓለም ተመሳሲሎም ክነብሩ ዝደልዩ፣ ኣብ ሉቃ 12፡8 "ኣብ ቅድሚ ሰብ ንዝእመነኒ ኩሉ ወዲሰብ ድማ ኣብ ቅድሚ መላእኽቲ ኣምላኽ ክእመኖ እዩ። እቲ ኣብ ቅድሚ ሰብ ዝኽሕደኒ ግና ኣብ ቅድሚ መላእኽቲ ኣምላኽ ክኽሓድ እዩ ይብለኩም ኣለኹ" ይብል። ንሕና ብክርስቶስ የሱስ ዝኣመንና ኩላትና ምስክር ክርስቶስ የሱስ ኢና። ኣብ ሉቃ 24፡48 "በዚ ንሰኻትኩም ምስክር ኢኹም'"ይብል፣ ከምኡውን ግብ 1፡8 "መንፈስ ቅዱስ ናባኻትኩም ምስ ዝወርድ ግና ሓይሊ ክትቅበሉ፣ ኣብ ኢየሩሳሌምን ኣብ ኩላ ይሁዳን ኣብ ሰማርያን ክሳዕ ወሰን ምድሪ ምስክር ክትኮኑኒ ኢኹም" ይብል። እምበኣርከስ ንሕና ዳግም ልደት ዝረኸብና ከምኡውን ብመንፈስ ቅዱስ ዝተጠመቕና ብእምነት ካብ ዓለም ሞይትና፣ ኣብ የማን ኣምላኽ ኢና ዘለና። ንክርስቶስ ንምግልጋልን ንብዙሓት ሰባት ንምድሓን(ንምምስካር) ነዚ ዕላማ እዚ ኢና ኣብ ምድሪ ዘለና። ነቲ ዕላምኡ ዝሰሓተ ዘይምስክር ኣማኒ ግና ከምቲ ንማሕበር ሳርድየስ ኣብ ራኢ 3፡1-3 ዝበላ" ኣነ ንግብርኻ ይፈልጥ ኣለኹ፣ ህያው ተባሂልካ ትስመ ኣለኻ ግናኸ ምውት ኢኻ፣ ንግብርኻ ኣብ ቅድሚ ኣምላኸይ ምሉእ ኮይኑ ኣይረኸብክዎን እሞ ንቁሕ ኩን፣ ነቶም ክሞቱ ኢሎም ዘለዉ ካልኦት'ውን ኣበርትዓዮም። ደጊም ከመይ ጌርካ ከም እተቐበልካን ከም ዝሰማዕካን ዘክር፣ ሓልዎ፣ ተነሳሕ'ውን እንተዘይተነሳሕካ ግና ከም ሰራቒ ክመጸካ እየ በየነይቲ ሰዓት ከም ዝመጸካ 'ውን ኣይትፈልጥን ኢኻ" ዝበሎ። ከምኡ ኸኣ ነቲ ዘይምስክር ዕላምኡ ዝረሰዐ ሰብ እዚ ጥቅሲ እዚ ይምልከቶ እዩ። እንበኣር እንተ ዘይነቒሑ እዚ ከም ሰራቒ ኮይነ ክመጸካ እየ ዝብል ዘሎ ንምንጣቕ ዘመልክት ስለዝኾነ ካብ ምንጣቕ ይተርፍ ማለት'ዩ። ፊሊ 3፡18-19 "ከምቲ ብዛዕብኦም ብዙሕ ሳዕ ዝበልኩኹም ሕጂውን እናበኸኹ ይብል ኣለኹ። ብዙሓት ጸላእቲ መስቀል ክርስቶስ ኮይኖም ይመላለሱ እዮም፣ መወድእትኦም ግና ጥፍኣት እዩ። ኣምላኾም ከብዶም እዩ፣ ክብረቶምውን ኣብ ነውሮም እዩ ሓሳቦም ከኣ ናይ ምድሪ እዩ። ንሕና ግና ሃገርና ኣብ ሰማያት እያ ካብኣውን መድሓኒ ንሱ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ንጽበ ኣሎና" ይብል። ጐይታ የሱስ ክርስቶስ "መስቀሉ ኣልዒሉ ደድሕረይ ዘይስዕብ ንዓይ ኣይበቅዕን እዩ፣ እቲ ንህይወቱ ዝረኽባ ኸጥፍኣ እዩ፣ እቲ ህይወቱ ምእንታይ ዘጥፍኣ ኸኣ ክረኽባዩ" ክብል ከሎ መስቀል ነቲ ሰለ ስም ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ካብ ዓለም ዝመጽእ ፈተና እዩ ዘመልክት። እቲ ነዚ ከይፈርሐ ንስም የሱስ ተኣሚኑ ንቅድሚት ዝሰጉም ኣማኒ እዚዩ እቲ ብቑዕ። እምበኣር ንሕናስ ከምቶም መስቀል ጸሊኦም (መከራ ፈሪሖም) ንድሕሪት ዝምለሱ ኣመንቲ ኣይኮንናን።

ኣምላኽናስ ክርስቶስ እዩ እንበር ከብድና ኣይኮነን፣ ሃገርናስ ኣብ ሰማይ ደኣንበር ኣብ ምድሪ ኣይኮነትን። መወዳእታና ናይ ዘልኣለም ህይወት (ምንጣቕ) እዩ ንበር ጥፍኣት ኣይኮነን። ምኽንያቱ ንክርስቶስ ተኣሚንና መስቀልና ጹርና ክርስቶስ ካብ ሰማይ ክምለስ ነቚሕና ንጽበዮ ኣለና። እምበኣር ምስዚ ሓሳብ እዚ ተሰማሚዑ ዝጸንሖ ይንጠቕ። ኣብ *እብ 13፥6* "ስለዚ ተቢዕና እግዚኣብሄር ረዳእየይ እዩ እሞ ኣይክፈርህን እየ ሰብከ እንታይ ክይገብረኒ ንበል" ይብል። እብ 13፥12-14 "ስለዚ የሱስ ከኣ ብደሙ ንህዝቢ ምእንቲ ክቕድስ ኢሉ ኣብ ወጻኢ ኣፍ ከተማ መከራ ጸገበ፣ ነታ እትመጽእ ንደሊ ኣለና እንበር ኣብዚ እትነብር ከተማ የብልናን እሞ ሕጂ ጸርፉ ተሰኪምና ናብ ወጻኢ ሰፈር ናብኡ ንውጻእ" ይብል።

እዞም ካብ ለ ክሳዕ መ ዝረኣናዮም ካብ ምንጣቕ ተሪፎም ኣብ ናይ 7 ዓመት መከራ ጸረ-ክርስቶስ ዝኣትዉ ኣመንቲ እዮም። እቶም ካብ ምንጣቕ ዝተርፉ ኣመንቲ መንግስቲ ኣምላኽ ክወርሱ እንተኾይኖም፣ ማሕተም እቲ ኣራዊት ነጺጎም ክሳዶም ምስ ዝሰየፉ ጥራሕ እዩ። ኣብ ናይ 7 ዓመት መከራ ወንጌል ሰሚዑ ዝኣምን(ዳግም ዝውለድ) ወለሓደ የለን። እቶም ዝሰየፉ ቅድሚ መንግስቲ ጸረ-ክርስቶስ ምጅማሩ ስሞም ኣብ መዝገብ ህይወት ዝተጻሕፉ እሞ ካብ ምንጣቕ ዝተረፉ ጥራሕ እዮም። *ራእ 13፥8-10* "እቶም ካብ ምስራት ዓለም ጀሚሩ ስሞም ኣብቲ እተሓርደ ገንሸል መጽሓፍ ህይወት ዘይተጻሓፉ ኣብ ምድሪ ዝነብሩ ኩላቶም ክሰግድሉ እዮም። ሰብ እዝኒ ደኣ እንተኣልያቶ ይስማዕ። ዝማረኽ እንተሎ ተማሪኹ ይኸይድ፣ ብሰይፊ ዝቕተል እንተሎ ንሱ ክቕተል ይግብእ፣ ናይቶም ቅዱሳን ትዕግስትን እምነትን ኣብዚዩ ዘሎ" ይብል። እዚ ዝረኣናዮ ጸረ-ክርስቶስ ኣብ ብዘላ ዓለም ክምዝመልኽን እቶም ቅድሚ ምንጣቕ ስሞም ዘይተጻሕፈ(ዘይኣመኑ) ኣብ ምድሪ ዝነብሩ ኩሎም ክምዝሰግድሉ እዩ ዝዛረብ፣ ኣብዚ ኩሎም እንተኢልና ኩሎም እዩ፣ ወለሓደ ዝተርፍ የለን፣ እቶም ቅዱሳን ኢልዎም ዘሎ ግና እቶም ካብ ምንጣቕ ዝተርፉ ኮይኖም ነቲ ዝመጽእ ክቢድ መከራ ተዓጊሶም ክሰየፉ ይግብኦም።

<u>ነስተውዕል</u>፣ መንግስቲ ጸረ-ክርስቶስ መንግስቲ ጸልማት እዩ። እቲ ብርሃን ወንጌልን፣ ዘብርሆ ሓይሊ(ማሕበር ክርስቶስ) ተነጢቓ ክይዳ እያ። ብርሃን ርእዩ ዝድሕን ሰብ የለን። ጸረ-ክርስቶስ(ሰይጣን) ክምድላዩ ክይዓዪ ከልኪላቶ ዘላ ማሕበር ክርስቶስ እያ። ኣብ *2ተሰ 2፥6-7* "ንሱ በቲ ግዚያቱ ምእንቲ ክግለጽሲ እቲ ሕጂ ዝኸልክሎ ዘሎ ትፈልጥዎ ኣለኹም። ምስጢር ምፍራስ ሕግስ እቲ ሕጂ ዝኸልክሎ ዘሎ ጥራይ ካብ ማእከል ክሳዕ ዝጽረግ ድሮ እኳ ይዓዪ

ኣሎ" ይብል። እንበኣር ሎሚ መንፈስ ቅዱስ እናኣጸናንዐ፣ ሓንጊሩ እናመርሐ ኣብ ቅድሚኡ ብርሃን ተወሊዑ እናርኣየ ንክርስቶስ ምስዓብ ዝኣበየ ሰብሲ ብርሃን ምስ ከደ፣ ጸልማት ምስ ነገሰ፣ ንክርስቶስ ኽሰዕብ ዘይሕሰብ እዩ። የሱስ ወድሰብ ምስ ዝግለጽ እንበርዶ እምነት ክትጸንሓኒያ ዝበለ ነዚዩ። እንበኣር ንኸንንጠቕ ንዳሎ።

<u>ንምንጣቕ ምድላው</u>

ኣብ ምድሪ 3 ዓይነት ሰባት ኣለዉ። ምውታት፣ ድቁሳት፣ ንቑሓት እዮም። እቶም ምውታት ንብሎም ዘይሪኡን ዘይሰምዑን እዮም፣ ምኽንያቱ ምዉት ኣይርእይን ኣይሰምዕን እዩ። መንፈስ ህይወት የብሎምን፣ ዓለማውያን ድማ ይበሃሉ። ድቁሳት ንብሎም ግና ዘይርእዩን ዘይሰምዑን እኳ እንተኾኑ መንፈስ ህይወት ግን ኣለዎም፣ ዳግም ዝተወልዱ ኣመንቲ ኮይኖም እቶም ኣብ ላዕሊ ዝረኣናዮም ካብ ምንጣቅ ዝተርፉ ሰባት እዮም። ንቑሓት ዝርእዩ ዝሰምዑ መንፈስ ህይወት'ውን ዘለዎም ኣመንቲ እዮም። እንበኣር ካብዞም ሰለስቲኦም ነቲ መለኸት ዝሰምዑ፣ ክብሪ የሱስ ዝርእዩ፣ እቶም ነቒሖም ዝጸንሑ ጥራይ እዮም። መጽሓፍ ቅዱስ ከኣ ነቒሕና ክንጸንሕ ደጋጊሙ ይምዕደና። ኣብ *ማር 13፥35-36* "እቲ በዓል ቤት መዓስ ከምዝመጽእ ኣይትፈልጡን ኢኹም እሞ ወይ ምሸት ወይ ፍርቂ ለይቲ ወይ ደርሆ ነቆ ወይ ከኣ ንግሆ ብድንገት መጺኡ ደቂስኩም ከይረኽበኩምሲ ስለዚ ንቕሑ" ይብል። ከምኡውን ሉቃ 21፥36 "ስለዚ ካብዚ ዝመጽእ ኩሉ ነገር ንምምላቕን ኣብ ቅድሚ ወዲ ሰብ ደው ንምባልን ሓይሊ ምእንቲ ክትረኽቡስ ኩሉ ሳዕ እናጸሌኹም ንቕሑ።" ይብል፣ ከምኡውን *ሮሜ 13፥11* "ምድሓን ካብቲ ዝኣመንናሉ ግዜስ ሕጂ ኣዝዩ ናባን ቀሪቡ ኣሎሞ ሕጂ ካብ ድቃስ እትበራበርሉ ግዜ ከም ዝበጽሐ ነዚ ዘመን ፍለጥዎ። ለይቲ ሓሊፋ መዓልቲ ቀሪባ እያ እሞ ግብሪ ጸልማት ካባና ደርቢናስ ኣጽዋር ብርሃን ንልበስ፣ ከም ብመዓልትስ ብቕንዕና ንመላለስ። ብጓይላን መስተን ኣይኩነን፣ ብምንዝርናን፣ ዕብዳን፣ ኣይኮነን፣ ብባእስን ቕንኣትን ኣይኮነን ይብል።" እንበኣር እዚ ኣብ ላዕሊ ዝረኣናዮ ኩሉ ካብ ምንጣቕ ዘትርፍ ነጥብታት ካብ ኮነ፣ እቶም ብየሱስ ክርስቶስ ኣሚንና ዳግም ዝተወለድና ኩልና እቲ ካብ ምንጣቕ ዘትርፍ ዘበለ ኩሉ ወጊድና፣ ንምንጣቕ ክንዳሎ ይግብእና።

ሻብዓይ ምዕራፍ

የርሳሌም(እስራኤል)፡-ንኩሎም ህዝብታት ከቢድ እምኒ ኮይና

እዚ ኣብ ሞንጎ እስራኤልን ተኸተልቲ ምስልምናን ዘሎ ቅልውላው ነተን ክልተ ሓያላት ዝባሃላ ሶቬት ሕብረት ነበር ሎሚ ሩስያ ዘላን ንኤሜርካን ኣውዲቑ፣ ቑጠባ ዓለም ሰይሩ፣ ንሃገራት ኤውሮፓ ኅብለል ገይሩ፣ ንጸረ ክርስቶስ ምቹእ መገዲ ዝፈጥር እዩ። እምብኣርከስ ካብዚ ቐጺልና ብዝርዝር ክንርእዮ ኢና።

ብ70 ዓመተ ምሕረት ናይ መንግስቲ ሮማ ጀነራል ቲቶስ ዝተባህለ ነቲ ቅዱስ መቕደስን ንከተማ የሩሳሌምን ኣፍሪሱ ብዙሓት ኣይሁድ ሓሪዱ። እቶም ዝተረፉ ኣይሁድ ኩሎም ድማ በቲ ዝወረደ ከቢድ ግፍዒ ምድሮም ሓዲጎም ናብ ኣርባዕተ ማእዝን ዓለም ፋሕ ኢሎም፡፡ ካብዚ እዋን እዚ ጀሚሩ ክሳዕ 1948 ዓ,ም እዚ ማለት ድማ 1878 ዓመታት ዝኣክል ኣብ ዓለም መንግስቲ እስራኤል ትብሃል ኣይነበረትን። ድሕሪ 70 ዓ.ም(ምብታን እስራኤል) ንምድሪ እስራኤል ተማቒለን ዝተማሰሓኦ እዘን ሕጂ ኣብ ማእከላይ ምብራቕ ዘለዋ ሃገራት እየን። እዚ ድማ ከምቲ ኣብ ምዕራፍ ˜2 ዝራኣናዮ ደቂ እስራኤል ንእግዚኣብሄር ስለ ዝበደልዎ እግዚኣብሄር ድማ ፋሕ ስለ ዘበሎም እዩ። ግናኸ ፋሕ ዳኣ የብሎም እምበር ክመልሶም ምኳኑ ተስፋ ኣትዩሎም ነይሩ እዩ። *ህዝ 37፡21-22፦* "እግዚአብሔር ኣምላኽ ከምዚ ይብል ኣሎ ኢልካውን ንገሮም እንሆ ኣነ ደቂ እስራኤል ካብ ማእከል እቶም ከይዱምዎም ዘለው ህዝብታት ክወስድ፣ ካብ ኩሉ ወገን ክእክቦም፣ ናብ ሃገሮም ውን ክእትዎም እየ። ኣብታ ሃገር ኣብ ኣኽራን እስራኤል ከኣ ሓደ ህዝቢ ኽገብሮምየ። ንኹሎም ሓደ ንጉስ ኪነግሶም እዩ ድሕሪዚ ድማ ክልተ ህዝቢ ኣይኪኾኑን ድሕሪዚውን ኣብ ክልተ መንግስቲ ኣይከምቀሉን እዮም።" ይብል። እዚ ትንቢት እዚ ካብ 600-550 ዓመተ ዓለም ኣብ ዘሎ ግዜ እግዚኣብሄር ኣምላኽ ነዚ ሕጂ ዘሎ ኩነታት እስራኤል ብኣፍ ህዝቅኤል ዝተዛረቦ ትንቢት እዩ። እስራኤል ድሕሪ ንጉስ ሰለሙን ኣብ ክልተ መንግስቲ ምስ ተመቕለት፣ ክሳብ ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ዝመጽእ ፈጺሞም ሓደ መንግስቲ ኣይነበሩን። ድሕሪ ዕርገት ጐይታና የሱስ ክርስቶስ 40 ዓመት (70 ዓመተ ምሕረት) ስለ ዝተበተኑ መንግስቲ ከም ዘይነበሮም ድማ ሪኢና ኣለና። እምበኣር እቲ ኣብ *ህዝቅ 37፡21-22* ዘሎ ትንቢት ብ1948 ዓመት ምሕረት እዩ ተፈጺሙ። ሎሚ ኣብ

ዓለም መንግስቲ ይሁዳን መንግስቲ እስራኤልን ተባሂሉ ዝጽዋዕ ክልተ መንግስቲ የለን። እዞም ዓሰርተው ክልተ ነገድ እስራኤል ብሓደ መንግስቲ ብሓደ ንጉስን እዮም ዝምርሑ ዘለው። እምበኣር እግዚኣብሄር ንእስራኤል ናብ ምድራ ስለዝመለሳ፣ ደጊም ካብ ምድራ ክሙንቁሳ ዝኽእል ሓይሊ የለን፡፡ እዚ ሕጂ ኣብ ማእከላይ ምብራቕ መፍትሒ ተሳኢንዎ ዘሎ ሽግር እቲ ጠንቁ ኣብ 2 ይከፈል። እዚ ድማ ናይ መሬትን ሃይማኖታዊን ሽግር እዩ።

1. ምምላስ እስራኤል ናብ ምድራ እዩ። እዚ ማለት ድማ ነተን ን1878 ዓመት ዝኣክል ንምድሪ እስራኤል ተቆጻጺረንኦ ዝጸንሓ ሃገራት ማእከላይ ምብራቕ ብ1948 ዓመተ ምሕረት እስራኤል ነቲ መሬት ብሓይሊ ካብ ኢደን ስለ ዝመንዝዓቶ እዩ። በዘራርባ ሃገራት ማእከለይ ምብራቕ ኣብ ዓለም እስራኤል ትብሃል ሃገር የላን። እዛ ሕጂ ዘላ እስራኤል ንመሬት ፍሌስጢምን ሰርያን . . . ወዘተ ወሪራ ዝሓዘት እያ ኢሎም ክሳዕ ሕጂ ስለ ዝኣምኑ ኣብ ዓይኒ ኩለን ሃገራት የዕራብ (ማእከለይ ምብራቕ) ጽልእቲ ኢያ።

2. ሃይማኖታዊ ሽግር። እዘን ኣብ ማእከላይ ምብራቕ ዘለዋ ሃገራት ዳር.ጋ ኩለን ተኸተልቲ ምስልምና ሃይማኖት እየን። ምስልምና ሃይማኖት ድሕሪ ልደተ ክርስቶስ ካብ 550-600 ዓ/ም (ኣብ 6ይ) ክፍለ ዘመን እዩ ብመሓመድ ተመስሪቱ። እቲ እግዚኣብሄር ኣምላኽ ዝመረጾ ስፍራ ኣብ የሩሳሌም ዘሎ፣ ቅድም ብሰለሙን ድሕሪኡ ከኣ ብዝሩባቤል ኣብ ዓውዲ ኦርናን ዩቡሳዊ ዝተሃንጸት መቕደስ ብ70 ዓመተ ምሕረት ብጀነራል ቲቶስ ምስ ፈረሰት ክሳዕ ሕጂ ኣይተሃንጸትን። ኣብዛ ስፍራ እዚኣ ዓቢይን ብኽብሩ ብሳልሰይ ደረጃ ዝስራዕ መስጊድ ተሃኒጹ ይርከብ፡፡ ኩሎም ተኸተልቲ ምስልምና ድማ መሓመድ ካብዚኣ ስፍራ እዚኣ ዓሪጉ ኢሎም ከምዝኣምኑ ይዝረብ። ኣይሁድ ግና ምስልምና ኮነ ክርስትና ኣይኣምኑን እዮም። እቲ ንሶም ዝኣምንዎ፣ እቲ ብሙሴ ዝተዋህቦ ሕጊ ጥራይ ስለዝኾነ ኣምልኾኦም ክፍጽሙ ኣብቲ ሰለሙን ዝሃነጾ መቕደስ፣ ሕጂ መስጊድ ኮይኑ ዘሎ፣ መቕደሶም ክሰርሑ እዮም ዝደልዩ። እምባኣርከስ እዚ ኣብ ሞንጎ እስራኤልን ሃገራት ኣዕራብን ዘሎ ወጥሪ እዚ ይመስል።

ዓለም ነቲ ናይ መሬት ሽግር ንሸካ እዚ ሕደግ ንሸካ ከኣ እዚ ሓደግ ኢላ ዘተዓርቕ ነጥቢ ኣምጺኣ ምናልባት ክትፍትሖ ትኽእል ትኸውን። ነቲ ሃይማኖታዊ ሽግር ግና ፈጺማ ክትፈትሖ

ኣይትኽእልን እያ። እዚ እሞ ንዓለም እንታይ ጽልዋ የምጽኣላ ንዝብል ሕቶ ግና፣ እዚ ዞባ ማእከላይ ምብራቕ፣ ቁጠባ ዓለም ንምሕያል ወይ ንምውዳቕ ቁልፊ ዝኮነ ኣገዳሲ ዞባ እዩ። ምኽንያቱ ኩሉ መጎዓዚያ ባሕርን ምድርን ዓበይቲ እንዱስትርን ካብ ዓበይቲ ክሳዕ ናእሽቱን ኩታ ኩሉ ንዓለምና ዘንቀሳቕስ ሓይሊ ብነዳዲ እዩ ዝንቀሳቐስ። ዓለም ድማ ኣስታት 80% ካብዚ ዞብዚ እያ ነዳዲ ትጥቀም። እምበኣር ኩነታት ናይዚ ዞባ እዚ ንዓለም ክጸልዎ ግድን እዩ *ዘካ. 12፥2* “. . ነቶም ኣብ ዙርያ ዘለው ኹላቶም ህዝብታት ጽዋእ ሰኽራን ክገብራ እየ የሩሳሌም ተኸቢባ ኸላውን ኣብ ይሁዳ ክምኡ ክኸውን ዩ።” ይብል

ምውዳቕ ሩስያንኣሜርካን

እዛ ናይ ሕጂ ሩስያ ናይ ቀደም ሶቬት ሕብረትን፣ ኣሜርካን ብመትከል ፈጺምካ ዘይራኸባ (ዘይሰማምዓ) ክም ዝኾና ሓቂ እዩ። እዘን ክልተ ሓያላት ሃገራት ንዓለም ኣብ ክልተ ደምበ ክፊለናአ ክምዝነበራ ይዝከር፡፡ ድሕሪ ምብትታን ሶቬት-ሕብረት፣ ኣሜርካ ኣዝያ ክም ዝተሓጎሰት ኣብ ዓለም ከኣ ብሓይሊ ጸብለል ክምዝበለት ኩላትና ንፈልጦ ሓቂ እዩ። ብዛዕባ ምውዳቕ ኣሜርካ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ኣይንረኽቦን ኢና። ብዛዕባ ሩስያ ግና ንእስራኤል ክወርር ክምዝመጽእን ኣብኡ ፈጺሙ ክምዝወድቕ ኣብ *ህዝ. 38* ይነግረና እዩ። እምባኣር ኣብ ሞንጎ ኣሜርካን እስራኤልን ድልዱል ዝኾነ ዝምድና ስለዘለወን ኣሜርካ ናይ እስራኤል ዘራይ (ኣያ ስለዝኾነት) እዚ ናይ ኣሜርካ ሓይሊ ክይወደቐ ሩስያ ፈጺሙ ንእስራኤል ክወርር ኣይመጽእን እዩ። ብዛዕባ ኣወዳድቓ ኣሜርካ ግና ግምታዊ ዝኾነ ሓሳብ ካብዚ ቐጺልና ክንርኢ ኢና።

ሃገራት ማእከላይ ምብራቕ ንእስራኤል ካብ ማእከለን ፍሒቑን ክየጥፍኣኣ ዝኽልከለን ዘሎ ናይ ኣሜርካ ሓይሊ እዩ። እዚ ከኣ እግዚኣቢሄር ኣምላኽ ናብ ምድሮም ምስ መለስክዎም ኣብኣ ምስ ተኸሎም ዳግም ክም ዘይምንቈሶም ዘኣተዎ ቃል ተሰፋ ምእንቲ ክፍጸም እዩ። እዚ ዝኾነ ንእስራኤል ኣብ 1948 ዓ.ም መንግስቲ ምስ ኣወጀት ወላኳ ኣባል ውዱብ ሕቡራት ሃገራ ኣይትኹን ድኣምበር ክም ሃገርሲ ተቐቢሎማ እዮም። ኣብ ቑዋም ውድብ ሕብረት ሃገራት ድማ ሓንቲ ሃገር ንሓንቲ ሃገር እንተወሪራ ትወቓዕ ዝብል ሕጊ ኣሎ። ኣሜርካ ድማ ኣብ ውዱብ ሕቡራት ሃገራት ዝለዓለ ተሰማዕነት ዘለዋ ሃገር እያ። እምበኣር ኣሜርካ ናይ እስራኤል ዋልታን ሓጋዚትን ስለዝኾነት ንሰዓብቲ ሃይማኖት

ምስልምና ኣዝዩ ስለ ዘቆጠዮም ፣ ብግብረሽበራውያን፣ ኣብ ኣሜርካ ኒውዮርክ 2001 ዓመተ ምሕረት ዝተፈጸመ ነፍሰ ቅትለታዊ መጥቓዕ ቲ እቲ ጠንቂ ናይ እስራኤል ኩነታት እዩ። መንግስቲ ኣሜርካ በዚ ተቆጢዑ ንግብረ ሽበራውያን እተዕቑቦምን እተዕጥቆምን ሃገር ክወቅዕ ምዃኑ ንዓለም ኣፍሊጡ ኣሎ። ስለምንታይ እዩ ኣሜርካ ንእስራኤል ዘይሓድጋ፣ ስለምንታይ ኣብ ክቢድ መዋጥር ዝኣቱ ዝብል ሕቶ ክለዓል ይኽእል እዩ። እቲ መልሲ ግና ኣሜሪካውያን ኣይሁድ እቶም ዝሃብተሙን ናይ ስነ ምርምር ሊቃውንቲን (scientist) ኣብቲ ዝላዓለ ጽፍሒ ኣብ ስልጣን ክይተረፈ ዝሓዙ ክምዝኾኑ ይንገር፡፡

ኣይሁድ ድማ ብዛዕባ ዓዶም ቐናኣት ስለ ዝኾኑ ንእስራኤል ምሕዳግ ማለት ንኣሜርካ ሓደገኛ ምኻኑ ይዝረበሉ፡፡ እምበኣር ኣሜርካ ወይ በዚ ሕጂ ሒዛቶ ዘላ መንገዲ ንግብረ ሽበራውያን ምጽናት ዝብል ወይ ተፈጥራዊ ሓደጋ ወይ ከኣ ከምናይ ሶቬት ሕብረት ብምግምማዕ ሓይላ ክወድቕ እዩ። ምውዳቕ ኣሜርካ ንሩስያ ኣዝዩ ክም ዝሐጉሳ ፍሉጥ እዩ። ሩሲያ ብወተሃደራዊ ዕጥቒ ሓያል እኳ እንተኾነት ቑጠባዊ ዓቕማ ግና ኣዝዩ ትሑት እዩ ። እምበኣር ቑጠብኡ ኽሐይል እንተኾይኑ፣ ንሃገራት ማእከላይ ምብራቕ ከሐጉሰን፣ ንእስራኤል ክወቕዓ ወርቅን ብሩርን ድማ ክዘምት ኽብል እዩ። እዚ ኩሉ ዝኸውን ከኣ ቓል-ኣምላኽ ምእንቲ ክፍጸም እዩ። *ህዝ 38* ብምሉኡ እቲ ምዕራፍ ብዛዕብኡ እዩ ዝዛረብ። ኣብዚ ምዕ ራፍ እዚ ኣብ ፍቕዲ 2 ሮሽ ዝብሎ ዘሎ ንሩስያ፣ ሜሴክ ዝብሎ ዘሎ ንሞስኮ (mosco) እዩ። ኣብ ፍቕዲ 8፦ “ድሕሪ ብዙሕ ዘመን ክትከትት ኢኻ ። ኣብተን ዳሕረዎት ዓመታት ናብታ ካብ ሰይፊ እተናገፈት ካብ ብዙሓት ህዝብታት እተኣከበት ናብቲ ነዊሕ ጊዜ ዝባደመ ኣኽራን እስራኤል ክትኣቱ ኢኻ፣”ይብል፡፡ ኣብዚ ዝረኣናዩ ሩስያ ንእስራኤል ክትወሪ ኢላ ክም ትመጽእ እዩ ዝዛረብ ዘሎ። እዚ ትንቢት እዚ ክሳዕ ሕጂ ኣይተፈጸመን ዘሎ። ምኽንያት እስራኤል ብ 1948 ካብ ህዝብታት ተኣኪባ ኣብ ምድራ ካብ ትትከል ክሳዕ ሕጂ ሩስያ ንእስራኤል ኣይወረረታን። ሕጂ ግና እዚ ትንቢት ምእንቲ ክፍጸም ግድን ክወራዩ። ካብዚ ቐጺልና እምባእርከስ እቲ ሩስያ ንእስራኤል ንኽትውቃዕ ዘቐርቦ ምኽንያት ክንርኢ ኢና።

ኣብ *ህዝ 38፥10* “እግዚኣብሄር ኣምላኽ ክምዚ ይብል ኣሎ። በዛ መዓልቲ እዚኣ ነገር ኣብ ልብኻ ክትንሰእ እዩ እኩይ እማመ ኽትእምም ኢኻ፣” ይብል፡፡ በቲ መዓልቲ እቲኣ ዝብሎ ዘሎ በቲ ኣሜርካ ዝወደቐላ መዓልቲ ኣብ ልዕሊ መንግስቲ ሩሲያ ሓደ ነገር (ሓሳብ) ክትንስእዩ፣ እዚ ሓሳብ እዚ ቑጠባይ ኣመሓይሽ ኣብ ዓ

ለም ጎብለል ዝኾነላ ግዜ ሕጂ እያ፣ እታ ዝዕወተላ መንገዲ ከኣ ንእስራኤል ወሪረ ወርቅን ብሩርን ዝእከበሉ መንገዲ እዚኣ እያ ክብል እዩ። ሓሳቡ እዚ ከም ዝኾነ ኣብ *ህዝ 38፣12-13* "ክትማርኾን ክትብዝብዝን ናብቲ ዓንዩ ነይሩስ ሕጂ ሰብ ዚነብረሉ ዘሎ ናብቲ ኽብትን ሃብትን ዘጥረየ ካብ ህዝብታት እተኣከበ ኣብ ሕምብርቲ ምድሪ ዚነብር ዘሎ ህዝቢ ኢድካ ኽትዝርግሕ ክትድይብ ኢኻ። ሰባን ዴዳን ነጋዶ ተርሴስን እቶም ኮራኹር ኣናብሱን ምርኮ ኽትማርኽዶ መጺእካ ዘመተ ክትዘምት ብሩርን ወርቅን ክትወስድ ከብትን ሃብትን ክትሕዝ ብዙሕ ምርኮ ከተእቱዶ ንጭፍራታት ኣከቲትካዮም ክብሉካ እዮም።" ይብል።

ነዚ ኣብ ልቡ ዝተንሰአ ሓሳብ ዘተግብረሉ ሓደ እኩይ ዝኾነ እማመ ክእምምዩ (ንድፊ ክሕድፍዩ)። እቲ ንድፊ ድማ ኣርእስቱ ሰላም ዝብል ኮይኑ ፈጺማ እስራኤል ክትቕበሎ ዘይትክእል ንፍሊስጤኤምን ሃገራት ማእከላይ ምብራቕን ዘሐጉስ መተዓረቒ ሓሳብ ኢሉ ዘቕረቦ ንድፊ ክህልዎ እዩ። ኩሉ ፍቓድ ብመገዲ ውዱብ ሕብራት ሃገራት ከተገብሮ ክፍትንዩ። እስራኤል ግና ነቲ ሓሳብ ስለ ዘይትቕበሎ ኣብ ልዕሊኣ ስጉምቲ ክውሰድ ክጽውዕ እዩ። እቲ ንክትውቓዕ ዘቕርቦ ነጥቢ እዛ ንዓለምና ጽዋእ ሰኽራን ከቢድ እምኒ ኮይና ዘላ እስራኤል መሬት ፍሊስጢም ወሪራ ዝሓዘቶ ኣብ ዓለም ሰላምን ርግኣትን ከሊኣ ዘላ፣ ግብረ ሽበራዊት ስለዝኾነት ከምኡውን ኣዕናዊ ኣጽዋር ስለዘለዋ ዕጥቓ ንክትፈትሕ ዝቐረበላ ሓሳብ ስለ ዝነጸገት ዝብል ነጥብታት ኾኾውን እዩ። ነዚ ሓሳብ እዚ ድማ ኣብ ዓለም ክጉስጉሰሉ ብዙሓት ሃገራት ዝስዕብዎ ድማ ክረክብ እዩ፡፡ *ህዝ 38፣4-6* "ክመልሰካ ኣብ ምንጋጋኻ ዓንቃሪቦ ክገብር እየ። ንኣኻ ምስ ኩሉ ሰራዊትካ ኣፍራስን ፈረሰኛታትን ኩላቶም ድርዒ ዝለበሱ ብዙሓት ሰብ ከኣ ዋልታ ገለብን ዘለዎም ኩላቶም ሰይፊ ዝሓዙ ምስኣም ከኣ ሰብ ፋርስን ኢትዮጵያ ፋጥን ኩላቶም ዋልታን ቑራዕ ርእስን ዘለዎም ገይረ ኽውጽኣካየ፡፡ ጎሜርን ኩሉ ጭፍራኡን ቤት ቶጋርማ ካብ ወሰናይ ሰሜንን ኩሉ ጭፍርኡን ብዙሓት ህዝቢ ምሳኻ እዮም፡፡" ይብል፡፡ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ እዞም ኢትዮጵያ ኢልዎም ዘሎ ንሃገራት ቐርኒ ኣፍሪቓ እዩ። ወይ ኩለን ወይ ገለ ካብኣተን ክስዕቦኦ ኢየን። እዚ ፋጥን ኢልዎ ዘሎ ሊብያ እዩ፣ ፋርሳውያን ኢልዎ ዘሎ ግና ምናልባት ኢራን ከምኡውን ገለ ክፋል ኢራቓውያን እዮም። እዚ ማለት ድማ ኢራቕን ኢራንን ማለትዩ። እዚ ቤት ቶጋርማ ዝብሎ ንቱርኪ ኮይኑ ከምኡውን ኩለን ሃገራት ሰሜን እየን፡፡ ከምኡ ድማ ሃገራት ኣዕራብ ኣብዚ ከይከተታ ኣይተርፋንየን ዝብል ገምጋም ኣሎ፡፡ እዚ ዋልታን ገለብን ሰይፍን

ኣፍራስን ዝብሎ ድማ ናይዚ ዘለናዮ ዘመን ወተሃደራዊ ዕጥቂ ነፈርትን ታንክታትን ካልእ ምዕቡል ኣጽዋርን ወዘተ ዝኣመሰለ እዩ።

እዞም ኩለን ንሩስያ ዝድግፋ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ተጠቒሰን ዝረኣናይን፣ ዳርጋ መብዛሕትአን ኣብ ልዕሊ ኣሜርካን እስራኤልን ውሽጣዊ (ሕቡእ) ጽልኢ ዘለወን ኮይነን ብኣንጻሩ ድማ ምስ ሩስያ ዘለዎም ምትሕብባር ድሮ ኣብ ዓለም ንጹር ኮይኑ ኣሎ። እዘን ኮራኹር ኢልወን ዘሎ ሃገራት ኩለን፣ ከምቲ ኣሜርካ ኣብ 2003 ንኢራቕ ክትወቅዓ ከላ ብኣፈን ተቃውመአን ገሊጸን ሓንቲ እኳ ዘየስለጣ፣ ከምኡ ኸኣ ሩስያ ንእስራኤል ክወርር ከሎ ብኣፈን ጥራሕ ዝቓወማ ሃገራት ክህልዋ እየን። ግናኸ ሓንቲ እኳ ኣየስልጣን እየን። እስራኤላውያን እታ እትዝርየሎም ዝነበረት ኣሜርካ ስለ ዘየላ የማን ጸጋም ጠሚቶም ዝረድኦም ክስእኑ፣ ነቲ ዝመጾም ሓይሊ ጸላኢ ርእዮም ክሽበሩ፣ ኩሉ ፍጥረት ብፍርሒ ክወሓጥ እዩ። ኣብ *ህዝ 38፣20* "ሽዑ ዓሳታት ባሕሪን ኣዕዋፍ ሰማይን እንስሳ መሮር ኩሉ ኣብ ምድሪ ለመም ዚብል ለመምታን ኣብ ዝባን ምድሪ ዘሎ ኩሉ ሰብን ኣብ ቅድመይ ራዕራዕ ኪብሉ እዮም። ኣኽራን ኪግልበጥ ኣካውሕ ኪፈርስ ኩሉ መናድቕ ከኣ ኣብ ምድሪ ኺወድቕዩ" ይብል። እዚ ብሩስያ ዝምራሕ ዓቢ ሓይሊ ንእስራኤል ክወቕዕ ምስ ተበገሰ፣ ውዱብ ሓድነት ኣውሮጳ ኸኣ ስለዝሰግእ ነዚ ርእዩ ኣብ መንጎኦም ዘሎ ጸገማት ኣልዩ ኣብ ሓደ ነጥቢ ክሰማማዕ እዩ። እዚ ናይ ሩስያ ነገር ስለዘሰግኦ ነዚ ዝስዕብ ግምታዊ ሓሳብ ክቕርብ ይኽውን። ሩስያ ንእስራኤል ወቒዑ ክህብትም እዩ። ዞባ ማእከላይ ምብራቕ ተቆጻጺሩ ኣብ ዓለም ጎብለለ ክኸውንዩ። እዚ ከኣ ንዓና ኣስጋኢ እዩ። እምበኣር ክንወዳደሮ እንተኮይና ሓቢርና ብሓደ ንጉስ ንመራሕ። ሓደ ይኹን ቑዋምና፣ ሓደ ከኣ ይኹን መራሒና ክብላ እየን። እዚ ከኣ ልክዕ ከምቲ ናይ ሶቬት U.S.S.R. ናይ ኣሜርካ ድማ U.S.A. መጸውዒ ዝኮነ ናይ ኤውሮጋ ድማ U.S.E. ክኸውን እዩ፣ እዚ ከኣ እቲ *ራኢ፣ 17፣12-13* "እቶም ዝርኣኻዮም ዓሰርተ ቐርኒ ድማ መንግስቲ ገና ፡ይተቐበሉ ዓሰርተ ነገስታት እዮም። ግናኸ ምስቲ ኣራዊት ከም ነገስታት ኮይኖም ንሓንቲ ሰዓት ምልኪ ዚቕበሉ እዮም። እዚኣቶም ሓደ ሓሳብ ኣለዎም ሓይሎምን ስልጣኖምን ከኣ ነቲ ኣራዊት ክህብዎ እዮም።" ዝብል ቓል ኣምላኽ ምእንቲ ክፍጸም እዩ። ሩስያ ግና ከምቲ ዝሓሰቦ ሃብታምን ጎብለለን ምኳን ተሪፉ ንሱን እቶም ዝሰዓብዎ ሃገራት ኩሎም መላሲ ወረ ዘይብሎም ኣብ ከባቢ እስራኤል ፈጺሞም ክድምሰሱ እዮም። *ህዝ 38፣18-23፣* "እግዚኣብሄር ኣምላኽ ድማ በታ መዓልቲ እቲኣ ኪኸውን እዩ። በታ ሮሽ ንሃገር እስራኤል ክጻረረላ ዚመጸላ መዓልቲ ነድረይ፣ ኪስርንቑኒ እዩ ይብል ኣሎ። ብቕንኣተይን ብሓዊ ቑጠዓ

ይን እብል ኣለኹ። ርግጽ በታ መዓልቲ እቲኣ ኣብ ሃገር እስራኤል ዓብዩ ምንቅጥቓጥ ኪኸውን እዩ። ሽዑ ዓሳታት ባሕርን ኣዕዋፍ ሰማይን እንስሳ መሮርን ኩሉ ኣብ ምድሪ ዘሎን ኹሉ ሰብን ኣብ ቅድመይ ራዕ ራዕ ኪብሉ እዮም። ኣኽራን ኪግልበጥ ኣኻውሕ ኪፈርስ ኩሉ መናድቕ ከኣ ኣብ ምድሪ ኪወድቕ እዩ። ኣነ ድማ ካብ ኩሉ ኣኽራነይ ኣብ ልዕሊኡ ሰይፊ ኽጽውዓሉየ ይብል እግዚኣብሄር ኣምላኽ ሰይፊ ነፍሲ ወከፍ ኣብ ርእሲ ሓው ኪኸውንዩ ብፌራን ብደምን ክፈርደሉየ ካብኡን ኣብ ጭፍራኡን ኣብቶም ምስኡ ዘለውን ብዙሓት ህዝብታትን ዝናም ሃጽፍን በረድን ሓውን ዲንን ከዝንምየ በዚ ከምዚ ድማ ግርማውን ቅዱስን ምኳነይ ከግሃድ ኣብ ቅድሚ ዓይነይ ብዙሓት ህዝብታት ከኣ ባዕለይ ክፍለጥየ። ንሳቶም ውን ኣነ እግዚኣብሄር ምኳነይ ኪፈልጡ እዮም።" እዚ ሰይፊ ናብ ብጻዩ ኢልዎ ዘሎ ምናልባት ከምቲ 2ዜና ምዕራፍ 20 ብዘበን ዩሳፋጥ፣ ኣብ ልዕሊ ኣሞናውያን፣ ሞኣባውያንን ደቂ ከረን ስዒርን ዝኾነ ፍጻሜ ልክዕ ከምኡ ክድገም ይኸውን። እቲ ፌራን ሓውን ዲንን ኢልዎ ዘሎ ምናልባት እስራኤል ባይሎጂካውን፣ ኒኩለራዊ ፣ኣጽዋር ፣ ትጥቐም ትኸውን ወይ ውን እቲ ዲን፣ ሃጽፍን በረድን ኢልዎ ዘሎ ከም ዘለዎ ኮብ ሰማይ ይወርድ ይኸውን ። ንኣብነት ከምቲ ኣብ ሰዶምን ጎሞራን ዝወረደ ሓዊ ወይ ድማ ከምቲ ብዘመን ሰናክሬብ ንጉስ ኣሶር መልኣኽ እግዚኣብሄር ብሓንቲ ለይቲ 180,000 ወተሃደር ኣሶር ቐቲሉ ዝሓደረ ከምኡ እግዚኣብሄር መላእኽቱ ይልእኽ ይኸውን። እንተ በዚ እንተ በቲ ኩሎም ወተሃደራት ሩስያን ሰዓብቱን ክድምሰሱ ምኳኖም ቓል ኣምላኽ ይነግረና። *ህዝ 39፣2-5* "መሪሐን ደሪኸን ካብ ወሰን ሰሜን ከውጽኣካ ናብ ኣኽራን እስራኤል ከኣ ከእትወካ እየ ቀስትኻ ካብታ ጸጋመይቲ ኢድካ ኽድርብዮ፣ ንፍላጻታትካ ኸኣ ካብታ የማነይቲ ኢድካ ኽውድቖ እየ። ንስኻ ምስ ኩሉ ጭፍራኻን ምስቲ ምሳኻ ዘሎ ህዝብን ኣብ ኣኽራን እስራኤል ክትወድቕ ኢኻ። ከበልዑኻውን ንጋባትን ንበብዓ ይነቶም ዝኾኑ ኣዕዋፍን ንኣራዊት ግዳምን ክውፍየካ እየ። ኣነ ተዛሪበ እየ እሞ ኣብ መሮር ክትወድቕ ኢኻ" ይብል። ሩስያ ምስ ተደምሰሰት እስራኤላውያን ዓቢ ሓጎስ ክሕጎሱ እዮም። ዓለም ከኣ ክትስምብድ እያ። *ህዝ 39፣9-10* "እቶም ኣብ ከተማታት እስራኤል ዚነብሩ ዘለው ድማ ክወጹ እዮም እሞ ኣጽዋርን ዋልታን፣ ገለባትን ቀስታትን፣ ፍላጻታትን፣ ኣጉማድ፣ ኩናውትን፣ ሓዊ ኣጊዶም ኬንድድዎ እዮም። ሾብዓተ ዓመትውን ብእኡ ሓዊ ኺንድዱ እዮም፣ በቲ ኣጽዋር ገይሮም ሓዊ ኪኣጉዱ እዮም። እሞ ካብ መሮር ዕ ጨይቲ ኣይከእትውን ካብ ዱር ከኣ ኣይኪቖረጹን እዮም። ነቶም ዝገፈፍዎም ኪገፍዎም ነቶም ዝዘመትዎም ከኣ ኪዘምትዎም እዮም" ይብል። እዚ ኣምላኽ ኣብዚ ስፍራ እዚ እስራኤላውያን ነቶም

ክገፍዎምን ክዘምትዎምን ኢሎም ዝመጽኡ ከም ዝገፍዎምን ዝዘምትዎምን ልክዕ ከምቲ ኣብ *2ዜና 20* ዘሎ ንእስራኤል ክገፉ ኢሎም ዝመጹ ደቂ ዓሞንን ሞኣብን ከረን ሰዒርን ግናኸ እስራኤላውያን ሰለስተ መዓልቲ ዝገፈፍዎም እዚ ታሪኽዚ ክድገምዩ። ን 7 ዓመት ብእኡ ሓዊ ክንድዱ ካብ መሮር ዕንጨይቲ ኣይክኣርዩን እዮም ዝብሎ እቲ ዝገፈፍዎ ኣዝዩ ብዙሕ ስለ ዝኸውን ቑጠባ እስራኤል ከኣ ብኡ መጠን ሓፍ ስለ ዝብል 7 ዓመት ከይሰርሑ ኸኺዶም ከም ዝኽእል እዩ ዝነግረና ዘሎ። ብኣንጻሩ ድማ ኢኮኖሚ ዓለም ክሰብር እዩ። ምኽንያቱ እቲ ኣብኡ ዝጠፍእ ሓይሊ ሰብ ሕቖ ብዙሓት ሃገራት ክሰብርዩ። ቑጽሪ እቶም ኣብኡ ዝሞቱ ንምግማት *ህዝ፣ 39።11-13* ዘሎ ኩሉ ህዝቢ እስራኤል ን7 ወርሒ ሬሳ ክቀብር ክሳዕ ክንደይ ኣዝዩ ዘስካሕክሕ ፍጻሜ ክኸውን እዩ። እታ ብሕቡራት መንግስታት ኣውሮጳ (U.S.E) ተባሂላ እትስመ ብሓደ መራሒ እትምራሕ ሃገር እቲ መራሒኣ ድማ ጸረ ክርስቶስ እዩ። ጸረ ክርስቶስ 7 ዓመት ከምዝነግስ ኣብ *ት.ዳን፣9፣27* "ንሱ ንሓደ ሰሙን ምስ ብዙሓት ጽኑዕ ኪዳን ክኣቱ እቲ ኣብ ፈራቓ እታ ሰሙን ከኣ ነቲ መስዋእቲ ሕሩድን ነቲ መስዋእቲ ብልዕን ኪወግድዩ። እቲ መጥፍኢ ድማ ብኽናፍ ርኽሰት ኪመጽእ እዩ። እዚ ከኣ ክሳዕ እቲ ምዱብ መፈጸምታ ኣብቲ መጥፍኢ ዚወርድ እዩ።" ይብል። ገለ ሰባት እዚ ምድምሳስ ሩስያ ድሕሪ 7 ዓመት ናይ መከራ ግዜ ኣብ ኣርማጌዶን እዩ ዝፍጸም ይብሉ። ኣብዚ ንርእዮ ዘሎና ግና ቕድሚ 7 ዓመት ናይ መከራ ግዜ ከምዝኸውን እዩ። ምኽንያቱ እቲ እስራኤል እትገፎ ሃብቲ ን 7 ዓመት ዘብልዕ ክብለና ከሎ ድሕሪቲ ውግእ 7 ዓመት ከምዘሎ እዩ ዝነግረና ዘሎ።እዚ 7 ዓመት እዚ ከኣ ምዕ ንግስነት ጸረ ክርስቶስ ሓደ እዩ። ሃገራት ኣውሮፓ ምስ ኣብቲ ሩስያ ዝመርሖ ዓይነት ኩናት ስለዘይሳተፋ 1ይ ቁጠብኣን ስለዘይትንክፍ 2ይ ድማ ሽግራተን ኣልየን ኣብ ሓደ ነጥቢ ስለዝሰማምዓ እዚ ድማ ብሓደ ንጉስ ክምርሓ ስለዝጅምራ፣ ድሕሪ ምውዳቕ ሩስያ ኣብ ዓለም ብሓይልን ብቑጠባን መወዳድርቲ ዘይብለን ጎብለል ክኾና እየን፣፣ እዚ ፍጻሜ እዚ ወይ ቅድሚ ምንጣቕ ወይ ድሕሪ ምንጣቕ ጥቓን ጥቓን ዝፍጸም ፍጻሜ ኮይኑ፣ ቅድሚ 7 ዓመት ንግስነት ጸረ ኽርስቶስ ዝፍጸም ምኻኑ ርግጽ እዩ።

ሻምናይ ምዕራፍ

መንነት (ዜግነት) ጸረ ክርስቶስ

ብዛዕባ መንነት ጸረ ክርስቶስ ንኽንፈልጥ፣ ኣብ ትንቢት ዳኒኤልን፣ ኣብ ራእይ ዮሃንስን ኣጸቢቑ ተገሊጹ ስለዘሎ ካብዚ ቀጺልና ክንርእዮ ኢና።

ኣብ ትንቢት ዳንኤል ምዕራፍ 2 ዘሎ ነብካድነጻር ዝርኣዮ ምስልን፣ ኣብ ምዕራፍ 7 ዘለዉ 4 ኣራዊትን፣ ኣብ ምዕ.8 ዘለዉ ዲበላን ዱዑልን፣ ገሊኡ ዝተፈጸመ ገለ ከኣ ክሳዕ ሕጂ ዘይተፈጸመ ትንቢት ስለዝኾነ ካብዚ ቀጺልና ብሰፊሑ ክንርእዮ ኢና።

እዚ ምስሊ እዚ ብዛዕባ ነገስታት ምድሪ ምዃኖም ዳኒኤል ገሊጽዎ ኣሎ። ኣብ *ዳኒ 2:31-42* እንተሪኢና እዚ ምስሊ እዚ ርእሱ ጹሩይ ወርቂ፣ ደረቱን ቀላጽሙን ብሩር፣ ከብዱን ሕቁኡን ኣስራዚ፣ መሓውሩ ከኣ ሓጺን፣ የእጋሩ ድማ ገሊኡ መሬት ገሊኡ ድማ ሓጺን ከምዝኾነ ይገልጽ። ነዚ ምስሊ እዚ፣ ካብ ከረን ዝተፈንቀለ እምኒ መጺኡ ነቲ መሬትን ሓጺንን ኣስራዚን ብሩርን ወርቅን ብሓባር ከምዝዳዕሞኾን፣ ከምቲ ኣብ ዓውዲ ዘሎ ብቁቡቕ ከምዝኾነ ንፋስ መጺኡ ክርከብ ክሳብ ዘይክእል ጌሩ ከምዝበተኖ እሞ፣ እቲ ነቲ ምስሊ ዝዳዕሞኸ እምኒ ግና ዓቢ ኸረን ከምዝኾነ እዩ እዚ ምዕ ራፍ እዚ ዝዛረብ፡፡ እቲ ነቡካድነጻር ዝርኣዮ ምስሊ እምበኣር ትርጓሚኡ በዚ ዝስዕብ ተገሊጹ ኣሎ። እቲ ምስሊ ወርቂ ንሸኻ ኢኻ፣ ብድሕሬኻ ከኣ ካብኻ እትንእስ መንግስቲ ክትትንስእ እያ፣ ሳልሰይቲ መንግስቲ ከኣ መንግስቲ ኣስራዚ ክትትንስእ እያ፣ ራብዐይቲ መንግስቲ ከኣ ክትንስእ እያ ከምቲ ሓጺን ንኹሉ ዝድዕ ሙኾን ዝጭፍልቕን ንኹሉ ክትረግጾን ክትድዕሙኾን እያ፣ ከምኡ ድማ ከምቲ እቲ እግሪ ገሊኡ ሓጺን ገሊኡ መሬት ዝርኣኻዮ ከምኡ ከኣ እቲ መሬት ገለ ካብቲ ጽንዓት እቲ ሓጺን ክህልዎ እዩ፣ እንተኾነ ከምቲ ሓጺን ምስ መሬት ዘይላገብ ከምኡ ኸኣ እዞም መንግስታት እዚኣቶም ንሓድሕዶም ኣይኪታሓዋወሱን (ኣይክሰማምዑን) እዮም ይብል።

ብዘመን እዞም ሓጺንን ሓመድን ዝኾኑ መንግስታት ኣምላኽ ሰማይ ሓንቲ ንዘልኣለም ከቶ ዘይትጠፍእ መንግስቲ ከተንስእ እዩ ይብል። እዚ ብዛዕባ እቲ ኣብ ምዕራፍ 2 ዘሎ ምስሊ ክኸውን ከሎ ኣብ ምዕራፍ 7:1-7 ከኣ ብዛዕባ ኣርባዕተ ኣራዊት ይዛረብ፣ እቲ ሓደ

ኣኽናፍ ንስሪ ዘለዎ ኣንበሳ ዝመስል ኣኽናፉ ክሳዕ ዝምንቆስ ከኣ ርኣኹዎ በእጋሩ ከኣ ደው በለ፣ ልቢ ሰብውን ተዋህቦ ዝብል ኮይኑ፣ እቲ ካልኣይ ከኣ ድቢ ይመስል ብሓደ ጐኑ ዝተንስኤ ኣብ ኣፉ ከኣ 3ተ ዓበይቲ መሰናግለ ዝመስል ዓጽሚ ዘለዎ ተንሲእካ ሲጋ ብላዕ ዝተባህሎ፣ እቲ ሳልሳይ ከኣ ንንብሪ ዝመስል ኣርባዕተ ኣራእስ ዘለዎ ኣርባዕተ ኣኽናፍ ዑፍን ከኣ ዘለዎ፣ እቲ ራብዓይ ካብዞም 3ተ ቀዳሞት ዝበርትዐን ኣዚዩ ፍሉይ ኣራዊት ኣስናን ሓጺንን ዓሰርተ ኣቐርንትን ዘለዎ ካብዞም ዓሰርተ ኣቐርንቲ ሓደ ንእሽተይ ንበይኑ ዝኾነ ቐርኒ ዝወጸ ኣብ ቅድሚኡ ኸኣ 3ተ ኣቐርንቲ ተመንቀሱ ይብል።

እቲ ኣብ ምዕራፍ 2 ዘሎ ምስልን ኣብ ምዕ 7ተ ዘሎ ኣራዊትን መልእኽቱ ሓደ እዩ። ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ እግዚኣብሄር ኣምላኽ ብዛዕባ ሓደ መልእኽቲ ብክልተ ዝዓይነቱ ሕልምን ራእን ብምስላ ጌሩ ከምዝዛረብ ክንርኢ ኢና። ኣብ *ዘፍ 37:5-10* ኣብ መሮር ከለው ናይ ዮሴፍ እንዳእቲ ተንሲኣ ከምዝቐንዐት እሞ እተን 11 ናይ የሕዋቱ እንዳእቲ ተንሲኤን ከምዝሰገዳላ እዩ ርእዩ፣ እንደገና ጸሓይን ወርሕን 11 ኮዋኽብትን ከምዝሰገዳሉ ከምዝረኣየ ይነግረና። እዚ ክልተ ሕልሚ ብእንዳእትን ኮዋኽብትን ዝርኣዮ መልእኽቱ ሓደ እዩ። እዚ ማለት ድማ ዮሴፍ ኣብ ግብጺ ከምዝነግስን የሕዋቱ ድማ ከምዝሰግድሉን እዩ ዝዛረብ። ከምኡውን ኣብ ምዕራፍ 41 ፈርኦን ዝርእዮ ሕልሚ 7ተ ሰቡሓት ኣሓን 7ተ ከኣ ዕባራታት፣ እተን ዕ ባራታት ከኣ ነተን ሰቡሓት ከምዝዋሓጠኤን ከምኡ ውን 7ተ ጽቡቓት ሰዊት 7ተ ከኣ ብንፋስ ምብራቕ ዝሃገጋ እተን ዝሃገጋ ከኣ ነተን ጽብቓት ሰዊት ከምዝዋሓጥኤን ርእዩ። እዚ ኸኣ 7ተ ዓ መት ጽጋብ ብድሕሪኡ ኸኣ 7ተ ናይ ጥሜት ዓመታት ከምዝመጽእ እዩ ዝዛረብ፡፡ ዮሴፍ ኣብ ፍቕዲ 25 ዝተርጐሞ ከምቲ ትርጓሚኡ ከኣ ኮነ።

እምበኣር እቲ ኣብ *ዳኒ 2:3-7* ዝረኣናዮ ብምስልን ብኣራዊትን ተገሊጹ ዘሎ መልእኽቱ (ፍጻሚኡ) ሓደ እዩ። ንሱ ድማ ብዛዕባ ነገስታት ምድሪ እዩ ዝዛረብ። እቶም ነገስታት ድማ እዞም ዝስዕቡ እዮም። ኣብ *ዳኒኤል 2:38* እቲ ርእሲ ወርቂ ንሸኻ ኢኻ ኢሉ ነብካድነጻር (መንግስቲ ባቢሎን) ምዃኒ ገሊጽዎ ኣሎ። ወርቂ ካብ ኩሉ ማዕድን ዝበለጸን ዝኸበረን እዩ ኣብ ምዕራፍ 7:4 ኣኽናፍ ንስሪ ዘለዎ ኣንበሳ ዝመስል ልቢ ሰብውን ዝተዋህቦ በእጋሩ ደው ዝበለ 1ይ ኣራዊት ካብቲ ማእከል ባሕሪ ክወጽእ ከሎ ዳንኤል ርእዩ፣ እዚ ኸኣ መንግስቲ ባቢሎን እዩ፣ ኣኽናፍ ንስሪ ክብል ከሎ ንስሪ ናይ የዕዋፍ ንጉስ እዩ፣ ኣንበሳ ይመስል ክብሎ ኸሎ ከኣ ኣንበሳ ናይ

እንስሳታት ንጉስ እዩ፣ እዚ ምስቲ ወርቂ ርእሲ ዝበሎ ሓደ እዩ። መንግስቲ ባቢሎን ክሳብ 539 ዓመተ ዓለም እዩ ጸኒሑ። ኣወዳድቓ መንግስቲ ባቢሎን ከኣ ኣብ *ዳን 5፥25-28* ዘሎ ኣብዚ እዚ ወዲ ነቢካድናጻር ቤልሻጥር ዝተባህለ ንጉስ ምስ ሽማግልቲ ኣንስቱን ፈትውቱን ኣብ መኣዲ ክበልዕን ክሰትን ከሎ ሓንቲ ኢድ መጺኣ ክምዝጸሓፈት እሞ፣ ዳንኤል ነታ እተጸሓፈት ክትርጉም ከሎ፣ መኔ፣ ቴቄል ኣፋርስን እዚ ማለት መኔ፣ መንግስትኻ ቆጺሮን ጠሪሶን፣ ቴቄል፥ ብሚዛን ተመዚንካ ቀሊልካ ተረኺብካ ኣፋርስን መንግስትኻ ንሜዶንን ፋርስን ተዋህበት ይብል፣ በታ ለይቲ እቲኣ ኸኣ እቲ ንጉስ ተቐትለ ዳርዮስ ሚደናዊ ኸኣ ነገሰ ይብል። መንግስቲ ሜዶንን ፋርስን ከኣ ካብዚ ይጀምር፣ መንግስቲ ሜዶንን ፋርስን ኣብቲ ምስሊ ደረቱን ቀላጽሙን ብሩር ይብሎ።

እዚ ድሕሪ ወርቂ ዝመጸ መንግስቲ ብሩር እዩ፥ ኣብ ምዕ 7፥5 ዘሎ ድቢ ዝመስል ኣራዊት ዝብሎን፣ *ዳን 8፥3* "ኣዒንተይ ኣልዒለ ርኣኹ እንሆ ኸኣ ክልተ ዝቐርኑ ድዑል፣ ኣብ ቅድሚ እቲ ርባ ደው ኢሉ ነበረ፣ እተን ክልተ ኣቕርንቱ ድማ ልዕል ዝበላ እየን እታ ሓንቲ ግን ካብታ ሓንቲ ልዕል ዝበለት እያ፣ እዛ ኣውራ ልዕልቲ ኸኣ ዳሓር እያ ዝወጸት። ብዛዕባ እዚ ድዑል እዚ ክትርጉሞ ከሎ ኣብ ጥቅሲ 20 እቲ ዝረኣኽዮ ክልተ ዝቐርኑ ዱዑልሲ ነገስታት ሜዶንን ፋርስን እዮም ይብል።" ኣብዚ ክንስተውዕሎ ዘሎና፥ እቲ ድዑልን፣ እቲ ድብን፣ ብሩርን ሓደ እዮም። መንግስቲ ሜዶንን ፋርስን ከኣ እዮም። ብዛዕባ ኣቐታትላ (ኣወዳድቓ) እዚ ድዑል እዚ ኣብ ዳን 8፥4 ክገልጾ ከሎ እቲ ድዑል ድማ ንምዕራብ ኣቢሉ፣ ንሰሜን ኣቢሉ፥ ንደቡብ ኣቢሉ በቐርንቱ ይፍልስ ነበረ። ክቃወሞ ዝኽእል ኣራዊት ኣይነበረን። ካብ ኢዱ ከናግፍ ዝኽእልውን ኣይነበረን። ንሱ ኸም ዝደልዮ ገበረ፣ ዓብዩ ድማ ኮነ። ኣነ ከኣ ክስተብህል ከለኹ እንሆ ድቤላ ካብ ምዕራብ ኣብ ዝባን ኲሉ ምድሪ መጸ ንምድሪ ኸኣ ኣይተንከያን። እዚ ድቤላ እዚ ኣብ መንጎ ኣዒንቱ ምርእይቲ ቀርኒ ነበረቶ። ንሱ ናብቲ ክልተ ዝቐርኑ ኣብ ቅድሚ ርባ ደው ኢሉ ዝርኣኽዎ ድዑል መጸ ብነድሪ ሓይሉውን ጐየዮ። ናብቲ ድዑል ክቐርብ ከሎ ርኤኽዎ፥ ኣዝዩ ኸኣ ተቖጥዖ፥ ነቲ ድዑል ወቕዖ እሞ ክልቲኤን ኣቕርንቱ ሰበሮ ናብ ምድሪ ኣውደቖን ረገጾን። እቲ ድዑል ንምቅዋሙ ሓይሊ ስኣነ፥ ነቲ ድዑል ካብ ኢድ እቲ ደቤላ ከናግፎ ዝኽእል ኸኣ ኣይነበረን።" ይብል። ከምኡውን *ዳን 11፥2-4* "ሕጂ ኸኣ ነቲ ሓቂ ክፍልጠካ እየ። እንሆ ድሕሪዚ'ውን ኣብ ፋርስ ሰለስተ ነገስታት ክትንስኡ እዮም፥ እቲ ራብዓይ ድማ ካብ ኲላቶም ዝበለጸ ክህብትም እዩ፥ በቲ ሃብቱ ምስ በርትዐ ድማ ኝኹላቶም ኣብ ልዕሊ መንግስቲ ዮናን ክትንስኦም እዩ፥ ሽዑ ዓብይ ግዝኣት

ዚገዝእን ዝደልዮ ዝገብርን ብርቱዕ ንጉስ ክተንስእ እዩ፣ ንሱ ምስ ተንስአ ኸኣ መንግስቱ ክትሰበር ክሳዕ ኣርባዕቲኡ ንፋሳት ሰማይ ድማ ክትመቓቐል እያ፣ መንግስቱ ክትፈርስ ካባታቶም ናብ ካልኦት ክትሓልፍ እያ እሞ ንዘርኡ ኣይክትከውንን እያ፣ ከምቲ ክገዝእ ከሎ ዝነበሮ ስልጣን ከኣ ኣይክህልዎን እዩ" ይብል። *ዳን 8፥20-22* "እቲ ዝረኣኽዮ ክልተ ዝቐርኑ ድዑልሲ ነገስታት ሜዶንን ፋርስን እዮም፣ እቲ ጨጓር ድቤላ ድማ ንጉስ ዮናን እዩ፣ እታ ኣብ መንጎ ኣዒንቱ ዝነበረት ዓባይ ቀርኒ ኸኣ እቲ ቀዳማይ ንጉስ እዩ። ብዛዕባ እታ እተሰብረትን ኣብ ክንድኣ ኸኣ ኣርባዕተ ዝተንስኣን ካብቲ ህዝቢ ኣርባዕተ መንግስታት ክትንስኣ እየን ብሓይሊ ግና ኣይክመዓራረያን እየን" ይብል።

መንግስቲ ዮናን ማለት መንግስቲ ግሪኽ እዩ። መንግስቲ ፋርስ ኣንጻር መንግስቲ ግሪኽ ብዙሓት ሰራዊት ኣኽቲቱ ብመርከብ እናተጓዕዙ ክለዉ ብርቱዕ ማዕበል ተላዒሉ እተን ሰራዊቱ ዝጸዓና መራኽብ ከምዝተሰብራ ታሪኽ ይገልጸልና። ንጉስ ኣሌክሳንደር ዓቢ (መንግስቲ ግሪኽ) ከኣ ነዚ ኣጋጣሚ እዚ ተጠቒሙ ብዙሕ ሰራዊት ኣንጻር መንግስቲ ሜዶንን ፋርስን ከምዝኸተተ'ዎ ከምዝሰዓሮም ታሪኽ ይገልጸልና። ከምቲ ኣቐዲምና ኣብ ምዕ 8፥3-8 ዘሎ፣ እቲ ድቤላ ብነድሪ መጺኡ ነቲ ክልተ ዝቀርኑ ድዑል ዝቀተሎ ከምኡውን ኣብ ምዕራፍ 11 ድማ ንጉስ ዮናኒ መጺኡ ንንጉስ ሜዶንን ፋርስን ከምዝሰዓሮም ኣብ ምድሪ ድላዩ ዝገብር ዓብይ ንጉስ ከምዝነገሰ እዩ ዝነግረና። እታ ምርእይቲ ቀርኒ ኣብ መንጎ የዒንቲ እቲ ደቤላ ዝነበረት እቲ ዓቢ ንጕስ ተባሂሉ ዘሎን ንጉስ ግሪኽ ኣሌክሳንደር ዓቢ እዩ። እምበኣርከስ ኣብ *ዳን 2፥40* ከብዱን ሕቘኡን ኣስራዚ ዝብሎን ኣብ ምዕ 7፥6 ከኣ ንነብሪ ዝመስል ኣርባዕተ ክንፍን ኣርባዕተ ርእስን ዘለዎን፥ ኣብ ምዕ 8 ከኣ እቲ ጨጓር ድቤላ ተባሂሉ ዘሎ እዚ ኩሉ ሓደ እዩ፣ እዚ ኸኣ መንግስቲ ግሪኽ (ዮናን) እዩ። መንግስቲ ግሪኽ ብንጉስ ኣሌክሳንደር ዓቢ ካብ 330-323 ዓመተ ዓለም ክመርሕ ን7 ዓመት ድሕሪ ምጽናሕ ብሕማም ዓሶ ዓረፉ። እታ ምርእይቲ ቀርኒ ግናኸ ቀልጢፋ ዝተሰብረት ዝብላ ድማ እዚ ንጉስ እዚ እዩ። ድሕሪ ሞት ኣሌክሳንደር ዓቢ ካብዚ ድቤላ (መንግስቲ ግሪኽ) ኣርባዕተ ኣቕርንቲ ከም ዝወጸ ንርኢ፥ እዘን 4 ምርኡያት ኣቕርንቲ ናይ ኣሌክሳንደር ዓቢ ጀነራላት ዝነበሩ ኮይኖም ነታ መንግስቲ ኣብ ኣርባዕተ ዝተማቐልዋ እዮም። እዚ ድማ ምስቲ ኣብ ምዕራፍ 11 ዘሎ መንግስቱ ናብ 4 ንፋሳት ፋሕ ከምዝበለ ከምኡ ድማ ኣብ ምዕ 7፥6 እቲ ነብሪ ዝመስል ኣርባዕተ ርእሲ፥ ኣርባዕተ ኣኽናፍ ኣለዎ ዝብሎ፥ ሓደ እዩ። እዚ ክንፈ እዚ ግና ከምቲ ናይ ነቡክዳናጾር ዝርኣዮ ናይ ንስሪ ኣኽናፍ ኣይኮነን።

እዞም ኣርባዕተ ጀነራላት መንግስቲ ግሪኽ ተባሂሎም እዮም ዝጽውዑ። ብፍላይ እቶም ክልተ መንግስታት ሰሜንን ደቡብን ዝብሎም መንግስቲ ሶርያን ግብጽን እዮም። መንግስቲ ግሪኽ (ዮናኒ) ክሳዕ 67 ዓመት ዓለም ነይሩ ብድሕሪ 67 ዓመት ዓለም ግና ንመንግስቲ ግሪኽ (ዮናኒ) ዝትክእ ካልእ መንግስቲ ማለት መንግስቲ ሮማ ኣብ ምድሪ መጺኡ።

ኣብ *ዳን 2፡40* "ኣብቲ ምስሊ ዘሎ እታ ራብዓይቲ መንግስቲ ኸም ሓጺን ብርትዕቲ ክትከውን ፣ ከምቲ ሓጺን ንኹሉ ነገር ዚጭፍልቕን ዝሰባብርን ከምኡ ኸኣ ከምዝቕጥቕጥ ሓጺን ኰይና፣ ነዚ ኹሉ ክትጭፍልቕን ክትቕጥቕጥን እያ" ይብል። እዚ ራብዓይ መንግስቲ ሓጺን ኢልዎ ዘሎ መንግስቲ ሮማ እዩ። ኣብ ምዕራፍ 7፡7-8 ከኣ ድሕሪ እዚ ብራእይ ለይቲ እንሆ መፍርህን መሰክሕን ኣዝዩ ብርቱዕን ዝኾነ ራብዓይ ኣራዊት ርኣኹ፣ ዓበይቲ ኣስናን ሓጺን ነበሮ፣ ይውሕጥን ይጥሕንን ነቲ ዝተረፈ ኸኣ በእጋሩ ዝረግጽ በይኑ ዝዓይነቱ ኣራዊት እዩ ዝነበረ። ኣብዚ ከምዝርኣናዮ ከምቲ ሓጺን ንኹሉ ዝጭፍልቕን ዝጥሕንን ከምኡ ኸኣ እቲ ራብዓይ ኣራዊት ኣዝዩ ጨካን መፍርሕን ሓያልን ዝኾነ እዚ መንግስቲ ሮማ እዩ። ዳንኤል ኣብቲ ምስልን ኣብቶም ኣራዊትን 4ይ ደረጃ ሰሪዖዎ ዘሎ ንመንግስቲ ሮማ እዩ። እዚ ድማ ካብ መንግስቲ ባቢሎን ስለ ዝጀመረ እዩ። ቅድሚ መንግስቲ ባቢሎን ግና 2 ነገስታት ነይሮም እዮም። እምበኣር መንግስቲ ሮማ 6ይ ከምዝኾነ ኣብ *ራኢ 17፡9-10* "ጥበብ ዘለዎ ኣእምሮ ኣብዚ እያ ዘላ እቶም ሸብዓተ ርእሰስ እታ ሰበይቲ ተቀሚጣቶም ዘላ ሸብዓተ ኣኽራን እዮም፣ ሸብዓተ ነገስታት ከኣ እዮም፣ እቶም ሓሙሽተ ወዲቆም እቲ ሓደ ኣሎ (6ይ)።" ይብል። ኣብዚ ከምንርእዮ እቲ መልኣኽ ንዮውሃንስ ክገልጸሉ ከሎ ኣብቲ ጊዜ እቲ መንግስቲ ሮማ እዩ ኔሩ፣ እቲ መልኣኽ ንዮውሃንስ እቶም 5 ነገስታት ድሮ ሓሊፎም እዮም እቲ ሻድሻይ ከኣ ኣሎ እዚ ማለት ከኣ ንሸኻ ትርእዮ ዘሎኻ መንግስቲ ሮማ ማለቱ እዩ። እቶም ዝወደቑ 5 ነገስታት መነመን ምዃኖም ክንርኢ ኢና።

ቅድሚ መንግስቲ ባቢሎን ዝነበሩ መጽሓፍ ቅዱስ ምስ መንግስቲ ባቢሎን ኣመሳሲሉ ዝተዛረበሎም መንግስቲ ግብጽን መንግስቲ ኣሶርን እዮም። ነዚ ድማ ኣብ *ህዝ 31፡2-3, 6, 18* ክንርኢ ኢና።

"ኣታ ወዲ ሰብ ንፈርኦን ንጉስ ግብጽን ነቲ ብዙሕ ህዝብን ብዕ ቤትካ ንመን ትመስል በሎ፣ እንሆ ኣሶር ጨንፈሩ ዝጽቡቕ፣ ጽላሉ ዝዑሙር፣ ቁመቱ ዝነዊሕ ኦም ሊባኖስ ነበረ። ጫፉ ኸኣ ኣብ ማእከል ዕሙር ጨናፍር ነበረ።" ኣብ ፍቅዲ 6 ከኣ ከምዚ ይብል

"ኣብቲ ጨናፍር ኩሉን ኣዕዋፍ ሰማይ ኣባይተን ሰርሓሉ ኣብ ትሕቲ ዘፋፍሩ ድማ ኩሎም እንስሳ መሮር ተዋለድሉ፣ ኣብ ጽላሉ ኸኣ ኩሎም ዓበይቲ ህዝብታት ይቕመጡሉ ነበሩ።" ኣብ ጥቅሲ 18 ከኣ ከምዚ ይብል "እምብኣረይ ብኽብረትን ዕቤትን ኣብ ማእከል ኣእዋም ኤደንሲ ንመን ኢኻ እትመስል፣ ከምኡ ኸኣ ንሳኻ ምስተን ኣእዋም ኤደን ናብ ማዓሙቅ ምድሪ ክትድርበ ኢኻ፣ ኣብ ማእከል እቶም ዘይተገዝሩ ኣብ ማእከል እቶም ሰይፊ ዝቀተሎምውን ክትድቅስ ኢኻ።" እዚ ፎርኦንን ኩሎም ህዝቡን እዩ ይብል እግዚኣብሄር ኣምላኽ። ኣብዚ ዝርኣናዮ እግዚኣብሄር ኣምላኽ ፈርኦንን ኣሶርን ብዓቢ ገረብ ይምስሎም ኣሎ። እዚ ገረብ እዚ ዓቢ መንግስቲ እዩ፣ ኣብ ትሕቲ ጽላሉ ኸኣ እንስሳታትን ዓበይቲ ህዝብታትትን ከም ዘጽለሉ ይነግረና። ኣብ *ዳን 4፡20-22* "እታ ዝረኣኻያ ኦም፣እታ ዝዓበየትን ዝበርተዐትን፣ ቁመታ ኣብ ሰማይ ዝበጽሔ፣ ኣብ ኩሉ ምድሪ'ውን እተራእየት፣ ቆጽላ ዝጸበቐ፣ ፍሪኣ ዝበዝሔ፣ ንኹሉ ዝኾውን መግቢ ዘለዋ፣ እንስሳ መሮር ኣብ ትሕቲኣ ዝነብሩላ፣ ኣብ ጨናፍራ'ውን ኣዕዋፍ ሰማይ ዝዓርፉላ ኦም፣ ዝዓቤኻን ዝበርታዕካን፣ ዕቤትካ እናዓበየ ክሳዕ ሰማይ፣ ግዝኣትካ'ውን ክሳዕ ወሰን ምድሪ ዝበጽሐስ ንሸኻ ኢኻ፣ ዎ ንጉስ"ይብል። እዚ መንግስቲ ባቢሎን እዩ። ስለዚ ድማ መንግስታት ኣሶርን ፎርኦንን (ግብጺ) ባቢሎንን ይመሳሰሉ እዮም።

እምበኣር 1ይን 2ይን ኣሶርን ግብጽን ክኾኑ ከለዉ 3ይ መንግስቲ ባቢሎን 4ይ ፋርስን ሜዶንን 5ይ ግሪኽ 6ይ ሮማ እዮም። ብዘመን ዮሃንስ ዝነበረ መንግስቲ ድማ መንግስቲ ሮማ እዩ። ስለዚ ድማ እዩ እቶም ሓሙሽተ ሓሊፎም 6ይ ኣሎ ዝበሎ፣ እቲ 7ይ ግና መንግስቲ ጸረ ክርስቶስ ኮይኑ ኣብዚ ዘለናዮ ዘመን ድሕሪ ሓጺር ግዜ ዝግለጽ እዩ። ኣብ መንጎ 6ይን 7ይን ሓያሎ ዓበይቲ ነገስታት ተንሲኦም እዮም ንኣብነት ናይ ፈረንሳ ንጉስ ናፖልዮን፣ ናይ ጀርመን ንጉስ ኣዶልፍ ሂትለር፣ ከምኡውን ራሻን ኣሜሪካን፣ እዞም ዝረኣናዮም ሓያላት ነገስታት ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ከም ነገስታት ኣይተጸብጸቡን። ምኽንያቱ ናይ ብሉይ ኪዳን ነብያት ነዚ 2000 ዓ መት ናይ ጸጋ ዘመን ምስጢር ስለዝኾነ ኣይረኣይዎን። ስለዚ ድማ ለዩ ዳኒኤል እተን 69 ሰሙን (ክሳዕ ሞት ጐይታና የሱስ ክርስቶስ) ምስ ረአየ ቀጥታ መበል ሰብዓ ሰሙን ዘመን ጸረ ክርስቶስ ዝረኣየ። ነቲ ድሕሪ ትንሳኤ ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ክሳብ ንግስነት ጸረ ክርስቶስ ዘሎ 2000 ዓመት ግን ኣይረኣዮን።

ዳን 12፡8-9 "ኣነ ድማ ሰማዕኩ፣ ግናኸ ኣየስተውዓልኩን እሞ፣ ጐይታየ፣ መወዳእታ እዝስ እንታይ እዩ፣ በልኩ። ንሱ ኸኣ በለ

ዳንኤለየ፣ እዚ ቃላት እዚ ኽሳዕ ዘመን መወዳእታ ሕቡእን ሕቱምን እዩ እሞ፣ ኪድ ደአ" ይብል፡፡ ከምኡ'ውን ኣብ *1ጴጥ1፡10-12* "እቶም ብዛዕባ እቲ ንኣኻትኩም እተመደበ ጸጋ እተነበዩ ነብያት ብዛዕባ እዚ ምድሓን እዚ ደለዩን ምርመሩን፡፡ እቲ ኣብኣቶም ዝነበረ መንፈስ ክርስቶስ ብስቓይ ክርስቶስን በቲ ድሕሪኡ ዘሎ ክብርን ቀዲሙ ከም ዝመስከረ ነየናይ ወይስ ኸመይ ዝበለ ዘመን ከም ዘመልከተ እናመርመሩ ንኣኻትኩም እምበር ንርእሶም ከም ዘየገልገሉ ተገልጸሎም" ይብል።

እቲ ኣብ ዳንኤል ምዕራፍ 2 ዘሎ ምስሊ ክሳዕ ምምላስ ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ዝንበ ምስሊ እዩ፡፡ እቲ ኣብቲ እግሪ ዘሎ ሓጺን ምስ ልምሉም መሬት ተሓዋዊሱ ዝብሎ፣ ነዚ ዘለናዮ ዘመንን ንዘመን ጸረ ክርስቶስን እዩ ዘመልክት፡፡ ኣብቲ ዝሓለፈ ትምህርቲ (6ይ ምዕራፍ) ድሕሪ፣ ምውዳቅ ሩስያ፣ ጸረ ክርስቶስ ፕረሲደንት (ንጉስ) ናይ ሃገራት ኣውሮጳ፣ ኮይኑ ከም ዝትንስእ ኣቀዲምና ሪኢና ኔርና፣ ነዚ ዝርኣናዮ ከብሰለልና ዝኽእል ብመሰረት መጽሓፍ ቅዱስ መንነት ጸረ ክርስቶስን ወዲ ኣየናይ ሃገር ምዃኑን ክንርኢ ኢና፡፡

ኣብ *ዳን 7፡19-20* ዳንኤል ነቲ መልኣኽ፣ ብዛዕባ እቲ ኣስናኑ ሓጺን፣ ኣጽፋሩ ኸኣ ኣስራዚ ዝኾነ ኣራዊትን ብዛዕባ እቲ ኣብ ርእሱ ዘሎ ዓሰርተ ቀርንን፣ ብዛዕባ እቲ ንእሽተይ ቀርንን፣ እዚ ሰለስተ ሕቶታት እዩ ሓቲትዎ፣ እቲ መልኣኽ ነዘን ሰለስተ ሕቶታት ዝሃቦ መልሲ፣

1. እቲ ኣሳናኑ ሓጺን ኣጽፋሩ ከኣ ኣስራዚ ዝኾነ እቲ መልኣኽ 4ይ ንጉስ ኢሉ ጠቂስዎ ዘሎ ኣራዊት፣ ኣቀዲምና 6ይ ምኻኑ ዝርኣናዮ መንግስቲ ሮማ እዩ፡፡ መንግስቲ ሮማ ብሃገር እኩለ ተሳዒሩ ዘይብሃል ድሕሪ ነዊሕ ጊዜ ተጨላሊፋ ሓይሉ ዝደኸመ መንግስቲ እዩ፡፡

2. እዞም 10 ቀርኒ፣ 10 ነገስታት እዮም፡፡ ካብዚ መንግስቲ ሮማ ክትንስኡ እዮም ይብል። እምብኣር እዞም 10 ኣቐርንቲ ኣብ ዘመን መንግስቲ ሮማ ኣይነበሩን፣ ካብዛ መንግስቲ እዚኣ ክትንስኡ እዮም ክብል ከሎ ግና መንግስቲ ሮማ ኣብ ኣውርጳ ዝርከብ ኮይኑ፣ ብዘመኑ ኩለን ሃገራት ኣውሮጳ ኣብ ትሕቲ እዚ መንግስቲ ተገዚኤን ስለ ዝነበራ ብመንግስቲ ሮማ ክጽዋዓ ናይ ግድን እዩ። እምበእር ካብዛ መንግስቲ እዚኣ ክብል ከሎ ንሃገራት ኣወሮጳ እዩ ዘመልክት።

ብዘመን ሃዋርያ የውሃንስ እዞም 10 ነገስታት (10 ኣቅሪንቲ) መንግስቶም ጌና ዘይተቐበሉ፣ በቲ ዘመን እቲ'ውን ከም ዘይነበሩ፣ ኣብ *ራኢ 17፡12* እቶም ዝሬኤኻዮም 10 ቀርኒ ድማ መንግስቶም ጌና ዘይተቐበሉ 10 ነገስታት እዮም። ግናኸ ምስቲ ኣራዊት ከም ነገስታት ኮይኖም ንሓንቲ ሰዓት ምልኪ ዝቕበሉ እዮም እናበለ ይገልጾ፡፡ ሕጂ ግና ኣብዚ ዘለናዮ ዘመን እዞም 10 ኣቅርንቲ በቑሎም መንግስቶም ሒዞም ኣለዉ፣ ከምቲ ኣብ *ራኢ 17፡17* ሓደ ሓሳብ ክኾኑ እዮም ዝበሎ፣ ድሮ ምፍልላያት ኣወገዲም ፉሮ ዝተባህለ ባጤራ ኣውጺኦም እቲ ናይ ዶብ ምፍልላይ ኣወጊዶም ድልዱል ጥርናፌ መስሪቶም ኣለዉ፡፡

3. እዚ ንእሽቶይ ቀርኒ ኢልዎ ዘሎ ጸረ ክርስቶስ እዩ፡፡ ካብዞም 10 ኣቅርንቲ ካብ ሓዲኦም ድማ እዩ ዝወጽእ፡፡ እዞም 10 ኣቅርንቲ ከኣ ሃጋራት ኣውሮፓ ከም ዝኾኑ ርኢና ኣሎና። ስለዚ ጸረ ክርስቶስ ካብ ኤውሮፓ እዩ ዝትንስእ፡፡ ወዲ ኣየነይቲ ዓዲ ምዃኑ ንምፍላጥ ድማ ነዚ ዝቅጽል ሓሳብ ክንርኢ ኢና፡፡

ኣብ *ዳን 8፡8-9* ዘሎ፣ "እቲ ድቤላ ግና እምብዛ ዓቢ ኮነ፣ ምስ በርትዔ ድማ እታ ዓባይ ቀርኑ ተሰብረት፣ ኣብ ክንድኡ ከኣ ኣርባዕ ተ ምርኡያት ኣቅርንቲ ናብ ኣርባዕተ ንፋሳት ሰማይ ኣቢለን ወጹ፣ ካብ ሓንቲኤን ድማ ንእሽቶይ ቀርኒ ወጸት፣ ንሳ'ውን ናብ ደቡብን ናብ ምብራቕን ናብታ ኽብርቲ ሃገርን ኣቢላ ኣዝያ ዓበየት፡፡" ይብል። እዚ ኣብዞም ኣርባዕተ ኣቅርንቲ ካብ ሓዲኦም ዝወጸ ንእሽተይ ቀርንን፣ ካብቶም 10 ኣቅርንቲ ዝወጸ ንእሽተይ ቐርንን፣ ጠባዮ ባህርያቱ ሓደ እዩ። ብዛዕባ ሓደ ሰብ ድማ እዩ ዝዛረብ (ዝንበ) ዘሎ፡፡ ምኽንያቱ ብዛዕባ ካብቶም ኣርባዕተ ኣቅርንቲ ዝወጸ ንእሽተይ ቀርኒ፣ እቲ መልኣኽ ንዳንኤል ኽገልጸሉ እንከሎ፣ ኣብ ፍቕዲ 17 ንሱ ድማ ኣታ ወዲ ሰብ እዛ ራኢይ እዚኣ፣ ብዛዕባ መወዳእታ ጊዜ እያ እሞ ኣስተውዕል በለኒ። ይብል፡፡ ከምኡውን ኣብ ፍቕዲ 19 ንሱውን በለ እዚ ብዛዕባ እቲ ናይ መወዳእታ ጊዜ እተመደበ እዩ እሞ፣ እንሆ ነቲ ኣብ መወዳእታ ጊዜ ቁጥዓ ዝኸውን ከፍልጠካ እየ ይብል፡፡ እዚ ንእሽቶይ ቀርኒ እዚ ክሳብ ሎሚ ዕለት ኣይተገልጸን ኣብዚ ዘለናዮ ወለዶ ግና ክግለጽ እዩ፡፡ ብዛዕባ እታ ነቲ ንእሽቶይ ቀርኒ፣ ዘብቖለት ቀርኒ ግና ክንርኢ ኢና፣ ኣብቶም ኣርባዕተ ኣቅርንቲ ዘሎን ኣብቶም 10 ኣቅርንቲ ዘሎን ሓንቲ ቀርኒ እያ፡፡ እምበኣርከስ እዛ ቀርኒ እዚኣ መን ምዃና ንምፍላጥ ነቶም ካብቲ ድቤላ ዝወጹ ኣርባዕተ ኣቅርንቲ (4ጀነራላት) ክንርእዮም ኢና፡፡ ኣቀዲምና ከምዝራእናዮ ድሕሪ ሞት ኣለክሳንደር ዓቢ እዞም

ኣርባዕተ ኣቕርንቲ (ጀነራላት) ነታ መንግስቲ ኣርባዕቲኦም እዮም ተማቒሎማ፣ እምበኣር ካብዚ ቀጺልና ስም እቶም ኣርባዕተ ጀነራላትን እተን ዝገዝእወን ዝነበሩ ሃገራትን ክንርኢ ኢና፡፡

1ይ. ስሙ ልስማኹስ ኮይኑ፣ ንጢሮስን ቢታንያን ወሲዱ፣ እዘን ጢሮስን ቢታንያን ዝበሃላ ሃገራት ኣብ ኤስያ እየን ዝርከባ፡፡

2ይ. ስሙ ሴለኩስ ኮይኑ ንሶርያን ንባቢሎንን ዝወሰደ፣ ሶርያን ባቢሎንን ከኣ ኣብ ኤስያ እየን ዝርከባ፡፡

3ይ. ስሙ ፒቶሎምያ ዝበሃል ኮይኑ ንግብጽን ንፍልስጤምን፣ ንሃገራት ዓረብን ወሲዱ፣ ግብጺ ኣብ ኣፍሪቃ፣ ፍልስጤምን ሃገራት ዓረብን ከኣ ኣብ ኤስያ እየን ዝርከባ፡፡

4ይ. ስሙ ካሳንደር ኮይኑ ንግሪኽን መቆደንያን ዝወሰደ እዩ። መቆደንያን ግሪኽን ኣብ ኣውሮጳ ኢየን ዝርከባ። ግሪኽ መዳውብቲ ኢ.ታሊ ኮይና ኣባል ሕብረት ኣውሮፓ ድማ እያ፡፡ እምበኣር እታ ነቲ ንእሽተይ ቀርኒ ዘብቆለት ቀርኒ (ሃገር) 90% ካብ ግሪኽ እንተ ረሓቐት ኸኣ ካብ ኢ.ታሊ እያ፡፡ ካብዚ ወጻኢ ፈጺሙ ክኸውን ኣይክእልን እዩ፡፡ ጸረ ክርስቶስ ዜግንቱ(መንነቱ) ካብዚ እዩ፡፡

ታሽዓይ ምዕራፍ

ባህርያት ጸረ ክርስቶስ

ሎሚ ዓለም ሰላም ንምርካብ ለይትን መዓልትን እያ ትጽዕር ዘላ። እቲ ሰላም ንምርካብ እትጽዕረሉ ዘላ መንገዲ ድማ ብናይ ገዛእ ርእሳ መንገዲ ደኣ'ምበር ብመንገዲ ሓሳብ ኣምላኽሲ ኣይኮነን። ኣብ ኣጀንዳኣ ሰላም ክሊኡ ንዘሎ ፍታሕ ክርክበሉ ኢላ ዝሓዘቶ ሰለስተ ዓበይቲ ነጥብታት ኣሎ። እዚ ድማ ኣቀዲምና ዝጠቐስናዮ ፖለቲካውን ቁጠባውን ሃይማኖታዊን ሽግር እዩ። ናይዚ መፍትሒ ደኸውን እዩ ኢላ እትኽተሎ ዘላ ጐደና ካብዚ ቀጺልና ክንርኢ ኢና።

1ይ ፖለቲካዊ ጸገማት፡- ኣብ ዓለም መንግስቲ ምስ መንግስቲ እንዳ ኣራጸመ ንነዊሕ ዘበናት ክኸይድ ድሕሪ ምጽናሕ፣ ኣብ 1ይን 2ይን ኵናት ዓለም ግና ዘሰምብድ ክቢድ ዕንወት ስለ ዘስዓበ ዓ ለም ፖለቲካዊ ጸገማት ንምፍታሕ ድሕሪ 2ይ ኵናት ዓለም ፖለቲካዊ ሽግር ንምእላይ ተባሂሉ ዝተመስረተ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ኣሎ፡፡ እዚ ውድብ እዚ ብዙሓት ሃገራት ተሰማሚዐን ዘጽደቕኦ ቑዋም ኣለዎ። ኩለን ድማ በዚ ቑዋም እዚ ተቐይደን ክኸዳ ዝተሰማማዓሉ ገለገለ ነጥብታት ንምጥቃስ፡- ሓንቲ ሃገር ንካልእ ሃገር ምስ ትወራ ትውቓዕ፣ ኣዕናዊ ኣጽዋር ከይፈሪ፣ ከምኡውን ኣብ ዓለም ሰላም ንምዝራግ እትንቀሳቐስ ሃገር ይእገድ (ይወቓዕ) ወዘተ፣ ዝኣመሰሉ ነጥብታት እዮም። እዚ እቲ ዝዓበየ ዓ ለማዊ ውድቡ ክኸውን ከሎ፣ ካብኡ ዝንእሱ ፖለቲካዊ ሽግር ንምፍታሕ ዝተጠርነፉ ኣለው። ንኣብነት ውዱብ ሓድነት ኣፍሪቃ፣ ሕብረት ኣውሮጳ፣ ሕብረት ሃገራት ዓረብ፣ ወዘተ በብኣህጉሩ ጸገማቶም ንምፍታሕ ሕብረት ፈጢሮም ይንቀሳቐሱ ኣለው። ከምኡውን ኣብ ውሽጢ ሓንቲ ኣህጉር በብዞባታት ብምጥርናፍ ከም ኢጋድ፣ ሳሕለ ሳህራ ወዘተ. ብከምዚ ዝኣመሰለ ሕብረት እንዳተጠርነፉ፣ ዕላምኡ ፖለቲካዊ ሽግር ንምፍታሕ ተባሂሉ ዓለም ኣሚና እትጓዓዘሉ ዘላ ዓቢ ጐደና እዩ።

2ይ ቁጠባዊ ሽግር፡- ንምፍታሕውን እቲ ዓለም እትጥቀመሉ ዘላ ሜላ፣ ብዙሓት ሃገራት እናተጠርነፋ ቑዋም እናሓንጸጹ በቲ ቑዋምውን እናተቐየዱ ይከዱ ኣለው። ንኣብነት ሃገራት ኤውሮጳ ናይ ሓባር ባጤራ ምውጻኤን ዶባተን ናጻ ምግባረን ከምኡውን ኣብ 2002 ሃገራት ኣፍሪቃ ዝተሰማምዓሉ ነጥቢ ሃብታም ብሃብቱ ጥበበኛ

ከአ ብጥበቡ በዓል መሬት ከአ ብመሬቱ ኩልኻ ሓቢርካ ቑጠባ አፍሪቃ ምሕዋይ ዝብል እዩ። እዚ ኣካይዳ እዚ ኣብ ብዘላ ዓለም ዝስራሓሉ ዘሎ ስልቲ እዩ። ካልእውን ብመልክዕ ውዱብ ምክልኻል ምድረበዳውነትን ምዕቃብ ማይን፣ ዓለማዊ ባንክ ወዘተ... እዚ ኩሉ እዚ ተጠርኒፉካ ቑጠባ ንምሕዋይ ተባሂሉ ዓለም እትንዓዝሉ ዘላ ጎደና እዩ።

3ይ ሃይማኖታዊ ሽግር፡- ሰብ ሓደ ልቢ ኮይኑ ሓቢሩ ክይነብር ንብዙሓት ንሓድሕድ እናራጸመ ህውከት ዝፈጥር፣ ንዓለም ሰላም ዝከልእ ትካል ስለ ዝኾነ መፍትሒ ክርከበሉ ኣለዎ ይብሉ። እዚ ሓሳብ እዚ ኣብ ዘለናዮ እዋን ጎሊሑ እኳ እንተተራእየ ቅድሚ ነዊሕ እዋን ቐስ ብቐስ ክመይ ኪሉ እናሰጎመ ኣብ ብዘላ ዓለም ክምዝመጸ ካብዚ ቐጺልና ክንርእዮ ኢና።

ናይ ማርክስ፣ ለኒን፣ ኤንግልስ ፍልስፍና ኮምኒስት፣ እቲ መበገሲኡ ኣብ ዓለም ሰላም ንምስፋን ዝብል ኮይኑ ንምፍልላይ ሃይማኖት ኻኽወገድ፣ ኣምላኽ የለን ዝብል እኩይ ዝኾነ ሰይጣናዊ ፍሕሶ ንሰባት ዝጉስጉስ እዩ። ነዚ ፍልስፍና ሰባት ኻኽቅበልዎ ብሓይሊ እናፈራርሐ ክእምኖም ጽዒሩ። ብዙሓት ሃገራት ከአ ተታሊለን መርዙ ሰትየን፡፡ እቶም ንኣምላኽ ኣይንክሕዶን ዝበሉ ከአ ዘረግቲ ሰላም ዝብል ስም እናሃበ ንብዙሓት ኣሲሩን ክምኡውን ቐቲሉን። እዚ ናይ ሓይሊ ስጉምቲ ነታ ናይዚ ምንቅስቓስ እዚ መሰረት ዝኾነት ሶቬት ሕብረት ምብትታን እኳ እንተሰዓበ እቲ መንፈስ ግና መልክዑ ቐይሩ ሓይሉ ዓቂቡ ንዓለም የጥቕዓ እዩ ዘሎ። እተን ብምሉእ ሓይለን ህይወተን ገንዘበን እናኽፈላ ወንጌል ዝዝርግሓ ሃገራት ምዕራብ ኤውሮፓ፣ ሰሜን ኣሜሪካ፣ ሎሚ ብኒው ኤጅ ሙቭመንት (ምንቅስቃስ ሓድሽ ወለዶ) ዝባሃል እናተዓብለላ እየን ዝኸዳ ዘለዋ። እቶም ሩሑቕ ምብራቕ መብዛሕትኦም ብጫ ዝቖርበቶም ሃገራት፣ ናይ ቡድሃን ሂንዱን ክምኡውንውን ሰብ ደጋጊሙ ክፍጠር ይነብር ዝብል እምነት (ሪኢንካርነሽን) ሃይማኖት ተኸተልቲ እዮም፡፡ እዞም ዝረኣናዮም ሓደ ዓይነት ኣተሓሳስባ ዘለዎም እዮም፡፡ እዚ ማለት ድማ ካብ ሰብ ሓንሳብ ለመምታ ሓንሳብ ኣትክልቲ ፣ ኣራዊት፣ ኣዕዋፍ፣ ዓሳ ወዘተ ኮይኑ እናተፈጥረ ክደጋገም ይነብር ዝብል እምነት ዘለዎም እዮም። ሰብ ካብ 10% ንላዕሊ ኣእምሩኡ እንተደኣ ተጠቒምሉ ጐይታ (ኣምላኽ) ይኸውን፣ ዘይልወጥ መሎኮታዊ ህይወት ይህልዎ ክሳዕ ሕጂ ኣብዚ ደረጃ ዝበጽሑ ሰባት ሸውዓተ ጥራይ እዮም ይብሉ። ገለ ካብኣቶም ብሃቡላ፣ የሱስ፣ መሓመድ ፣ ዝኣመሰሉ ይርከብዎም ይብሉ። ኩሉ ሰብ ክሳብ ሕጂ ንኣእምሩኡ ዝጥቀመሉ ዘሎ ካብ 6% ንታሕቲ እዩ ይብሉ። ሰይጣን የለን ኢሎም ድማ

ይኣምኑ። ነዚ ከአ እዞም ሂንዱ፣ ኒው ኤጅ ሙቭመንት፣ ብሃቡል፣ ሪኢንካርነሽን ዝኽተሉ ሰባት ይኣምንዎም። ብተወሳኺ ኩሉ ኣብ ዓ ለም ዘሎ ሃይማኖት ሓቂ እዩ ኢሎም ንኹሉ ዝቕበሉ ስለ ዝኾኑ ንሲጋዊ ኣእምሮ ምቹእ ስለ ዝመስል ብዙሓት መራሕቲ ሃገራት፣ ብዙሓት ኣብ ዓለም ዘለው ሃብታማት፣ ውሩያት ኮኾብ ዝበሃሉ ሙዚቐኛታትን እስፖርታውያንን፣ ብዙሓት ሊቃውንትን ሳይንቲስትን ናይዚ መንገዲ እዚ ተኸተልቲ ኮይኖም ኣለው። ምኽንያቱ ኣብ ዓ ለም ዘሎ ሃይማኖታዊ ሽግር ክወግደልና ዝኽእል እዚ እዩ ኢሎም ስለ ዝኣምኑ፣ እዚ ኸኣ ናተይ ሓቂ ናትካ ድማ ሓቂ ናይ ኩላትና ሓቂ ኢሎም ስለዝሓብሩ እዮም። ኣብዚ ክንርዳእ ዘሎና መንገዲ ሓሶት ብዙሕ እዩ መገዲ ሓቂ ግና ሓደ እዩ። ንሱ ከአ የሱስ ክርስቶስ ጥራሕ እዩ። ካልእ የለን ።

እዘን ዝረኣናየን 3 ዓበይቲ ጕደና ጸረ ክርስቶስ ንዓለም ንምምብርካኽ ዝጥቀሙሉ ምቹእ ባይታ እዩ። ብምኽንያት ምውዳቕ ሩስያን፣ ምንጣቕ ክርስትያናትን፣ ኣብ ዓለም ንዚጋጠመ ዓቢ ዕ ንወትን፣ ዝፈጠሮ ስነ ኣእምራዊ ጭንቀት ኣብ ዓለም ከቢድ ዝኾነ ቁጠባዊ ቕልውላው ስለዝወርድ ኣብዚ እዋን ናይ ሃገራት ኣውሮፓ ፕረዚደንት (ጸረ ክርስቶስ) ነዚ ዝስዕብ ገምጋማዊ ሓሳብ ከቕርብ እዩ። ውዱብ ሕቡራት ሃገራት ዝኽተሎ ዘሎ መንገዲ ጽቡቕ እኳ እንተኾነ ውሳኔታት ንምሕላፍ ግና ብኮሚቴ ወይ ብምርጫ (ብሽውት) ስለ ዝኾነ ምሉእ ስልጣን ስለዘይሓዘ ንብዙሓት ሃገራት ፖለቲካዊ ፍታሕ ክምጽእ ኣይከኣለን፡፡ ሃይማኖታዊ ሽግር ንዝምልከት ከአ እዚ ናይ ጃሃድ ምንቕስቃስ ኣሰዒብዎ ዘሎ ነውጽን ብምልዮናት ዝቑጸሩ ክርስትያናት ካብ ዓለም ብምስዋሮም (ምንጣቖም) ንዓለምና ከቢድ ስነ ኣእሙራዊ ጭንቀት ዘስዓበ ምፍልላይ ሃይማኖት ፍታሕ ክሳዕ ሕጂ ስለዘይረኸበ እዩ ክብልዩ። ነዚ ክልቲኡ ሃይማኖታውን ፖለቲካውን ሽግር መፍትሒ እዩ ዝበሎ ዓበይቲ ነጥብታት ሓንጺጹ ንዓለም ክሰብካ እዩ፡፡ ኣብ *ዳን 7፡8* ብዛዕባ ጸረ ክርስቶስ ክዛረብ ከሎ ዓቢ ነገር ዝዛረብ ኣፍ ነበሮ ይብል። እምባኣር ዓለም መደረ ናይዚ ኣራዊት እዚ ምስ ሰምዐት ክትግረም ንሓሳቡ ከአ ብምሉእ ልባ ክትቕበሎ ኢያ። *ራእ 13፡4* ክምዚ ይብል “ንሳቶም ከአ ነቲ ኣራዊት ስልጣን ስለ ዝሃቦ ነቲ ገበል ሰገዱሉ ነቲ ኣራዊት'ውን ነዚ ኣራዊት እዝስ መን ይመስሎ፣ መን ክዋግኦ ይኽእል፣ እናበሉ ሰገድሉ” ይብል። ኣብ ፍቕዲ 3 ውን ብዘላ ምድሪ ተገሪማ ደድሕሪኡ ሰዓበት ይብል። ካብዚ ብምቕጻል ጸረ ክርስቶስ እቲ ኣሎ ዝብሃል ቁልፊ ዝኾነ ምምሕዳራት ኩሉ ንኣብነት ክም ውዱብ ሕቡራት ሃገራት ወዘተ. .
ባዕሉ ርእሲ ኮይኑ ብስልጣን ክመሓድሮ እዩ። ኣብ *ራእ 13፡1-2*

"ዓሰርተ ቐርንን ሸውዓተ ርእሰን ኣብቲ ኣቐርንቱ ከኣ ዓሰርተ ዘውዲ ኣብቶም ኣራእሱ'ውን ስማት ጸርፊ ዘለዎ ኣራዊት ካብ ባሕሪ ክወጽእ ከሎ ርኤኹዎ እቲ ዝርኤኹዎ ኣራዊት ከኣ ነብሪ እዩ ዝመስል ኣእጋሩ ከም ናይ ድቢ ኣፉውን ከም ኣፍ ኣንበሳ እዩ፣ እቲ ገበል ድማ ሓይሉን ዝፋኑን ብዙሕ ስልጣን ሃቦ" ይብል። ባህርያት ናይዚ ኣራዊት ክንርኢ ከሎና ካብ ባሕሪ ምውጽኡ ካብ ሰብ ከምዝውለድዩ ዘመልክት፣ *ራእ 17፥15* "እታ ኣመንዝራ ተቐሚጣቶ ዝረኣኻዮ ማያትሲ ኣህዛብን ብዙሕ ሰብን ህዝብታት ቋንቋታትን ኢዮም" ይብል። ከምኡውን እቶም ኣብቲ ትንቢት ዳንኤል ዘለው ካብ ባሕሪ ዝወጹ ኣርባዕተ ነገስታት ምድሪ ኢዮም።

እምበኣር ነስተውዕል ሸውዓተ ርእሲ ኣለዎ ክብል ከሎ፣ እቶም ሽዱሽተ እቶም ንዓለም ዝረገጹ ዓበይቲ ነገስታት ክኾኑ ከለው እቲ ሻብዓይ እቲ ኣራዊት ጸረ ክርስቶስ እዩ። እዚ ኣራዊት እዚ ናይቶም ዝሓለፉ ሽድሽተ ነገስታት ሓይልን ሃብትን ክምኡውን ናይ ኩሎም መንፈስ ዝጠርነፈ ኣራዊት እዩ። ገጹ ነብሪ ይመስል ዝብሎ ንመንፈስ መንግስቲ ግሪኽ፣ እግሩ ናይ ድቢ ዝብሎ ንመንፈስ ናይ ሜዶንን ፋርስን፣ እቶም ዓሰርተ ቐርኒ ኸኣ ነቲ ኣስናኑ ሓጺን ራብዓይ ኣራዊት መንፈስ መንግስቲ ሮማ፣ ኣፉ ናይ ኣንበሳ ዝብሎ ድማ ንመንፈስ መንግስቲ ባቢሎን ዝጠቅስ ኾይኑ ናይዞም ኩሎም ነገስታት ሓይሊ ዘለዎ ኣራዊት እዩ።፦ ኣብዚ ኣፍ ናይ ኣንበሳ ኢልዎ ዘሎ ኣንበሳ ክንቁ ኽሎ ድምጹ ዝሰምዐ ኩሉ እንስሳ ከም ዝፈርሀ፣ ጸረ ክርስቶስ ክዛረብ ከሎ ብዓብይ ሓይሊ ብስልጣን ስለ ዝዛረብ፣ ኣብ ውሽጢ መንፈስ ኩሉ ሰብ ፍርሒ ይዘርእ እሞ፣ ነቲ ክገብሮ ዝደሊ ኸኣ ብዘይጸገም (ብዘይ ተቓውሞ) ይገብሮ፡፡ ናይቲ ዝዓዮ ኩሉ ዕዮታት ከኣ ኣርእስቱ ሰላም ንዓለም ዝብል እዩ፡፡ *ራእ 6፥1-2* "እቲ ገንሸል ካብቲ ሸውዓተ ማሕተምሲ ሓደ ምስ ፈተሐ ኸኣ ረኤኹ ሓደ ከም ደሃይ ነጎዲ ዝበለ ድማ ነዓ እሞ ርኤ ክብል ከሎ ሰማዕኩ ርኤኹ'ውን፣ እንሆ ኣምበላይ ፈረስ እቲ ተቐሚጥዎ ዘሎ ድማ ቀስቲ ኣለዎ፣ ኣኽሊልውን ተዋህበ፣ እናሰዓረ ክስዕር ከኣ ወጸ" ይብል። ፈረስ ናይ ውግእን ናይ ሓይልን ናይ ቅልጣፈን ምሳሌ እዩ፣ ጻዕዳ ድማ ናይ ሰላም ምሳሌ እዩ። እዚ ኣብ ኣምበላይ (ጻዕዳ) ፈረስ እተቐመጠ እናሰዓረ ክስዕር ወጸ ዝብሎ ጸረ ክርስቶስ በቲ ዘቕርቦ ናይ ሰላም ኣጀንዳ ተዋጊኡ ቅልጣፈ ብዘለዎ ብርቱዕ ሓይሊ ኣብ ሓጺር ግዜ ንዓለም ክቆጻጸራ እዩ። እዚ ውግእ ዝብሎ ደማዊ ሀልዊት ኣይኮነን፣ ምኽንያቱ ቀስቲ ደኣምበር ፍላጻስ የብሉን እዚ ኣኽሊል ኢሉዎ ዘሎ ኣብ ስፖርት ንዝሰዓሩ ሰባት ዝወሃብ ብእብራይስጢ እስቲፋንስ ተባሂሉ ዝጽዋዕ ኣኽሊል እዩ፣ እምበር ናይ ነገስታት ዘውድስ ኣይኮነን።

እዚ ጸረ ክርስቶስ ንዓለም ዘቕርቦ መገዲ ሰላም ዚብል ሕንጻጽ ኣርተፍሻልን መታለልን እዩ እምበር ናይ ሓቂ ሰላም'ሲ ኣይኮነን። ምኽንያቱ ካብ ሰብ እሞ ኸኣ ሰይጣን ዝቐበሉ ፍጹም ሰላም ኣይርከብን እዩ። ግናኸ ከምቲ ኣብ *ዳን 8፥23-25* "ኣብቲ መወዳእታ መንግስቶም ከኣ እቶም ኣበሰኛታት መስፈሮም ምስ መልኡ ሓደ ጨካን ዚገጹን ተንኰል ዜስተውዕልን ንጉስ ኪትንስእ እዩ። ሓይሉ ኺብርትዕ እዩ፣ ብሓይሉ ግና ኣይኮነን፣ መስተንክር ዝኾነ ጥፍኣት ኪገብር እዩ። ኪገብር ኪሰልጦ'ውን እዩ። ንሓያላትን ንህዝቢ ቅዱሳንን ድማ ኬጥፍኦም እዩ። ብጥበብ ከኣ ምጥባር ኣብ ኢዱ ኺሰልጥ፣ ብልቡ ኺዕበ፣ ብድንገት ንብዙሓት ኬጥፍእ ኤረ ነቲ መስፍን መሳፍንቲ ኺትንስእ እዩ። ግናኸ ብዘይ ኢድ ሰብ ኪሰብር እዩ" ይብል። እምበኣር ከምቲ ነብሪ ግዳዩ ክሳብ ዝዕምጥር፣ መስኪን ወይ ከኣ ሰላማዊ ዚመስል፣ ከምኡ ከኣ ጸረ ክርስቶስ ንዓለም ኣብ መጻብቦ ክሳብ ዘእትዋ ብብዙሕ ናይ ምጥባር ጥበብ ክታልላን ኪሰልጦን ድማ እዩ። እዚ ኩሉ ድማ እቲ እግዚኣብሄር ኣምላኽ ንሰባት ክምርሕሉ ዝሃቦ ሓቂ ማለት ሓጢኣት ኪጸልኡ፣ መንገዱ ክኽተሉ፣ ብመንፈስ ቅዱስ ኣብ ሕልናኦም ዚዛረቦም እምቢ ስለ ዝበሉ ንሓሶት ንክኣምኑ ኣሕሊፉ ስለ ዚህቦምዩ። *2ይተሰ፥2፥9-12* "እቶም ዝጠፍኡ ንምድሓኖም ዚኸውን ፍቕሪ ሓቂ ስለ ዘይተቐበሉ ንኣታቶም ናይ እዚ ኣመጻጽኣ ብኹሉ ሓይልን ትእምርትን ተኣምራት ሓሶትን ብሓይሊ ሰይጣን እዩ ዚኸውን ሰለዚ ኸኣ እቶም ብዓመጻ ባህ ዚብሎም እምበር ንሓቂ ዘይኣምኑ ኩሎም ምእንቲ ኺፍረዱ ኣምላኽ ነቲ ሓሶት ክሳዕ ዚኣምኑ ብርቱዕ ስሕተት ይሰደሎም" ይብለና። *ዳን፦ 8፥12* "ንሱ ከኣ ነታ ሓቂ ናብ ምድሪ ደርበያ፡ገበረ ሰለጠሉ ከኣ" ይብለና።

እምበኣር ዕላማ ጸረ ክርስቶስን ሓቀኛ ባህርያቱን ነዚ ዝረኣናዮ ይመስል። ስለዚ ሰብ ናብዚ መፈንጠራዚ ከይኣቱ ሕጂ ንክርስቶስ ኣሚኑ ክስዕብ እዩ እታ እንኮ መምለቒት መንገዲ።

ዓሰራይ ምዕራፍ

ኣገልግሎት ሓሳዊ ነብይ

እዚ ሓሳዊ ነብይ ኣብ ራእ 13፥11 ተጠቒሱ ዘሎ "ሓደ ኻልእ ኣራዊት ካብ ምድሪ ክወጽእ ከሎ ርኤኹ። ናይ ገንሸል ዝመስል ክልተ ቀርኒ ውን ኣለዎ። ከም ገበል ከኣ እዩ ዝዛረብ" ዚብሎ እስራኤላዊ ኮይኑ ፡ ንጸረ ክርስቶስ ዘገልገል ሰብ እዩ ። እስራኤላዊ ከም ዝኾነ ካብዚ ቀጺልና ገለ ነጥብታት ክንርኢ ኢና።

1ይ- እቶም ኣቐዲምና ዚርኣናዮም ካብ ባሕሪ ዚወጹ ኣራዊት ኩሎም ካብ ኣህዛብ ዚተወልዱ ነገስታት እዮም። እዚ ግና ካብ ባሕሪ ዘይኮነስ ካብ ምድሪ እዩ ዝወጽእ። እዚ ከኣ ካብ ኣህዛብ ዘይኮነስ ካብ እስራኤል ዚውለድ እስራኤላዊ ምዃኑ'ዩ ዘመልክት።

2ይ፥ እስራኤላውያን ንኣምላኽ ዚሰዕብ ሰብ ብበጊዕ ይምስልዎ። ኣገልጋሊ ኣምላኽ (ቅቡእ) ከኣ ብገንሸል እዮም ዝምስልዎ። ንኣብነት ፥ዮሃንስ ኣብ ወ.ዮሃ 1፥36 "ንየሱስ ክሓልፍ ከሎ ረኣዩ እሞ እንሆ ገንሸል ኣምላኽ በለ" ይብል፡፡ ገንሸል ናይ ሓቅን ጽድቅን ምሳሌ እዩ። እዚ ሓሳዊ ነብዩ ግን ንገንሸል ዝመስል ቐርኒ ኣለዎ ግናኸ ከም ገበል እዩ ዝዛረብ ክብሎ ከሎ፥ ቅድም ንህዝቢ እስራኤል ድሕሪኡ ንህዝቢ ዓለም ናይ ሓቂ ኣገልጋሊ ተመሲሉ ዘታልል ብመንፈስ ሰይጣን ዝተመልአ ሰብ እዩ። ዘፍ-49፥17-18 "ዳን ኣብ መንገዲ ተመን፥ ኣብ ዓል መንገዲ ድማ ቀራን ተመን ክኸውን እዩ። ንፈረስ ሸኾናኡ ይነኽሶ፥ ንፈረሰኛ ከኣ ንድሕሪት የውድቖ። ዎ እግዚኣብሄር ንምድሓንካ ይጽበ ኣሎኹ" ይብል። ኣብዚ ስፍራ እዚ፥ ያእቆብ ኣገልግሎት ሓሳዊ ነብይ ንእስራኤል ዘታልሎ ምትሳል ኣማዕድዩ ስለ ዝርኣየ እግዚኣብሄር ንምድሓንካ ይጽበ ኣሎኹ ክብል ጸልዩ። እዚ ሓሳዊ ነብዪ ካብ ነገድ ዳን ምዃኑ ድማ ተዛሪቡ ኣሎ። እዚ ኣራዊት'ዚ ዕዩኡ ንምዕያይ ዚጥቀመሉ ኣጋጣሚ እስራኤላውያን ክሳብ እዛ ዕለት እዚኣ የሱስ ኣይመጸን ኢሎም ስለዝኣምኑ ጸረ ክርስቶስ ምስ መጸ ግን ምስኦም ኪዳን ኣትዩ መቕደሶም ክሰርሖ ስለዘፍቕደሎም፥ እቲ ንጽበዮ ዝነበርና መድሓኒ እዚ እዩ ስለ ዚበሉ፥ በዚ ኣጋጣሚ ድማ ሓሳዊ ነብዪ ናይ ጸረ ክርስቶስ ጎስጓሲ ኮይኑ ክትንስእ ንብዙሓት ድማ ክስሕት እዩ።

ኣገልግሎት ሓሳዊ ነብይ ኣብ 3 ደረጃ ይኽፈል፥1ይ ዓብይ ትእምርትን ተኣምራትን ይገብር፥ ራእ 13፥13 "ኣብ ቅድሚ ሰብሲ ሓዊ እኳ ካብ ሰማይ ናብ ምድሪ ክሳዕ ዝወረድ ዓብይ ትእምርቲ ክገብር እዩ" ይብል። ትእምርትን ተኣምራትን ብኣእምሮ ሰብ ክብጻሕ ዘይክእል ዓበይቲ ግብርታት እዩ፡፡ እዚ ከኣ ወይ ብሓይሊ እግዚኣቢሄር ወይ ከኣ ብሓይሊ ሰይጣን ዝግበር እዩ። እምበኣር እዚ ሓሳዊ ነብይ እዚ ኣምላኽ ምዃኑ ንዓለም ንኽእምን ዓበይቲ ግብርታት (ተኣምራት) ይገብር። ዓለም ከኣ ንጸረ ክርስቶስ ኣምላኽ ምዃኑ ኣሚና ንኽትሰግደሉ ይጉስጉስ።

2ይ፥ ምስሊ እቲ ኣራዊት የዳሉ፥ ራእ 13፥14-15 "ነቶም ኣብ ምድሪ ዚነበሩውን፥ ነቲ ብሰይፊ ተወቒዑ ዚቖሰለ እሞ ዝሓወየ ኣራዊት ምስሊ ኺገብርሉ፥ እናበለ በቲ ኣብ ቅድሚ እቲ ኣራዊት ኺገብሮ እተዋህቦ ትእምርትታት ነቶም ኣብ ምድሪ ዚነብሩ የስሕቶም ኣሎ። ምስሊ እቲ ኣራዊት ምእንቲ ኺዛረብን ነቶም ንምስሊ እቲ ኣራዊት ዘይሰገዱ ዘበሉ ኹላቶም ምእንቲ ኬቕትሎምን ከኣ ንምስሊ እቲ ኣራዊት ትንፋስ ኪህብ ተዋህቦ።" ይብል። እዚ ሓሳዊ ነብይ እዚ ንምስሊ እቲ ኣራዊት ክሰርሑን ክሰግድሉን ይእዝዝ። እቲ ዝሰርሖ ምስሊ ኸኣ ዕንጨይቲ ወይ ሓጺን (ሮቦት) ወይውን ካብ መሬት ዝተሰርሐ ምስሊ ዘይኮነስ ህይወት ዘሎዎ ዘስተንፍስ ዝዛረብ ናይቲ <u>ኣራዊት ምስሊ</u> (ፎቶ ኮፒ) ዝኾነ ሰብ እዩ። ሰብዶ ህይወት ዘለዎ ፍጡር ክሰርሕ ይኽእል እዩ ዝብል ሕቶ ክልዓል ይኽእል ይኸውን፥ እቲ መልሲ ፍጹም ኣይካኣልንዩ። ምኽንያቱ፥ 1ይ፥ ኣካላት ሰብ ብዋህዮታት ዝተደኮነ ስለዝኾነ ሰብ ዋህዮታት ክሰርሕ ተኽእሎ የብሉን። 2ይ፥ ሓድሽ ፍጥረት ዝኾነ ሰብ ማለት ናይ ገዛእ ርእሱ ኣተሓሳስባ ባህርያት ዘለዎ ብስርዓት መፍረ ኣንስታይን ተባዕታይን ተራኺቦም ዝፍጠር እዩ። እቲ ሓሳዊ ነብይ ዝሰርሖ ምስሊ ግና በዚ ሕጂ ዓለምና በጺሓቶ ዘላ ምዕባለ ናይ ባዮሎጂ ትምህርቲ ላባራቶራዊ ምርምር ናይ ክሎኒን መስርሕ እዩ።

እዚ ናይ ኮሎኒን መስርሕ ንሓደ ዘርኢ ኣብ ብዙሕ ምርባሕ እዩ። ንኣብነት ብሓንቲ ፍረ ስርናይ ግራት ምሉእ ከም ምዝራእ ማለት እዩ ። እዚ ኣሰራርሓ እዚ ኣቐዲሙ ኣብ ሕርሻ ተፈቲኑ ዕዉት ኮይኑ፥ ኣብ ዓለም ምሉእ ይሰርሓሉ ኣሎ። ከምኡውን ኣብዚ ዘለናዮ እዋን እዚ ናይ ክሎኒን መስርሕ ኣብ እንስሳታት ተፈቲኑ ዕውት ኮይኑ ተረኺቡ ኣሎ፥ ሕጂ ድማ ኣብ ሰብ ክፍትንዎ ኣብ ዓለም ሕጋውነት ክልብስዎ (ኣብ ዕዳጋ ክውዕል) ክትዕ የካይድሉ ኣለዉ። መወዳእታኡ ከኣ ክፍቀድ እዩ።

ጸረ ክርስቶስ ንሸውዓተ ዓመታት እዩ ዝገዝእ (ዝነግስ)። እምበኣር እቲ ምስልስ እንታይ እዋኑ ኣብዘን ሓጸርቲ ዓመታት እኹል ሰብኣይ ይኸውን ንዝብል ሕቶ ዓለም በጺሓቶ ዘላ ምዕባለ ንኣብነት፥ ኣርተፊሻል ዝብሃል ማህጸን ኣብ ዓለም ይሰርሓሉ ኣሎ። እዚ ማህጸን እዚ ከምቲ ናይ ጓል ኣንስተይቲ ማህጸን ነቲ ዕሸል ዘድልዮ እናመገበ ዘዕቢ እዩ። ህጻን ንኸውለድ ትሽዓተ ወርሒ ኣብ ማህጸን ክምዝጸንሕ ፍሉጥ እዩ። ሎሚ ግን ዓለም ኣብ ውሽጢ 2ተ ወርሒ ኣብዚ ኣርተፍሻል ማሕጸን ከም ዝውለድ በጺሖሞ ኣለው። ድሕሪ ምውላዱ ኣብ ውሽጢ ዓመት ወይ ዓመትን ሽዱሽተ ወርሕን ሰብኣይ ክነብርዎ ጸገም ከምዘይብሎም ርዱእ እዩ። እዚ ኣሰራርሓ እዚ ኣብ ኣትልክትን እንስሳታትን ዕውት ኮይኑ ይሰርሓሉ ኣሎ። ቃል ኣምላኽ ከኣ ሓቂ እዩ። ምስሊ ጸረ ክርስቶስ ክሰራሕ እዩ ስለ ዝብል ክስራሕ እዩ። ዕላማ ናይዚ ምስሊ እዚ ህዝቢ ዓለም ኩሉ መታን ክሰግደሉ ነቶም ዘይሰገዱ ከኣ ንኽቀትል እዩ።

<u>3ይ፥ ማሕተም ይሓትም፤</u> *ራእ 13፥16-18* "ንኹሎም ከኣ፥ ነቶም ናኣሽቱን ዓበይትን ንሃብታማትን ድኻታትን፥ ንጭዋታትን ባሮትን ኣብ የማናይ ኢዶም ወይስ ኣብ ግምባሮም ማሕተም ከም ዚቕበሉ ይገብር ኣሎ። ሓደ እኳ ማሕተም እቲ ኣራዊት ወይስ ቁጽሪ ስሙ እንተዘይብሉ ኪዕድግ ኪሸይጥ ከም ዘይክእል ይገብር። ጥበብ ኣብዚ እያ ዘላ፥ ቁጽሪ እቲ ኣራዊት ብቑጽሪ ሰብ እዩ እሞ፥ ኣእምሮ ዘለዎ ይጸብጽቦ። እቲ ቁጽሩ ከኣ ሽዱሽተ ሚእትን ስሳን ሹድሽተን እዩ" ይብል። እቶም ነዚ ማሕተም ኣብ የማናይ ኢዶምን ግምባሮምን ዝሕተሙ፥ ናይቲ ኣራዊት ሓሳብን ኣካይዳን ብምሉእ ሓይሎምን ሓሳቦምን ከም ዝደገፍዎ ምልክት እዩ።

እቲ ነዚ ማሕተም ዝቕበል ድማ መንግስቲ ኣምላኽ ከምዘይወርስን ንዘልኣለም ከምዝጠፍእን ቃል ኣምላኽ ይነግረና። *ራእ 14፥9-11* "ካልእ ሳልሳይ መልኣኽ ድማ ሰዓቦም፥ ብብርቱዕ ድምጺ ከምዚ እናበለ ሓደ እኳ ነዚ ኣራዊት እዝን ንምስሉልን እንተ ሰገደ ኣብ ግምባሩ ወይ ኣብ ኢዱ ማሕተሙ እንተተቐበለ ንሱ ድማ ካብቲ ኣብ ጽዋዕ ቅጥዓኡ ብዘይ ምሕዋስ እንተቐድሐ ወይኒ መዓት ኣምላኽ ኪሰቲ እዩ። ኣብ ቅድሚ ቅዱሳን መላእኽትን ኣብ ቅድሚ እቲ ገንሸልን ከኣ ብሓውን ብዲንን ክሳቐ እዩ። ትኪ ስቓዮምውን ንዘልኣለም ኣለም ይወጽእ፥ እሞ ነዚ ኣራዊትን ንምስሉን ዚሰግዱ ዘለው ሓደ እኳ ማሕተም ስሙ እንተተቐበለ ለይትን መዓልትን ዕረፍቲ የብሎምን" ይብል። ገለ ሰባት ግና ነዚስ መን ክቕበሎ ዓለም ብምልእታ ከመይ ኢላ ማሕተም ትቕበል ዝብል ሕቶ ክሓቱ

ዝከኣል እዩ። ካብዚ ብምቕጻል ድማ ዓለም ከመይ ጌራ ማሕተሙ ከም ትቕበል ክንርኢ ኢና።

ሃገራት ዓለም ኩነታት ጸጥታአን ንምቁጽጻር፥ መሰል ዜጋታተን ንምሕላው፥ እንታይነት ሰብ ንምፍላጥ ዝጥቀማሉ እቲ ዝዓበየ መሳርሒ ታሴራ (ወረቐት መንነት) እዩ። ሎሚ ኣብ ዓለም ወረቐት መንነት ዘይብሉ ሰብ የለን። እንታይ ይጠቅም ዚብል ሕቶ ዘቕርብውን የለን። ምናልባት ኣይደልን ዚብል እኳ እንተተረኽበ ንኹነታት ጸጥታ ኣስጋኢ ስለ ዚኾነ ኩሉ ግዜ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ እዩ ዝነብር። መሰል ዝባሃል ድማ የብሉን። ንኣብነት፥ ንምውጻእ ኮነ ንምእታው ከምኡ ውን ናይ ንግዲ ፍቓድ፥ ባንክ፥ ኣብ ዝተፈላለየ መንግስታዊ ትካላት ወ.ዘ.ተ መሰል የብሉን። ይኹን ደኣምበር እዚ ኣሰራርሓ እዚ ነቶም መንግስቲ ክሕዞም ዚደለየ ተጠርጠርቲ (ኣሸበርቲ) ምሉእ ብምሉእ ኪቆጻጸሮም ኣይከኣለን። ምኽንያቱ ስሞም ቀይሮም ወረቓቕቲ ኣናሰንዑ ስለ ዚንቀሳቐሱ፥ ከምኡውን ምስራቕ ብዙሓት ህጻናት፥ ሃለዋት ዓበይቲ ሰባት ምጥፋእ፥ ኣብ ዓለም መፍትሒ ዘይተረኽቦ ሽግር ስለ ዝኾነ፥ ጸረ ክርስቶስ ኣብዚ ዘለናዮ ዘመን ነዚ መፍትሒ እዩ ዝበሎ ኣዳልዩ ንዓለም ከቕርበላ እዩ።

እዚ ናይ ኮምፒተር ምዕባለ ሎሚ ንዓለም ከም ሓንቲ ቁሸት ጌርዋ ኣሎ። ኣገዳስነት ኮምፒተር ኣብ መንግስታውን ውልቃውን ትካላት ኣዝዩ ህቡብ እናኾነ ይመጽእ ከምዘሎ ንኹላትና ርዱእ እዩ። እምበኣር ዓለም ነዚ ዝርኣናዮ መቆጻጸሪ በጺሓቶ ዘላ ምዕባለ ብmicro cheap ዝተባህለ ክንዲ ጣፍ ዝኣክል ምድቃቑ ብዙሕ መልእኽታት ክቕበል ዚኽእል ምስ ኮምፒዩተር ዓቢ ምትእስሳር ዘለዎ ከም መቆጻጸሪ ክትጥቀመሉ እያ። ንኣብነት ሓደ ሕዩር ሰብ፥ ካብ ከተማ ከይወጽእ ዝተኣገደ ኣብዛ micro cheap ስሙን ስም ኣብኡን ቁጽሪ መንነቱን ተመዝጊቡ እቲ መዝገብ ድማ ኣብታ ኮምፒተር ይጸሓፍ። እታ micro cheap ኣብ ኢዱ ወይ ኣብ ግምባሩ የእትውዋ። ነታ ኮምፒተር ድማ እዚ ሰብ እዚ ካብዚ ከተማ ከይወጽእ ኢሎም ካርታ ሓንጺጾም ክትሕልዎ ይእዝዝዋ። እዚ ሕዩር ሰብ ግን ክሃድም ደልዩ ነታ መስመር ምስ ረገጸ እታ ኮምፒተር ትጽውዕ። ንፖሊስ እቲ ሰብ በየናይ ቦታ ይኸይድ ኣሎ ኣበየናይ በዓቲ ተሓቢኡ ኣበየናይ ገረብ ተሰቒሉ ትሕብሮ። ፖሊስ ከኣ እንተ ብሄሊኮፕተር እንተ ብመኪና ከይዱ የምጽኦ። ከምኡ ድማ ዝተሰርቀ ቆልዓ ወይ ካብ ትምህርቱ ምምላስ እንተ ደንጕዩ እታ micro cheap ስለ ዘላቶ ከይድካ ንኮምፒተር ምሕታት ጥራይ እዩ። ኣበይ ከም ዘሎ ከኣ ትንግረካ። እዚ ምዕባለ እዚ ንዓለም

ኣገዳሲ እዩ። ምኽንያቱ ክሃድም ዝክእል ሰብ የለን። ክጠፍእ ዝኽእል ህጻንውን የለን። እዚ ኣሰራርሓ እዚ ቅያር ታሴራ ኮይኑ ከገልግል እዩ። ናይ ዓለምና ሰላም ዝሕሉ ዝበለጸ ምዕቡል ውሕስነት ዘለዎ ተባሂሉ ክስበኽሉ እዩ። ዓለም ከኣ ነዚ ንምቕባል ብጽቅጥቅጥ ክትሰራዕ ኢያ።

ራእ 13፥16 "ንኹላቶም ከኣ ነቶም ናኣሽቱን ዓበይትን ንሃብታማትን ድኻታትን ንጭዋታትን ባሮትን ኣብ የማናይ ኢዶም ወይስ ኣብ ግምባሮም ማሕተም ክምዝቕበሉ ይገብር ኣሎ።" ይብል። .com ወይ ቁጽሪ ናይቲ micro cheap ስም ናይቲ ኣራዊት ወይ ከኣ 666 ዝብል ቁጽሪ እዩ። ነዚ ኣይቅበልንየ ዚበለ ሰብ ከምቲ ኣብ *ራእ13፥17* ዝራኣናዮ፣ ክዕድግ ኮነ ክሸይጥ አይክእልን። ከም ግብረ ሽበራውን ንዓለም ሰላም ዚኽልእ ስለ ዝቖጽር ኩሉ መሰሉ ግፉፍ እዩ። መወዳእቱኡ ከኣ ይስየፍ ወይ ይርሸን። እምበኣር ሓሳዊ ነብይ በዚ ዝርኣናዮ ሰለስተ ዓይነት ኣገልግሎቱ ኣብ ዓለም ክዓቢ፣ ብምሉእ ሓይሉ ንጸረ ክርስቶስ ከገልግሎ እዩ።

ምዕራፍ 11

ኣብ ውሽጢ ሸውዓተ ዓመት ንግስነት ጸረ-ክርስቶስ ዝፍጸም ፍጻሜታት

እዚ ሸውዓተ ዓመት ንግስነት ጸረ-ክርስቶስ ክልተ ክፋል ኣለዎ፥ ንሱ ድማ፣ ኣብ 1ይ ሰለስተ ዓመትን ፈረቓን ዝፍጸም ፍጻሜን ኣብ 2ይ ሰለስተ ዓመትን ፈረቓን ዝፍጸም ፍጻሜን እዩ። እዚ ሸውዓተ ዓመት ናይ ጸረ ክርስቶስ ንግስነት ኣብ ብሉይ ኪዳን መዓልቲ ጐይታ መዓልቲ እግዚኣብሄር ኢሉ ይጽውዖ።

ጸፎ1፥14-17 "እታ ዓባይ መዓልቲ እግዚኣብሄር ድምጺ መዓልቲ እግዚኣብሄር ቀሪባ፣ ቀሪባ እያ ኣዚያ ከኣ ትቕልጥፍ ኣላ ። ሹዑ እቲ ጅግና ኣምሪሩ የእዊ ። እታ መዓልቲ እቲኣ መዓልቲ ቑጠዓ መዓልቲ ጸበባን መከራን፣ ማዓልቲ ምዕናው ምብዳምን ጸልማትን ጣቓን መዓልቲ ደበናን ግብ ዝበለ ጸልማትን እያ። ነተን ዕሩዳት ከተማታት በረኽቲ ግምብታትን ማዓልቲ መለኸትን ኣውያትን እያ ። እቶም ሰብ ንእግዚኣብሄር ስለ ዝበደሉ ከጽበበሎም እዩ። ይብል። ከም ዕውራት ድማ ክመላለሱ እዮም ። ደሞም ከም ሓመድ ኪክዐ ስጋኦም ከኣ ከም ጉሓፍ" ይብል። ኣብ *ኣሞጽ 5፥18-20* "ኣቱም ንመዓልቲ እግዚኣብሄር እትደልዩ ወይለኹም። መዓልቲ እግዚኣብሄር እንታይ ትጠቕመኩም ንሳስ ጸልማት እያ ብርሃን ኣይኮነትን ። ከምቲ ካብ ቅድሚ ኣንበሳ ዚሃድም እሞ ድቢ ዘንገሮ ከምቲ ኣብ ቤት ኣትዩ ኢዱ ኣብ መንደቕ ዜጸግዕ እሞ ተመን ዚነኽሶ፣ መዓልቲ እግዚኣብሄርሲ ጸልማት ብርሃን ዘይብላንዶ ኣይኮነትን፣ ድቕድቕ ጸልማት ምንጽብራቕ ዘይብላንዶኸ ኣይኮነንተ፣" ይብለና ከምኡ ድማ ኣብ ፥*ኢሳ 13፥9* "እነሆ መዓልቲ እግዚኣብሄር ንምድሪ ኺተባድማ ነቶም ኣብኣ ዝነብሩ ሓጥኣን ድማ ከተብርሶም ብቑጥዓን ብርሱን ነድሪን መሰኪሊት ኮይና ትመጽእ ኣላ" ይብል።

እዛ መዓልቲ እዚኣ ነቶም ንፍቕሪ ሓቂ ኣብዮም ብዓመጸ ባህ ዝበሎም ንወንጌል ዘይእዘዙ ኩሎም ንምቕጻዕ ዝተመደበት መዓልቲ እያ። ምንጽብራቕ ዘይብሉ ጸልማት ኪብሎ ከሎ ጸልማት ናይ ሓጢኣትን ናይ ኩሉ ክፍኣትን ምሳሌ ስለ ዚኾነ ዓለም ብምልእታ ድማ ንጸረ ክርስቶስ ስለ ትስዕብ ኩሉ ቀይዲ በተኽ ኮይኑ ስለ ዝመላለስ እዩ። ካብዚ ቀጺልና እዚ ሸውዓተ ዓመት ናይ መከራ ዘመን ኣብቲ 1ይ ክፋል 3 ዓመትን ፈረቓን ንዝፍጸም ፍጻሜ ክንርኢ ኢና ።

1) <u>ቀዳማይ 3 ዓመትን ፈረቓን</u>

እዚ 3 ዓመትን ፈረቓን ድማ ኣብ ሹዱሽተ ነጥቢ ክፈልና ክንርእዮ ኢና።

<u>ሀ. ኣፈጻጽማ ቀዳማይ ማሕተም፡</u> እቲ ኣብ ራእ የውሃንስ ምዕራፍ 5 ዘሎ ብሻብዓይ ማሕተም እተሓትመ ሸውዓተ መጻሕፍቲ ኣብ ውሽጢ ሸውዓተ ዓመት ንግስነት ጸረ ክርስቶስ ዝፍጸም ኮይኑ እተን ካብ 1ይ ክሳብ 4ይ ማሕተም ዘለዋ ኣብ ውሽጢ ቀዳማይ ክፋል ሰለስተ ዓመትን ፈረቓን ዝፍጸም ፍጻመ ኢዩ። እቲ ቀዳማይ ማሕተም ኣብ ኣምበላይ ፈረስ እተቀመጠ ቀስቲ ዘለዎ ኣኽሊል ድማ ዝተዋህቦ እናሰዓረስ ኪስዕር ክኣ ወጸ ዝብሎ፡ እቲ ኣቐዲምና ኣብ ምዕራፍ ሾሞንተ ዝረኣናዮ፡ ጸረ ክርስቶስ ሰላም ብዝብል ኣርእስቲ ንዓለም ዘምበርክኽሉ ሜላ ምዃኑ ኢዩ።

<u>ለ. ኣፈጻጽማ ካልኣይ ማሕተም፡</u> *ራእ 6፡3-4* "እቲ ካልኣይ ማሕተም ምስ ፈትሐ ድማ እቲ ካልእይ እንስሳ ንዓ እሞ ርኤ ኪብል ክሎ ሰማዕኩ። ካልእ ሓመር ፈረስ ድማ ወጸ ነቲ ተቐሚጥዎ ዘሎ ከኣ ንሓድሕዶም ምእንቲ ክቃተሉ ንሰላም ካብ ምድሪ ኬርሕቓ ተዋህቦ ዓብይ ሰይፈውን ተዋህቦ።" እዚ ንሓድሕዶም ምእንቲ ክቃተሉ ንሰላም ካብ ምድሪ ዘርሕቐሉ ዓብይ ሰይፊ ኢልዎ ዘሎ ትምህርቲ (ስብከት) ኢዩ። ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ንሰይፍ ሓይሊ ዘለዎ ቃል (ትምህርታዊ ስብከት) ብምባል ይገልጾ ። ኣብ *እብ 4፡12* "ቃል ኣምላኽ ህያውን መስለጥን ካብ ክልተ ዝኣፋ ሰይፊ ዝበልሕ እዩ።" ይብል። ከምኡውን ጐይታ የሱስ ኣብ *ማቴ 10፡34-35* "ናብ ምድሪ ዕርቂ ከምጽእ ዝመጻእኩ ኣይምሰልኩም ሰይፊ ዳአ እምበር ዕርቂ ከምጽእ ኣይመጻእኩን ወዲ ካብ ኣቡኡ፡ ጓል ካብ ኣዲኣ፡ መርዓት ካብ ሓማታ ደኣ ክፈሊ መጻእኩ እምበር"ይብል። የሱስ ክርስቶስ ናብ ምድሪ ክመጽእ ክሎ ወንጌል ሒዙ እዩ መጺኡ፡፡ ንወንጌል ሰሚዑ ንክርስቶስ የሱስ ዝተቐበለ ድማ ካብ ዘመድ ቤተሰብ ሰደት ስለዘጋጥሞ፡ ውሉድ ካብ ወላዲ መርዓት ካብ ሓማታ ወዘተ... ይፈላሊ፡፡ ኣብ *ጢሞ 3፡12* "ግናኸ እቶም ብክርስቶስ የሱስ ብፍርሃት እግዚኣብሄር ክነብሩ ዚደልዩ ኩሎም ኪስጎጉ እዮም" ይብል። እምባኣርከስ እዚ የሱስ ኣብ *ማቴ 10፡34-35* ሰይፊ ኢልዎ ዘሎ፡ ቃል ወንጌል (ትምህርቲ) ኮይኑ፡ ንሰብ ካብ ናይ ዘልኣለም ጥፍኣትን፡ ጭንቀትን ካብ ኩሉ መገዲ ሓጥያትን ሞትን ዘውጽእ ብቅድስና ሓቅን ጽድቅን ሰላምን ናይ ዘልኣለም ህይወትን ንኽትነብር ሓይሊ ዝህብ ሰይፊ ኢዩ።

እዚ ኣብ 2ይ ማሕተም ዘሎ ነንሕድሕድ ዘቃትል፡ ሰላም ዘርሕቕ ዓቢ ሰይፊ ግና ንዓለም እናኸደነ ዝኸይድ ዘሎ ዓለማዊ ኀሰጓስ እዩ። ንኣብነት መሰል ህጻናት ምሕላው ዝብል እንተርኢና መጽሓፍ ቅዱስ ንህጻን እታ ዝኸደላ መገዲ ኣርእዮ ምስ ዓበየ ካብኣ ኣይክልግሰን እዩ ይብል፡፡ ንሕጻን ዕሽነት ተቛራንይዎ ኣሎሞ ሸቦጥ ኣይተርሕቖሉ ይብል። ንወላዲ ኻእ ምሉእ ስልጣንን ሓላፍነትን ይህብ። ካብ ወላዲ ንላዕሊ ንህጻን ዝሓልየሉን ዘፍቅሮን የለን። እንተኾነ ኣብዚ ዘለናዮ ዘመን ነዚ ናይ መጽሓፍ ቅዱስ ማዕዳ ግዚኡ ዝሓለፈ ፍልስፍና ስለዝተባህለ፡ ክም ውጽኢቱ ድማ ኣብ መንጎ ወላዲን ህጻንን ዘሎ ፍቕሪ ኣጥፊኡ፡ ንሰብ ናብ ኣራዊት ክልውጦ ክኢሉ ኣሎ። ከምኡውን ኣብ መንጎ ሰብኣይን ሰበይትን ዘሎ ምግዝዛእ መጽሓፍ ቅዱስ ሰብኣይ ርእሲ ሰበይቱ ኢዩ ይብል። ከም ስግኡ ክፍቅራ ድማ ይእዝዝ። ንሰበይቱ ድማ ሰብኣይኪ ኪመልክኪ ኢዩ ድላይኪ ኩሉ ካብ ሰብኣይኪ ክኸውን ኢዩ ኢሉ ይዛረብ፡። ፍትሕውን ኣይፈቅድን። *ዘፍ 3፡16* እዚ እግዚኣብሄር ንሰብ ኣብ ምድረ ብሰላም ንኽነብር ዝኣዘዞ ትእዛዝ (ኣብ ሰባት ዘቐመጦ ባህሪ) ኢዩ። እንተኾነ ግና ኣብዚ ዘለናዮ ግዜ ሰባት ነዚ ቃል ኀሰዮም ፍትሕን ቀይዲ በተኽ ምዃን መሰሎም ጌሮም ወሲዶሞ ኣለዉ። ነቲ እግዚኣብሄር ንዕኡ ክንፈርሕ፡ መንገዱ ክንፈልጥ ዝጸሓፎ ሕጋጋት እቲ ጽቡቕን ክፉእን ዘፍልጥ፡ ሰብኣውነት ዝሕሉ፡ ግጉይን ቅኑዕን እናበለ ኣብ ሕልና ሰብ ዝዛረብ ድምጺ መንፈስ ቅዱስ ነጺጎም፡ ሕሊኖኦም ኣደንዚዞም ነቲ ዓለም መንገዲ ሰላም ኢላ ዝሓንጸጸቶ ወይ እትምህሮ ጎደና ይስዕቡ ኣለው። እዚ መወዳእትኡ ከኣ ንሓድሕድካ ከም ዓሳ ዘባልዕ ሰላም ዘርሕቕ እዩ፡፡

ኣብ *2ጢሞ 3፡1* "ኣብቲ መወዳእታ መዓልታት ግና ክፉእ ዘመን ከም ዝመጽእ እዚ ፍለጥ፡ ሰባት ፈተውቲ ገንዘብ፡ ተጃሃርቲ፤ ዕቡያት፡ ተጻረፍቲ፡ ንወለዶም ዘይእዘዙ፡ ዘየማስው፡ ርኹሳት፡ ፍቕሪ ንስድራቤቶም እኳ ዘይብሎም፡ ተቐየምቲ፤ ሓመይቲ፡ ቀለልቲ፡ ጨካናት፡ ሰናይ ዘይፈትው፡ ኣሕሊፎም ዝህቡ፡ ህውኻት፡ ተፈኸስንቲ፡ ካብ ንኣምላኽ ምፍቃር ኣዕዚዞም ተድላ ዚፈትው " ኽኾኑ እዮም ይብል። እዚ ሕጂ ቀስ ብቐስ ንዓለም እናኣደንዘዛ ዝኸይድ ዘሎ ኀስጓስ ኣብዚ እዋን እዚ ብሓይሊ ንከይግለጽ ክልኪልዎ ዘሎ፡ እቲ ኣብ ማሕበር ክርስቶስ የሱስ ዝተገልጸ ክብሪ ኣምላኽ (ሓይሊ መንፈስ ቅዱስ) ኢዩ፡፡ ኣብ *2,ተሰ 2፡6-7* ከምዚ ይብል "ንሱ በቲ ግዝያቱ ምእንቲ ኽግለጽሲ እቲ ሕጂ ዝኽልክሎ ዘሎ ትፈልጥዎ ኣለኹም፡ ሚስጢር ምፍራስ ሕግስ እቲ ሕጂ ዝኽልክሎ ዘሎ ጥራይ ካብ ማእከል ክሳዕ ዝጽረግ ድሮ እኳ ይዓዮ ኣሎ" ይብል፡፡ ቤተ

ክርስተያን ምስተነጥቀት እቲ ዓቢ ሰይፊ (መፍረስ ሕጊ) ክግለጽ እዩ። ተቃዋሚ ዘይብሉ ድማ ብሓይሊ ክመልኽ ኢዩ።

<u>ሐ. ኣፈጻጽማ ሳልሳይን ራብዓይን ማሕተም፤</u> ሳልሳይ ማሕተም ምስ ፈትሐ ኸኣ እቲ ሳልሳይ እንስሳ ንዓም ርኤ ክብል ከሎ ሰማዕኩ። ርኢኹውን እንሆ መጋል ፈረስ እቲ ተቐሚጥዎ ዘሎ ኸኣ ኣብ ኢዱ ሚዛን ኣለዎ ኣብ መንጎ እቶም ኣርባዕተ እንስሳ ድማ ከም ድምጺ ዝበለ ሓደ ኮይነክስ ስርናይ ብዲናር ሰለስተ ከይኒክስ ስገም ከኣ ብዲናር ዘይትን ወይንን ኣይትጉዳእ ክብል ከሎ ሰማዕኩ። ከምኡ ውን ጥቕሲ 7ን 8ን ከኣ ነቲ ራብዓይ ማሕተም ምስፈትሐ ድምጺ እቲ ራብዓይ እንስሳ ንዓእሞ ርኤ ክብል ከሎ ሰማዕኩ። ርኢኹውን እነሆ ቡላ ፈረስ ስም እቲ ተቐሚጥዎ ዘሎውን ሞት ኢዩ ሲኦል ከኣ ይሰዕቦ ብሰይፍን፣ ጥሜትን ፌራን ኣራዊት ምድርን ገይሮም ንራብዓይ ኣፍ ምድሪ ክቐትልዎ ስልጣን ተዋሂቦም ይብል።

እዚ ሚዛንን ኮይኒክስን ዝብሎ ዘሎ መስፈር እዩ፣ ናይ ጥሜት እምበር ናይ ጽጋብ መለክዒ ኣይኮነን። ኣብ *ዘሌ 26፥26* ከምዚ ይብል "በትሪ እንጌራ ምስ ዝሰብረልኩም ንእንጌራኹም ዓሰርተ ኣንስቲ ኣብ ሓደ እቶን ይስንክትኦ እንጌራኹም ድማ ብሚዛን ይመልሳልኩም በሊዕኩም ከኣ ኣይትጸግቡን" ይብል። ጐይታ የሱስ ክርስቶስ እዚ ናይ ሸውዓተ ዓመት መከራ ቅድሚ ሕጂ ኮይኑ ዘይፈልጥ ድሕሪኡውን ከምኡ ዝበለ ዘይከውን ከቢድ (ብርቱዕ) ጸበባ ክብል ገሊጽዎ ኣሎ። ኣብ *1ተሰ 5፥3* "ሰላምን ደሓንን ኢዩ ክብሉ ከለው ንጥንስቲ ቅልውላው ከም ዝሕዛ ብድንገት ጥፍኣት ክመጾም ኣይከምልጡን ኢዮም" ይብል። ኣብ *ማቴ 24* ድማ ነቲ ጥሜትን ምንቅጥቃጥ መሬትን ፌራን እዚ ናይ መጀመርያ ቅልውላው ኢሉ ይገልጾ፣ ቅልውላው ናህሩ እናወሰኸ ምበር እናነከየ ስለ ዘይከይድ ጥሜትን ፌራን (ሸግር ናይዛ ዓለም) ኣናወሰኸ ኢዩ ዝኸይድ። እምበኣር ኣብቲ ራብዓይ ማሕተም ኣብ ቡላ ፈረስ ተቐሚጡ ዘሎ መንፈስ ሞት ነቲ ብጥሜትን ብሕማምን ወዘተ ዝማህመነ ኣዝዩ ብዙሕ ህዝቢ ዓለም ገፊፉ ናብ ሲኦል ከእትዎም (ክሞቱ) እዮም።፡ መቸም ዓለም ኩሉ ግዜ ነቲ ዝሓለፈቶ ትንእድ በቲ ዘላቶ ትጭነቕ ነቲ ዝመጽእ ከኣ ይሓይሽ ይኸውን እናበለት ተስፋ ትገብር። ግናኸ እቲ ዝመጽእ ካብቲ ዘላቶ ዝገደደ እዩ ዝኸውን፣ ለውጢ የለን። ነቲ ኣብ ዳኒ 2 ዘሎ ምስሊ ንዘክር ካብ ወርቂ ናብ ቡሩር ካብ ብሩር ናብ ነሓስ ካብ ነሓስ ናብ ሓጺን ካብ ሓጺን ናብ ልምሉም መሬት፣ እቲ ክብረቱ እናሓሰረ እዩ ኸይዱ። እዚ ስእሊ ዓለም እዩ። ክርስትና ግን ካብ ትማል ሎሚ ይጥዕም ካብ ሎሚ ድማ ጽባሕ ይጥዕም እቲ ክብሪ ኣናወሰኸ እዩ ዝኸይድ ።

<u>መ. ኩነታት እስራኤል ኣብተን ቀዳሞት ሰለስተ ዓመትን ፈረቓን፡-</u>
እስራኤላውያን ክሳዕ ሎሚ ንጐይታና የሱስ ክርስቶስ ከም መድሓኒኦም ኣይተቐበልዎን፣ እቲ ዘይመቐበሊኦም ነጥቢ ድማ ፣ 1ይ) የሱስ ክርስቶስ ኣምላኽ ምኻኑ ይምህር ስለ ዝነበረ። እዝስ ሰብ ክነሱ ከመይ ኢሉ ኣምላኸየ ይብለና ኣሎ ኢሎም ተቓዊመሞ። *ዮሃ 5፥18* "ስለዚ ሰንበት ብምስዓሩ ጥራይ ዘይኮነስ ንኣምላኽ ድማ ኣቦይ ብምባሉ ርእሱ ምስ ኣምላኽ ብምዕርራዩ ኪቕትልዎ ኣዝዮም ይደልዩ ነበሩ" ይብል። ከምኡውን *ዮሃ 10፥33* - "ኣይሁድ ከኣ ስለቲ ምጽራፍካን ሰብ ክነስኻ ነፍስኻ ኣምላኽ ስለ ምግባርካን እምበር ስለ እቲ ጽቡቕ ግብርታትካስ ኣይኮነን ብእምኒ እንቕተለካ ኢሎም መለስሉ ይብል። 2ይ) ኣይሁድ ኣብ ትሕቲ ግዝኣት ሮማ ስለ ዝነበሩ እቲ መሲህ (ክርስቶስ) መጺኡ ክነግስ እሞ ካብ ኢድ ሮማውያን ብወታሃደራዊ ሓይሊ ክናግፎም ኢዩ ኔሩ ተስፎኦም። እዚ ሓሳብዚ ድማ ኣብ ሃዋርያት ከይተረፈ ኢዩ ኔሩ። *ሉ.ቃ።24፥20-21* "ሊቃውንቲ ኻህናትን ዓበይቲን ንፍርዲ ሞት ኣሕሊፎም ክምዝሃብዎ ከምዝሰቐልዎን ፣ ንሕና ግና እቲ ንእስራኤል ዜድሕን ንሱ እዩ፣ ኢልና ተስፋ ንገብር ኔርና። ምስናይ እዚ ኩሉ ከኣ እዚ ካብ ዝኸውን ሎሚ ሳልሳይ መዓልቲ እዩ፣" ይብል። *ግብ.ሃ፣ 1፥6-7* "ሽዑ ተኣኪቦም ከለው ጐይታይ በዚ ወርሓት እዚዶ ንእስራኤል መንግስቲ ክተቕንዕ ኢኻ ኢሎም ሓተትዎ። ንሱ ኸኣ ኣቦ ብስልጣኑ ዝመደቦ ዘመኑን ግዚኡን ክትፈልጡ ናታትኩም ኣይኮነን በሎም።" እስራኤላውያን በዘን ዝረኣናየን ክልተ ነጥቢ ተዓንቂፎም ክሳዕ ሕጂ ንየሱስ ኣይተቀበልዎን፡፡

ድሕሪ ምውዳቕ ሩስያ፣ እቲ ናይ ኤውሮጳ ፕረዚደንት ዝኸውን (ጸረ ክርስቶስ) ነቲ ኣብ ማእከላይ ምብራቕ ኣብ መንጎ እስራኤልን ሃገራት ኣዕራብን ዘሎ ሸግር ንእስራኤል ከሓጉስ ብዝኽእል መንገዲ ክፈትሖ እዩ። እስራኤላውያን ከኣ ነቲ ጸቢብዎም ዝነበረ ሸግር ስለ ዝፈትሓሎም እቲ ንጽበዮ ዝነበርና መሲህ እዚ እዩ። ኣምላኽ ቀቡእ ልኢኹልና ኢሎም ከም መድሓኒኦም ክቕበልዎ እዮም። ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ኣብ *ዮሃ. 5፥43* "ኣነ ብስም ኣቦይ መጻእኩ እሞ ኣይተቐበልኩምንን ካልእ ብስም ርእሱ እንተመጸ ንእኡ ኽትቅበልዎ ኢኹም" ኢሉ ነጊርዎም ነይሩ። ምስ ጸረ ክርስቶስ ከኣ ንሸውዓት ዓ መት ኪዳን ኪተኣታተው እዮም።*ዳን፡- 9፥27-* "ንሱ ንሓደ ሰሙን ምስ ብዙሓት ጽኑዕ ኪዳን ክኣቱ እዩ። " ይብል። በቲ ኪዳን ተደጊፎም ድማ እስራኤላዉያን ኣብታ ቅድስቲ ስፍራ መቕደሶም ኪሰርሑ፣ ብሕጊ ሙሴ ከኣ መንፈሳዊ ኣገልግሎቶም ኪጅምሩ እዮም።

<u>ረ. ኣብ መወዳእታ ናይቲ ቀዳማይ ሰለስተ ዓመትን ፈረቓን ጸረ ክርስቶስ ብድንገት ብጥይት ኪቕተልን ኪመውትውን እዩ።</u>

ራእ፡- 13፡3 "ሓደ ኻብቶም ኣራእሱውን ንሞት ኸም እተወግአ ኾነ እሞ እታ ቖስሊ ሞቱ ሓወየት፡ ብዘላ ምድሪ ድማ ተገሪማ ደድሕሪ እቲ ኣራዊት ሰዓበት፡" ይብል። ከምኡውን ኣብ ጥቕሲ 14፡- ነቲ ብሰይፊ ተወቒዑ ዝቐሰለ እሞ ዝሓወየ ኣራዊት ይብል።እዚ ኣራዊት ከም ዝሞተ ኣብ ብዘላ ዓለም ብመራኸቢ ብዙሃን (ብዜና) ኪስማዕ እዩ። ዓለም ድማ ከመይ ዝበለ ዓቢ ጥበበኛ መራሒ ሞይቱ ኢላ ክትጉሂ እያ። እዚ ኣራዊት እዚ ግና ድሕሪ ክልተ ወይ ሰለስተ መዓልቲ ካብ ሞት ክትንስእ እዩ፡፡ ኣብ *ራእ 11፡7* "ካብ ማዕሙቕ ዚወጽእ ኣራዊት" ይብሎ። ብኹሉ መራኸቢ (ብዜና) ድማ ከምዚ ተንሰአ ኪንገር፡ ባዕሉ ውን ንዓለም መደረ ክሰምዕ እዩ። ብዘይካ ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ክሳዕ ሕጂ ሞይቱ ዝተንሰአ ስለ ዘየለ ዓለም ክትግረም እያ። እዚስ ሰብ ኣይኮነን ኣምላኽዩ ድማ ክትብል እያ። ንሱ ድማ እወ ኣነ ኣምላኽየ ኢሉ ንዓለም ርእሱ ከላልያ እዩ። እቲ ሓሳዊ ነብይ ዘገልግሎ ኣገልግሎት ኣብ ምዕራፍ 9 ዝረኣናዮ ድሕሪ ጸረ ክርስቶስ ካብ ሞት ምትንስኡ ብሓይሊ ኪዓ ይ ንዓለም ድማ ከእምና እዩ። *ራእ፡-13፡4* "ንሳቶም ከኣ ነቲ ኣራዊት ስልጣን ስለ ዝሃበ፡ ነቲ ገበል ሰገድሉ፡ ነቲ ኣራዊትውን ነዚ ኣራዊት እዝስ መን ይመስሎ መንከ ኪዋግኦ ይኽእል እናበሉ ሰገድሉ።" ይብል፡፡

<u>ሰ. እዚ ኣራዊት ካብ ሞት ምስ ተንሰአ ዓቢ ዕንወት ክፍጽም እዩ፡</u>

ራእ፡- 17፡16 "እቶም ዝርኣኻዮም ዓሰርተ ቐርንን እቲ ኣራዊትን ከኣ ነታ ኣመንዝራ ክጸልእዋን፡ ኬማስንዋን፡ ጥራያ ኪገብርዋን፡ ንስጋኣ ኪበልዑን፡ ብሓዊውን ኬንድድዋ እዮም" ይብል። ብዛዕባ እዛ ኣመንዝራ ዚብሎ ዘሎ ሰበይቲ ኪንርኢ ኢና። እዞም 10 ኣቕርንቲ ሃገራት ኤውሮጳ ክኾኑ ከለው እቲ ኣራዊት ከኣ ጸረ ክርስቶስ እዩ። እዛ ሰበይቲ እዚኣ ከኣ ኣብ ልዕሊ እቲ ኣራዊት ዝተቐመጠት ምስቶም ዓሰርተ ኣቕርንቲ ሕብረት ዘለዋ እያ። እምባኣር እዞም ዓ ሰርተ ኣቕርንቲ ሃገራት ኤውሮፓ ካብ ኮኑ እቲ ኣራዊት ውን መራሒኦም ካብ ኮነ እዛ ሰበይቲ እዚኣ ከኣ ኣብኡ ካብ ሃለወት ኣብ ኤውሮፓ እያ ትርከብ። እዛ ሰበይቲ እዚኣ ሃይማኖታዊት ትካል እያ። *ራእ 17፡2* "ነገስታት ምድሪ ምስኣ መንዚሮም ኣብ ምድሪ ዝነበሩ ውን ብወይኒ ምንዝርንኣ ሰኺሮም። እናበለ ተዛረበኒ" ክብል ከሎ ሃይማኖት ምዃና እዩ ዘመልክት። ከምኡ ውን ኣብ ጥቕሲ 5 ኣብ ግምባራ ከኣ ምስጢር እታ ዓባይ ባቢሎን ኣደ ኣመንዝራን ርኽሰት ኩላ ምድርን ዚብል ስም ጽሑፍ እዩ፡

ይብል። እዚ ኣብ ግምባራ ዘሎ ውሽጣዊ ባህሪኣን መንነታን ዝገልጽ ሓቀኛ ስማ ኾይኑ ነቶም ሰዓብታ ግና ምስጢር ስለ ዚኾነ ኣይግለጸሎምን (ኣይፈልጥዎን) እዮም።

እዛ ሰበይቲ እዚኣ ግን ንብዙሓት ነገስታት ዘመንዘረት ምድሪ ከኣ ዘርከሰት ነዊሕ ዘመን ስማ እናለዋወጠት ኣብ ምድሪ እትምለኽ ኣንስተይቲ ኣምላኽ እያ። ኣብ ብሉይ ኪዳን ኣስታርት ተባሂላ ክትጽዋዕ ድሕሪ ምጽናሕ ኣብ ዘመን ኤርምያስ ንግስቲ ሰማይ ተባሂላ ተጸዊዓ። ኣብ ዘመን ሃዋርያት ድማ ኣርጤሞስ ተባሂላ። እዚ መንፈስ እዚ (ኣዛ ሰበይቲ 'ዚኣ) ኣብ ብሉይ ኪዳንን ኣብ ሓድሽ ኪዳንን ከምዚነበረት ብደም ቅዱሳን ዝብል ንብሉይ ኪዳን ከመልክት ከሎ፡ ብደም <u>ምስክር የሱስ</u> ሰኺራ ዝብል ድማ ንሓድሽ ኪዳን የመልክት። ኣብ *ራእ።- 17፡18* "እታ ዝረኣኻያ ሰበይቲ ድማ ኣብ ነገስታት ምድሪ መንግስቲ ዘለዋ ዓባይ ከተማ እያ።" ይብል፡ ብዙሓት መምሃራን እዛ ሰበይቲ እዚኣ ሃይማኖት እያ ግን ከኣ መንግስታዊ ስርዓት ዘለዋ ከተማ ስለዝኾነት ቫቲካን እያ ኢሎም ይሰማምዑላ። ስለምንታይ ጸረ ክርስቶስ የዕንይዋ (ኣንዲድዋ) ንዝብል ሕቶ ድማ፡-

ቀዳማይ ቃል ኣምላኽ ምእንቲ ክፍጸም፡- *ራእ. 18፡8* "ስለዚ እቲ ፈሪድዋ ዘሎ እግዚኣብሄር ኣምላኽ ብርቱዕ እዩ እሞ፡ እቲ መዓታ ሞትን ሓዘንን ጥሜትን፡ ብሓንቲ ማዓልቲ ኪመጻ እዩ፡ ብሓዊውን ኪትነድድ እያ" ይብል።

ካልኣይ እቲ ኣራዊት (ጸረ ክርስቶስ) ካብ ሞት ምስ ተንሰአ ንዓ ለም ኣነ ኣምላኽ እየ ኢሉ ንርእሱ ስለ ዘፍለጠ ንበይኑ ኪስገደሉ ስለ ዚደሊ ነዛ ሃይማኖታዊ ትካል የጥፍኣ። ሰይጣን ጥፍኣትን ኩፍእ ነገራትን ኪሓስብ ከሎ ንርእሱ እዩ ዚምህዞ። ንሰዓብቱ ድማ ካብኡ የስትዮም (ይልግሰሎም)፡፡

<u>2) 2ይ ፍጻመታት ኣብቲ ካልኣይ ሰለስተ ዓመትን ፈረቓን</u>

መጽሓፍ ቅዱስ ነዚ ሰለስተ ዓመትን ፈረቓን 42ን ወርሒ 1260 መዓልቲ ከምኡ ድማ ዘመንን ዘመናትን ፈረቓ ዘመንን ኢሉ ይገልጾ። ዘመንን ዘመናትን ፈረቓ ዘመንን ክብል ከሎ፡ ዘመን ንሓደ ዓመት ይውክል፡ ዘመናት ከኣ ንክልተ ዓመት ይውክል፡ ፈረቓ ዘመን ከኣ ንፍርቒ ዓመት ይውክል። ስለዚ ሓደ ዓመት ተደመርናሉ ክልተ ዓመት ተደመርናሉ ፍርቒ ዓመት ይኸውን ሰለስተ ዓመትን ፈረቓን። እዘን ዳሕረዎት ሰለስተ ዓመትን ፈረቓን

መብዛሕትኡ ኣብ መንጎ እስራኤልን መንግስቲ ጸረ ክርስቶስን ዘሎ ግጭት ዝገልጽ ፍጻመ ኢዩ።

ሀ. ምፍራስ ኪዳን ጸረ ክርስቶስ ምስ እስራኤል

ኣብ *ዳን 9:27* ጸረ ክርስቶስ ምስ እስራኤል ናይ ሸውዓተ ዓመት ኪዳን ከምዝኣተው ኣብ ላዕሊ ርኢና ኔርና። እስራኤላውያን ድማ ከም መድሓኒኦም ተቐቢሎም መቕደሶም ሰሪሖም ከም ሕጊ ሙሴ ንኣምላኽም ከገልግሉ ድሕሪ ምጽናሕ ጸረ ክርስቶስ ካብ ሞት ምስ ተንሰአ ኣነ ኣምላኽ እየ ንዓይ ስገዱለይ ክብሎም እዩ። *2ተሰ 2:4* " እቲ ርእሱ ኣምላኽ ምኻኑ እናኣርኣየ ኣብ መቕደስ ኣምላኽ ክሳዕ ዝቕመጥ ኣምላኽን ቅዱስን ኣብ ዝበሃል ዘበለ ዚትንስእን ዝዕበን ሰብኣይ ዓመጻ እቲ ወዲ ጥፍኣት ክይተገልጸ እታ መዓልቲ እቲኣ ኣይትመጽእን እያ።" ይብል። እስራኤላውያን ግና ንጸረ ክርስቶስ ንሰኻ ሰብ ኢኻ ኣምላኽ ኣይኮንካን ክብልዎ ኢዮም። የሱስ ክርስቶስ ኣነ ኣምላኽ እየ ስለዝበሎም ኣይተቐበልዎን፣ ንጸረ ክርስቶስ ውን ኣይክቕበልዎን እዮም። እቲ ምስ እስራኤል ዚነበሮ ኪዳን ድማ ኣብዚ ክፈርስ እዩ። ንኹሎም እስራኤልውያን ንምጥፋእ ድማ ሰራዊቱ ሒዙ ናብ የርሳሌም ክግስግስ እዩ። *ሉቃ 21:20* ከምዚ ይብል "የሩሳሌም ብሰራዊት ተኸቢባ እንተ ርኢኹም ሽዑ ጥፍኣታ ከምዝቐረበ ፍለጡ። ሽዑ ኣብ ይሁዳ ዘለው ናብ ኣኽራን ይህደሙ ኣብ ውሽጠ ዘለው ካብኣ ይውጽኡ ኣብ ሃገረሰብ ዘለው ውን ናብኣ ኣይእተው።" ይብል፡፡*ማቴ24:15-21* ከምኡ ውን *ራእ11:2* "እቲ ብወጻኢ መቕደስ ዘሎ ቐጽሪ ግና ንኣህዛብ ተዋሂቡ እዩ እሞ ሕደጎ ኣይትስፈሮውን ነታ ቅድስቲ ከተማ ከኣ ኣርባዓን ክልተን ወርሒ ኪረግጽዋ እዮም" ዝብልን፣ ኣብ *ዳን 12:7* "ንዘመንን ዘመናትን ፈረቓ ዘመንን እዩ። ነቲ ሓይሊ እቲ ቅዱስ ህዝቢ ጠሪሶም ምስ ሰበርዎ ኩሉ ነገር እዚ ኪፍጸም እዩ ኢሉ ብቲ ንዘልኣለም ህያው ኮይኑ ዚነብር ከምሕል ከሎ ሰማዕኩ" እዚ ኩሉ እዚ ፍጻሜኡ ኣብ ሓደ እዋን እዩ ዝፍጸም። ሓይሊ እቲ ቁዱስ ህዝቢ ምስ ሰበርዎ ዝብሎ፣ ሓይሊ ናይ ሓደ ሃገር መንግስቲ እዩ፣ ስለዚ ጸረ ክርስቶስ ነቲ ኣብ እስራኤል ዘሎ መንግስቲ ክብትኖን፣ ከዕንዎን ምዃኑ ኢዩ ዚገልጽ። ህዝቢ እስራኤል ድማ ንበረኻ ክሃድም ጸረ ክርስቶስውን ንብዘሎ ምድሮም ክቖጻጸሮ እዩ።

እስራኤል ናበይ ቦታ ኢዮም ዚሃድሙ ንዝብል ሕቶ ግና ጐይታ የሱስ ክርስቶስ "ኣብ ይሁዳ ዘለኹም ናብ ኣኽራን ህደሙ" ክብል ከሎ ከረን ናይ መዕቆቢ ስፍራ እዩ። እቶም ክልተ መልኣኽቲውን ንሎጥ ናብ ከረን ዳሓን ህደም ኸብልዎ ከለው ኢና ንርኢ።

እምበኣር እግዚኣብሄር ንእስራኤል ዘዳለዎ መዕቆቢ ስፍራ ኣሎ። *ራእ 12:6* " እታ ሰበይቲ ድማ ሽሕን ክልተ ሚእትን ስሳን መዓልቲ ኪምግብዋ ናብቲ ኣምላኽ ዘዳለወላ ቦታ ናብ በረኻ ሃደመት" ይብል። እዚ ስፍራ እዚ እግዚኣብሄር ዘዳለዎ እስራኤል እትዑቆበሉ ስፍራ እዩ። ኣብዚ ምዕራፍ እዚ ኣብ ፍቕዲ 14 "እታ ሰበይቲ ካብ ገጽ እቲ ተመን ሪሒቓ ንዘመንን ዘመናትን ፈረቓ ዘመንን(3 ዓመትን ፈረቓን) ኽትምገብ ናብ በረኻ ናብ ስፍራኣ ምእንቲ ንኽትነፍር ክልተ ክንፊ ናይቲ ዓቢ ንስሪ ተዋህባ፡፡" ይብል፡፡ ኣብዚ ስፍራ እዚ ንኽትምገብ ዝብሎ፣ ቀዳማይ ን3 ዓመትን ፈረቓን ዘብልዕ እቶኽዘን መግቢ ወይ ድማ ካብ ገለ ሕያዎት ነቲ ዝወረዳ ርእዮም ዝድንግጹ እትረኽቦ ስጋዊ መግቢ ከመልክት ይኽእል። እቲ ኻልኣይ ድማ ቃል ኣምላኽ (ትምህርትን ስብከትን)፣ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ መግቢ ተባሂሉ ስለዝጥቀስ፣ እስራኤል እትመሃረሉን፣ የሱስ ጐይታ ምዃኑ የዒንታ እትኸፍተሉ ስፍራ ክኸውን ይኽእል እዩ፡፡ እዚ ንኽትነፍር ክልተ ክንፊ ናይቲ ዓቢ ንስሪ ተዋህባ ዝብል ድማ፣ ጸረ ክርስቶስ ብፍጥነት ብነፈርቲ ስለዝመጸ፣ ንሳ ከኣ ብነፈርቲ ከም እትሃድም እዩ ዘመልክት፡፡ እዛ ሰበይቲ ዚኣ እስራኤል ከምዝኾነት ዝገልጽ ካብዚ ቀጺልና ሰለስተ ነጥቢ ክንርኢ ኢና።

ራእ 12:1 "ዓብዩ ትእምርቲ ድማ ኣብ ሰማይ ተራእየ፣ ሰበይቲ ጸሓይ ተወንዚፋ፣ ወርሒ ከኣ ኣብ ትሕቲ ኣእጋራ፣ ኣኽሊል ዓሰርተው ክልተ ከዋክብቲ ድማ ኣብ ርእሳ ዘለዎ ተራእየ." ይብል፡፡ ቀዳማይ፣ መጽሓፍ ቅዱስ ንእስራኤል ከም ሰበይቲ እዩ ዝምስላ፣ ካልኣይ ጸሓይ ተወንዚፋ ወርሒ ከኣ ኣብ ትሕቲ ኣእጋራ ዝብል ምስቲ ዮሴፍ ዝረኣዩ ይመሳሰል ። *ዘፍ 37:9, 10:1* ተመልከት፣ ዮሴፍ ዓሰርተው ሓደ ከዋኽብትን ጸሓይን ወርሕን ክሰግደሉ ከለው ከምዝሓለመ፣ ያቆብ ድማ ኣነን ኣዴኻን ኣሕዋትካን መጺእና ኣብ ምድሪ ክንሰግደልካ ዲና ኢሉ ነቲ ሕልሙ ስለዝተርጎሞ፣ እዚ ድማ እቶም ዓሰርተ ክልተ ከዋኽብቲ፣ 12 ደቂ ያቆብ (12 ነገድ እስራኤል) የመልክት፣ እቶም ጸሓይን ወርሕን ድማ፣ ኪዳን ኣቦታት የመልክት፡፡ *ሮሜ 11:28-29* ፡"ውህበት ጸጋ ኣምላኽን ጽውዕኡን ዘይጠዓሰሉ ስለዝኾነ፣ ብወንጌል ምእንታኹም ጸላእቲ እዮም፣ ብምሕራይ ግና ምእንቲ ኣቦታት ፍቁራት እዮም፡፡" እዚ ማለት ድማ ነቲ እግዚኣብሄር ንኣብራሃም ንኢሳቕ ንያዕቆብ ዝኣተዎ ኪዳን እዩ ዘመልክት።

ካልኣይ *ራእ 12:5* ድማ "ንሳ (እስራኤል) ንኹሎም ኣህዛብ ብበትሪ ሓጺን ኪጓስዮም ዘለዎ ወዲ ተባዕታይ ወለደት። እቲ ውላዳ ከኣ ናብ ኣምላኽን ናብ ዝፋኑን ተመንጠለ" እዚ ካብዛ ሰበይቲ ዝተወልደ

ህጻን ቤተክርስትያን ኢዩ። ቤተክርስትያን ካብ እስራኤል ኢያ ተወሊዳ። ሃዋርያ ጳውሎስውን ኣብ *ሮሜ 9፥5* "ኣቦታት ካብኦም እዮም ክርስቶስ ውን ብስጋ ካብኦም እዩ" ይብል፡፡ ክርስቶስ ነታ ሳምራዊት ሰበይቲ ምድሓን ካብ ኣይሁድ እዩ ክምዝበላ ውን ንርኢ። ብተባዕታይ ውሉድ ምምሳሉ ግና ሓያል ማሕበር ምኧና እዩ ዘመልክት። ኣብ *ራእ 2፥27* "ንቲ ዝስዕር ኣብ ልዕሊ እቶም ኣህዛብ ክሰልጥኖ እየ። ከምቲ ኣቕሓ መሬት ዚሰባበር ገይሩ ንሱ ብበትሪ ሓጺን ክጓስዮም ኢዩ፡፡" ይብል፡ ናብ ዝፋን ኣቡኡ ተመንጠለ ክብል ከሎ ድማ፡ እታ ትንጠቐ ሓያል ማሕበር ምኻና እዩ ዘመልክት።

ሳልሳይ ሚካኤል መሰፍን እስራኤል ተባሂሉ ይጽዋዕ *ዳን 10፥12* " ንእስራኤል ከኣ ከነኣን ንኽወርሱ ብዓብዪ ሓይሊ ዝተዋገአ መልኣኽ ከምዝኾነ መጽሓፍ ቅዱስ ይነግረና ። *ኢያሱ 5፥13-14* "ኮነ ኻኣ ኢያሱ ኣብ ጥቓ ያሪኮ ኸሎ ኣዒንቱ ቋሕ ኣቢሉ ረኣየ እነሆ ድማ እተመልሔ ሴፍ ኣብ ኢዱ ዘለዎ ሰብኣይ ኣብ መንጽሩ ደው ኢሉ ነበረ። እያሱ ከኣ ናብኡ ከይዱ ንሰኻ ናትናዶ ወይ ናይ ጽላእትና ኢኻ በሎ። ንሱ ድማ ኣይፋለይን ኣነስ ሓለቓ ሰራዊት እግዚኣብሄር ኮይነ ዳኣ ሕጂ መጺአ ኣሎኹ በለ፡፡" *ዳን 12፥1* "በቲ ዘመንቲ ሚካኤል እቲ ምእንቲ ደቂ ህዝብኻ ዚቖውም ዓብይ መሰፍን ክትንስእ እዩ። ሽዑ ዘመን ጸበባ ክኸውን እዩ። ከምኡስ ካብታ ህዝቢ ዝሃለወላ ጀሚሩ ክሳዕ እታ ጊዜ እቲኣ ከምኡ ኮይኑ ኣይፈልጥን። በታ ጊዜ እቲኣስ ህዝብኻ ኣብ መጽሓፍ ተጽሒፉ እተረኽበ ዘበለ ኪድሕን እዩ፡፡" ብድሕሪኡውን ከምኡ ዝበለ ፈጺሙ ዘይከውን ዝብሎ ኣብዘን ሰለስተ ዓመትን ፈረቓን ኣብ ልዕሊ እስራኤል ዝወርድ መከራ እዩ። በቲ ዘመን እቲ ምእንቲ ደቂ ህዝብኻ ዚቖውም መሰፍን ክትንስእ እዩ ዚብል ትንቢት ድማ ፍጻሜኡ ኣብ *ራእ 12፥7-8* ዘሎ "ኣብ ሰማይ ከኣ ውግእ ኮነ ሚካኤልን መላእኽቱን ምስቲ ገበል ተዋግኡ እቲ ገበልን መላእኽቱን ድማ ተዋግእዎም። ኣይሰዓርዎምን ከኣ፡ ድሕርዚ ስፍራኦም ኣብ ሰማይ ኣይተረኽበን" ዚብል እዩ። እዚ ኸኣ ምስቲ ኣብ ዳኒ 10፥11-13 ስለዝመሳሰል ብትሑት ልቢ ብንስሓ ተመሊሶም (ንክርስቶስ ከም መድሓኒኦም ተቐቢሎም) እቲ ኣብ ልዕሊኦም ዘሎ መጋረጃ ተቐዲዱ ናይ ምንቅቓሕ ግዜ ከም ዝኾነሎም የመልክት፡፡ እዚ ዝረኣናዮ ሰለስተ ነጥቢ እዛ ሰበይቲ እስራኤል ምኻና የረድኣና።

ለ. ምንቅቓሕ ደቂ እስራኤል

ኣብ *ሮሜ፦9፥28* እግዚኣብሄር ንቓሉ ብቑሩጽን ምዱብን ገይሩ ኣብ ምድሪ ክፍጽሞ እዩ እሞ፡ ኢሳያስ ብዛዕባ እስራኤል ቁጽሪ ደቂ

እስራኤል ከም ሑጻ ባሕሪ እኳ እንተኾነ። እቲ ተረፍ ጥራይ እዩ ዚድሕን ኢሉ ይጭድር" ከምኡውን ኣብ *ሮሜ 11፥26-27* "ከምቲ ጽሑፍ ተበጃዊ ካብ ጽዮን ክመጽእ እዩ ካብ ያእቆብ ከኣ ረሲእነት ኪርሕቕ እዩ። ሓጢኣቶም ምስ ኣርሓቕኩ ኪዳነይ ምሳታቶም እዚ ክኸውን እዩ። ዚብሎ ብዘሎ እስራኤል ኪድሕን እዩ።" እምበኣር እግዚኣብሄር ኣምላኽ ንደቂ እስራኤል ዝሓዝአ ናይ ምድሓን ግዜ ስለዘሎ ክድሕኑ እዮም ይብል። ከመይ ኢሎም ከም ዝድሕኑ ድማ ክንርኢ ኢና።

እቲ መድሓኒና እዩ ኢሎም ዝተቐበልዎ ኣራዊት ጸላኢኦም ኮይኑ ስለ ዝሃድኖም መን ደኣ ኢዩ እቲ መድሓኒ ዚብል ኣብ ኣእምሮኦም ዓብይ ሕቶ ኪላዓል እዩ። ከምቲ ኣብ *ጸሎ 35፥15* "ንሸጉር ብሸጋሩ ገይሩ የድሕኖ፡ ብጭንቀትውን ንእዝኖም ይኸፍቶ" ዚብል፡ ደቂ እስራኤል ካብ ሽግሮም ዝተላዕለ ብምሉእ ልቦም ናብ እግዚኣብሄር ክምህለሉ እዮም። እግዚኣብሄር ከኣ ክምልሰሎም እዩ። እቲ ኣብ *ዘካ12፥10* "ኣብ ቤት ዳዊትን፡ ኣብ ልዕሊ እቶም ኣብ የሩሳሊም ዚነብሩን መንፈስ ጸጋን ምህለላን ክኸዑ እየ ፡ ንሳቶም ከኣ ንኣይ ነቲ ዝወግእዎ ክርእዩ እዮም፡ ከምቲ ንሓደ ውሉዱ ዚበኽዮሉ ኪበኽይሉ። ከምቲ ንበኹሪ መሪር ሓዘን ዝሓዝንሉ ኣምሪሮም ክሓዝኑ እዮም" ይብል። ከምኡውን ኣብ *ዘካ 13፥1* "በታ ማዓልቲ እቲኣ ንቤት ዳዊትን ነቶም ኣብ የሩሳሌም ዚነብሩ ንሓጢኣትን ርኽሰትን እትኸውን ዒላ ማይ ክትከፈተሎም እያ ይብል።" ኣብዚ ክነስተውዕል ዝግባኣና በጀካ ደም ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ንሓጢኣትን ንርኽሰትን ክጽሪ ዝኽእል ዋላ ሓደ የለን። እዚ ዒላ ኢልዎ ዘሎ ንጐይታና የሱስ ክርስቶስ ከመልክት ከሎ፡ እቲ ዚፍልፍል ድማ እቲ ኣብ መስቀል ዚፈሰሰ ደሙ እዩ። ደቂ እስራኤል ንጐይታ የሱስ ክርስቶስ ሕጂ ስለ ዘይተቐበልዎ እዚ ዒላ እዚ ክሳዕ ሕጂ ንዕኦም ዕ ጽው እዩ። ንጐይታ የሱስ ክርስቶስ ከም መድሓኒኦም ምስ ተቐበልዎ ግና እዚ ዒላ እዚ ክኺፈትን፡ ኪነጽሁ ድማ እዮም። ግናኸ ከምቲ ኣብ *ሮሜ፣1፣10* "ብዘይ ሰባኺስ ከመይ ኢሎም ኪሰምዑ፡ ከይሰምዑኸ ኸመይ ኢሎም ኪኣምኑ" ዝበሎ። ኪኣምኑ እንተደኣ ኮይኖም ናይ ግድን ሰበኽቲ ኪህልውዎም እዮም። እቶም ንእስራኤል ዚሰብኩ ከኣ ኣብ 2 ጉጅለ ፈሊና ክንርእዮም ኢና።

1ይ) *ራእ 7፥4* "ቁጽሪ እቶም ሕቱማት ድማ ሰማዕኩ። ካብ ብዘሎ ነገድ ደቂ እስራኤል ሚእትን ኣርብዓን ኣርባዕተን ሽሕ ሕቱማት" ዚብሎም እዮም። ኩነታት ኣደሓሕና ናይዞም 144,000 ሰባት ግና ብኸምዚ ዝስዕብ ግምታዊ ሓሳብ ክኸውን ይኽእል። ቀዳማይ ካብ ምንጣቕ ዝተርፉ እስራኤላዊያን ክኾኑ ይኽእሉ። ካልኣይ ድማ

እቶም ካብ ምንጣቕ ዝተረፉ ኣመንቲ ዘምሃርዎም ክኾኑ ይኽእሉ። ሳልሳይ ክኣ ጽሑፍን ቪደዩ ካሴትን ርእዮም ዚኣመኑ ኪኾኑ ይኽእሉ እዮም። እዞም ሰባት እዚኣቶም የሱስ ክርስቶስ መድሓኒ ምዃኑ ኣብቲ ጊዜ እቲ ንደቂ እስራኤል እናሰበኹ ክረድእዎም እዮም።

2ይ- *ራእ11፥3-4* "ነቶም ክልተ ምስክረይውን ወጮ ተወንዚፎም ሽሕን ክልተ ሚእትን ስሳን መዓልቲ ኪንበዩ ክህቦም እየ። እዚኣቶም ኣብ ቅድሚ እቲ ጐይታ ምድሪ ዚቐሙ ክልተ ኣውሊዕን ክልተ ቀወምቲ ቀንዴልን እዮም።" እዞም ክልተ ሰባት እዚኣቶም ክልተ ዓይነት ኣገልግሎት እዩ ዘለዎም።

<u>1. ንእስራኤል ኣዒንታ ዝኸፍቱ እቲ *ጋረድዋ* ዘሎ *መጋረጃ* ዝቕንጥጡ እዮም።</u>

እቲ ንእስራኤል *ጋሪድዋ* ዘሎ *መጋረጃ* ሕግን ነብያትን እዩ። እዚ ድማ እቲ ኣብ ሕግን ነብያትን ብዛዕባ የሱስ ክርስቶስ ከም ዝዛረብ ስለ ዘየስተውዕልዎ እዩ። ክሳዕ እዛ ዕለት እዚኣ ንጐይታ የሱስ ክርስቶስ ኣይተቐበልዎን። ኣብ ሕጊ ሙሴ ድማ ይመላለሱ ኣለው። *ሮሜ 10፥3-4* "..ጽድቂ ኣምላኽ ሰኣን ምፍላጦም ጽድቂ ርእሶም ክተኽሉ ምድላዮምንሲ ንርእሶም ኣብ ትሕቲ ጽድቂ ኣምላኽ ኣየግዝእዙን" ይብል። ከምኡውን ከምቲ ኣብ ሮሜ 9፥32-33 ዝበሎ በጺሕዎም ኣለዉ። ኣብ *ሮሜ 11፥9-10* ሕጊ ሙሴ ወይ ክኣ ማእዲ እስራኤል ንመፈንጠራን መድፈናን ንመዓንቀፍን መስጣን ኮይንዎም ንኣዒንቶም ኣጸልሚቱ ንሕቖኦም ኣጎቢጡ ክሳዕ እዛ ዕለት እዚኣ ኣደንዚዝዎም (ኣባዕዚዝዎም) ስለዘሎ። እዞም ክልተ ኣዋሊዕን ቀወምቲ ቀንዴልን ካብቲ ኣባዕዚዝዎም (ኣደንዚዝዎምን) ዘሎ *መጋረጃ* ሕጊ ክውጽእዎም እዮም። እስራኤል የሱስ ክርስቶስ ንሱ በይኑ መድሓኒ ምዃኑ ፈሊጣ ብሃገር ደረጃ ብንብዓት ክትቅበሎ እያ።

<u>እዞም ክልተ ሰባት እዚኣቶም መን ኢዮም</u>

መምህራን መጽሓፍ ቅዱስ ከምዝብልዎ ገለ ኤልያስን ሄኖክን ይብሉ ነዚ ዝድግፎም ዘቕርብዎ ሓሳብ ከኣ ፡ ሄኖክ ኣይሞተን ኤልያስውን ኣይሞተን። ክልቲኦም ዓሪጎም ሰለ ዝኾኑ ንሳቶም እዮም ዝምለሱ ይብል፡፡

እቶም ሓደ ወገን ከኣ፡ ኤልያስን ሄኖክን ኮነ ኤልያስን ሙሴን ኣይኮኑን ይብሉ። እዚኣቶምሲ ካብ ማእከል እስራኤላውያን ዝትንስኡ እዮም ዝብሉ እዮም። ዝድግፎም መረጋገጺ ቃል ኣምላኽ ግና ኣየቕርቡን እዮም። እቶም 3ይ (ሳልሳይ) ወገን ግና ሙሴን

ኤልያስን እዮም ይብሉ፣ እዚኣም ንመርትየ ዘቕርብዎ ሓሳባት (ቃል) ድማ ካብዚ ቀጺልና ክንርእዮ ኢና።

ሕግን ነብያትን ብዛዕባ የሱስ ክርስቶስ ኢዮም ዝዛረቡ። *ሉቃ 24፥44-46* ከምዚ ይብል "ንሱ ድማ እዚ እቲ ምሳኻትኩም ከለኹ ካብ ሕጊ ሙሴን ነብያትን መዝሙራትን ብዛዕባይ እተጻሕፈ ኹሉ ኽፍጸም ይግብኦ ኢዩ፣ ኢለ ዝነገርኩኹም ቃለይ ኢዩ በሎም።" ክርስቶስ ሓሳረ መከራ ኽጸግብ ብሳልሰይቲ መዓልቲ ውን ካብ ምውታት ክትንስእ እዩ ይብል። ደቂ እስራኤል ግና ሕግን ነብያትን ዝብሎም ሰለ ዘየስተውዓሉ እዮም ተዓንቂፎም፡፡ ሙሴ ንሕጊ ይውክል ኤልያስ ከኣ ንነብያት እዩ ዝውክል፡፡ *ሉቃ 9፥30* "እነሆ ኸኣ 2 ሰባት ሙሴን ኤልያስን ምስኡ ይዘራረብ ነበሩ ብግርማ ኻኣ ተገልጹ ብዛዕባ እቲ ኣብ የሩሳሌም ክፍጸም ዘለዎ ሞቱ ኸኣ ይዘረረቡ ነበሩ" ይብል። ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ዕላማ መምጺኢኡ ኣብ የሩሳሌም ንኽመውት ኢዩ። እዚ ፍጻሜ ንኽፍጸም ከኣ ኣይኮነንዶ ምስ ሰብ፡ ምስ መላእኽቲውን ኣይተማኸረን። እምበኣር ምስ ሙሴን ኤልያስን ኣብቲ ከረን ይማኸር ዘይኮነ ዘሎስ ሙሴን ኤልያስን (ሕግን ነብያትን) እዚ እዩ እቲ መድሓኒ ኣብ የርሳሌም ክኣ ምእንቲ ሓጥያት ዝመውት ኢሎም ከም ዝተነበዩ ንሃዋርያት ገሊጽሎም፡ ሃዋርያት ድማ ድሕሪ ትንሳኤ የሱስ ክርስቶስ ምሂሮምሉ ኢዮም።

እምባኣር እዞም ኣብ ራእ 11 ዘለው ክልተ ሰባት ወጮ ተኸዲኖም ክዓየ ኢዩም ክብል ከሎ፡ ነብያት ኣብ ብሉይ ኪዳን ጨጓር ባርኖስ ተኸዲኖም ኢዮም ዝንበዩ ነይሮም። ካልእ መንገዲ ድማ ሙሴ ዋላ እንተ ሞተ ሬስኡ ኣይተረኸበን፡፡ *ይሁዳ 1፥9* እዚ ንመላኣኽቲ ዘካትዐ ነጥቢ ኢዩ። *2ነገ 2፥1* ኤልያስ ድማ ዓሪጉ እዩ። ጸረ ክርስቶስ ነዞም ክልተ ሰባት እዚኣቶም ሰለ ዝቐትሎም ሙሴ ክመይ ኢሉ ክልተ ግዜ ይመውት፡ መጽሓፍ ቅዱስ ንሰብ ሓንሳእ ሞት ድሕሪኡ ድማ ፍርዲ ተሰሪዑ ኣይኮነን ዝብል ሕቶ ክልዓል ይኽእል ይኸውን። ኩሉ ሰብ ካብ ኣዳም ክውለድ ከሎ ካብ ኣምላኽ ተፈልዩ ብምውቱ እዩ ዝውለድ። ንየሱስ ክርስቶስ እንተዘይተቐቢሉ ኸኣ ናብ ፍርዲ ይበጽሕ። ሙሴ ግና ኣሚኑ ዝዳሓነ ሰብ ስለዝኾነ ናብ ፍርዲ ኣይበጽሕን እዩ። እቲ ሙሴ ቐዳማይ ኮነ ዳሕረዋይ ጊዜ ዝሞቶ ሞት ግና ስጋዊ ሞት እዩ። እዚ ኸኣ ልክዕ ከምቲ ናይ ኣልኣዛር እዩ፡፡ ፍልልዩ ናይ ዓመታትን መዓልታት ጥራሕ ኢዩ፡፡ ኣብ ካልእ ድማ ኣብ *ሚል4፥4-5* "ነቲ ኣብ ሆሬብ ንኹሎም እስራኤል ኪኸውን ኢለ ንሙሴ ባርያይ ዝኣዘዝክዎ ሕጊ፡ ስርዓትን ፍርድን ዘክርዎ፡፡ እንሆ እታ ዓባይን እተፍርህን መዓልቲ እግዚኣብሄር ከይመጸት ነብዪ

ኤልያስ ክልእከልኩም እየ" ይብል። እዚ ዝረኣናዮ ጥቕሲ ኣብተን ዳሕረዎት መዓልታት ክብል ከሎ፣ ናይ ሸውዓተ ዓመት መከራ ንግስነት ጸረ ክርስቶስ ስለዘመልከት፣ ሙሴን ኢልያስን ከመጹ ምኻኖም የረድኣና። እዚ ኣብ *ራእ. 11፥5-6* "ሓደ እኳ ክጎድኦም እንተደለየ ካብ ኣፎም ሓዊ ይወጽእ እሞ ንጸላእቶም ይበልዖም፣ ዝናብ ከይዘንብ ከኣ ክዓጽዎ ንማይ ናብ ደም ክልውጥዎ ንምድሪ ብዝደለይዎ መዓት ክቕዝፍዎ ስልጣን ኣለዎም። ዝብሎ ምስቲ ሙሴ ኣብ ግብጺ ዘገልገሎ ኣገልግሎትን ኤልያስ ዘገልገሎ ኣገልግሎትን ይመሳሰል እዩ፡፡ እምበኣርከስ በዚም ዝርኣናዮም ኩሎም ነጥብታት ሙሴን ኤልያስን ምኻኖም የረድእና።

2. ንእስራኤል ካብ ጸረ ክርስቶስ ክከላኸሉላ እዮም

ጸረ ክርስቶስ ንእስራኤላውያን ካብ መሬቶም ምስ ሰጎጎም ንምድሪ እስራኤል ንኣርባዓን ክልተን ወርሒ ማለት ን ሰለስተ ዓመትን ፈረቃን ክረግጾ እዩ። ንህዝቢ እስራኤል ንምጽናት ድማ ናብታ ተሓቢኦምላ ዘለው ስፍራ ብብዝሒ ሰራዊት ክሰድድ እዩ። እዞም ሰባት ድማ በቲ እግዚኣብሄር ዝሃቦም ስልጣን ካብቲ ዘመጽእ ጸላኢ ንእስራኤል ኪኸላኸሉላ እዮም።

ከመይ ኢሎም ይከላኸሉላ ንዝብል ሓሳብ፣ እግዚኣብሄር ንደቂ እስራኤል ካብ ግብጺ ክውጽኦም ከሎ ብኢድ ሙሴን ኣሮንን ተጠቒሙ ብዓቢ ትእምርትን ተኣምራትን እዩ ኣውጺእዎም። ፈርኦን ከም ሰይጣን (ጸረ ክርስቶስ) ግብጺ ከኣ ከም ዓለም እያ ትምስል። ኣብዚ ነስተውዕል፣ ሙሴን ኣሮንን ኣብ ሓንቲ ቦታ ኮይኖም ንግብጺ ብብዙሕ ትእምርትን ተኣምራትን ካብ ወቕዕዋ፣ ኤልያስን ሙሴን ኣብ ሓደ ስፍራ ኮይኖም ንዓለም ክወቕዕዋ ከም ዝኽእሉስ ምስ ናይ ግብጽስ ዋላ ሓደ ፍልልይ የብሉን። ከምቲ ሙሴን ኣሮንን ንደቂ እስራኤል ካብ ግብጺ ክውጽኡ ብትእምርትን ተኣምርትን ንግብጺ ዝወቕዕዋ፣ ከምኡ ድማ ጠንቀልቲ ፈርኦን ደቂ እስራኤል ኻይወጹ ብትእምርትን ተኣምራትን ንግብጺ ወቒዖማ። ህዝቢ ግብጺ በዞም ክልተ ጉጅለ እዩ ተጨኒቑ ።*ዘጽ፣ 7፥20-22* "ሙሴ ኣሮንን ድማ ከምቲ እግዚኣብሄር ዝኣዘዞም ከምኡ ገበሩ ንሱ ከኣ በትሪ ኣልዒሉ ኣብ ቅድሚ ፈርኦንን ኣብ ቅድሚ ገላውኡን ነቲ ኣብ ሩባ ዘሎ ማይ ወቕዖ። እቲ ኣብ ሩባ ዘሎ ኩሉ ማይ ከኣ ናብ ደም ተለወጠ። እቲ ኣብ ሩባ ዝነበረ ነፍሲ ኩሉ ድማ ሞተ። እቲ ሩባውን ጸየአ። ግብጻውያን ከኣ ካብቲ ሩባ ኪሰትዩ ኣይካኣሉን ። ኣብ ኩሉ ምድሪ ግብጺ ከኣ ደም ኮነ። እቶም ጠንቀልቲ ግብጺ ከኣ ብስራዮም ከምኡ ገበሩ ልቢ ፎርኦን ከኣ ተረረ። ከምቲ እግዚኣብሄር ዝበሎ ድማ ኣይሰምዖምን፡" ይብል። ህዝቢ ግብጺ

ብሙሴን ኣሮንን ድኣ እዩ ኣንጸርጺሩ እምበር በቶም ዘጨንቕዎ ጠንቆልትስ ምንም ኣየስተውዓለን። ሰይጣን እንተትርፎ ሽግር ምውሳኽ፣ ሽግር ምንካይ ኣይፈልጥን እዩ።

እምበኣር ኣብዚ ውሽጢ 3 ዓመት ፈረቓን ብጉጅለ ጸረ ክርስቶስ ብሓሳዊ ነብይ ኣብ ዓለም ብዙሕ ትእምርትን ተኣምራትን ክግበር እዩ። *ራእ13፥13* "ኣብ ቅድሚ ሰብ ሓዊ እኳ ካብ ሰማይ ናብ ምድሪ ክሳዕ ዝወርድ ዓብይ ትእምርቲ ይገብር፡" ይብል። ከምኡውን *2ይተስ፥-2፥9-10* "እቶም ዚጠፍኡስ ንምድሓኖም ዝኸውን ፍቕሪ ሓቂ ስለ ዘይተቐበሉ ንኣታቶም ናይ እዚ ኣመጻጽኣ ብሓይሊ ሰይጣን፣ ብትእምርትን ተኣምራት ሓሶትን እዩ ዚኸውን " ይብል። ከምኡ ድማ በዞም 2 ሰባት (ብሙሴን ኤልያስን) ንእስራኤል ንምኽልኻል ኣብ ዓለም ዓበይቲ ትእምርትን ተኣምራትን ክግበር እዩ። *ራእ፥-11፥5-6* "ሓደ እኳ ኪጎድኦም እንተ ደለየ ድማ ካብ ኣፎም ሓዊ ይወጽእ እሞ ንጸላእቶም ድማ ይበልዖም። ሓደ እኳ ክጎድኦም እንተደለየ ድማ ክቕተል ይግብኦ እዩ። እዚኣቶም በተን መዓልታት ትንቢቶም ዝናብ ምእንቲ ከይዘንብ ንሰማይ ኪዓጽውዎ ስልጣን ኣለዎም" ይብል። ዓለም ብምልእታ ኣንጻር እስራኤልን (ሙሴን ኤልያስን) ምስ ጸረ ክርስቶስ ስለ እትሰለፍ እዞም ክልተ ሰባት ከኣ በቲ ዘለዎም ስልጣን ንዓለም ከጨንቕዋ ንእስራኤል ድማ ክከላኸሉላ ኢዮም። *ራእ12፥15-16* ከምዚ ይብል"እቲ ተመን ድማ ነታ ሰበይቲ ውሒጅ ምእንቲ ክወስዳስ ደድሕሪኣ ኸም ውሒጅ ዝኾነ ማይ ካብ ኣፉ ኣውጽኤ፣ ምድሪ ከኣ ነታ ሰበይቲ ረድኣታ፣ እታ ምድረ ኣፉ ከፊታ ነቲ ካብ ኣፍ እቲ ገበል ዝወጸ ውሒጅ ወሓጠቶ" እዚ ውሒጅ እዚ ጸረ ክርስቶስ ንእስራኤል ኻጥፍኡ ዝልእኮም ሰራዊት ኢዮም። እዞም ክልተ ሰባት ድማ ምድሪ ኣፉ ትኸፍትሞ ነዚ ሰራዊትን ዕጥቁን ትውሓጦ ኢሎም ምስ ተዛረቡ፣ ምድሪ ኣፉ ከፊታ ክትውሕጦም ኢያ። እዚ ፍጻመ እዚ ቅድሚ ሕጂ ኣብ *ዘሁ 16፥30-32* ሙሴ፣ ንቆራሕን ዳታንን ኣቢራምን ኩሎም ሰቦምን ንብረቶምን ምድሪ ኣፉ ከፊታ ክትውሕጦም ምስ ኣዘዘ ከምዝተፈጸመ እዚ ፍጻመ እዚ ድማ ክድገም ኢዩ። ከምኡውን ቅድሚ ሕጂ ኤልያስ ኣብ *2ነገ1፥10* ነቶም ክሕዝዎ ዝተላእኩ ሰራዊት ካብ ሰማይ ሓዊ ብምውራድ ኣጥፊእዎም ኢዩ። ከምኡ ኸኣ ነቲ ንእስራኤል ኻኽሕዙ ዝኸቱ ሰራዊት ብሓዊ ከም ዘጥፍእዎም የመልክት፡፡ *ራእ11፥5-6* "ካብ ኣፎም ሓዊ ይወጽእ ንጸላእቶም ከኣ ይበልዕ" ይብል።

እቲ ኣብ ራኢይ ምዕራፍ 8ን 9ን 16ን ዘሎ ሸውዓተ ጽዋዕን ሸውዓ ተ መለኸትን ዝብሎ ፍጻመኡ ኣብ ሓደ እዋን እዩ ዝኸውን። እዚ

ፍጻመ ከኣ ብሙሴን ኤልያስን ከምኡውን ብሰዓብቲ ጸረ ክርስቶስ ማለት ብሓሳዊ ነብይ ዝፍጸም ኢዩ። እዚ ደምን ሓዊን ዝብሎ ስእላዊ መግለጺ ዘይኮነስ ከምዘለዎ ክፍጸም ኢዩ። ምኽንያቱ ቅድሚ ሕጂ ኣብ ግብጺ ዝተፈጸመ ስለዝኾነ ሕጂ ከኣ ኣብ ዓለም ምሉእ ክፍጸም ኢዩ። ካብዚ ቀጺልና በብሓደ እናወሃሃድና ክንርኢ ኢና።

1. 1ይ መለኸት *ራእ8፡7* "እቲ ቀዳማይ መልኣኽ መለኸት ነፍሐ እሞ ደም እተሓወሰ በረድን ሓውን ኮነ ናብ ምድሪ ውን ተደርበየ። ሲሶ ምድሪ ከኣ ነደደ፤ ሲሶ ኣእዋምውን ነደደ፡ ብዘሎ ለምለም ሳዕሪ ድማ ነደደ" *ዘጸ9፡22-24* ርአ ከምቲ ቅድሚ ሕጅ ሓውን በረድን ወሪዱ ንብዘሎ ለምለም ቡቑሊን ጥሪትን ዘጥፍአ እዚ ቀዳማይ መለኸት ምስ ተነፍሐ ድማ ከምኡ ኪኸውን ኢዩ።

2. 2ይ ጽዋእን ሓምሻይ መለኸትን ኣብ ሓደ እዋን ኢዩ ዝፍጸም *ራኢ9፡1* "እቲ ሓሙሻይ መልኣኽ ድማ መለኸት ነፍሐ ኮኾብ ድማ ካብ ሰማይ ናብ ምድሪ ኪወድቕ ከሎ ርኤኹ መርሖ ዓሚቕ ዓ ላውን ተዋህቦ" ይብል። እዚ ኮኾብ እዚ ቅዱስ መልኣኽ እግዚኣብሄር ኣይኮነን ምክንያቱ መልኣኽ እግዚኣብሄር ይወርድ ድኣ እምበር ኣይወድቕን ኢዩ። ጸረ ክርስቶስውን ካብ መንግስቱ ስለ ዘይተኣልየ እዚ ኮኾብ እዚ ንሱ ክኸውን ኣይክእልን ኢዩ። እዚ ናብ ምድሪ ዝወደቐ ኮኾብ ግና ምስቲ ኣብ *ራኢ12፡9* "እቲ ንብዘሎ ዓለም ዘስሕቶ ዘሎ ድያብሎስ ሰይጣን ዝብሃል ዓብዩ ገበል እቲ ናይ ጥንቲ ተመን ተደርበየ ናብ ምድሪ ተደርበየ መልኣኽቱውን ምስኡ ተደርበዩ " ዚብሎ ኣብ ሓደ እዋን ዝፍጸም ስለዝኾነ እዚ ኮኾብ እዚ ካብ ኣየር ናብ ምድሪ ዝተደርበየ ሰይጣን ኢዩ። እዚ ዓሚቕ ዒላ (ማዓሙቕ) ዝብሎ ድማ፡ ናይቶም ዚወደቑ ሕሱማት መላእኽቲ ብሰንሰለት ዝእሰሩሉ ስፍራ ኢዩ። *2ጺጥ2፡4* "ኣምላኽ ግና ነቶም ሓጢያት ዚገበሩ መላእኽቲ እኳ ናብ ገሃነም ደርበዩ ብመቑሕ ጸልማት ተኣሲሮም ንፍርዲ ኪሕለው ኣሕሊፉ ሃቦም እምበር ካብ ዘይንሓፎም" ይብል። መንፈስ ጸረ ክርስቶስ ካብዞም ዝተኣሰሩ መላእኽቲ ሓደ ኮይኑ ንሸውዓተ ዓመት ካብ መዓሙቕ ኪወጽእ ዚፍቀደሉ እዩ። *ራኢ11፡7* "ምስክሮም ምስ ፈጸሙ ከኣ እቲ ካብ መዓሙቕ ዝወጽእ ኣራዊት ምስኣቶም ውግእ ክገብር ክስዕሮምን ክቐትሎምን እዩ" ይብል። ኣብዚ መዓሙቕውን ሰይጣን ሽሕ ዓመት ክእሰር ኢዩ፡ *ራኢ20፡1-2* "መርሖ መዓሙቕን ሓደ ገዚፍ መቕሕን ኣብ ኢዱ ዝሓዘ መልኣኽ ድማ ካብ ሰማይ ኪወርድ ከሎ ራኤኹ ንሱውን ነቲ ገበል ሽሕ ዓመት ኣሰሮ" እዚ መርሖ ዓሚቕ ዓላ (መዓሙቕ) ኣብ ኢድ እግዚኣብሄር ስለዝኾነ፡ ዝኾነ ይኹን ሓይሊ ከፈቱ ካብዚ መዓሙቕ ኽወጽእ ዝኽእል የለን።

ግናኸ እግዚኣብሄር ነዚ መፍትሕ ንሓጺር ግዜ ንሰይጣን ክህቦ እዩ። ሰይጣን ድማ ነቲ መዓሙቕ ክኸፍቶ እዩ። እቶም ተኣሲሮም ዚነብሩ መላእኽቲ ኣንበጣ ዚመስሉ ዝብሎም (ዝወደቑ መላእኽቲ) ናብ ምድሪ ኪወጽኡ እዮም። *ራኢ9፡2-11* "ነቲ ዓሚቕ ዒላ ውን ከፈቶ። ካብቲ ዒላ ከኣ ከም ትኪ ዓቢ እቶን ዝመስል ትኪ ወጸ። ብትኪ እቲ ዒላ ድማ ጸሓይን ኣየርን ጸልመተ። ካብቲ ትኪ ድማ ኣንበጣ ናብ ምድሪ ወጸ። ከምቲ ንዕንቅርቢታት ኣብ ምድሪ ስልጣን ከም ዘለወን፡ ንእኡውን ነቲ ኣብ ግንባሮም ማሕተም ኣምላኽ ዘይብሎም ሰባት ጥራይ ድኣ እምበር ኣብ ምድሪ ንዘሎስ ንሳዕሪ ወይስ ለምለም ንዘበለ ንኣእዋም ኣይትጉድኣዮም ተባህለሉ። ሓሙሽተ ወርሒ ደኣ ኪሳቅዮም እምበር ኻይቀትሎምውን ተዋህቦ። እቲ ስቓዮም ከም ስቓይ ዕንቅሪቢት ንሰብ ኽትነክስ ከላ እዩ። በተን መዓልታት እተአን ሰባት ንሞት ኪደልዩዋ ኢዮም። ሙማትውን ኪምነዩ ኢዩም። እቲ ሞትውን ካባታቶም ክሃድም ኢዩ። ትርኢት እቲ ኣንበጣ ድማ ንውግእ እተዳለወ ኣፍራስ ይመስል። ኣብ ርእሱውን ኣኽሊላት ወርቂ ዚመስል ኣለዎ። ገጹ ከም ገጽ ሰብ ኢዩ። ከም ጸጉሪ ኣንስቲ ዚበለ ጸጉሪ ኣለዎ። ኣስናኑውን ከም ኣስናን ኣናብስ እዩ። ድርዒ ሓጺን ዝመስል ደርዒ ከኣ ኣለዎ። ድሃይ ኣኽናፉ ከምድሃይ ሰረገላታት ናብ ውግእ ዚጋልቡ ብዙሓት ኣፍራስ ኢዩ። ከም ጭራ ዕንቅርቢት ዚመስል ጭራን ሕንዚን ኣለዎ። ንሰብሲ ሓሙሽተ ወርሒ ኪጎድኦም ኣብ ጭራኡ ስልጣን ኣለዎ፡ ንጉስ ኣለዎ፡ ንሱ መልኣኽ መዓሙቕ እዩ። ስሙ ብኢብራይስጥ ኣባዶን እዩ። ብጽሪኢ ካኣ ስሙ ኣፖልዩን ይብሃል።" ይብል። እዚ ካብ መዓሙቕ ዝወጸ ኣንበጣ ተፎጥራዊ ኣንበጣ ኣይኮነን፤ ምኽንያቱ መጽሓፍ ቅዱስ ኣብ *ምሳ30፡27* "ኣንበጣ ንጉስ የብሉን ግናኸ በገባብ ሓቢሩ ይጓዓዝ" ይብለና። እዚ ግና ንጉስ ዘለዎ ንጉሱውን መልኣኽ መዓሙቕ ኣበደን ተባሂሉ ዝጽዋዕ እዩ። ኣቦዳን ማለት መዕነዊ መብረሲ መባደሚ ማለት እዩ። ዕዮ ናይዞም ካብ ዒላ ዚወጹ መናፍስቲ ነቶም ማሕተም ናይቲ ኣራዊትን ስሙን እተቐበሉን ንምስሉውን ዝሰገዱ ኩሎም ብኽቢድ ቁስለተ ስጋ ኪወቅዕዎም ንሓሙሽተ ወርሒ ክሳቐይዎም እዮም። *ራኢ16፡2* "እቲ ቀዳማይ ከደ እሞ ጽውኡ ናብ ምድሪ ኣፍሰሶ። ነቶም ማሕተም እቲ ኣራዊት ዘለዎምን ንምስሉ ዝሰግዱ ሰባት ከኣ ክፉእ ብርቱዕ ቁስሊ ወጾም" ይብል። ሰይጣን ነቶም ዝስዕብዎ ዘበሉ ዝዕድሎም ህያብ እዚ እዩ፤ ካብ ሰይጣን ጽቡቕ ህያብ የለን።

3. 2ይ መለኸትን 2ይ ጽዋዕን *ራእ8፡8,9* "እቲ ካልኣይ መልኣኽውን መለኸት ነፍሐ ከም ከረን ዝበለ ነዳዲ ሓዊ ድማ ናብ ባሕሪ

ተደርበየ ሲሶ ባሕሪ ኸአ ደም ኮነ .. " *ራእ16፥3* "እቲ ካልእ ድማ ጽዋኡ ናብ ባሕሪ ኣፍሰሶ እቲ ባሕሪ ከአ ከም ናይ ምውት ሰብ ዚመስል ደም ኮነ። ኣብቲ ባሕሪ ዝጸነሔ ትንፋስ ዘለዎ ኩሉ ህያው ድማ ሞተ። *ዘጸ7፥20-22 ርአ።* እዚ ከም ከረን ዝበለ ነዳዲ ዝብሎ ዘሎ ኣዝዩ ዓብዩ ሃልሃልታ ሓዊ ኢዩ። ሓሳዊ ነብዩ ካብ ሰማይ ሓዊ ከምዘውርድ ከምኡ ድማ ሙሴን ኤልያስን ካብ ሰማይ ሓዊ ከውርዱ ስልጣን ከምዘለዎም ዘክር። እዚ ሓዊ እዚ ነቲ ኣብ ባሕሪ ዘሎ ኦክስጂን ከጥፍእ ነቲ ማይ ናብ ደም ክልውጦ ኢዩ። እቶም ዓሳታት ይሞቱ። ምኽንያቱ ኦክስጂን የለን። መራኽብ ድማ ክጥሕላ ኢየን።

<u>4. 3ይ መለኸትን 3ይ ጽዋእን</u> *ራእ 8፥10-11* "እቲ ሳልሳይ መልኣኽ ከኣ መለኸት ነፍሖ ዓብዩ ኮኾብ ከም መብራህቲ እናነደደ ኻብ ሰማይ ወደቐ። ኣብ ሲሶ ሩባታት ዓይኒ ማያትን ከአ ወደቐ። ስም እቲ ኮኾብ ድማ ምረት ኢዩ ዝባሃል። ሲሶ ማያት ከአ መረረ። መሪር ብምዃኑውን ብሰሪ እቲ ማይ ብዙሓት ሰብ ሞቱ።" *ዘጸ7፥19 ርኣ* እዚ ኮኾብዚ ባህርያዊ ኮከብ ኣይኮነን ። ምኽንያቱ ባህሪያዊ ኮከብ ፈልዩ ንሩባታትን ዓይኒ ማያትን ኣይወቅዕን ኢዩ። ንመራሕቲ ሃገራትን፣ መራሕቲ ቤተክርስትያን፣ መልኣኽትን መጽሓፍ ቅዱስ ከም ኮኾብ ይምስሎም። እዚ ኮኾብዚ ግና፣ ንህዝቢ ዓለም ብጭንቀትን ምረትን ዝውቕዕ ስለ ዝኾነ ምምሕዳር ጸረ ክርስቶስ ኢዩ ክኸውን ዝኽእል። እቲ ማይ መሪር ኮነ ክብሎ ከሎ ከም ናይ ምውት ሰብ ደም ስለዝቅየር ነዚ ምስታይ ካብዚ ዝከፍእ ምረት የለን። በዚ ዝወረደ መከራ ድማ ኩሉ ፍጥረት፣ እግዚኣብሄር ፍርዱ ጻድቕ ኢዩ ክሳዕ ሕጂ ምዕጋስካውን ብዝሒ ምሕረትካ ኢዩ ኢሎም ከመስግንዎ እዮም።

<u>5. 4ይ መለኸትን 5ይ ጽዋእን</u> *ራእ16፥10* "እቲ ሓምሻይ ከአ ጽዋኡ ኣብ ዝፋን እቲ ኣራዊት ኣፍሰሰ። እታ መንግስቱ ድማ ጸልመተት ብሰሪ እቲ ስቓይውን ልሳውንቶም ሓየኹ።" *ዘጸ10፥21-23 ርአ።* እዚ ጸልማትዚ ንሰለስተ መዓልቲ ኣብ ግብጺ ከምዝጸንሐ ይነግረና። ኣብ ዘመን ጸረ ክርስቶስ ግና ንኽንደይ ከም ዝጸንሕ ዝተፈልጠ ነገር የለን። ግናኸ ገለ ሰባት ጸሓይ ክሳብ ሎሚ ትበርቕ ትዓርብ ኣላ። እዚ ከመይ ኢሉ ክኸውን ይኽእል ይብሉ ይኾኑ። እዚ ትእምርቲ ስለዝኾነ ካብ ኣእምሮ ንላዕሊ እዩ ቃል ኣምላኽ ስለዝበሎ ግና ቅድሚ ሕጂ ተፈጺሙ ሕጂውን ክፍጸም እዩ። ሰባት ግና በቲ ዝወረዶም ነገር ክንስሑ ዘይኮኑስ ንኣምላኽ ከም ዝጸርፉ እዩ ዝነግረና። እዚ ኩሉ ከኣ ድሕሪ ምንጣቕ ቤተክርስቲያን መንፈስ ንስሓ ስለዘየለ ክንስሑ ኣይኮኑሎምን ኢዩ።

<u>6. 4ይ ጽዋእ</u> *ራእ16፥8-9* "እቲ ራብዓይ ከአ ጽዋኡ ኣብ ጸሓይ ኣፍሰሰ። ንኣኣውን ንሰብ ብሓዊ ኽተንድድ ተዋህባ። እቶም ሰብ ድማ ብብርቱዕ ሃሩር ነደዱ። ንሳቶም ነቲ ኣብዘን መዓልታት እዚኤን ስልጣን ዘለዎ ኣምላኽ ከአ ጸረፍዎ። ክብሪ ክህብዎውን ኣይተነስሑን" ይብል። ጨራ ጸሓይ ብሓይሊ ንኽይወርድ ዝከላኸል ቀጸላ ኦዞን ዝተባህለ ኣብ ኣየር ዝተዘርገሐ ኦክስጂን እዩ። ሎሚ እዚ ቀጸላ እዚ እናተቐደደ ይኸይድ ስለ ዘሎ፣ ምናልባት እዚ 4ይ ጽዋእውን ነዚ ቀጸላ እዚ ብሓይሊ ዝቐድድ ኺኸውን ይኽእል እዩ።

<u>ሐ. ሞት ናይዞም ክልተ ነብያት (ሙሴን ኤልያስን)</u>

ጸረ ክርስቶስ ነዞም 2 ሰባትን ንእስራኤልን ንምጥፋእ ደጋጊሙ ኩናት ክኸፍት ድሕሪ ምጽናሕ፣ ኣብ መወዳእታ ናይቲ ሰለስተ ዓ መትን ፈረቓን ነዞም ክልተ ሰባት ኣብ የሩሳሌም ኪቐትሎም እዩ። *ራእ፥11፥7-8* "ምስክሮም ምስ ፈጸሙ ከኣ እቲ ካብ መዓሙቕ ዚወጽእ ኣራዊት ምሳታቶም ውግእ ክገብርን ክስዕሮምን ክቐትሎምን እዩ። ሬሳታቶም ከኣ ኣብ ኣደባባይ ኣብታ ጐይቶኦም እተሰቕለላ ብመንፈሳዊ ሓሳብ ከኣ ሰዶምን ግብጽን እትበሃል ዓባይ ከተማ እዩ" ይብል። ብሞት እዞም ክልተ ሰባት እዚኣቶም ዓለም ኣዚያ ክትሕጎስ እያ። ምኽንያቱ ከምቲ ግብጺ ብሙሴን ኣሮንን ዝተጨነቀት ሽምኡ ከኣ በዞም ክልተ ሰባት ዝገበርዎ ዓበይቲ ትእምርትን ተኣምራትን ንምድሪ ስለ ዝወቅዑዋ ዓለም ብምልእታ ስለዝተጨነቀት እያ። *ራእ11፥10* "እዞም ክልተ ነብያት እዚኦም ነቶም ኣብ ምድሪ ዝነብሩ የሰቕቕዎም ነይሮም እዮም እሞ፣ እቶም ኣብ ምድሪ ዝነብሩ ብእታቶም ይሕጎሱ ባህ ውን ይብሎም። ኣብ ነሓድሕዶም ከኣ ውህበት ክሰዱ እዮም" ይብል። ሬሳታቶም ናብ መቃብር ክኣቱ ዘይፍቐደሉ ምኽንያት ድማ ብዘላ ዓለም ጸላእታ ከም ዝሞቱ ርእያ ክትኣምን እሞ ንኽትሕጐስ እዩ። እቲ ዓሌታትን ቋንቋታትን ህዝብታትን ነቲ ሬሳታቶም ሰለስተ መዓልትን ፈረቓን ይርእዮ ዝብል ኣብቲ ዮውሃንስ ነዚ ትንቢት ኽጽሕፍ ከሎ ዝነበረ ዘመን ከይንና ክንርእዮ ከለና ብዘሎ ህዝቢ ዓለም በፍራስን ኣብቃልን ኣብ ውሽጢ 3 መዓልትን ፈረቓን ሬሳ ናይዞም ክልተ ሰብ ንኸርኢ ናብ የርሳሌም ክመጽእ ፈጺምካ ዘይካኣል እዩ።

እቲ ህዝብታት ቋንቋታት ኣብ ውሽጢ 3 መዓልትን ፈረቃን ክርእዩ እዮም ዚብል ትንቢታዊ ቃል ነዚ ዘለናዮ ዘመን እዩ ዘመልክት። ምኽንያቱ ሎሚ ዓለም ብሳታላይት ዝተደገፈ መራኸቢ ብዙሃን ተጠቂማ (ከም፣ ብቴለቪጅን , ብኢንተርነት) ኣብ ውሽጢ ሓጺር ደቓይቕ ዓለም ብምልእታ ክትርእዮም እያ። *ራእ11፥11-12* "ድሕሪ

ሰለስተ መዓልትን ፈረቓን ድማ መንፈስ ህይወት ካብ ኣምላኽ ኣተዎም ፣ ብእጋሮም ውን ቆሙ ፣ ነቶም ዚጠመትዎም ድማ ብርቱዕ ፍርሃት ወደቖም እሞ ነጀው ደይቡ ዚብሎም ዓብይ ድምጺ ካብ ሰማይ ሰምዑ" ይብል። ምትንሳእ ናይዞም ሰባት እዚኣቶም ንዓለም ከቢድ ስምባደ ኾይኑ እዩ። እዚ ዚኾነሉ ምኽንያት ድማ ኣገልግሎቶም ዚቕጽሉ ስለ ዝመሰሎም እዩ። እዞም ክልተ ሰባት ግና ኣገልግሎቶም ስለ ዝወድኡ ኣይምለሱን እዮም።

ምዕራፍ 12
ውግእ ኣርማጌዶን

ኣፈጻጽማ ሻድሻይ ጽዋእን ሻድሻይ መልኸትን

ሻድሻይ መለኸትን ሻድሻይ ጽዋእን ፍጻሜኡ ኣብ ሓደ እዋን እዩ። *ራእ9፥13-14* "እቲ ሻድሻይ መልኣኽውን መለኸት ነፍሐ ካብተን ኣርባዕተ ቀርኒ ናይቲ ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ዘሎ መሰውኢ ወርቂ ነቲ መለኸት ዘለዎ ሻድሻይ መልኣኽ ነቶም ኣብቲ ዓብይ ሩባ ኤፍራጥስ ተኣሲሮም ዘለው ኣርባዕተ መላእኽቲ ፍትሓዮም ዚብል ድምጺ ሰማዕኩ።" ይብል፣ እዚ ምስቲ ኣብ *ራእ16፥12* "እቲ ሻድሻይ'ውን ጽዋኡ ኣብቲ ዓቢ ርባ ኤፍራጥስ ኣፍሰሶ። ነቶም ካብ ምብራቕ ጸሓይ ዝመጹ ነገስታት ድማ መንገዲ ምእንቲ ክዳልወሎም እቲ ማዩ ነጸፈ፣ ዝበሎ ሓደ እዩ። እዞም ኣርባዕተ መላእኽቲ ብመቑሕ ተኣሲሮም ዝጸንሑ ሽዑ ዝፍትሑ፣ እቶም ካብ ምብራቕ ዝመጹ ኣርባዕተ ነገስታት እዮም። ብዝሒ ሰራዊት ናይዞም ነገስታት እዚኣቶም ኣብ *ራኢ.9፥16* ተጠቒሱ ዘሎ "ቁጽሪ ናይቶም ሰራዊት ፈረሰኛታት ክኣ ክልተ እልፊ ግዜ እልፊ እዩ። ቁጽሮም ሰማዕኩ።" እዚ ድማ 2,000,000, ሰራዊት እዩ ። እዚ ሰራዊት እዚ ዝዓጥቆ ዕጥቂ እዚ ሕጂ ዘሎ ዘመናዊ ዕጥቂ (ታንክታት ምዕቡል ኣጽዋር) ክምዝኾነ ኣብ *ራእ9፥17* ተጠቒሱ ኣሎ። "ብራእይውን ከምኡ ከምቶም ኣፍራስን እቶም ተቐሚጦምዎም ዘለውን ርኤኹ። ሓውን ሀያንኮትስን ዲንን ዚመስል ድርዒ ኣለዎም። ኣራእስ እቶም ኣፍራስ ከም ኣራእስ ኣናብስ ይመስል። ካብ ኣፎምውን ሓውን፣ትክን፣ ዲንን፣ ይውጽእ። በቲ ካብ ኣፎም ዝወጸ ሓውን ትክን ዲንን በዘን 3 መዓት እዚአን ሲሶ ሰብ ተቐትለ። ስልጣን እቶም ኣፍራስ ኣብ ኣፎምን ኣብ ጭራኦምን እዩ እሞ እቲ ጭራኦም ኣትማን እዩ ዝመስል" ይብል። ዮውሃንስ ኣብ ዘመኑ ነዚ ሕጂ ዘሎ ኣጽዋር (ታንክታት) ኣብ ኣእምሮኡ ክርድኦ ወይ ክስእሎ ስለዘይክእል ፈረስ ርእሱ ናይ ኣንበሳ ካብ ኣፉ ትክን ሓውን ዘውጽእ ድርዒ ዘለዎ ጭርኡ ተመን ብቕድሚኡን ብድሕሪኡን ዝጓዳእ ብምባል ገሊጽዎ። ነስትውዕል ኣንበሳ ክንቁ ክሎ ዘይፈርሕ እንስሳ የለን። ታንኪ ቶኪሳ ክኣ ዘይፈርሀ ሰብ የለን። ታንኪ ድርዒ ዘለዋ ብድሕሪኣን ብቕድሚኣን ትጓዳእ ብኣፉ ሓዊ ትተፍእ ናይ ሰራዊት ዕጥቂ ከምዝኾነት ኩላትና እንፈልጦ ሓቂ እዩ። እቲ ኣብ ኣርማጌደን ንእስራኤል ንምድምሳስ ኩለን ሃገራት ዓለም ዝሳተፍኦ ኩናት መራሒኡ ጸረ ክርስቶስ እዩ፤ ነዛ መንግስታ ዝፈረሰ ናብ በረኻ ዝሃደመት ሓንቲ ሃገር (እስራኤል) ንምድምሳስ ዓለም ሙሉእ ከመይ ኢሉ ክእከብ ንዝብል ሕቶ ክልተ ነጥቢ ክንርኢ ኢና።

ሀ. ፖለቲካዊ ኣተሓሳስባ

ኣቐዲሙ ጸረ ክርስቶስ ደጋፊሙ ንእስራኤል ንምድምሳስ ዝሰደዶ ሰራዊት በቶም ክልተ ነብያት ፈጺሙ ስለዝድምሰስ (ከቢድ ዕንወት ስለዝወርዶ) ጸረ ክርስቶስ ድማ ነቶም ክልተ ነብያት ስለዝቀተሎም ፍናን እኳ እንተተሰመዮ፣ ብምትንስኦም ኣብ ትንሳኤኦም ብዝተፈጸመ ኩነታት ነዞም ክልተ ሰባት ስዒረዮም ዝብል እምነት ኣይክህልዎን እዩ። ስለዚ ድማ እዩ ዓለም ብምልእታ ከትከትት ዝገብር። እቲ ዓለም ንኽትስለፍ ዝገብሮ መደረ ምናልባት ነዚ ዝስዕብ ክኸውን ይኽእል። እስራኤል፣ እዛ ጽዮናዊት ሃገር ህዝቢ ዓለም ብሰላም ከይነብር ክፉእ ጨናን ዘራጊት ሰላምን ስለዝኾነት፣ ንዓኣ ከይደምሰስካ ጽቡቕ ሰላም ስለዘየለ፣ ዓባይ ቸኹን ንእሽቶ፣ ድኻ ቸኹን ሃብታም፣ ኣብ ዓለም ዘሎ መንግስቲ ብምሉእ ሓይሉ ይሰለፍ። እቲ ዘይስለፍ ተቓዋሚ ስለዝኾነ ካብ እስራኤል ፈሊና ኣይንርእዮን ኢና ኢሉ ከቢድ መጠንቀቕታ እንተድኣ ኣጠንቂቑ ኩለን ክእከባ እየን።

ለ. መንፈሳዊ ሓሳብ

ራእ16፣13 "ካብ ኣፍ እቲ ገበልን ካብ ኣፍ እቲ ኣራዊትን ካብ ኣፍ ነብይ ሓሶትን ከኣ እንቛርዖብ ዝመስል ሰለስተ ርኹሳት መናፍስቲ ክወጹ ከለው ርኤኹ። እዚኣቶም ትእምርቲ እናገበሩ ነገስታት ኩላ ዓለም በታ ዓባይ መዓልቲ ናይቲ ኩሉ ዚኽእል ኣምላኽ ንውግእ ኪእከብዎም ዚወጹ ናይ ኣጋንንቲ መናፍስቲ እዮም። ንሳቶም ከኣ ናብቲ ብእብራይስጢ ኣርማጌዶን ዝባሃል ቦታ ኣከብዎም።" ይብል። ትእምርቲ ማለት ካብ ኣተሓሳስባ ሓይሊ ደቂ ሰባት (ካብ ኣእምሮ ንላዕሊ እዩ።) እምበኣር እዞም ሰለስተ እንቁርዖብ ዝመስሉ መናፍስቲ (ኣጋንንቲ) እንታይ ዓይነት ትእምርቲ እዩም ኪገብሩ ኣይተገልጸን። ግናኸ ከምዚ ይኹን ከምቲ፣ ኩለን ኣብ ዓለም ዘለዋ መንግስታት ናብ ኣርማጌዶን ንውግእ ክምዝእከባ ሓቂ እዩ። ዕላማ መኣከቢኦም ከኣ ብፖለቲካዊ ኣተሓሳስባ ንእስራኤል ምድምሳስ ከኸውን ከሎ እቲ መንፈሳዊ ሚስጥሩ ግን ምስ ጐይታ የሱስ ምውጋእ እዩ። *ራእ17፣13-14* "እዚኣቶም ሓደ ሓሳብ ኣለዎም። ሓይሎምን ስልጣኖምን ከኣ ነቲ ኣራዊት ኪህብዎ እዮም። እዚኣቶም ምስቲ ገንሸል ኪዋግኡ እዮም። እቲ ገንሸል ግና ጐይታ ጐይቶትን ንጉስ ነገስታትን እዩ እሞ ክስዕሮም እዩ። እቶም ምስኡ ዘለው ጽውዓትን እሙናትን ሕሩያትን ድማ ኪስዕሩ እዮም" ይብል። እዚ ቃል ኣምላኽ እዩ፣ ፍጻሜኡ ከኣ ሓቂ እዩ። ኣብ ዓለም ዘሎ ኩሉ ምዕቡል ኣጽዋር፣ ብምድሪ፣ ብኣየር፣ ብባሕሪ ንእስራኤል ንምድምሳስ ክስለፍ ከሎ፣ ህዝቢ እስራኤል እቶም ክልተ ዝከላኸልሎም ዚነበሩ ነብያት ስለ ዝሞቱ ኣብ ዓለም ድማ

ኮማበቐሎም ዚኽእል ሓይሊ ስለ ዘየለ በቲ መሪር ከቢድ ጭንቀት ክጭነቑ እዮም። ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ብዛዕባ እዛ እዋን እዚኣ ክዛረብ ከሎ ኣብ ማቴ 24፣20-22" ሽዑ መከራ ክኸውን እዩ። ከምኡ ዝበለ ኻብ መጀመርታ ዓለም ክሳዕ ሎሚ ዘይኮነ ከቶ ድማ ዘይከውን እዩ እሞ እቲ ምህዳምኩም ብኽረምቲ ወይ ብሰንበት ከይከውንሲ ለምኑ። እተን መዓልታት እቲኤን እንተዘይሓጽራ ስጋ ዝለበሰ ኩሉ ኣይምዳሓነን። ምእንቲ እቶም ሕሩያት ግና እተን መዓልታት እቲኤን ክሓጽራ እየን፣" ይብል።

እዚ ዝረኣናዮ ጽሑፍ ምህዳምኩም ብሰንበት ከይከውን ክብል ከሎ ቀጥታ ንኣይሁድ እዩ ዘመልክት። ኣብዚ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ንኣይሁድ ኣብታ እዋን እቲኣ ቀልጢፉ ከም ዚረድኦም፣ በዚ ቃል እዚ ክጸናኑዑ እዩ ነጊርዎም። እቲ ኣብ *ሉቃ21፣26* "ሓይሊ ሰማያት ኬንቀጥቅጥ እዩ እሞ ብፍርሃትን ኣብ ዓለም ብዝመጽእ ምጽባይን ነፍሲ ሰብ ክትውጽእ እያ" ዝበሎ ኣብዚ እዋን እዚ እዩ ዝፍጸም። ኣይሁድ ድማ የሱስ መጺኡ ኻብቲ ኸቢብዎም ዘሎ ሰራዊት ከድሕኖም ብርቱዕ ምጽብባይ ክርእዩ እዮም። እዚ ኸኣ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ብዛዕባ ኣመጻጽእኡ ኣቐዲሙ ስለዝነገሮም እዩ። ኩነታት ኣመጻጽእኡ ንኣይሁድ ክነግሮም ከሎ ኣብ *ማቴ24፣25-27* "እነሆ ኣቐዲመ ንገርኩኹም እነሆ ኣብ ቤት ኣሎ በረኻ ኣሎ እንተበልኹም ኣይትውጽኡ። እነሆ ኣብ ቤት ኣሎ እንተበልኹም ኣይትእመኑ። በርቂ ኻብ ምብራቕ በሪቑ ክሳዕ ምዕራብ ከምዚርኤ፣ ምጽኣት ወዲ ሰብ ከምኡ ኪኸውን እዩ።" ዝብል እዩ።

ምድሓን እስራኤልን ምድምሳስ መንግስታት ዓለምን

እዚ ኣመጻጽኣ እዚ ከምቲ ኣብ ምዕራፍ 5 ዝራኣናዮ፣ ናብ ዓለም ብግሉጽ ኣመጻጽኣ እዩ ዚመጽእ እምበር ብስውር (ከም ሰራቒ) ኣይኮነን። ምኽንያቱ በርቂ ካብ ምብራቕ ክሳዕ ምዕራብ በሪቑ ከም ዘርኤ ምጽእት ወዲ ሰብ ከምኡ ክኸውንዩ ኪብል ከሎ፣ ንኣብነት ጸሓይ በሪቓ ኹሉ ከም ዝርእያ፣ የሱስ ክመጽእ ከሎ ህዝቢ ዓለም ብምሉኡ ክርእዮ እዩ። *ሉቃ21፣27-28* "ሽዑ ንወዲ ሰብ ምስ ብዙሕ ሓይልን ግርማን ብደበና ሰማይ ክመጽእ ከሎ ክርእይዎ እዮም። እዚ ምኺን ምስ ጀመረ ምድሓንኩም ቀሪቡ እዩ እሞ ቅንዕ በሉ፣ ርእሰኹምውን ኣልዕሉ" ይብል። እስራኤላውያን በቲ ናይ የሱስ ክርስቶስ ምምጻእ ካብቲ ከቢብዎም ዘሎ ሰራዊት ዓለም ኪናገፉ ርእሰምውን ክቕንዑ እዮም። እቶም ኣብ ኣርማጌዶን ዚእከቡ ኩሎም ነገስታት ዓለም ድማ ምስ የሱስ ክዋግኡ ኣጽዋሮም ናብ ሰማይ ከቕንዑ ክትኩሱሉ እዮም፣ ዕሽነት ዓለም ክሳብ እዚ ክበጽሕ እዩ።

ኣብ *ራእ19፥11-16* "ሰማይ ክኣ ተኸፊቱ ረኣኹ እንሆ ድማ ኣምበላይ ፈረስ እቲ ተቐሚጥዎ ዘሎ ኸኣ እሙንን ሓቀኛን ይበሃል ብጽድቂውን እዩ ዚዳንይን ዚዋጋእን። ኣዒንቱ ከም ሃልሃልታ ሓዊ እየን ኣብ ርእሱውን ብዙሕ ዘውድታት ኣለዎ። ብጀኽኡስ ሓደ እኳ ዘይፈልጦ ጽሑፍ ስም ድማ ኣለዎ። ብደም እተዓለሰ ክዳን ተወንዚፍ እዩ። ስሙውን ቃል ኣምላኽ እዩ። ኣብ ሰማይ ዘለው ሰራዊት ከኣ ጻዕዳን፣ ጽሩይን ሻሽ ተኸዲኖም ኣብ ኣምበላያት ኣፍራስ ተቐሚጦም ሰዓብዎም። ካብ ኣፉ ከኣ ንኣህዛብ ዝወቕዓሉ በሊሕ ሰይፊ ይወጽእ። ንሱ ብበትሪ ሓጺን ክጓስዮም እዩ። ነቲ መጽሞቒ ወይኒ ናይ ብርቱዕ ቁጥዓ ኩሉ ዚኽእል ኣምላኽ ከኣ ንሱ ይረግጾ ኣብ ክዳንን ኣብ ምሕኩልቱን ድማ ንጉሰ ነገስት ጐይታ ጐይተትውን ዚብል ጽሑፍ ስም ኣለዎ፣" ይብል። እዚ ዝራእናዮ ኣብ ኣምበላይ ፈረሰ ዝተቐመጠ ጐይታናን መድሓኒናን የሱስ ክርስቶስ እዩ። እቶም ጻዕዳ ኽዳን እተኸድኑ ኣብ ኣምበሌታት ኣፍራስ እተቐመጡ ከኣ እቶም ኣቀዲሞም ዝተነጥቑ ክርስትያናት እዮም።

ምትሓዝ ጸረ ክርስቶስን ሓሳዊ ነብይን

ነቲ ዓለም ብምልእታ ክምዚ ዝበለ ጥበበኛ መራሒ የለን መን ክዋግኦ ይኽእል እናበለት ደድሕሪኡ እትሰዕቦ ዝነበረት ኣራዊትን፣ እቲ ሓሳዊ ነብይን ክትሓዙ እዮም። *ራእ19፥20* "እቲ ኣራዊት ተታሕዘ። እቲ ነቶም ማሕተም እቲ ኣራዊት እተቐበሉን ንምስሉ ዘሰገዱን ዜስሓቶም ትእምርቲ ኣብ ቅድሚኡ ዝገበረ ነብይ ሓሶትውን ምስኡ ተታሕዘ፣ ክልቲኦቶም ብህይወት ከለው ናብቲ ብዲን ዝነድድ ቀላይ ሓዊ ደርበይዎም ይብል። " እዚ ቀላይ ሓዊ ኢልዎ ዘሎ ገሃነም እሳት እዩ። *ዳን 7፥11* "ሽዑ ኣነ ብዛዕባ እቲ ቐርኒ እተዘረቦ ድምጺ ዓበይቲ ቃላት ጠመትኩ። እቲ ኣራዊት ክሳዕ ዝቕተል ጠመትኩ፣ ስጋኡ ጠፍኤ ምእንቲ ኪነድድ ከኣ ንሓዊ ተዋህበ። ይብል። " እቶም ዝተረፉ ኩሎም ነገስታት ዓለም በቲ ካብ ኣፍ ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ዝወጽእ ሰይፍ፣ እዚ ማለት ድማ ቃሉ ኩሎም ክሞቱ እዮም።*ራእ19፥21* "እቶም ዚተረፉ ድማ በቲ ካብ ኣፍ እቲ ኣብ ፈረሰ ተቐሚጡ ዘሎ ዝወጽእ ሰይፍ ተቐትሉ ኩለን ኣዕዋፍውን ስጋኦም በሊዐን ጸገባ። ይብል።"

ኣብ ትንቢት ዳንኤል ምዕራፍ 2 እግሪ ናይቲ ዓቢ ምስሊ ልምሉም መሬት ምስ ሓጺን እተሓወሰ ዝበሎ እዞም ነገስታት እዚኦም እዮም። *ዳን2፥44-45* "ብዘመን እዞም ነገስታት እዚኣቶም ኣምላኽ ሰማይ ንዘልኣለም ከቶ ዘይትጠፍእን ግዝኣታ ኸኣ ንኻልእ ህዝቢ

ዘይወሃብን መንግስቲ ክተንስእ እዩ። ንኹለን እዘን መንግስታት እዚኣተን ክትጭፍልቐንን ክተጥፍኣንን እያ። ንሳ ግና ንዘልኣለም ክትቀውም እያ። ከምቲ እምኒ ኢድ ከይተንከዮ ካብ ከረን ተፈንቂሉ ንሓጺንን ኣስራዝን መሬትን ብሩርን ወርቅን ኪድዕምኾ ኸሎ ዝረኣኻዮ እቲ ዓብይ ኣምላኽ ንንጉስ ነቲ ድሕሪ እዚ ዚኸውን ኣፍለጦ። እቲ ሕልሚ ርጉጽ ትርጉሙ ከኣ እሙን እዩ" ፣ይብል። እዚ ካብ ከረን ተፈንቂሉ ነቲ ምስሊ ዝዳዕሞኾ እምኒ እቲ ኣብ ኣምበላይ ፈረሰ ተቐሚጡ ካብ ሰማይ ዝወርድ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ እዩ። ኣብ ዓለም ዘሎ ኩሉ መንግስቲ ሰብ መወዳእትኡ ኣብዚ እዩ። መንግስቲ ክበሃል ከሎ ንመራሕቲ (ፕረዚደንት) ሚኒስተራትን ጀነራላትን ስጋብ ተራ ወታሃደር፣ ይንኣስ ይዕበ ኣብቲ መንግስታዊ ምምሕዳር ስልጣን ንዘሎዎ ኹሉ እዩ ዘጠቃልል እምበር ህዝቢ ዓለም ብሙሉኡስ ኣይጠፍእን እዩ። ነስተውዕል፣ ንኣብነት ኣብ ሓደ ሃገር እቲ መንግስቲ ክልወጥ ወይ ክፈርስ ከሎ እቶም ኣብቲ ናይቲ መንግስቲ ስልጣን ዝነበሮም ሰባትን ወተሃደራዊ ሓይልን ኩሉ ይቕየሩ ወይ ኸኣ ይቕተሉ ወይ ድማ ይእሰሩ። እቲ ህዝቢ ግና ከም ዘይትንከፍ ኩላትና ንፈልጦ ሓቂ እዩ። ኣብ ኣርማጌደን ዚጠፍእ ድማ ስርዓት መንግስቲ ዓለም ጥራይ እዩ። እዚ ፍጻሜ እዚ እቲ የሱስ ክርስቶስ ዝረግጾ መጽሞቒ ቁጥዓ ተባሂሉውን ይጽዋዕ እዩ። ከምኡ ድማ *ራእ19፥15* "ነቲ መጽሞቒ ወይኒ ናይቲ ብርቱዕ ቁጥዓ ኩሉ ዚኽእል ኣምላኽ ከኣ ንሱ ይረግጾ፣" ይብል። *ራእ14፥19-20* "እቲ መልኣኽ ከኣ ማዕጺዱ ናብ ምድሪ ኣውሪዱ ነቲ ናይ ምድሪ ኣስከል ወይኒ ክተቶ በለ። እቲ መልኣኽ ከኣ ማዕጺዱ ኣብ ምድሪ ኣውሪዱ ነቲ ናይ ምድሪ ወይኒ ኸተቶ እሞ ናብቲ ዓ ብዩ መጽሞቒ ቁጥዓ ኣምላኽ ደርብዮ። እቲ መጽመቒ ድማ ኣብ ወጻኢ ከተማ ተርግጸ እሞ ካብቲ መጽመቒ ሽሕን ሹድሽተ ሚእትን እስታድዮስ ዚኣክል ክሳዕ ልጉማት ኣፍራሰውን ዚበጽሕ ደም ወጸ" ይብል። እዚ ሽሕን ሹዱሽተ ሚእትን እስታድዮስ ዚብሎ 300 ኪ.ሜ እዩ። እምበኣር ደም ናይዞም ኩሎም መንግስታት ዓለም ክምዚ ኢሉ ክሳዕ ዝውሕዝ ከቢድ ፍጻሜ ክፍጸም እዩ፣ ናይ ኣርማጌዶን ውግእ ብዓወት ክርስቶስ የሱስ ድማ ክፍጸም እዩ። ኣሜን።

ምዕራፍ 13

ሽሕ ዓመት ንግስነት (Milenium Kingdom)

እዚ ሽሕ ዓመት ንግስነት ናይ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ፡ ዕረፍቲ ሰንበት ወይ መርዓ እቲ ገንሸል ተባሂሉ ይጽዋዕ። ኣብ *እብ4፥11-11, ራኢ.19፥7-9* ርአ። እዚ ሽሕ ዓመት መንግስቲ ናይ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ኸግለጽ ፍጥረት ኩሉ ብሃረርታ ይጽበዮ ከም ዘሎ ቃል ኣምላኽ ይነግረና። *ሮሜ8፥18-22* "ሃረርታ ፍጥረት ነቲ ምግላጽ ደቂ ኣምላኽ ይጽበዮ ኣሎ እሞ፥ ከምኡ ኸኣ ኣነ ንስቓይ እዚ ዘመንዚ ነቲ ኣባና ኪግለጽ ዚመጽእ ዘሎ ኽብሪ ኽም ዘይመዓራርዮ እኣምን ኣሎኹ። እቲ ፍጥረት ኘኸንቱ ተገዚኡ ኣሎ። ስለቲ ብተስፋ ዘግዝኦ እዩ እምበር፡ ብፍቓዱስ ኣይኮነን እሞ፥ እቲ ፍጥረት ንርእሱ ድማ ካብ ባርነት ጥፍኣት ናብ ሓርነት ክብሪ ደቂ ኣምላኽ ሓራ ኪውጽእ እዩ። ብዘሎ እቲ ፍጥረት ክሳብ ሕጂ ምሳና ኽይኑ ኽም ዘስቆርቁርን ቅልውላው ከም ዝሓዞን ንፈልጥ ኣሎና፥" ይብል፡፡ ብዘሎ ፍጥረት ንኸንቱ ተገዚኡ ኣሎ ሰለቲ ብተስፋ ዘግዝአ እዩ እምበር ብፍቓዱ ኣይኮነን እሞ እቲ ፍጥረት ንርእሱ ድማ ካብ ባርነት ጥፍኣት ናብ ሓርነት ክብሪ ደቂ ኣምላኽ ሓራ ኪወጽእ እዩ ክብል ክሎ፡ እግዚኣብሄር ኣምላኽ ንኣዳም ካብ ምድሪን ባሕርን ኣብ ትሕቲ ሰማይ ዘለዉ ኣዕዋፍን ብሓፈሻ ኣብ ህይወት ዘለዎን ህይወት ዘይብሉን ኹሉ ፍጥረት ክገዝእ ስልጣን ከምዝሃቦ ኣብ *ዘፍ1፥28* ነንብብ። ኣብቲ እዋን እቲ ሰብ ብቅድስናን ጽድቕን ከም ፍቓድ ኣምላኽ ንኹሉ ፍጥረት ይገዝእ ስለዝነበረ፥ ሰይጣን ከኣ ኣብ ምድሪ ስለዘይኣተወን ፍጥረት ኩሉ ብሓጎስ ንኣዳም ይግዝእ ነበረ። ብድሕሪዚ ግና ሰይጣን ንኣዳምን ሄዋንን ብምሕባል ምስ ኣስሓቶም ሓጢኣት ናብ ዓለም ኣተወ። እቲ ናይ ኣዳም ስልጣን ድማ ሰይጣን ተረኪብዎ ። ፍጥረት ኩሉውን ካብ ሓጎስ ናብ ጭንቀት፥ ናብ ግዝኣት ሰይጣን ኣትዩ። ክሳዕ ሕጂውን ኣብ ትሕቲ ግዝኣት ሰይጣን ኮይኑ የስቆርቁር ኣሎ። ካብቲ እዋን እቲ ጀሚሩ ሰይጣን ኣምላኽን፡ ገዛኢን እዛ ዓለም እዚኣ ተባሂሉ ክጽዋዕ ከምዝጀመረ ቃል ኣምላኽ ይነግረና። *ዮሃ16፥11 , ዮሃ12፥31* "ፍርዲ እዛ ዓለም እዚኣ ሕጂ በጽሐ፡፡ ገዛኢ እዛ ዓለም እዚኣ ሕጂ ንወጻኢ ኽድርበ እዩ፡፡" *2ቆሮ4፥4* "እቲ ብርሃን ወንጌል ናይ ክብሪ ክርስቶስ፡ ንሱ ኸኣ ምስሊ ኣምላኽ ምእንቲ ኸየብርሃሎምሲ፥ ኣምላኽ እዛ ዓለም እዚኣ ንሓሳብ እቶም ዘይኣምኑ ኣየሮ፡፡" ይብል፡፡

ኩሉ ፍጥረት ካብ ባርነት ጥፍኣት ናብ ሓርነት ክብሪ ደቂ ኣምላኽ ሓራ ኪወጽእ ተስፋ ስለ ዘለዎ ብሃረርታ ይጽበ ኣሎ ክብል ክሎ፥ ኣብ ናይ ሽሕ ዓመት ንግስነት፥ ሰይጣን ስለዝእሰር፡ ኣብ ኩሉ ስፍራ እከይ ዝገብር የለን። ኣብ *ኢሳ11፥9* "ከምቲ ማያት ንማዕሙቕ ባሕሪ ዜጎልብቦ፥ ምድሪ ብፍልጠት እግዚኣብሄር ክትመልእ እያ እሞ፥ ኣብ ኩሉ እቲ ቅዱስ ከረነይ ሓደ እኳ እከይን ጉድኣትን ዚገብር ኣይኪህሉን እዩ።"ይብል። ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ብጽድቅን ቅድስናን ንምድሪ ስለዝገዝእ ኩሉ ፍጥረት ብሓጎስ ክግዝእ እዩ። ምኽንያቱ እቲ ሰይጣን ካብ ኣዳም ወሲድዎ ዝነበረ ስልጣን የሱስ ክርስቶስ ኣብ መስቀል ንሰይጣን ስዒሩ ስለዝመንዝዖ፥ እቲ ምልኣት ሓይልን ስልጣንን ኣብ ሽሕ ዓመት ክግለጽ እዩ። የሱስ ገዛኢ (ኣምላኽ) ኩሉ ምድሪ ኮይኑ ክግለጽ ወይከአ ክገዝእ እዩ።

እብ2፥5-8 "ነታ ብዛዕባኣ እንዛረበላ ዘሎና እትመጽእ ዓለምሲ ኣብ ትሕቲ መላእኽቲ ኣየግዝኣን፡፡ ግናኸ ሓደስ እኳ ኣብ ገለ ስፍራ መስኪሩ ኣሎ፥ ከምዚ ኢሉ፥ ሰብ ንሰኻ ክትዝክሮ እንታይ እዩ? ወይስ ወዲ ሰብ ንሰኻ ክትኣልዮ እንታይ እዩ? ካብ መላእኽቲ ቅሩብ ኣንኣስካዮ ኣኽሊል ክብርን ግርማን ክለልካዮ፥ ኣብ ግብሪ ኣእዳውካ ኸኣ ሸምካዮ፡፡ ንኹሉውን ኣብ ትሕቲ ኣእጋሩ ኣግዛእካዮ ንኹሉ ኸግዝኣሉ ከሎ፥ ንእኡ ዘየግዝኦ ሓንቲ እኳ ኣይሓደገን፡፡ ግናኸ ኩሉ ኸም ዝግዝእ ንሕና ገና ሎሚ ኣይንርእዮን ኢና ዘሎና፡፡" ይብል፡፡ እቲ ኣብ ሽሕ ዓመት ዝፍጸም ፍጻሜ ኣብዚ ዘለናዮ ዘመን ኳንና ክንርእዮ ከሎና ንምርዳኡ ስለዝኸብድ ኣብ የእምሮና ብዙሕ ሕቶታት ክላዓል ይኽእል እዩ። ንኣብነት ነብዩ ዳኒኤል ነዚ ዘለናዮ ዘመን ኣብ ዘመኑ ኮይኑ ብራእይ እኳ እንተርኣዮ ንምስትውዓሉ ከቢድ ከም ዝኾነ እቲ መልኣኽ ገሊጽሉ ። ዳኒኢል ነቲ ራእይ ምስትውዓሉ ስለዝሰኣነ ነቲ መልኣኽ ከምዝሓተቶ ንርኢ ። *ዳን 12፥8-9* ከምኡ ውን ራኢይ ዮውሃንስ ነዚ ኣብዚ ዘመን እዚ ዘሎ ምዕባለ ቴክቶሎጂ (ትራንስፖርትን፥ መራኸቢታትን ፥ ኣጽዋርን) ብራእይ ርእይዎ እኳ እንተ ነበረ ኣብቲ ዘመንቲ ኮይኑ ክርድኦ ግና ኣይክኣለን። ሕጂ ግና ነቶም ኣብዚ ዘመን ዘሎና ኣመንቲ ንምስትውዓሉ ቀሊል እዩ ። መንፈስ ቅዱስ ንቃሉ ኣብ ዘዘመኑ ስለዝገልጾ እቲ ኣብ ሽሕ ዓመት ዝግለጽ ነገራት ሕጂ ንምስትውዓሉ ቁሩብ ይኸብድ እዩ። እቶም ኣብ *ራኢ10፥3-4* ተገሊጾም ዘለው ንጎዳታት ዝተዛረብዎ ዘረባ ሕቱም ዝተባህለ ምናልባት ኣብ ሽሕ ዓመት ይግለጽ ይኸውን ።

ፍጻሜታት ድሕሪ ውግእ ኣርማ ጌዶን ቅድሚ ሽሕ ዓመት ንግስነት፡-

1. ሰይጣን ክእሰር ኢዩ

ራኢ.20፣1-3 "*መርሖ መዓሙቕን ሓደ ገዚፍ መቐሕን ኣብ ኢዱ ዝሓዘ መልኣኽ ድማ ካብ ሰማይ ኪወርድ ከሎ ርኤኹ ንሱውን ነቲ ናይ ጥንቲ ተመን ሓዞ እዚ እቲ ድያብሎስን ሰይጣንን እዩ፣ ንሽሕ ዓመትውን ኣሰሮ። እተን ሽሕ ዓመት ክሳዕ ዝፍጸማ ከኣ ናብ መዓሙቕ ደርበዮ። ድሕሪ ደጊም ነህዛብ ምእንቲ ከየስሕቶም ኢሉውን፣ ዓጽዩ ኣብ ልዕሊኡ ሓተሞ። ድሕሪዚ ንቅሩብ ግዚ ክፍታሕ ይግባእ እዩ።*" ይብል፣ ኣብዚ ሰፍራዚ ሰይጣን ነህዛብ ምእንቲ ከየስሕቶም ክብል እንከሎ ኣዳማዊ ስጋ ዝለበሱ ኣህዛብ ኣብ ሽሕ ዓመት ከም ዝህልዉ እዩ ዘመልክተልና። ምኽንያቱ ሰይጣን ምድራዊ ሰብ፣ ኣዳማዊ ባህሪ ንዘለዎ ሰብ ጥራይ እዩ ከስሕት ዝኽእል። እዞም ኣህዛብ እዚኦም ካብቲ ናይ 7 ዓመት መከራ ዝተረፉ እዮም።

2. መንበር ፍርዲ ክርስቶስ የሱስ ንኣህዛብ

የሱስ ክርስቶስ ቅድሚ ሽሕ ዓመት መንግስቱ ምጅማሩ ናብ መንግስቱ ክኣትው ዝግባኦምን ዘይግብኦምን ኣህዛብ ክፈርድ ኢዩ። *ማቴ25፣31* "ግናኸ ወዲ ሰብ ብኽብሩ ምስ መጸ ኩሎም መላእኽቲውን ምስኡ ሽዑ ኣብ ዝፋን ክብሩ ይቕመጥ፣ ኩሎም ኣህዛብ ድማ ኣብ ቅድሚኡ ይእከቡ። ንሱ ከኣ ጓሳ ነባጊዕ ካብ ኣጣል ከምዚፈላልየን ካብ ነሓድሕዶም ይፈላልዮም ነተን ኣባጊዕ ኣብ የማኑ ነተን ኣጣል ድማ ኣብ ጸጋሙ የቑመን። ሽዑ እቲ ንጉስ ኣብ የማን ንዘለው ይብሎም ኣቱም ናይ ኣቦይ ብሩኻት ናብቲ ካብ ምምስራት ዓለም እተዳለወልኩም መንግስቲ ውረሱ፣ ጠምየ ኔረ እሞ ኣብላዕኩምኒ፣ ጸሚአ ኣስተኹምኒ፣ ገይሸ ተቐበልኩምኒ፣ ዓሪቐ ከደንኩምኒ፣ ሓሚመ በጻሕኩምኒ፣ ተኣሲረ መጻእኩምኒ፣ ሹዑ እቶም ጻድቃን ይመልሰሉ ጐይታይ ማዓስ ጠሚኻ ሪኢናካ እሞ ኣብላዕናካ ወይ ጸሚእካስ ኣስቴናካ፣ መኣስ ጋሻ ኬንካ ረኢናካ እሞ ተቐበልናካ ወይ ዓሪቕካስ ከዲናካ መኣስከ ሓሚምካ ርኤናካ ወይ ተኣሲርካስ በጺሕናካ ይብሉ። እቲ ንጉስ ከኣ እቲ ካብዞም ናኣሽቱ ኣሕዋተይ ንሓደ ዝገበርኩሙሉ ንኣይ ከምዝገበርኩምለይ ብሓቂ እብለኩም ኣለኹ ኢሉ ይምልሰሎም። ድሕሪዚ ኣብ ጸጋሙ ንዘለው ይብሎም ኣቱም ርጉማት ካባይ ራሓቑ ናብቲ ንሰይጣንን መላእኽቱን እተዳለወ ናይ ዘልእለም ሓዊ፣ ጠምየ ነበርኩ እሞ ኣየብላዕኩምንን ጸሚኤ ኣየስተኹምንን ገይሸ ኣይተቐበልኩምንን ዓሪቐ ኣይከደንኩምንን ሓሚመ ተኣሲረ ኣይበጻሕኩምንን ሽዑ ንሳቶም ጐይታይ ማዓስ ጠሚኻ ርኢናካ ወይ ጸሚእካ ወይ ጌሽካ ወይ ዓሪቕካ ወይ ሓሚምካ ወይ ተኣሲርካ ዘየገልገልናካ ኢሎም ይምልሰሉ። ሽዑ ንሱ እቲ ካብዞም ንኣሽቱ

ንሓደ ዘይገበርኩምሉ ንኣይ ከምዘይገበርኩምለይ ብሓቂ እብለኩም ኣለኹ ኢሉ ይምልሰሎም። እዚእቶም ናብ ናይ ዘልኣለም ስቓይ ጻድቃን ግና ናብ ናይ ዘልኣለም ህይወት ኪኸዱ ኢዮም። ይብል። እዞም ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ኣብ መንበር ፍርዲ ተቐሚጡ ካብ ንሓድሕዱ ኣጣልን ኣባጊዕን ኢሉ ዝፈለዮም እቶም ካብ 7 ዓመት ናይ መከራ ግዜ ዝተረፉ ኣህዛብ ኢዮም።

ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ኣብዚ 3 ዓይነት ሰባት ጠቒሱ ኣሎ።

- የሕዋቱ ንየሱስ
- ኣባጊዕ
- ኣጣል

<u>የሕዋቱ</u> ፥-የሕዋቱ ንየሱስ ክርስቶስ ዝበሃሉ ብየሱስ ኣሚኖም ዳግም ዝተወልዱ ጥራሕ ኢዮም። *ማቴ28፣10-12* "ሽዑ የሱስ ኣይትፍርሃ ኪዳ ነሕዋተይ ናብ ገሊላ ኪኸዱ ንገራኦም ኣብኡውን ኪርእዩኒ ኢዮም በለን" *እብ 2፣11-12* ' ማለት እቲ ዚቅድስን እቶም ዝቅደሱን ኩላቶም ካብ ሓደ ኢዮም። በዚ ምኽንያት እዚ ከኣ ስምካ ነሕዋተይ ክነግሮም ኣብ ማእከል ማሕበር ውን ክዝምረልካ ኢየ ኢሉ ኣሕዋተይ ንምባሎም ኣይሓፍርን *እዩ'። ይብል።* እዞም የሱስ ክርስቶስ ኣብዚ የሕዋተይ ኢሉዎም ዘሎ፣ እቶም ብ 7 ዓመት መከራ ዝሓልፉ ካብ ምንጣቕ ዝተረፉ ክርስትያናትን እስራኤላውያንን ኢዮም።

<u>ኣባጊዕ፥-</u> እዞም ኣባጊዕ ተባሂሎም ዘለው ንእስራኤላውያንን ነቶም ካብ ምንጣቕ ዝተረፉ ክርስትያናትን ኣብ ግዚ ጸበባኦምን ስደቶምን ብጽቡቕ ወይ ብሰናይ ተግባር ዝተዳናገጽሎም ኣህዛብ እዮም፡፡ እዞም ኣባጊዕ እዚኣቶም የሕዋት የሱስ ክርስቶስ ኣይኮኑን። ምኽንያቱ የሱስ ክርስቶስ ኣሕዋተይ ኢሉ ኣይጸዎዮምን። ስለዚ ኣብ መንጎ እዞም ኣባጊዕን የሕዋት የሱስ ክርስቶስን ናይ ሞትን ህይወትን ፍልልይ ኣሎ። የሱስ ክርስቶስ ነዞም ኣባጊዕ ብዛዕባ መስል ውልድነትን እምነትን ኣይሓተቶምን፣ ንሱ ነቲ ናታቶም ግብሪ፣ ጽቡቅ ተግባር ክጽብጽብ ከሎ ብዛዕባ ምድራዊ ነገር ጥራይ ኢዩ ተዛሪቡ። እግዚኣብሄር ጻድቅ ፈራዲ ስለ ዝኾነ ድማ ናይቲ ዝገበርዎ ሰናይ ተግባራት ኩሉ ኣብ ምድሪ ብምድራዊ ነገር ይኸሕሶም። እዚ ድማ ኣብ ሽሕ ዓመት ንግስነት ክኣብሩ ይፍቀደሎም፣ ስለዚ ድማ እዩ ኣባጊዕ ዝበሎም። እግዚኣብሄር ሓቀኛ ፈራዲ ኢዩ ክንብል ከሎና፣ ብክርስቶስ የሱስ ኣሚኑ ዳግም ዝተወለደ ጥራይ ኢዩ ንዘልእለም ምስኡ ክነብር ዝፈቅድ። ውሉዱ ዘይኮነ ዳግም ዘይተወልደ ሰብ ንሽጉራት ኮነ ንድኻታት ገለ ጽብቕ ግብርታት ብምግባር እንተ ሓጊዙ፣ እግዚኣብሄር ከኣ ስለቲ ዝገበሮ ኣብ ምድሪ

ይክሕሶ ድአ እምበር፣ ንዘልእለም ምስኡ ክነብር ኣይፈቅድን። ምኽንያቱ በዚ ዝረኣናዮ ብግብሪ መንግስቲ ኣምላኽ ዝእቶ እንተዝኸውን የሱስ ክርስቶስ ሙማት ኣይመድለየን ኔሩ። *ገላ2፣21* "ጽድቂ ብሕጊ እንተዝኸውን እምባኣርከ ክርስቶስ ንኸንቱ ኢዩ ዝሞተ ኣነስ ጸጋ ኣምላኽ ኣይንዕቅን እየ" ይብል።

ኣብ ታሪኽ ነዚ እዞም ኣባጊዕ ዝገበርዎ ግብሪ ዚመሳሰል፣ ብዘመን መንግስቲ ሮማ፣ ብቄሳርን ሰዓብቱን፣ ኣብ ልዕሊ ክርስትያን ዝወርድ ዝነበረ ከቢድ ስደት፣ ኩሎም ክርስትያናት ኣብ በዓቲ ተኣኪቦም ክቕመጡ ምስ ተገደዱ፣ እቶም ብክርስቶስ የሱስ ዘይኣምኑ፣ ኣብ ሮማ ዚነብሩ፣ ገለ ገለ ሕያዎት ሰባት፣ ካብ ድንጋጸን ለውሃትን ሰናይ ግብርን ዝተላዕለ፣ ነቶም ኣብ ከታካቦም ተዓቂቦም ዝነበሩ ክርስትያናት፣ ብሕቡእ ይምግቡዎም ከም ዝነበሩ ይፍለጥ።
ብዛዕባ እቲ ነዞም ኣባጊዕ ጻድቃን ዝብሎምን፣ ካብ ምስራት ዓለም ዝተዳለወ መንግስቲ ዝብሎን፣ ክማኣውን ብዛዕባ እቲ ዘልኣለማዊ ዝብል ቃልን ካብዚ ቀጺልና ክንርኢ ኢና።

- <u>ጽድቂ</u> ማለት ቅንዕና ሓቅነት ማለት እዩ። ጸረ ክርስቶስ፣ ብተንኮልን፣ ምትላልን፣ ግፍዕን፣ ዓመጽን፣ ነቶም ኣመንቲ የሱስ ክርስቶስ፣ ክሳድዶም ከሎ፣ እዞም ኣባጊዕ ግና፣ በቲ ኣብ ልዕሊ ክርስትያናት ዝወርድ ዓመጽን ግፍዕን፣ ስለ ዝጉህዩ ብሕቡእ ንእስራኤላውያንን ነቶም ካብ ምንጣቕ ዝተረፉ ኣመንትን ደገፍ ዝገበሩ ሰባት ኢዮም። ግብ 10፣2 ፣ 'ጻድቅ ምስ ኩሉ ስድራቤቱ ድማ ንኣምላኽ ዝፈርሀ ንህዝቢ ውን ብዙሕ ምጽዋት ዝምጽውት ኩሉ ሳዕ ከኣ ንኣምላኽ ዝልምን እዩ፣' ይብል፣ ቆርኔሌዎስ እዚ ዝገበሮ ጽድቂ መንግስቲ ኣምላኽ ዘእትዎ እንተዝኸውን እቲ መልኣኽ ብጐይታና የሱስ ክርስቶስ ኣሚኑ ንኽድሕን ኣይምሓበሮን ኔሩ፣፣ ግብ 11፣14-18 ርአ፣ ቆርኔሌዎስ በቲ ዝገበሮ ጽድቂ ምድሓን ከም ዘይረኸበ ጴጥሮስ መጺኡ ግና ክርስቶስ ምስ ሰበኾሉ ብእምነት ከም ዝደሓነ ናይ ዘልኣለም ህይወት ጽድቂ ከም ዝረኸበ ንርኢ፣፣ ከምኡውን ኣብ ዘፍ20፣4 ርአ፣፣ እዚ ዝረኣናዮ ጽድቂ ዝብል ሓሳብ ብዛዕባ ብየሱስ ብምእማን ዝርከብ ናይ ዘልኣለም ህይወት (ጽድቂ) ዘይኮነስ ኣብ ምድሪ ዝገበርዎ ሰናይ ተግባር እዩ ዝገልጽ፣ ስለዚ ድማ እዩ ጻድቃን ዝብሎም፣፣

- <u>ካብ ምስራት ዓለም</u> ዝተዳለወ መንግስቲ ክብል ከሎ፣ ሽሕ ዓመት ንግስነት መዓልቲ ሰንበት ተባሂላ ስለ ትጽዋዕ እያ። እግዚአብሄር በታ ሻውዐይቲ መዓልቲ ዓረፈ ክብል ከሎ፣

ከምኡውን ካብቲ እዋን እቲ ኣትሒዛ እዛ መንግስቲ እዚኣ ዝተዳለወት ምኻና ክንፈልጥ ንኽእል። ስለዚ ድማ እዞም ኣባጊዕ ኣብዛ ዝተዳለወት መንግስቲ ኪነብሩ ዕድል ምርካቦም እዩ ዘመልክት፣፣

- <u>ዘልኣለም</u> ፡- እዚ ዘልኣለም ዝብል ቃል ክልተ ትርጉም ወይ ሓሳብ ይሀብ። እቲ ቀዳማይ፣ ኣብ ግሪኽ ኣዮን(aion) ይብል ብእብራይስጥ ኸኣ ኣይወቭ (aiwv) እዚ ማለት ድማ ትርጉሙ መወዳእታ ዓመታት ዘይብሉ (ዕድመ ኣምላኽ) (an age) የመልክት። ኣብ *ኤፌ3፣11* "ከምዚ ብክርስቶስ የሱስ ጐይታና ዝገበሮ ናይ ዘልኣለም ምኽሩ፣.."ዝብሎን ኣብ *1ጢሞ1፣17* "እምብኣርስ ነቲ ናይ ዘልኣለም ንጉስ ዘይሓልፍ ዘይርኤ ሓደ ኣምላኽ ንዘለኣለም ኣለም ክብርን ስብሓትን ይኹኖ ኣሜን።"።ዝብሎን እዩ። እቲ ካልኣይ፣ ድማ ኣዮኒዮስ። (aionios). ብኢብራይስጢ ኸኣ ኣይወቭዮስ። (aiwvias) እዚ ማለት ከኣ ንነዊሕ ዓመታት ዝጸንሐ፣ እቲ ዓመታት ክንደይ ከምዝጸንሕ ዘይተገልጸ፣ ግናኸ መወዳእታ ዘለዎ። ኣብ *ቆሌ1፣26* "ማለት እቲ ካብ ዘልኣለም ካብ ወሉድ ወለዶን ተሰዊሩ ዝነበረ ሎሚ ግና ንቅዱሳኑ እተገልጸ ሚስጢሩ። "ይብሎ። ኣብ *መዝ 104፣5* ከኣ "ንዘልኣለም ከይትናወጽሲ ንምድሪ ኣብ መሰረታ ኣጽንዓ"ይብል። ከምኡ ድማ ንነዊሕ ዓመታት ጸኒሑ፣ ዝጸነሖ ዓመታት ድማ ፍሉጥ መወዳእታ ዘለዎ ንኣብነት ሽሕ ዓመት ንግስነት ኣብ *ዳን2፣44* "ብዘመን እዞም ነገስታት እዚኣቶም ኣምላኽ ሰማይ ንዘልኣለም ከቶ ዘይትጠፍእን፣ ግዝኣታ ኸኣ ንኻልእ ህዝቢ ዘይወሃብን መንግስቲ ኼተንስእ እዩ፣፣ ንኹሉን እዘን መንግስታት እዚኣተን ክትጭፍልቐንን ክተጥፍኣንን እያ ንሳ ግና ንዘልኣለም ክትቀውም እያ።" ዝብል እዩ።፣ እዚ ኣብ *ማቴ25፣46* ዘሎ ሓሳብ "እተን ኣጣል ናብ ናይ ዘለኣለም ስቃይ ከብል ከሎ ኣዮን (aion) መወዳእታ ዘይብሉ ስቓይ የመልክት። ብዛዕባ እተን ኣባጊዕ ግና ናይ ዘላኣለም ህይወት ዝብሎ ኣዮኒዮስ (aionios) ዝብል ኮይኑ ንሽሕ ዓመት ንግስነት እዩ ዘመልክት።

<u>ኣጣል፡-</u> እዞም ኣጣል ተባሂሎም ዘለው ግና ንእስራኤላውያን ኮነ ነቶም ካብ ምንጣቕ ዝተረፉ ክርስትያናት ምስ ጸረ ክርስቶስ ኮይኖም ዝሃደንዎምን ዘጨነቕዎምን ስለዝኾኑ ኣብ ናይ ሽሕ ዓመት ንግስነት ዕድል የብሎምን እዚ ማለት ይቕተሉ።

<u>3. ትንሳኤ - ምውታት</u>

የሱስ ክርስቶስ ናይ ሽሕ ዓመት መንግስቲ ቅድሚ ምጅማሩ፣ ትንሳኤ ምውታት ኣሎ። እዚ ፍጻሜ ድማ ብክልተ ክፈልና ክንርእዮ ኢና።

- ቀዳማይ ካብ ምውታት ዝተንስኡ ሰባት፣ እቶም ካብ ምንጣቕ ዝተረፉ ኣመንቲ፣ ኣብቲ ናይ ሸውዓተ ዓመት ንግስነት ጸረ ክርስቶስ ብጸረ ክርስቶስ ዝተቐተሉ እዮም። እዚኦም ንምስሊ ናይቲ ኣራዊት ዘይሰገዱን ማሕተሙ ዘይተቐበሉን እዮም። *ራእ20፡4* "ዝፋናት ድማ ርኤኹ፣ ኣባታቶም ከኣ ተቐመጡ ፍርዲውን ተዋህቦም። ነፍሳት እቶም ምእንቲ ምስክር የሱስን ምእንቲ ቃል ኣምላኽን እተሰየፉ ነቲ ኣራዊትን ንምስሉን ከኣ ዘይሰገዱ። ማሕተሙውን ኣብ ግምባሮም ወይ ኣብ ኣእዳዎም ዘይተቐበሉ ድማ ረኣኹ እዚኣቶም ህያዋን ኮኑ እሞ ምስ ክርስቶስ ሽሕ ዓመት ነገሱ" ይብል።

- ካልኣይ እቶም የሱስ ክርስቶስ ክምለስ ከሎ ብህይወት ዝጸንሑ ኣመንቲ እስራኤላውያንን ካብ ምንጣቕ ዝተረፉ ክርስትያናትን ቅጽበት ዓይኒ ክልወጡ (ሰማያዊ ስጋ ክለብሱ) እዮም።

እቲ ኣቐዲሙ ዝተፈጸመ ምንጣቕን ትንሳኤ ናይቶም 2 ሰባትን *ራእ11፡12* ቅድሚ ሽሕ ዓመት ምጅማሩ ዘሎ ትንሳኤን ሰለስቲኡ ተደሚሩ ቀዳማይ ትንሳኤ ተባሂሉ ይጽዋዕ። *ራእ20፡4* "እዚ ቐዳማይ ትንሳኤ እዩ።" *ራእ20፡6* "ኣብቲ ቀዳማይ ትንሳኤ ዕድል ዘለዎ ብጽኡን ቅዱሱን እዩ። ናይ ኣምላኽን ናይ ክርስቶስን ካህናትን ክኾኑ ምስኡውን ሽሕ ዓመት ኪነግሱ እዮም እምበር እቲ ካልኣይ ሞት ኣብዚኣቶም ስልጣን የብሉን" ይብል። እዞም ኣብ ቀዳማይ ትንሳኤ ዝትንስኡ ኩሎም መርዓት እቲ ገንሸል ተባሂሎም ይጽውዑ። ኣብዚ ቀዳማይ ትንሳኤ ዘይትንስእ ሰብ ንዘልኣለም ምስ ኣምላኽ ኣይነብርን እዩ።

4. ፍርዲ መንበር የሱስ ክርስቶስ (ምዕዳል ዓስቢ ንኣመንቲ)

እቶም ብክርስቶስ የሱስ ኣሚኖም ዳግም ዝተወልዱ ኣብ ሓድሽ ይኹኑ ኣብ ብሉይ ኪዳን ኩሎም ናይቲ ኣገልግሎትን ስለ ስሙ ዝኸፈልዎ ክቢድ ዋጋን ወዘተ. . . ነፍሲ ወከፍ ዘዝግብኦ ካብ የሱስ ክርስቶስ ዓስቢ ክቕበል ኢዩ። እዚ ፍርዲዚ ክምተን ኣጣል ዝፈረደሉ ወይ ቁጥዓ ኣምላኽ ዘመልክት ኣይኮነን።

2ቆረ5፡10 "ነፍሲ ወከፍ ነቲ ብስጋኡ ከሎ ዝገበሮ ሰናይ ኮነ ወይስ እከይ ምእንቲ ኪቕበል ኩላትና ኣብ ቅድሚ መንበር ፍርዲ ክርስቶስ ብግዲ ክንግሃድ ኢና። ስለዚ ድማ ኣብ ስፍራና እንተ

ኣሊና ወይስ ኣብ ወጻኢ ንእኡ ከንሕጉሶ ንጽዕር ኣሎና።" *1ቆረ3፡12-15* "ሓደ እኳ ኣብ ልዕሊ እዛ መሰረት እዚኣ ወርቂ፣ ብሩር፣ ክቡር እምኒ፣ ዕንጨይቲ፣ ሳዕሪ ወይስ ሓሰር እንተ ሰርሔ እታ መዓልቲ እቲኣ ብሓዊ ክትግለጽ እያ እሞ ክትቀልዖ እያ። ግብሪ ነፍሲ ወከፍ ኪግሃድ እዩ። ንግብሪ ነፍሲ ወከፍ ከኣ ከመይ ምዃኑ እቲ ሓዊ ኪፍትኖ እዩ። ሰብ እቲ ኣብ ልዕሊኡ እተሃንጸ ዕ ዮ እንተጸንዓሉ ዓስቢ ኪቕበል እዩ። እቲ ዕዩኡ እንተ ነደደ ግና ዓ ሰቡ ክስእን እዩ፣ ንነፍሱ ግና ኪድሕን ግናኸ ከምቲ ብሓዊ ዝሓለፈ እዩ። ይብል።" *ሮሜ14፡11* "ኩላትና ኣብ ቅድሚ መንበር ፍርዲ ኣምላኽ ደው ክንብል ኢና። ስለምንታይ ደኣ ንሸኻ ኣብ ሓውኻ እትፈርድ ወይስ ንምንታይ ንሓውኻ እትንዕቕ፣ እምብኣርሲ ነፍሲ ወከፍ በብናይ ርእሱ ንኣምላኽ ጸብጻብ ክህብ እዩ።" ይብል፡፡ እዚ ዝራኣናዮ ኣርባዕተ ነጥብታት ምስ ተፈጸመ፣ ናይ ሽሕ ዓመት ንግስነት ክጅምር ኢዩ።

ምጅማር ሽሕ ዓመት (መርዓ ናይ ገንሸል)

እዛ ንነብረላ ዘለና ዓለም ሓጢኣት ደቂ ሰባት ዘሰዓቦ፣ መርገም ምድርን፣ ኣየርን ኣበላሽዩ ኣእሪግዎ እዩ። ሽሕ ዓመት ንግስነት ክጅምር ከሎ ግና እግዚኣብሄር ንሰማይን ምድርን ክሐድሶ እዩ። *ራእ21፡5* "እቲ ኣብ ዝፋን እተቐመጠ ኸኣ እንሆ ንኩሉ ኣሐድሶ ኣሎኹ በለ። እዚ ቃልዚ ኣሙንን ሓቅን ኢዩ እሞ ጽሓፍ በለኒ።" *ራኢ21፡1* "እቲ ቀዳማይ ሰማይን እታ ቀዳመይቲ ምድርን ሓሊፎም ባሕሪውን ደጊምሲ የልቦን እሞ ሓድሽ ሰማይን ሓዳስ ምድርን ርኤኹ" ። እዚ ሓድሽ ሰማይን ምድርን ብእግዚኣብሄር ዝተባረኸ ስለዝኾነ እቲ ኣቐዲሙ ዝነበረ መርገም ኣሰሩ ክሳዕ ዘይርከብ ክጠፍእ እዩ። ኣብ ኣየር ኮነ ኣብ ምድሪ ንሰብ ዘስሕት ብደገ ዝመጽእ ሓይሊ ሓጢኣት ስለ ዘየለ፣ ማእለያ ዘይብሉ ዓቢ ሰላም ክኸውን እዩ። የሱስ ክርስቶስ ድማ ንጉስ ሰላም እዩ። ካብቲ ሰላም ዝተላዕለ ድማ ንሓድሕዶም ዘይሰማምዑ እንስሳታት እኳ ብሕብረት ክነብሩ ክጅምሩ ኢዮም። *ኢሳ11፡5* "ጽድቂ ከኣ ቅናት ሕቑኡ እምነትውን መዕጥቕ ምሕኹልቱ ክኸውን ኢዩ። ተኹላ ምስ ዕየት ክሰፍር፣ ነብሪ ከኣ ምስ ማሕሰእ ክድቅስ፣ ምራኽን ክራኹር ኣንበሳን ስባብሓትን ሓቢሮም ክውዕሉ፣ ንእሽቶ ወዲውን ኪጓስዮም እዩ። ላምን ድብን ብሓደ ወፈረን ኪበልዓ፣ ውላዶን ከኣ በጥ ክብሉ ኢዮም። ኣንበሳውን ከም ብዕራይ ሓሰር ክበልዕ ኢዩ፣ ዚጠቡ ሕጻን ኣብ ጥቓ እንዳ ተመን ክጻወት፣ እቲ ዝጠቡ ህጻን ድማ ኢዱ ናብ ጉድጓድ ከይሲ ክዝርግሕ ኢዩ። ከምቲ ማያት ንመዓሙቕ ባሕሪ ዚኅልብቦ ምድሪ ብፍልጠት እግዚኣብሄር ክትመልእ እያ እሞ ኣብ

ኩሉ እቲ ቅዱስ ከረንይ ሓደ እኳ እከይን ጉድኣትን ዝገብር ኣይክህሉን ኢዩ።" ይብል። እዚ ዝረኣናዮ ጽሑፍ ንዓለም ዕሽነት ከመስላ ይኽእል ኢዩ፣ እንተ ኾነ ግና ዕቤት እግዚኣብሄር ሓይሉን መዘና ስለዘይብሉ ፍጻሜኡ ከምቲ ዝበሎ ክኸውን ኢዩ፡፡ ንኣንበሳ ስጋ ክበልዕ ዝገበሮ እግዚኣብሄር ኢዩ ሓሰር ክበልዕ ክገብሮ ከኣ ጸገም የብሉን። ኣብ ሽሕ ዓመት ንግስነት የሱስ ክርስቶስ ክልተ ዓይነት ሰባት ኢዮም ዝነብሩ። ንሳቶም ካኣ (ኣዳማዊ) ምድራዊ ስጋ ዝለበሱ፣ ከምኡውን ሰማያዊ ስጋ ዝለበሱ ኢዮም። ክብዚ ቀጺልና ነዞም ክልተ ዓይነት ሰባት ብዝርዝት ክንሪኦም ኢና።

1ይ ሰማያዊ ስጋ ዝለበሱ (መርዓት)

የሱስ ክርስቶስ ኣብ ቀዳማይ ምጽኣቱ ገንሸል ኮይኑ መጺኡ። ድሕሪ ትንሳኤኡ ግና ርእሲ ማሕበሩ ሊቀካህን ኮይኑ ናብ ሰማይ ዓሪጉ። ኣብ ኻልኣይ ምጽኣቱ ከኣ መርዓዊ፣ ንጉስ ነገስታት ኮይኑ ክምለስ እዩ። እቶም ብየሱስ ዝኣመኑ ከኣ ኣብዚ ምድሪ ማሕበር ክርስቶስን፣ ስጋ ክርስቶስን ተባሂሎም ክጽውዑ ድሕሪ ምጽናሕ፣ ድሕሪ 1ይ ትንሳኤ ግና መርዓት ወይ ከኣ ከተማ ሓዳስ የሩሳሌም ተባሂሎም ይጽውዑ። *ራኢ19፡7-8* "ከም ድምጺ ብዙሕ ሰብን ከም ድምጺ ማያትን ብርቱዕ ነጎዳታትን ዝበለ ኸኣ እቲ ኩሉ ዚኽእል እግዚኣብሄር ኣምላኽና ነጊሱ እዩ እሞ ሃሌሉያ መርዓ እቲ ገንሸል በጺሑ መርዓቱውን ተዳልያ እያ እሞ ንተሓጎስ ባህ ድማ ይበለና ንእኡውን ክብሪ ንሃቦ ኪብል ከሎ ሰማዕኩ ብን ዝበለ ጻዕዳ ሻሽን ጽሩይ ክዳንን ክትክደን ከኣ ተዋህባ። እዚ ሻሽ ጽድቂ እቶም ቅዱሳን እዩ።" *ራኢ21፡2* "እታ ቅድስቲ ኸተማ ሓዳስ የሩሳሌም ንመርዓዊኣ ኢላ ኸምእተሰለመት መርዓት ተዳልያ ካብ ሰማይ ካብ ኣምላኽ ክትወርድ ከላ ርኤኹ" *ራኢ21፡9-10* ።*ራኢ19፡14* "ኣብ ሰማይ ዘለው ሰራዊት ከኣ ጻዕዳን ጽሩይን ሻሽ ተኸዲኖም ኣብ ኣምባሌታት ኣፍራስ ተቐሚጦም ሰዓብዎ" እዚ ዝርኣናዮ ጥቅስታት ኩሉ ብዛዕባ እታ መርዓት እዩ ዝዛረብ ዘሎ። ማለት እታ መርዓት ኣብ ኣየር ተዳልያ ናብ ምድሪ ከም ትወርድ እቲ መርዓ ኸኣ ኣብ ምድሪ ከምዝፍጸም እዩ ዝዛረብ ዘሎ። እምበር ኣብ ኣየር ተመርዕያ ኣይብለናን እዩ። እዞም ሰማያዊ ስጋ ዝለበሱ ኣብ ቀዳማይ ትንሳኤ ዝተንስኡ መርዓት ናይቲ ገንሸል ሽሕ ዓመት ንግስነት ምስቲ ገንሸል ዝነግሱ እዮም። የሱስ ክርስቶስ ኣብ *ማቴ22፡30* "ኣብ ትንሳኤ ከም መላእኽቲ ኣብ ሰማይ እዮም እምበር ኣየእቱውን ኣየታኣታትውን እዮም" ክብል ከሎ ከምቲ ኣዳማዊ ሰብ ዝፍጸም መርዓ ምእታውን ምትእትታውን የለን። ተባዕታይን ኣንስታይን የለን። ውላድ ምውላድ (ዘርኢ መፍረ ተባዕታይን ኣንስታይን) የለን። እዚ ኣብ 1ይ ትንሳኤ ዝተንስአ ሰብ ሰማያዊ ስጋ ዝለበሰ

ስለዝኾነ ምድራዊ ነገር ዘይሕዞ፣ ልክዕ ከምቲ የሱስ ድሕሪ ትንሳኤኡ ኣብ ዕጹው ገዛ ዝተጋህደ ክገሃድ ዝኽእል ሰብ ኢዩ። ብሓፈሻ መነባብሮኡ ኣብ ምድራዊ ነገር ዝተሞርኮሰ ኣይኮነን። እዛ ሓዳስ የሩሳሌም ክልተ መልእኽቲ ወይ ድማ ክልተ ሓሳብ እዩ ዘለዋ። እቲ ቀዳማይ ኣብ ሽሕ ዓመት ንግስነት የሱስ ክርስቶስ እትግለጽ ከተማ ክትከውን ከላ፣ እቲ ካልኣይ ድማ ድሕሪ ሽሕ ዓመት ንግስነት መርዓት ክርስቶስ እትለብሶ ልብሲ ቅድስና (ብሉጽ ክብሪ ኣምላኽ) እዩ።

መጽሓፍ ቅዱስ ብሉይ ኪዳን ናይ ሓድሽ ኪዳን ጽላሎት ከም ዝኾነ ይነግረና። እብ8፡5 "እዚኣቶም ናይታ ሰመያዊት ምስልን ጽላሎትን ዘገልግሉ ንሙሴ እቲ ድንኳን ክገብር ከደሊ ከሎ ብራእይ ከም ተባህለሉ፣ ኩሉ ከምታ ኣብ ከረን ዝረኣኻያ ምስሊ ክትገብር ኣስተብህል፣ በሎ፡፡" ይብል። እታ ብኢድ ሙሴን ሰለሙንን ዝተሰርሐት መቕደስ ኣምላኽ ናይታ ኣብ ሰማያዊ ሰፍራ ኣብ ከረን እግዚኣብሄር ዝነበረት መቅደስ ጽላሎት እያ። ኣሮን ናይ የሱስ ክርስቶስ ጽላሎት ኢዩ ነይሩ። ከምኡ ድማ እታ ኣብ ብሉይ ኪዳን ዝነበረት ከተማ የሩሳሌም ናይታ ኣብ ሽሕ ዓመት ንግስነት የሱስ እትግለጽ ሓዳሽ ከተማ የሩሳሌም ጽላሎት ኢያ። እዛ ኣብ ሽሕ ዓመት ንግስነት የሱስ እትግለጽ ከተማ የሩሳሌም ድማ ናይታ ድሕሪ ሽሕ ዓመት መርዓት ክርስቶስ የሱስ እትለብሶ ልብሲ ቅድስና (ብሉጽ ክብሪ ኣምላኽ) ጽላሎት እያ፡፡ እዚ ኣብ *ራእ21፡18-21* ዘሎ ነዚ ዝራኣናዮ ክልተ ሓሳብ ዘመሓላልፍ መልእኽቲ እዩ። ብዛዕባ ድሕሪ እቲ ሽሕ ዓመት ንግስነት መርዓት ክርስቶስ እትለብሶ ልብሲ ቅድስና ኣብ *ምዕ15* ርአ። ካብዚ ቀጺልና ድማ ብዛዕባ እቲ ቀዳማይ ማለት ኣብ ሽሕ ዓመት እትግለጽ ከተማ የሩሳሌም ዘብርህ ገለገለ ሓሳብ ክንርኢ ኢና።

እዚ ኣብ *ራእ21፡16-17* "እታ ከተማ ከኣ ኣርባዕተ ዝማእዝና ኢያ ምንውሓውን ክንድቲ ግፍሓ ኢዩ። በቲ ዘንጊ ድማ ነታ ኸተማ ዓሰርተው ክልተ ሽሕ ስታድዮስ ሰፈራ። (ክልተ ሽሕን ኣርባዕተ ሚእትን ኪሎሚተር) ምንውሓ ምግፍሓን ምብራኽን ማዕረ ማዕረ እዩ ነቲ ቀጽራ ኸኣ ብእመት ሰብኣይ ንሱ ድማ ናይ መልኣኽ ሚእትን ኣርባዓን ኣርባዕተን እመት ኣመቶ" ይብል። እዚ ኣቀማምጣን ስፍሓትን ናይታ ኣብ ሽሕ ዓመት እትግለጽ ከተማ የሩሳሌም እዩ ዝገልጽ። ኣብ ፍቕዲ 23 ድማ እታ ከተማ እቲ ክብሪ ኣምላኽ ኣብሪሁላ ዘሎ መብራህታስ እቲ ገንሸል እዩ እሞ ጸሓይ ወይስ ወርሒ ከብርሃላ ኣየድልያን ኢዩ ይብል። ከምኡ ድማ ፍቅዲ 27 እቶም ኣብቲ ናይቲ ገንሸል መጽሓፍ ህይወት እተጻሕፉ

ዳኣምበር ገለ ርኽሰት ወይ እቲ ዘፈንፍን ሓሶትን ዝገብር ዘበለ ኸኣ ናብኣ ከቶ ኣይክኣቱን እዩ ይብል። ኣብታ ከተማ የሩሳሌም ክሳብሩ ብደጌታታ ክኣትውን ክወጹን ዝፍቐዶም እቶም ስሞም ኣብ መጽሓፍ ህይወት ዝተጻሕፈ ኣብ ቀዳማይ ትንሳኤ ዝተንስኡ ሰማያዊ ስጋ ዝለበሱ ሰባት እዮም። እቶም ምድራዊ ስጋ ዝለበሱ (ኣዳማውያን) ዘርኢ ሓጥያት ስለዘለዎም ናብኣ ክኣትው ኣይፍቀዶምን እዩ። ነታ ከተማ ወርሕን ጸሓይን ከብርሃላ ኣየድልያን ኢዩ ክብል ከሎ ኣገልግሎት ወርሕን ጸሓይን ንሰማያዊ ስጋ ዝለበሰ ሰብ ትርጉም የብሉን። ንምድራዊ ሰብ ግና ኣገደስቲ ስለዝኾና ኣብ ሽሕ ዓመት ጸሓይን ወርሕን ክህልዋ ግድን እዩ። ነታ ከተማ ከብርሃላ ኣየድልያን እዩ ዳኣምበር ጸሓይን ወርሕን የለዋንሲ ኣይበለን። ብብርሃን እታ ከተማ ኣህዛብ ክመላለሱ እዮም ዝብሎ ናይታ ከተማ ወይ መንግስቲ ኣብ ምድሪ ብጽድቅን ቅድስናን ብስልጣን እተማሓድሮ ምሕደራ የመልክት፡፡

እዞም ኣህዛብ ኢልዎም ዘሎ ምናልባት ሰማያዊ ስጋ ዘይለበሱ እዮም። *ሉቃስ 19፥15-17* ". . . . . ንሱ ኸኣ ኣታ ሕያዋይ ባርያይ ጽቡቅ ገበርካ ብሒደት እሙን ኮይንኪ እኻ እሞ ኣብ ዓ ሰርተ ከተማ ተሸየም በሎ፡፡" ይብል *ማቴ 19፥28* "የሱስ በሎም ንሸኻትኩም ዝሰዓብኩምኒ ብሓድሽ ልደት በታ ወዲ ሰብ ኣብ ዝፋን ክብሩ ዝቕመጠላ ጊዜ፣ ንሸኻትኩም ድማ ኣብ ዓሰርተው ክልተ ዝፋን ተቐሚጥኩም ንዓሰርተው ክልተ ነገድ እስራኤል ከም ትፈርዱ ብሓቂ እብለኩም ኣሎኹ፡፡" ይብል። ኣብ ራኢ 21፥26 ከኣ ነቲ ናይ ህዝብታት ክብረትን ክኣ ናብኣ ከምጽእዎ ዝብሎ፣ ምናልባት ኣምልኾ ወይ ከኣ ገጸ በረኸት ክኸውን ይኽእል፡፡

2ይ ኣዳማዊ (ምድራዊ ሰብ)

እዞም ሰባት እዚኦም ኣቐዲምና ኣባጊዕ ኢልና ዝረኣናዮም ናብ ሽሕ ዓመት መርዓ ናይቲ ገንሸል ዕዱማት ተባሂሎም ዝጽውዑ እዮም። *ራኢ.19፥9* " ንሱ ኸኣ እቶም ናብቲ ድራር መርዓ እቲ ገንሸል እተዓደሙ ብጹኣን ኢዮም። ጽሓፍ በለኒ ንሱውን እዚ እቲ ናይ ሓቂ ቃል ኣምላኽ ኢዩ በለኒ።" እዞም ሰባት እዚኦም ኣብቲ ናይቲ ሽሕ ዓመት እግዚኣብሄር ዘዳለዎ ዓቢ በረኸት ተኻፈልቲ ንኽኾኑ ዝተሐረዩ እዮም። እግዚኣብሄር ኣምላኽ ሕሩያት ህዝበይ ድኣምበር ውሉደይ ኢሉ ዘይጽውዖም እዮም።

ኢሳ 65፥17-25 "እነሆ ኣነ ሓድሽ ሰማይን ሓድሽ ምድርን ክፈጥር እየ እሞ እቲ ናይ ቀደም ኣይኪዝከርን ኣብ ልቢውን ኣይኪሕሰብን እዩ፣ ግናኸ እነሆ የሩሳሌም ንእልልታ ህዝባ ኸኣ ንሓጎስ ክፈጥር እየ

እሞ በቲ ኣነ ዝፈጥሮስ ክትሕጎሱ ንዘልኣለም ደስ ኪብለኩም እዩ። ኣነ ድማ ብየሩሳሌም እልል ክብል ብህዝበይውን ደስ ኪብለኒ እዩ ድምጺ ብኽያትን ድምጺ ኣውያትን ድሕሪዚ ኣብኣ ኣይኪሰማዕን ኢዩ። ሚእቲ ዓመት ገይሩ ዝመውት ብንእስነቱ ይመውት ሐጢኣተኛ ኸኣ ሚእቲ ዓመት ምስ ገበረ እዩ ዚርገም እሞ ድሕርዚ ሓጺር ዝዕምሩ ሕጻንን ዕድሚኡ ዘየብጽሐ ኣረጊትን ኣይኪርከብን እዩ። ኣባይቲ ኺሰርሑን ኪነብሩለንን እዮም። ኣታኽልቲ ወይኒ ኺተክሉ ፍሬኡውን ክበልዑ እዮም፣ ዕድመ ህዝበይ ከም ዕድመ ኦም ኪኸውን፣ ሑሩያተይ ድማ ጻማ ግብሪ ኣእዳዎም ኪበልዑ እዮም እሞ ካልኦት ዚነብርሉ ኣባይቲ ኣይኪሰርሑን ካልኦት ፍሬኡ ዚበልዕዎ ኸኣ ኣይክተኽሉን እዮም። ንሳቶም ዘርኢ እቶም ብሩኻት እግዚኣብሄር እዮም ተረፎም ከኣ ምሳታቶም ኪነብር እዩ እሞ ንኸንቱ ኣይኪጽዕሩን ብድንገት ዚሞቱ ደቂ ኣይኪወልዱን እዮም። ኪኸውን ድማ እዩ ከይጸውዑ ኽምልስ ገና ኺዛረቡ ኸለው ኸኣ ክሰምዕ እየ።" ይብል፡፡ እዞም ሰባት እዚኣቶም ናብርኦም ኣብ ምድራዊ ነገር ዝተሞርከሰ ስለዝኾነ ኣብ ጥቅሲ 21 ኣባይቲ ኪሰርሑን ኪነብሩለንን እዮም ኣታኽልቲ ወይኒ ኺተኽሉ ፍሬኡውን ኪበልዑ እዮም ይብል። የእትውን የታኣታትውን (ይምርዓዉ) ጥቅሲ 23 ውሉድ ከኣ ይወልዱ ይብል። እቶም ዝወለዱ ውሉድ ካብ ኪዳን ወጻኢ (ብምንዝርና) ዝውለዱ ኣይኮኑን። ምኽንያቱ እዛ መንግስቲ፣ መንግስቲ ኣምላኽን መንግስቲ ቅዱስ ስርዓትን ስለዝኾነት። እቶም ዝውለዱ ህጻናት ዘርኢ ኣዳም (ሓጢኣተኛ ዘርኢ) ዘለውዎም እዮም ግናኸ እቲ መስሓቲ (ሰይጣን) ስለዘየለ ከምኡውን ብምኽንያት እቲ ኣብቲ ሽሕ ዓመት ዘሎ ክብሪ ኣምላኽ እቲ ሓጢኣተኛ ዘርኢ ክግለጽ ሓይሊ ኣይረክብን። እንተኾነ ግና ነዚ ጥሒሱ ሓጢኣት በጨቕ ዘበለ ሰብ ሞት ክምዝመውት ኣብ ጥቕሲ 20 "ሚእቲ ዓመት ገይሩ ዚመውት ብንእስነቱ ይመውት ሓጢኣተኛ ከኣ ሚእቲ ዓመት ምስ ገበረ እዩ ዚርገም እሞ ድሕሪዚ ሓጺር ዝዕምሩ ህጻንን ዕድሚኡ ዘየብጸሐ ኣረጊትን ኣይኪርከብን እዩ። ይብል።"

ብምኽንያት ሞት ናይዞም ሰባት እዚኣቶም ዝሓዝንን ዝበኪን የለን። ነቲ እኩይ ካብ ማእከሎም ስለዝርሓቑ ግና ስለቲ ጻድቕ ፍርዲ ንእግዚኣብሄር የመስግንዎ ድኣምበር በዚስ ኣይጉሀዩን። ሰብ ብሓጢኣት እንተዘይ ኮይኑ ብድንገት ኮነ ብሕማም ዝመውት የለን። እንተዘይበዲሉ ክኣ ሽሕ ዓመት ብህይወት ክጸንሕ ክኽእል ኢዩ። ኣብ ጥቅሲ 22 ዕድመ ህዝበይ ከም ዕድመ ኦም ኪኸውን እዩ ይብል። ሰብዶ ሽሕ ዓመት ብህይወት ክጸንሕ ይኽእል እዩ ንዝብል ከኣ፣ ኣብ ዘፍጥረት 4 ንልዕሊ 900 ዓመታት ይነብሩ ከም ዝነበሩ ይነግረና። ኣብ ጥቅሲ 27 ድማ ማቱሳላ ትሽዓተ ሚእትን ሱሳን

ትሽዓተን (969) ዓመት ገይሩ ክምዝሞተ ይነግረና። ካብዞም ኣዳማዊ ስጋ ዝለበሱ ኣብ ሽሕ ዓመት ንግስነት ክርስቶስ ዝነበሩ ሰባት ምድሓን ረኺቡ ውሉድ ኣምላኽ ዝኾውን ዋላ ሓደ የለን፣ ምኽንያቱ እቶም ድሕሪ ውግእ ኣርማጌዶን ኣባጊዕ ዝተባህሉ እሞ ካብ ኣጣል ዝተፈለዩ ኣብ ሽውዓተ ዓመት ንግስነት ጸረ ክርስቶስ ዝነበሩ እዮም። ማሕተም ናይቲ ኣራዊት ዝተቐበሉ ስለዝኾኑ ድማ መንግስቲ ኣምላኽ (ድሕሪ ሽሕ ዓመት) ዘሎ ህይወት ኣይምልከቶምን እዩ።

እቶም ኣብ ውሽጢ ሽሕ ዓመት ንግስነት፣ ካብዞም ኣባጊዕ ዝውለዱ ድማ ክሳዕ ሽሕ ዓመት ክጸንሑ እዮም፣ እቲ ኣብ ሞንጎ ዝመውት ብሓጢኣት እዩ ዝመውት፣ እቲ ዘይሞተ ድማ ክሳዕ ሰይጣን ዝፍታሕ ስለዝጸንሕ ሰይጣን ተፈቲሑ ድማ ንኹሉ ስጋ ኣዳም ዝለበሰ ሰብ ሰለዘስሕቶ በቲ ካብ ሰማይ ዝወረደ ሓዊ ክቕተል እዩ። *ራኢ.20፥7-9* ከምዚ ይብል "እተን ሽሕ ዓመት ምስ ተፈጸማ ኸኣ ሰይጣን ካብ ማእሰርቱ ክፍታሕ እሞ እቶም ኣብ ኣርባዕተ መኣዝን ምድሪ ዝነበሩ ኣህዛብን ጎጉን ማጎግን ከስሕቶም ንውግእውን ምእንቲ ክእከቦም ክወጽእ እዩ። ቁጽሮም ድማ ከም ሑጻ ባሕሪ ኣብ ልዕሊ እቲ ገፌሕ ምድሪ ከኣ ወጹ፣ ንሰፈር እቶም ቅዱሳትን ነታ ፍቅርቲ ከተማን ድማ ከበቡዋ፣ ካብ ሰማይ ከኣ ሓዊ ወሪዱ በለዖም" ይብል። እቲ ኣዳም ካብ ዝፍጠር ጀሚሩ ኣብ ምድሪ ክፈሪ ዝጸንሐ ምድራዊ ሰብ መወዳእታኡ ኣብዚ ዝረእናዮ እዩ። እቶም ኣብቲ መሮዓ ዝተዓደሙ ኣህዛብ ዕድሚኦም የእኪሎም ክፋነዉ እዮም። ዕዱም በሊዑ ሰትዩ ደኺይድ እምበር ምስ መርዓት ኣይነብርን እዩ፡፡ እቲ ካብ ሰማይ ዝወረደ ሓዊ ንብዘላ ምድሪ ስለዘንደዳ ህይወት ዘለዎ ዘበለ ኩሉ ክጠፍእ እዩ። *2ጴጥ 3፥6-7* "እታ ሽዑ ዝነበረት ዓለም ብእኡ በቲ ማይ ተሰጢማ ጠፍኤት እቲ ሕጂ ዘሎ ሰማያትን ምድርን ግና ብቓሉ ተዓቚሩ ኣሎ ክሳዕ መዓልቲ ፍርድን ክሳዕ ጥፍኣት እቶም ንእግዚኣብሄር ዘይፈርሁ ሰባትን ንሓዊ ይሓሎ ኣሎ" ይብል። ከምኡ ውን ፍቕዲ 10 "ማዓልቲ ጐይታ ግና ከም ሰራቒ ኮይና ክትመጽእ እያ፣ ብእኣ ሰማያት ጥዋዕዋዕ እናበላ ክሓልፍ ኢዩ፣ ፍጥረት ሰማይ ብረስኒ ክመክኽ፣ ምድርን ኣብኣ ዘሎ ግብርታትን ክነድድ እዩ።" *ማቴ24፥29* "ድሕሪ መከራ እቲ ቅነ እቲ ግና ብኡ ብኡ ጸሓይ ክትጽልምት ወርሒ ውን ብርሃና ኣይክትህብን እያ ከዋኽብቲ ካብ ሰማይ ክወድቁ ሓይልታት ሰማያት'ውን ክንቀጥቀጡ ኢዮም" ይብል። እቲ ተሓዲሱ ዝነበረ ሰማይን ምድርን ሰይጣን ምስተፈትሐ ክርክሶ እዩ።

ምዕራፍ 14

ናይ ዘልኣለም ፍርዲ (ፍርዲ ጸዕዳ ዝፋን)

እዚ ኣብ ልዕሊ ሓጢያትን ሓጢያተኛታትን ዝፍጸም ክቢድ ፍርዲ ዘልኣለማዊ እዩ። እዚ ዘልኣለማዊ ዝብል ቃል ብግሪኽ ኣዮን (aion) ብእብራይስጥ ድማ ኣይውቨ (aiwv) ዝብል መወዳእታ ዓመታት ዘይብሉ እዩ። ኣብዚ ጸዕዳ ዝፋን ዝፍረድ ኩሉ ኣብቲ ብሓውን ዲንን ዝነድድ ቀላይ (ገሃነም እሳት) ክድርበ እዩ። እዚ ቀላይ ሓዊ ገሃነም እሳት ተባሂሉ ይጽዋዕ እዩ። ገሃነም ዝብል ቃል ካብቲ ለሰሂኖም ዝብል ሓሳብ ዝመጸ እዩ። ኣብ ለሰሂኖም ዝተባህለ ቦታ ኩሉ ናይ ከተማ የሩሳሌም ጓሓፍ ይጕሓፍ ስለዝነበረ ነቲ ጓሓፍ ከኣ ብሓዊ የንድድዎ ስለ ዝነበሩ ኩሉ ግዜ ዘይጠፍእ ሓዊ ዝነበሮ ቦታ እዩ። በዚ ምኽንያት እዚ ኸኣ እዚ ስፍራ እዚ ከም ስፍራ ሓጢኣተኛታት ይምሰል። እግዚኣብሄር ንነፍሲ ሓጢኣተኛታት ናብ ገሃነም ይድርብዮ። እቶም ሓጢኣተኛታት ድማ ካብ ገሃነም ኣይክወጹን እዮም። ናይ ገሃነም ሓዊ ፈጺሙ ዘይጠፍእን ሓሻኽኡ ከኣ ዘይመውትን እዩ። *ማር 9፥43* *"ኢድካ እንተ ኣስሓተትካ ቁረጻ። ክልተ ኢድ ኣልዩካ ናብቲ ዘይጠፍእ ሓዊ፣ ሓሸኽኦም ኣብ ዘይመውት ሓዉውን ኣብ ዘይጠፍእ ገሃነም ካብ እትድርበስ.."*ይብል። እግዚኣብሄር ጻድቕ ፈራዲ ስለዝኾነ ንሓጢያትን ርኽሰትን ኩሉ ናብ ገሃነም ክድርብዮ ኢዩ። ካብዚ ቀጺልና እቶም ናብዚ ቀላይ ሓዊ ዝድርበዩ ኣብ ኣርባዕተ ክፈልና ክንርዮም ኢና።

1. ሰይጣንን ዝወደቁ መልኣኽትን

ሰይጣን ቅድሚ ሓጢያት ምፍጻሙ ቅዱስ መልኣኽ ኢዩ ነይሩ። *ህዝ 28፥14-17* ከምዚ ይብል "ንስኻ ዜጽልል ቅቡእ ኪሩብ ነበርካ፣ ኣነ ኣብቲ ቅዱስ ከረን ኣምላኽ ኣስፈርኩኻ፣ ኣብ ማእከል እቲ ኣእማን ሓዊ ተመላለስካ፣ ካብታ እተፈጥረካላ መዓልቲ ጀሚርካ ክሳዕ እቲ ኣበሳ እተረኽበካ ግዜ ብመገድኻ ፍጹም ነበርካ። ብብዝሒ ንግድኻ ውሽጥኻ ብዓመጽ መልኤ እሞ ሓጢኣት ገበርካ። ስለዚ ኣታ እተጽልል ኪሩብ ካብቲ ኸረን ኣምላኽ ከም ርኹስ ደርቤኹኻ። ካብ ማእከል እቲ እእማን ሓዊ ኸኣ ኣጥፋእኩኻ፣ ብምኽንያት መልክዕካ ልብኻ ተዐበየ፣ ብኽብረትካ ድማ ጥበብካ ኣበላሸኻ" ይብል። ሰይጣን ኣበሳ ምስ ተረኽበ ካብ ማእከል ኣእማን ሓዊ ናብ ኣየራት ተደርበዩ። ኣብ ኤፌ 2 ሓለቓ ስልጣን ኣየር ኢሉ ይገልጾ። ካብ ኣየር ድማ ናብ ምድሪ ክድርበ ኢዩ። *ራእ12፥9* "እቲ ንብዘላ ዓለም ዜስሕታ ዘሎ ዲያብሎስን ሰይጣንን ዚብሃል ዓብዪ ገበል እቲ ናይ

ጥንቲ ተመን ተደርበየ ናብ ምድሪ ተደርበየ መላእኽቱውን ምስኡ ተደርበዩ" ይብል። ካብ ምድሪ ድማ ናብ መዓሙቕ ንሽሕ ዓመት ክድርበ (ክእሰር) ኢዩ። *ራእ20፡1-2* "መርሖ መዓሙቕን ሓደ ገዚፍ መቑሕን ኣብ ኢዱ ዝሓዘ መልኣኽ ድማ ካብ ሰማይ ኪወርድ ከሎ ርኤኹ። ንሱውን ነቲ ገበል ነቲ ናይ ጥንቲ ተመን ሓዞ እዚ እቲ ዲያብሎስን ሰይጣንን እዩ። ሽሕ ዓመትውን ኣሰሮ" ይብል። ካብ መዓሙቕ ድማ ናብ ቀላይ ሓዊ ክድርበ እዩ። *ራእ20፡10* "እቲ ዘስሓቶም ዲያብሎስውን፣ ናብቲ እቲ ኣራዊትን፣ እቲ ነብዪ ሓሶት እተደርበይዎ ቐላይ ሓውን፣ ዲንን ተደርበየ። ንዘልኣለመ ኣለም ክኣ ለይትን መዓልትን ኪሳቐዩ እዮም" ይብል።

2ጴጥ2፡4 "ኣምላኽ ግና ነቶም ሓጢያት ዝገበሩ መላእኽቲ እኳ ናብ ገሃነም ደርብዩ ብመቑሕ ጸልማት ተኣሲሮም ንፍርዲ ክሕለው ኣሕሊፉ ሃቦም እምበር፣ ካብ ዘይነሓፎም" ይብል። እዚ ፍርዲ ዓባይ መዓልቲ ኢልዎ ዘሎ ፍርዲ ጻዕዳ ዝፋን እዩ። ኩሎም ኣጋንንቲ እኩያትን፣ ርኹሳት መናፍስትን፣ ሕልቅነታት ሰይጣንን ብመቓውሕ ጸላም እተኣሰሩ ኩሎም ዝወደቑ መልኣኽቲ በዚ መዓልቲ ፍርዲ ናብ ቀላይ ሓዊ ክድርበዩ እዮም።

2. ሰማይን ምድርን ካብ ገጹ ሃደሙ

ራእ20፡11 "ዓብይ ጻዕዳ ዝፋን እተቐመጠ ኸኣ ርኤኹ፣ ምድርን ሰማይን ካብ ገጹ ሃደሙ፣ ቦታውን ኣይተረኽበሎምን" ይብል። እግዚኣብሄር ኣምላኽ ንሰማይን ምድርን ኣባታቶም ዘሎ ኩሉ ክፈጥር ከሎ፣ ቀንዲ ዕላምኡ ሰብ ክፈጥር ስለዝደለየ እዩ። እዚ ኣብ ውሽጢ ሹዱሽተ መዓልቲ ዝተፈጥረ ሰማይን ምድርን ባሕርን ወርሕን ከዋኽብትን ህይወት ዘለዎ ኩሉ ፍጥረት ንምድራዊ ወይ ከኣ ንኣዳማዊ ሰብ ጥራይ ኢዩ ዝገልግል። ዘርኢ ኣዳም ድማ ኣብ መወዳእታ ሽሕ ዓመት ፈጺሙ ስለዘብቕዕ እዚ ሰማይን ምድርን ኣባታቶም ዘሎ ኩሉ ፍጥረት ኣገልግሎቱ ክብቕዕ እዩ፡፡ ኣቐዲሙ እግዚኣብሄር ክፈጥሮ ከሎ ካብ ዘይምህላው እዩ ኣምጺኡዎ። ናብ ዘይምህላው ክጥፍኦ ድማ ጸገም የብሉን። እዚ እቲ ቀዳማይ ሓሳብ ኮይኑ እቲ ካልኣይ ሓሳብ ድማ ሰማይን ምድርን ብምኽንያት ምፍታሕ ሰይጣን፣ እቶም ንሱ ዘስሕቶም ሰባትን፣ ኣዚዩ ስለዝረኸሰ (ስለዝተረግመ) ካብ ገጽ እግዚኣብሄር ሃዲሙ ናብ ቀላይ ሓዊ (ገሃነም) ክኣቱ እዩ። ቦታ ኣይተረኽበሎምን ክብል ከሎ ናይ ርኽሰትን ሓጢኣትን መርገምን መደርበይ ቦታ ቀላይ ሓዊ ጥራሕ ስለዝኾነ ናብ ቀላይ ሓዊ ክም ዝድርበዩ እዩ ዘመልክት።

3. ሲኦልን ሞትን

ራእ20፡14 ከምዚ ይብል "ሞትን ሲኦልንውን ናብቲ ቀላይ ሓዊ ተደርበዩ፣ እዚ እቲ ካልኣይ ሞት ኢዩ።" ካብዚ ቀጺልና ሞትን ሲኦልን ዝብል ኣብ 2 ከፊልና ክንርእዮ ኢና።

ሀ. ሲኦል፡- እዚ ሲኦል ዝብል ሓጎስን ተስፋን ዘይብሉ ናይ ጭንቀትን ስቓይን መግለጺ እዩ። ቀዳማይ፣ መቓብር ብሲኦል ይግለጽ፣ *ግሃ2፡26-31* "ንነፍሰይ ኣብ ሲኦል ኣይትሓድጋን ኢኻ ንቅዱስካ ድማ ጥፍኣት ክርኢ ኣይትህቦን ኢኻ እሞ ስለዚ ልበይ ተሓጎሰት ልሳነይ ከኣ እልል በለት፣ ስጋይውን ብተስፋ ክሓድር እዩ። ይብል።" ጥቕሲ 31 ከኣ ቅድም ርእዩ ብዛዕባ ትንሳኤ ክርስቶስ ነፍሱ ኣብ ሲኦል ከምዘይትተርፍ ስግኡ ከኣ ጥፍኣት ከም ዘይርኢ ተዛረበ ይብል።" ዕምባባ ልሙዕ ኣትክልቲ (ገረብ) ናይ ሓጎስ መግለጺ እዩ። ኣብ መቓብራት እንተበቑሉ ግና መልእኽቶም ሓዘን ዳኣምበር ሓጐስ ኣየማሓላልፍን እዩ። መቓብር ርእዩ ዝሕጐስ ወይ ድማ ኣብ መቓብር ክይዱ ዝዛነ ሰብ የለን። እዚ መቓብር ንብሎ ስጋ ሰብ ዝነበረሉ እዩ። ካልኣይ፣ መንፈስን ነፍስን ኣብ መዓሙቕ ሓጥያተኛታት ዝእሰርሉ ከቢድ ስቓይን ጭንቐትን ዘለዎ ስፍራ ሲኦል ተባሂሉ ይጽዋዕ። እቲ ንሰብ ኣብ ዓለም ከሎ ዝወርዶ ዝኾነ ደኹን ስቓይን ጭንቀትን ምስቲ ናይ መዓሙቕ ሲኦል ስቓይ ክርአ ከሎ ካብ ባሕሪ ብጭልፋ እዩ። እቲ ኣብ ሲኦል ዘሎ ኣእምሮ ሰብ ክበጽሖ ዘይክእል ስቓይን ጭንቀትን ድማ ምስቲ ኣብ ገሃነም (ቀላይ ሓዊ) ዘሎ ስቓይ ክርአ ከሎ፣ ካብ ባሕሪ ብጭልፋ እዩ። ሲኦል ሓጢያት ካብ ዝጀመር ክሳዕ ሕጂ ኣሎ። ኣብ ፍርዲ ጻዕዳ ዝፋን ኩሉ ሓጢኣት ስለ ዝፍረድ ሲኦል ድማ ናብ ቀላይ ሓዊ ክድርበ እዩ።እዚ ዝኾነሉ ምኽንያት ሲኦል ናይ ሓጢኣተኛታት መእከቢ ስፍራ ስለዝኾነ እዩ። እምበኣር እቲ ብዛዕባ ሲኦል ዘልኣለም ኢሉ ዝጠቀሶ ኣዮንዮስ (aionios) ዝብል እዩ። እዚ ድማ ንነዊሕ ዘይተወሰነ ዓመታት ድሕሪ ምጽናሕ ናብ ቀላይ ሓዊ ብምድርባይ የብቕዕ። ቀላይ ሓዊ ግና ኣዮን እዩ፣ ምኽንያቱ መወዳእታ ስለ ዘይብሉ።

ለ. ሞት፡- ሞት ማለት ምፍላይ ማለት እዩ። እዚ ድማ ካብቲ ናይ እግዚኣብሄር ጽቡቕ ዘበለ ኩሉ ምፍላይ እዩ። ሞት ክዓዪ ወይ ክሀሉ እንተደኣ ኮይኑ፣ ናይ ግድን ሓጢኣት ክሀሉ ኣለዎ፡፡ እምበኣር ኣብ ፍርዲ ጻዕዳ ዝፋን ሞት ናብ ቀላይ ሓዊ ዝድርበየሉ ምኽንያት፣ እቲ ምንጪ ሓጥያት ዝኾነ ሰይጣንን መላእኽቱን ስለ ተደርበዩ፣ ሰማይን ምድርንውን ካብ ገጽ እግዚኣብሄር ስለ ዝሃደሙ (ናብ ቀላይ ሓዊ ስለዝተደርበዩ)፣ ህይወት ሞት ድማ ኣብ ሓጢኣት

ስለ ዝኾነ ናይ ግድንዩ ናብቲ ቀላይ ሓዊ ክኣቱ። እዚ ማለት ድማ እቲ ኣብ ቀላይ ሓዊ ዝድርበ ንዘልኣለም ኣለም ቁጽሪ መዓልታት ዘይብሉ ካብ እግዚኣብሄር ይፍለ። ናይ ምምላስ ምንሳሕ ወይ ምውጻእ ዕድል የብሉን። ስለዚ እዩ ድማ ካልኣይ ሞት ዝብሃል።

4. ፍርዲ ዘይዳሓኑ ሰባት(ካልኣይ ትንሳኤ)

ኩሎም እቶም ኣብ ቀዳማይ ትንሳኤ ዘይተንስኡ ኣብዚ ክፍረዱ ክትንስኡ እዮም። እዚኣቶም ካብ ብሉይ ኪዳን ጀሚርካ በቲ እግዚኣብሄር ኣምላኽ ዝሰርዓሎም መገዲ ብርሃን ጽላሎት የሱስ ክርስቶስ ብእምነትን ተስፋን ዘይተመላለሱ (ዘይኣመኑ)፣ ኣብ ሓድሽ ኪዳን ብየሱስ ክርስቶስ ዘይኣመኑ (ዳግም ዘይተወልዱ)፣ ኣብ ሽሕ ዓመት ንግስነት የሱስ ክርስቶስ ምድራዊ ስጋ (ዘርኢ ኣዳም) ዝለበሱ ኩሎም ኣብዚ ካልኣይ ትንሳኤ ክትንስኡ እዮም። *ዳን12፡2* ከምዚ ይብል "ካብቶም ኣብ መሬት ምድሪ ደቂሶም ዘለውስ ገሊኦም ናብ ናይ ዘልኣለም ህይወት ገሊኦም ከኣ ናብ ሕፍረትን ናይ ዘልኣለም ነውርን ክበራበሩ እዮም" ይብል። ከምኡ ኸኣ *ዮሃ5፡29* "ኣብ መቓብር ዘለዉ ኩሎም ከኣ ድምጹ ዝሰምዑላ ሰዓት ክትመጽእ እያ ሰናይ ዝገበሩ ናብ ትንሳኤ ህይወት እኩይ ዝገበሩ ድማ ናብ ትንሳኤ ፍርዲ ክወጹ እዮም እሞ በዚ ኣይትደነቑ" ይብል። እዚ ዝረኣናዮ ጥቕሲ ክልተ ትንሳኤ ከም ዘሎ እዩ ዝሕብር። እቲ ቀዳማይ ከምቲ ኣብ ላዕሊ ዝረኣናዮ ትንሳኤ ኣመንቲ ኮይኑ፣ እቲ ኻልኣይ ትንሳኤ ግና ኣብ ፍርዲ ጻዕዳ ዝፋን ዝፍጸም ናይ ዘይኣምኑ ሰባት ትንሳኤ እዩ። *ራእ20፡12* "ምውታት ድማ ዓበይትን ናእሽቱን ኣብ ቅድሚ እቲ ዝፋን ደው ኢሎም ርኤኹ መጽሓፍቲውን ተገንጸሉ፣ ካልእ መጽሓፍ ከኣ ተገንጸለ፣ እዚውን እቲ መጽሓፍ ህይወት ኢዩ። እቶም ምውታት ድማ ከምቲ ኣብቲ መጽሓፍ ዝጸንሐ፣ ከከም ግብሮም ተፈርዱ" ይብል። እዚ ጻዕዳ ዝፋን እግዚኣብሄር ሓቀኛን ቅኑዕን ጻድቕን ፈራዲ ምዃኑ የመልክት።

እዚ "መጽሓፍቲ ተገንጸለ" ዝብል መጽሓፍ ቅዱስ እዩ። ካልእ መጽሓፍቲ ኣይኮነን ምኽንያቱ ሓደ ፈራዲ ሕግታቱ ብኣዋጅ ይነግር፣ እቲ ኣዋጅ ሰሚዑ ሕጊ ዘፍረሰ ድማ በቲ ዝወጸ ኣዋጅ እዩ ዝቕጻዕ። እምበኣር ኣብ ብዘላ ዓለም ካብ ጥንቲ ክሳዕ ሕጂ ብዛዕባ ምሕረትን ሓቀኛ ፍርዲ እግዚኣብሄር ዝእወጅ ኣዋጅ መጽሓፍ ቅዱስ እዩ። ኩለን እተን ጹሑፋት ከኣ ብዛዕባ ጐይታ የሱስ ክርስቶስ እየን ዝዛረባ። *ዮሃ 5፡39* ከምኡ ውን ጐይታ የሱስ ነቲ ብኣይ ዘይኣምን ብማዓልቲ ፍርዲ እዚ ኣነ ዝዛረቦ ዘሎኹ ቃል ክፍረዶ ኢዩ ኢሉ ኣጠንቒቑ ኢዩ። ኣብ *ዮሃ3፡18* ድማ "እቲ

ብእኡ ዝኣምን ኣይክፍርዶን እዩ እቲ ብእኡ ዘይኣምን ግና ብሓደ ወዲ ኣምላኽ ስለ ዘይኣመነ ድሮ ተፈሪዱዎ ኣሎ" ይብል። እምበኣር ኣብ ፍርዲ ጻዕዳ ዝፋን መጽሓፍ ቅዱስ ክግንጸል እዩ፣ እግዚኣብሄር ድማ ነቶም ሰባት እዚ መጽሓፍ ዝሃብኩኹም ኣንቢብኩም ሰሚዕኩም ብወደይ ክትኣምኑ ህይወት ክትረኽቡ ብቓለይ ክትመላለሱ እዩ። ንሸኻትኩም ግና ኣይገበርክምዎን፣ ስለዚ ድማ ስምኩም ኣብዚ መጽሓፍ ህይወት ኣይተጻሕፈን (የለን)። እምበኣር እቲ ፍርዲ እዚ እዩ፣ እቲ ብወደይ ዝኣተኹልኩም ኪዳን ዕርቂ ስለዘይተቐበልኩምዎ፣ ኩሉኹም ጸላእተይ ኢኹም ኢሉ ናብቲ ብሓውን ዲንን ዝነድድ ቀላይ ሓዊ ክድርብዮም እዩ። ብኸምዚ ኸኣ እቲ ፍርዲ ይዛዘም።

ምዕራፍ 15

ክብሪ መርዓት ክርስቶስ ድሕሪ ሽሕ ዓመት ንግስነት

ድሕሪ ሽሕ ዓመት ንግስነት መርዓት ክርስቶስ የሱስ ፍሉይ ግርማ ንዘልኣለም ክትለብስ እያ። እዚ ንዘልኣለም ዝብል ብግሪኽ (aion)፣ ብእብራያስጢ ድማ ኣይወሽ (aiwv) ዚብል ኮይኑ መወዳእታ ዘይብሉ ዕድመ ኣምላኽ ዘመልክት፣ ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ክትነብር እያ።ኣብ 1ቆሮ 2፡9 "ግናኸ ከምቲ ጽሑፍ እቲ ዓይኒ ዘይረኣየቶ እዝኒ ከኣ ዘይሰማዓቶ ኣብ ልቢ ሰብ ድማ ዘይተሓሰበ ኣምላኽ ነቶም ዘፍቅርዎ ኣዳለወሎም" ዚብል። እዚ ክብሪ እዚ ኣብ ትሕቲ ጸሓይ ንዝነብር ፍጡር ብዝኾነ ይኹን ሓሳብ ወይ መለክዒ፣ ነእምሮ ሰብ ፍጹም ክርድኦ ዘይክእል ዋላውን ኣብ ሓሳብ ፈጺሙ ክቕልቀል ዘይኽእል ፍጹም ዘገርም ክብሪ እዩ። እምበኣር እቲ ካብዚ ቀጺልና ንርእዮ ዋላ እኳ ብምልኣት ነቲ ክብሪ ክገልጽ እንተዘይከኣለ፣ በቲ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ እንረኽቦ ብዛዕባ እዚ ክብሪዚ ንእሽቶ ጨራ ብርሃን ተጠቒምና ክንርኢ ኢና።

እግዚኣብሄር ኣምላኽ ንደቂ ሰባት ብዛዕባ ርእሱ (ባህርያቱ) ክገልጽ ከሎ በቲ ንሰብ ክርድኦ ዚኽእል ኣብ ትሕቲ ጸሓይ ዘሎ ነገራት ንርእሱ ኣብኡ የእትዩ ብምስላ እናመሰለ ከላሊዮም ከሎ ንርኢ። ንኣብነት፡- ብዛዕባ ብርሃን ክዛረብ ከሎ፣ ንርእሱ ብጸሓይ ይምስላ። ምኽንያቱ ካብ ጸሓይ ንላዕሊ ድምቀት ብርሃን ዘለዋ ዚፈልጥ (ዚረኣየ) ዋላሓደ ሰብ ስለ ዘየለ። ከምኡውን መንፈስ ቅዱስ ብማይ ብርግቢ ፣ ብዘይቲ፣ ብደበና ወዘተ ይምስል። ጐይታ የሱስ ክርስቶስ ከኣ ብገንሸል ይምሰል። ኣብ ዮሃ3፡12 "ናይ ምድሪ ነገር ነጊረኩም ካብ ዘይትኣምኑስ ናይ ሰማይ ነገር እንተነገርኹኩም ግዳ ከመይ ጌርኩም ትኣምኑ" ይብል።

ቀጺልና እንበኣር ነቲ ብሉጽ ክብሪ ከመይ ከም ዚመስል ንምርኣይ ዝድግፈና መጽሓፍ ቅዱስ ብዛዕባ ጸሓይ ዚዛረቦ ገለ ገለ ሓሳብ ክንሪኢና፣ ብርሃን ዘበለ ኩሉ ሙቐት ኣለዎ። ሓይሊ ናይቲ ጨራን ሙቐትን እናራሓቐ ክኸይድ ከሎ ከም ዝዝሕል ወይ ከምዝደክም ኣናቐረበ ክኸይድ ከሎ ድማ ከም ዝብርትዕ ኩሉ ሰብ ዝፈልጦ ሓቂ ኢዩ። ጸሓይ ካብ ምድሪ ብዙሕ ኪሎ ሜተር ሪሒቓ ክንሳ ጨራ ብርሃናን ሙቐታን ብሓይሊ ኣብ ምድሪ ካብ ዓረፈ ብኣካላ ኣብ ምድሪ እንተትወርድሲ እንታይ ምኾነ ዝብል ሕቶ፣ መሬት ምሃፈፈት

(ምመኸኸት)። እምበኣር ጨራ ብርሃና ኮነ ሃልሃልታዊ ሙቐታ ብኣእምሮ ሰብ ክልካዕ ወይ ክንርድኦ ዘይክኣል እዩ። መጽሓፍ ቅዱስ ብዛዕባ ጸሓይ ኣብ መለክዒ ጽድቂ ኣእትዩ ክዛረብ ከሎ ከም ጸልማት ይርእያ ወይ ከኣ ይምስላ።

ኢዮ11፡17 "ህይወት ካብ ቀትሪ በሊጻ ትበርህ ጸልማት ከኣ ከም ወጋሕታ ብጊሓት ክኸውን ኢዩ፡፡" ኢሳ58፡10 . . . "ሽዑ ብርሃንካ ኣብ ጸልማት ኪወጽእ ጸልማትካውን ከም ቀትሪ ኪኸውን እዩ" ይብል። ናይ ጸሓይ ምድማቕ ብርሃናን ምቐታን ብሓይሊ ኣብ ምድሪ ተንጸባርቐሉ ግዜ ቀትሪ ወይ ፍርቂ መዓልቲ ከምዝኾነ ኩላትና ንፈልጦ ሓቂ እዩ። እምበኣር መጽሓፍ ቅዱስ ጸልማትካ ከም ቀትሪ ክኸውን እዩ ክብል ከሎ ብመዓቀኒ ጽድቂ ጸሓይ ጸልማት ምዃና እዩ ዘመልክት። ከምኡውን ጸሓይን ወርሕን ከዋኽብትን ምድራውያን ስለዝኾኑ፣ ኩሎም ክረግፉ ክጠፍኡ እዮም። ራኢ6፡12 "ነቲ ሻድሻይ ማሕተም ምስ ፈትሐ ከኣ ርኤኹ እሞ ብርቱዕ ምንቅጥቃጥ ምድሪ ኮነ፣ ጸሓይ ከም ወጮ ጸልመተት፣ ወርሒ ውን ብዘላ ከም ደም ኮነት፣ እሞ በለስ ብርቱዕ ንፋስ ሰሰው ምስ ኣበላ ነቲ ዘንዔ ፍሬኣ ከም እተርግፍ፣ ከምኡ ኸኣ ከዋኽብቲ ሰማይ ኣብ ምድሪ ወደቑ። ይብል።"

እዚ ምድራውን ሓላፊን ኣበር ስለዝተረኸበ፣ ኣየድልን ስለዝኾነ እዩ ሓሊፉ። ሊቃውንቲ ዓለም ኸዋኽብቲ ኣእማን፣ ወይ ከኣ ኣኻውሕ ምኻኖም ይዛረቡ፣ እምኒ ዶ ክንድዚ ብርሃን ክንጸባርቕ ይኽእል እዩ ንዝብል ሕቶ ራኢ21፡10 "ብመንፈስ ድማ ናብ ዓብይን ነዊሕን ከረን ወሰደኒ ነታ ክብሪ ኣምላኽ ዘለዋ ቅድስቲ ከተማ የሩሳሌም ካብ ሰማይ ካብ ኣምላኽ ክትወርድ ከላ ከኣ ኣርኣየኒ። ምድማቕ ብርሃናውን ከም ኣዚዩ ዝኸበረ እምኒ ከምቲ ዜንጸባርቕ እምኒ ያስጲስ እዩ ዚመስል።"ይብል። እዚ እምኒዚ፣ ኣብ ዝፋን እግዚኣብሄር ዝርከብ ሰማያዊ እዩ። ራኢ4፡3 "እቲ ተቐሚጥዎ ዝነበረ ከኣ ትርኢቱ እምኒ ያስፒስን ሰመርግዶስ ይመስል" ይብል። እምኒ ያስፒስ ካብ ጸሓይ ብርሃን ብኣዝዩ ዝተዓጻጸፈ ኢድ ዝበለጸ ድሙቕ ብርሃንን ብርቱዕ ሓዊን ዘልዎ እዩ። ኣብ ሰማያዊ ስፍራ (ኣብ ቅዱስ ከረን) እግዚኣብሄር ከም ያስፒስ ዝኣመሰለ ብዙሕ ኣእማን ሓዊ ከም ዘሎ ቃል እግዚኣብሄር ይነግረና። ህዝ 28፡14 "ንስኻ እተቐብአ ቅቡእ ኪሩብ ነበርካ ኣብ ከረን እግዚኣብሄር ኣብ ማእከል ኣኣማን ሓዊ ትመላለስ ነበርካ" ይብል፡፡ እዚ ቅዱስ ኣእማን ልብሲ ወይ ከኣ ክዳን መላእኽቲ እዩ። ህዝ28፡13 "ንስኻ ኣብ ኤድን ገነት እግዚኣብሄር ነበርካ። ብዓይነቱ ክቡር እምኒ ሰርድዮስ፣

ቶብፓዝዮን ፣ ካልቄዶን፣ ክሪሶሊት፣ ሶርደነክስ፣ ያስጲስ፣ ሰፊሮስ፣ ክሪስጰራስ፣ ሰመራግደስን ወርቅን ተኸዲንካ ነበርካ።"ይብል።

እዚ ሰይጣን ቅድሚ ምውዳቑ ተኸዲንዎ ዝነበረ ዓሰርተ ዓይነት ብሉጽ ኣእማን እዩ። ኣብ ጥቕሲ 14 ዘጽልል ቅቡእ ኪሩብ ነበርካ ክብሎ ከሎ ጽላል ናይ ሰልጣን ምልክት እዩ። ቅድሚ ምውዳቑ ኣብ ልዕሊ ኩሎም ሓለቓ ስለ ዝነበረ ካብ ኩሎም መላእኽቲ ዝበለጸ (ዝበዝሐ) ኣእማን ተኸዲኑ ኔሩ፣ ገሊኦም ግና ካብ ትሽዓተ ንታሕቲ ክሳዕ ሓንቲ እምኒ ዝተኸደኑ ክኾኑ ይኽእሉ እዮም። ምኽንያቱ መልኣኽ ካብ መልኣኽ ብኽብሪ ስለዝፈላለ እዩ፡፡ እዚ መላእኽቲ ዝኸደንዎ ኣእማን ሓዊ ገሊኡ ከም እምኒ ያስፒስ ገሊኡ ድማ ካብ እምኒ ያስፒስ ዝብርትዕ ድሙቅ ብርሃንን ሃልሃልታ ሓውን ካብ ኮነ እምበኣር ኣብ ትሕቲ ጸሓይ ዘለዉ ደቂ ሰባት ነዚ ብርሃን እዚ ንብርታዊ ሃልሃልታ ሓውን፣ ጨራ ብርሃኑን ሙቐቱን ኣይኮነንዶ ክርእይዎን ክሰምዕዎን፡ ብዝኾነ ይኹን መንገዲ ኣብ ልቦም እኳ ክሓስብዎ እንተ ፈተኑ ፈጺሙ ዘይክኣል ካብ ኣእምሮ ንላዕሊ እዩ። *1ቆረ2፡9* "ግናኸ ከምቲ እቲ ዓይኒ ዘይረኣየቶ እዝኒ ከኣ ዘይሰማዓቶ ኣብ ልቢ ሰብ ድማ ዘይተሓሰበ ኣምላኽ ነቶም ዜፍቅርዎ ኣዳለወሎም" ይብል። ስለምንታይ እዚ ኣእማን ምልባስ የድሊ ንዝብል ሕቶ፣ ክረን እግዚኣብሄር ብእማን ሓዊ ዝተኸበ ስለዝኾነ። *1ጢሞ6፡16* "ሓደ እኳ ክጥምቶ ዘይክእል ኣብ ዘይቅረብ ብርሃን ስለ ዝነብር፣ ይብል" *ኢሰ6፡3* ሱራፌኤል ዝብሃሉ መላእኽቲ ቅድስና ኣምላኽ ዝእውጁ ብኽናፎም ንገጾም ዝኸድንሉ ምኽንያት ክብሪ እግዚኣብሄር ዘይጥመት ብርቱዕ ስለ ዝኾነ ኢዩ። ከምኡውን ኣብ *እብ12፡28-29* "ኣምላኽና ዝባላዕ ሓዊ እዩ. ."ይብል። እምበኣር ብዘይ እዚ ቅዱስ ኣእማን ሓዊ ናብ እግዚኣብሄር ክቐርብ ዝኽእል ፍጥረት ስለዘየለ እዩ። እዚ ኩሉ ዝረኣናዮ ድሕሪ ሽሕ ዓመት ንግስነት መርዓት ክርስቶስ(ማሕበሩ) እቲ ንዘልኣለም እትለብሶ ክብሪ እንታይ ከምዝመስል ኸንርዳእ እዩ። *ራኢ.21፡19* "መሰረታት ቑጽሪ እታ ከተማ ከኣ ብኽቡር እምኒ ዝበለ ተሰሊሙ እቲ ቀዳማይ መሰረት ያስፒስ ኢዩ እቲ ካልኣይ ሰፊሮስ እቲ ሳልሳይ ከልቀዶን እቲ ራብዓይ ሰመራግደስ እቲ ሓምሳይ ሰርድንኩስ እቲ ሻድሻይ ሰርድዮስ እቲ ሻብዓይ ክሮሰሊት እቲ ሳምናይ በሪሎስ እቲ ታሽዓይ ቶጳዝዮን እቲ ዓስራይ ክሪስዕራስ እቲ መበል ዓሰርተው ሓደ ሀያኪንቶስ እቲ መበል ዓሰርተ ክልተ ኣሜጢጦስ ኢዩ። እቲ ዓ ሰርተው ክልተ ደገ ኸኣ ዓሰርተው ክልተ ሉል እዩ። ነፍሲ ወከፍ ደገ ካብ ሓደ ሉል እተገብረ እዩ ኣደባባይ እታ ከተማ ድማ ጽሩይ ወርቂ ከም ጽሩይ መረጸን እዩ።" ይብል። እዚ ዝረኣናዮ ጥቕሲ ብዛዕባ ሓዳስ ከተማ የሩሳሌም ዝዛረብ ክልተ ሓሳብ ወይ ንክልተ ነገር የመልክት።

እቲ ቐዳማይ ኣብ ምዕራፍ 13 ዝረኣናዮ ንሓዳስ ከተማ የሩሳሌም ኣብ ሽሕ ዓመት ክከውን ከሎ እቲ ኻልኣይ ድሕሪ ሽሕ ዓመት ንግስነት ናብ ክረን እግዚኣብሄር ናብ ማእከል ኣእማን ሓዊ ወይ ናብቲ ከም ሓዊ ዝባላዕ ሓደ እኳ ክጥምቶ ወይ ድማ ክቐርቦ ዘይክእል፣ ኣብ ዘይቅረብ ብርሃን ዝነብር ቅዱስ እግዚኣብሄር ክእትዋ ዝኽእል እትለብሶ ቅዱስ ልብሲ ኣእማን ሓዊ ከምቲ ናይ መላእኽቲ ዝረኣናዮ ልብሲ እዩ። *ኢሳ 54፡4-5, 11-12፡* እዚ ብዛዕባ እታ መርዓት ክርስቶስ የሱስ ንዘልኣለም እትለብሶ ልብሲ እዩ ዝዛረብ ። እግዚኣብሄር ኣምላኽ ንኣሮን ናብ ቅድስተ ቅድሳን ኣብ ቅድሚ እግዚኣብሄር ዝኸደኖ ቅዱስ ኣልባስ ከይተኸድኖ ምስ ዝኣቱ ካብ እግዚኣብሄር ሓዊ ወጺኡ ከም ዝበልዖን ከም ዝመውትን ኣጠንቂቅዎ ኔሩ፣ ኣሮን ድማ ምሳሌ ማሕበር ክርስቶስ እዩ፡፡ እምበኣር እግዚኣብሄር እቲ ንኣሮን ዝሃቦ ልብሲ፣ ናይቲ መርዓት ክርስቶስ የሱስ እትለብሶ ልብሲ ቅድስና ጽላሎት ስለዝኾነ፣ ብዘይ እዚ ልብሲ እዚ ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ክትርኤ ስለዘይትኽእል እያ፡፡ እቲ እታ መርዓት እትለብሶ ብዝሒ ኣእማን፣ ኣብ ቀጽሪ ተጠቒሱ ዘሎን ኣብ መሰረት ተጠቒሱ ዘሎን ኣብ ዓሰርተ ክልተ ደገ ሉል ኢልዎ ዘሎን፣ ኣደባባይ እቲ ወርቂ ኢልዎ ዘሎን . . ወዘተ፣*ራእ21፡18-21* ርኤ፡፡ እቲ ዝኸበረን ዝበለጸን መልኣኽ ዝነበረ ዓሰርተ እምኒ ጥራይ ተኸዲኑ ካብ ነበረ፣ መርዓት የሱስ ክርስቶስ እትለብሶ ልብሲ ኣእማን ካብዚ ንላዕሊ ዕጽፊ ካብ ኮነ፣ ክንደይ ኣዝዩ ብሉጽ ክብሪ እዩ፡፡ ኣብ 1ጴጥ 1፣ መላእኽቲ ናብኡ ክጥምቱ እብህጉ ክብል እንከሎ እቲ እንሰብኮ ወንጌል ነዚ ክብሪ ዘንጸባርቕ ስለዝኾነ እዩ፡፡ እምበኣር ናብዚ ክብሪ እዚ ንምእታው ሎሚ ነቲ ምእንታኻ ኣብ መስቀል ዝተሰቕለ የሱስ ክርስቶስ ምስዓብ እታ እንኮ መንገዲ ንሳ ጥራይ እያ፡፡